

DREPTURILE COPILULUI ȘI TÂNĂRULUI

Volumul II

Documente interne

INSTITUTUL ROMÂN PENTRU DREPTURILE OMULUI

Coordonatori: Prof. univ. dr. Irina Moroianu Zlătescu,
Emil Marinache,
dr. Rodica Șerbănescu

Redactare: Ioana Marinache,
Ana Maria Bojian,

Traducere documente: Irina Patrulius, Valeriu Rendec,
Milena Stăncescu

Tehnoredactare Eugen Mantu

© 2002 INSTITUTUL ROMÂN PENTRU DREPTURILE OMULUI
București 1, Piața Charles de Gaulle, nr. 3
telefon: 222.72.29
Fax: 222.42.87
e-mail: irdo@itcnet.ro

ISBN-973-9316-45-3

CUVÂNT ÎNAINTE

Diferite calitativ de cele ale adulților, drepturile copilului fac obiectul unei preocupări constante atât pe plan internațional cât și pe plan intern.

Reperul fundamental al oricăror reglementări interne dintr-un stat de drept îl reprezintă interesul major al copilului.

În virtutea acestuia, toate raporturile juridice, mai puțin cele strict civile sau comerciale, trebuie orientate în interesul major al copilului, toate normele care privesc condiția copilului (juridic vorbind — a minorului) trebuie interpretate în interesul acestuia.

Aceasta presupune două premise. Prima este vulnerabilitatea copilului ce reclamă sprijin special de care el are nevoie pentru a se bucura de drepturile acordate prin lege. A doua constă în caracterul deplin al drepturilor copiilor — orice știrbire fiind exclusă — și în egalitatea completă a acestora, între ei sau în raporturile cu adulții.

O astfel de abordare ilustrează ideea prețioasă că prin copilărie nu se înțelege doar o simplă perioadă de tranziție către viața matură, copilăria având valoare de sine stătătoare, ci o anumită epocă din viața omului, în care el trebuie să se bucure de drepturile și obligațiile specifice acestei vârste.

Legislația română, cuprinsă în volumul de față, este, într-o proporție covârșitoare, de dată recentă, ceea ce reflectă preocuparea pentru asumarea principiilor, normelor și standardelor internaționale în materie și pentru garantarea efectivă a drepturilor copilului și tânărului. La data publicării, procesul legislativ dedicat consacrării drepturilor copilului printr-un ansamblu coerent și complet de reglementări este în plină desfășurare, după cum o deosebită atenție este îndreptată spre aplicarea legislației existente, a Strategiei guvernamentale în materie și spre optimizarea sistemului instituțional.

Ca instituție națională, investită cu atribuții de cercetare, informare și consultanță, Institutul Român pentru Drepturile Omului rezervă acestei problematice o parte însemnată a activității sale.

Expresie a acestei preocupări, prezenta culegere de documente interne, selectate după criteriul relevanței lor în raport cu tema drepturilor copilului și tânărului, vine să întregască lucrarea „Drepturile copilului și tânărului“, al cărei prin volum, ce cuprinde documentele internaționale, a văzut lumina tiparului cu câteva luni în urmă.

Adresăm lucrarea tuturor celor implicați în adoptarea și aplicarea legislației, a strategiilor și măsurilor concrete de protecție și garantare a acestor drepturi, cadrelor didactice și acelei părți a societății civile ce sprijină efectiv exercitarea lor în beneficiul tinerei generații dar și al întregii societăți românești.

Prof.univ.dr. IRINA MOROIANU ZLĂTESCU
Directorul Institutului Român pentru Drepturile Omului

DOCUMENTE INTERNE*

CONSTITUȚIA ROMÂNIEI

— extrase —

ARTICOLUL 5

Cetățenia

1. Cetățenia română se dobândește, se păstrează sau se pierde în condițiile prevăzute de legea organică.

2. Cetățenia română nu poate fi retrasă aceluia care a dobândit-o prin naștere.

ARTICOLUL 32

Dreptul la învățătură

1. Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instrucție și de perfecționare.

2. Învățământul de toate gradele se desfășoară în limba română. În condițiile legii, învățământul se poate desfășura și într-o limbă de circulație internațională.

3. Dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a învăța limba lor maternă și dreptul de a putea fi instruite în această limbă sunt garantate; modalitățile de exercitare a acestor drepturi se stabilesc prin lege.

4. Învățământul de stat este gratuit, potrivit legii.

5. Instituțiile de învățământ, inclusiv cele particulare, se înființează și își desfășoară activitatea în condițiile legii.

6. Autonomia universitară este garantată.

7. Statul asigură libertatea învățământului religios, potrivit cerințelor specifice fiecărui cult. În școlile de stat, învățământul religios este organizat și garantat prin lege.

ARTICOLUL 34

Dreptul de vot

1. Cetățenii au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv.

---

*Acest capitol a fost întocmit pe baza legislației în vigoare la data de 11 noiembrie 1998.

ARTICOLUL 38

Munca și protecția socială a muncii

1. Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei și alegerea locului de muncă sunt libere.

2. Salariații au dreptul la protecția socială a muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repaosul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.

3. Durata normală a zilei de lucru este, în medie, de cel mult 8 ore.

4. La muncă egală, femeile au salariu egal cu bărbații.

5. Dreptul la negocieri colective în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sunt garantate.

ARTICOLUL 44

Familia

1. Familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între soți, pe egalitatea acestora și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

2. Condițiile de încheiere, de desfacere și de nulitate a căsătoriei se stabilesc prin lege. Căsătoria religioasă poate fi celebrată numai după căsătoria civilă.

3. Copiii din afara căsătoriei sunt egali în fața legii cu cei din căsătorie.

ARTICOLUL 45

Protecția copiilor și a tinerilor

1. Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor.

2. Statul acordă alocații de stat pentru copii și ajutoare pentru îngrijirea copilului bolnav ori handicapat. Alte forme de protecție socială a copiilor și a tinerilor se stabilesc prin lege.

3. Exploatarea minorilor, folosirea lor în activități care le-ar dăuna sănătății, moralității sau care le-ar pune în primejdie viața ori dezvoltarea normală sunt interzise.

4. Minorii sub vârsta de 15 ani nu pot fi angajați ca salariați.

5. Autoritățile publice au obligația să contribuie la asigurarea condițiilor pentru participarea liberă a tinerilor la viața politică, socială, economică, culturală și sportivă a țării.

CODUL FAMILIEI*

LEGEA Nr. 4/1954

Art. 1. — În România statul ocrotește căsătoria și familia; el sprijină, prin măsuri economice și sociale, dezvoltarea și consolidarea familiei.

Statul apără interesele mamei și copilului și manifestă deosebită grijă pentru creșterea și educarea tinerei generații.

Familia are la bază căsătoria liber consimțită între soți.

În relațiile dintre soți, precum și în exercițiul drepturilor față de copii, bărbatul și femeia au dreptul egale.

Drepturile părintești se exercită numai în interesul copiilor.

Art. 2. — Relațiile de familie se bazează pe prietenie și afecțiune reciprocă între membrii ei, care sunt datorii să-și acorde unul altuia sprijin moral și material.

TITLUL I

Căsătoria

CAPITOLUL I

Încheierea căsătoriei

Art. 3. — Numai căsătoria încheiată în fața delegatului de stare civilă¹ dă naștere drepturilor și obligațiilor de soți prevăzute în prezentul cod.

Art. 4. — Bărbatul se poate căsători numai dacă a împlinit vârsta de optsprezece ani, iar femeia numai dacă a împlinit vârsta de șaisprezece ani.

Cu toate acestea, pentru motive temeinice, se poate încuviința căsătoria femeii care a împlinit cincisprezece ani. Încuviințarea se poate da de Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului București sau al județului în cuprinsul căruia își are domiciliul femeia și numai în temeiul unui aviz dat de un medic oficial.

Art. 5. — Este oprit să se căsătorească bărbatul care este căsătorit sau femeia care este căsătorită.

---

* Publicat în „Buletinul Oficial“ nr. 1 din 4 ianuarie 1954;

Revizuit și modificat conform Ordonanței de urgență a Guvernului României nr. 25/1997 (publicat în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 120 din 12 iunie 1997), redată în acest volum, Legii nr. 59/1993, pentru modificarea Codului de procedură civilă, a Codului familiei, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 și a Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi („Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 177 din 26 iulie 1993) și Legii nr. 65 din 1993 privind completarea Legii nr. 59/1993 („Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 241 din 7 octombrie 1993).

¹ Primarul îndeplinește funcția de ofițer de stare civilă cf. art. 43 lit. t din Legea nr. 69/1991 a administrației locale (publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 238 din 28 noiembrie 1991 și republicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 79/18 aprilie 1996) modificată și completată prin O.U.G. nr. 22/1997 (publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 105 din 29 mai 1997).

Art. 6. — Este oprită căsătoria între rudele în linie dreaptă, precum și între cele în linie colaterală până la al patrulea grad inclusiv.

Pentru motive temeinice, căsătoria între rudele în linie colaterală de gradul al patrulea poate fi încuviințată de Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului București sau al județului² în cuprinsul căruia cel care cere această încuviințare își are domiciliul.

Art. 7. — Este oprită căsătoria:

a) între cel care adoptă sau ascendenții lui, de o parte, și cel adoptat ori descendenții acestuia, de alta;

b) între copiii celui care adoptă, de o parte, și cel adoptat sau copii acestuia, de alta;

c) între cei adoptați de aceeași persoană.

Pentru motive temeinice, căsătoria între persoanele prevăzute la lit. b) și c) de mai sus poate fi încuviințată potrivit dispozițiilor art. 6 alin. 2.

Art. 8. — În timpul tutelei, căsătoria este oprită între tutore și persoana minoră ce se află sub tutela sa.

Art. 9. — Este oprit să se căsătorească alienatul mintal, debilul mintal, precum și cel care este lipsit vremelnic de facultățile mintale, cât timp nu are discernământul faptelor sale.

Art. 10. — Căsătoria nu se va încheia dacă viitori soți nu declară că și-au comunicat reciproc starea sănătății lor. În cazul în care, prin lege specială, este oprită căsătoria celor suferinzi de anumite boli, se vor aplica dispozițiile acelei legi.

Art. 11. — Căsătoria se încheie în fața delegatului de stare civilă al Consiliului popular al comunei, orașului, municipiului sau sectorului municipiului București³, în cuprinsul căruia se află domiciliul sau reședința oricărui dintre viitori soți.

Art. 12. — Cei care vor să se căsătorească vor face, personal, declarația de căsătorie la serviciul de stare civilă la care urmează a se încheia căsătoria.

Dacă unul dintre viitori soți nu se află în localitatea unde urmează a se încheia căsătoria, el va putea face declarația de căsătorie în localitatea unde se află, la serviciul de stare civilă, care o va transmite, din oficiu și fără întârziere, serviciului de stare civilă competent pentru încheierea căsătoriei.

Art. 13. — În declarația de căsătorie, viitori soți vor arăta că nu există nici o piedică legală la căsătorie. O dată cu declarația de căsătorie, ei vor prezenta dovezile cerute de lege.

Art. 14. — Orice persoană poate face opunere la căsătorie, dacă există o piedică legală ori dacă alte cerințe ale legii nu sunt îndeplinite.

² Consiliile locale, Consiliul municipiului București, consilii județene și primari cf. Legii nr. 69/1991 a administrației publice locale („Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 238 din 28 noiembrie 1991).

³ A se vedea nota 1.

Opunerea la căsătorie se va face numai în scris, cu arătarea dovezilor pe care ea se întemeiază.

Art. 15. — Delegatul de stare civilă va refuza să constate încheierea căsătoriei dacă, în temeiul verificărilor ce este dator să facă, al opunerilor primite sau al informațiilor ce are, găsește că cerințele legii nu sunt îndeplinite.

Art. 16. — Căsătoria se încheie prin consimțământul viitorilor soți. Aceștia sunt obligați să fie prezenți, împreună în fața delegatului de stare civilă, la sediul serviciului de stare civilă, pentru a-și da consimțământul personal și în mod public.

Cu toate acestea, în cazurile arătate de legea specială, delegatul de stare civilă va putea încheia căsătoria și în afara sediului serviciului de stare civilă, cu respectarea condițiilor prevăzute în alineatul precedent.

Art. 17. — Delegatul de stare civilă luând consimțământul viitorilor soți, va întocmi de îndată în registrul actelor de stare civilă actul de căsătorie, care se semnează de soți și de delegat.

Art. 18. — Căsătoria nu poate fi dovedită decât prin certificatul de căsătorie, eliberat pe baza actului întocmit în registrul actelor de stare civilă.

CAPITOLUL II

Nulitatea căsătoriei

Art. 19. — Este nulă căsătoria încheiată cu încălcarea dispozițiilor prevăzute în art. 4, 5, 6, 7 lit. a), 9 și 16.

Art. 20. — Căsătoria încheiată împotriva dispozițiilor privitoare la vârsta legală nu va fi declarată nulă dacă, între timp, acela dintre soți care nu avea vârsta cerută pentru căsătorie a împlinit-o ori dacă soția a dat naștere unui copil sau a rămas însărcinată.

Art. 21. — Anularea căsătoriei din aceste cauze poate fi cerută de cel al cărui consimțământ a fost viciat, în termen de șase luni de la încetarea violenței ori de la descoperirea erorii sau a vicleniei.

Art. 22. — În cazul în care soțul unei persoane declarate moartă s-a recăsătorit și, după aceasta, hotărârea declarativă de moarte este anulată, căsătoria cea nouă rămâne valabilă.

Prima căsătorie este desfăcută pe data încheierii noii căsătorii.

Art. 23. — Soțul care a fost de bună-credință la încheierea căsătoriei, declarată nulă sau anulată, păstrează, până la data când hotărârea instanței judecătorești rămâne definitivă, situația unui soț dintr-o căsătorie valabilă.

Declararea nulității căsătoriei nu are nici o urmare în privința copiilor care își păstrează situația de copii din căsătorie.

Art. 24. — În cazul prevăzut în art. 23 alin. 1 cererea de întreținere a soțului de bună-credință și raporturile patrimoniale dintre bărbat și femeie sunt supuse, prin asemănare, dispozițiilor privitoare la divorț.

Tot astfel, în cazul prevăzut în art. 23 alin. 2 se vor aplica, prin asemănare, dispozițiile prevăzute la divorț, în ce privește drepturile și obligațiile dintre părinți și copii.

CAPITOLUL III Efectele căsătoriei

SECȚIUNEA I

Drepturile și obligațiile personale ale soților

Art. 25. — Bărbatul și femeia au drepturi și obligații egale în căsătorie.

Art. 26. — Soții hotărăsc de comun acord în tot ce privește căsătoria.

Art. 27. — La încheierea căsătoriei, viitorii soți vor declara, în fața delegatului de stare civilă, numele pe care s-au învoit să-l poarte în căsătorie.

Soții pot să-și păstreze numele lor dinaintea căsătoriei, să ia numele unuia sau altuia dintre ei sau numele lor reunite.

Art. 28. — Soții sunt obligați să poarte în timpul căsătoriei numele comun declarat.

Dacă soții s-au învoit să poarte în timpul căsătoriei un nume comun și l-au declarat la încheierea căsătoriei potrivit dispozițiile art. 27 din codul de față, fiecare din soți nu va putea cere schimbarea acestui nume, pe cale administrativă, decât cu consimțământul celuilalte soț.

SECȚIUNEA A II-A

Drepturile și obligațiile patrimoniale ale soților

Art. 29. — Soții sunt obligați să contribuie, în raport cu mijloacele fiecăruia, la cheltuielile căsniciei.

Art. 30. — Bunurile dobândite în timpul căsătoriei, de oricare dintre soți, sunt de la data dobândirii lor, bunuri comune ale soților.

Orice convenție contrară este nulă.

Calitatea de bun comun nu trebuie să fie dovedită.

Art. 31. — Nu sunt bunuri comune, ci bunuri proprii ale fiecărui soț:

- a) bunurile dobândite înainte de încheierea căsătoriei;
- b) bunurile dobândite în timpul căsătoriei prin moștenire, legal sau donație, afară numai dacă dispunătorul a prevăzut că ele vor fi comune;
- c) bunurile de uz personal și cele destinate exercitării profesiei unuia dintre soți;

d) bunurile dobândite cu titlu de premiu sau recompensă, manuscrisele științifice sau literare, schițele și proiectele artistice, proiectele de investiții și inovații, precum și alte asemenea bunuri;

e) indemnizația de asigurare sau despăgubire pentru pagube pricinuite persoanei;

f) valoarea care reprezintă și înlocuiește un bun propriu sau bunul în care a trecut această valoare.

Art. 32. — Soții răspund cu bunurile comune pentru:

a) cheltuielile făcute cu administrarea oricăruia dintre bunurile lor comune;

b) obligațiile ce au contractat împreună;

c) obligațiile contractate de fiecare dintre soți pentru împlinirea nevoilor obișnuite ale căsniciei;

d) repararea prejudiciului cauzat prin însușirea de către unul dintre soți a unor bunuri proprietate socialistă, dacă prin aceasta au sporit bunurile comune ale soților.

Art. 33. — Bunurile comune nu pot fi urmărite de creditorii personali ai unuia dintre soți.

Cu toate acestea, după urmărirea bunurilor proprii ale soțului debitor, creditorul său personal poate cere împărțirea bunurilor comune, însă numai în măsura necesară pentru acoperirea creanței sale.

În acest din urmă caz, bunurile atribuite prin împărțire fiecărui soț devin proprii.

Art. 34. — Creditorii comuni vor putea urmări și bunurile proprii ale soților, însă numai după urmărirea bunurilor comune.

Art. 35. — Soții administrează și folosesc împreună bunurile comune și dispun tot astfel de ele.

Oricare dintre soți, exercitând singur aceste drepturi, este socotit că are și consimțământul celuilalt soț. Cu toate acestea, nici unul dintre soți nu poate înstrăina și nici nu poate greva un teren sau o construcție ce face parte din bunurile comune, dacă nu are consimțământul expres al celuilalt soț.

Art. 36. — La desfacerea căsătoriei, bunurile comune se împart între soți, potrivit învoielii acestora. Dacă soții nu se învoiesc asupra împărțirii bunurilor comune, va hotărî instanța judecătorească.

Pentru motive temeinice, bunurile comune, în întregime sau numai o parte dintre ele, se pot împărți prin hotărâre judecătorească și în timpul căsătoriei. Bunurile astfel împărțite devin bunuri proprii. Bunurile neîmpărțite, precum și cele ce se vor dobândi ulterior, sunt bunuri comune.

---

⁴⁾ Art. 37 alin. 2 a fost modificat prin Legea nr. 59/1993 („Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 17 din /26 iulie 1993).

CAPITOLUL IV Desfacerea căsătoriei

Art. 37. — Căsătoria încetează prin moartea unuia dintre soți sau prin declararea judecătorească a morții unuia dintre ei.

Căsătoria se poate desface prin divorț⁴.

Art. 38. — Instanța judecătorească poate desface căsătoria prin divorț atunci când, datorită unor motive temeinice, raporturile dintre soți sunt grav vătămate și continuarea căsătoriei nu mai este posibilă.

Divorțul poate fi pronunțat și numai pe baza acordului ambilor soți, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) până la data cererii de divorț a trecut cel puțin un an de la încheierea căsătoriei;

b) nu există copii minori rezultați din căsătorie.

Oricare dintre soți poate cere divoțul atunci când starea sănătății sale face imposibilă continuarea căsătoriei.

La soluționarea cererilor accesorii divorțului, referitoare la încredințarea copiilor minori, obligația de întreținere și folosirea locuinței, instanța va ține seama de interesele minorilor⁵.

Art. 39. — Căsătoria este desfăcută din ziua când hotărârea prin care s-a pronunțat divorțul a rămas irevocabilă⁶.

Față de cel de-al treilea, efectele patrimoniale ale căsătoriei încetează la data când s-a făcut mențiune despre hotărârea de divorț pe marginea actului de căsătorie sau de la data când ei au cunoscut divorțul pe altă cale.

Art. 40. — La desfacerea căsătoriei prin divorț, soții se pot învoi ca soțul care, potrivit art. 27, a purtat în timpul căsătoriei numele de familie al celuilalte să poarte acest nume și după desfacerea căsătoriei.

Instanța judecătorească va lua act de această învoială prin hotărâre de divorț. Instanța, pentru motive temeinice, poate să încuviințeze acest drept chiar în lipsa unei învoieli între soți.

Dacă nu a intervenit o învoială sau dacă instanța nu a dat încuviințarea, fiecare dintre foștii soți va purta numele ce avea înainte de căsătorie.

Art. 41. — Până la desfacerea căsătoriei în condițiile prevăzute de art. 39, soții își datorează întreținere. Soțul divorțat are dreptul la întreținere, dacă se află în nevoie din pricina unei incapacități de muncă survenite înainte de căsătorie, ori în timpul căsătoriei; el are drept la întreținere și atunci când incapacitatea se ivește în decurs de un an de la desfacerea căsătoriei, însă

---

⁵) Art. 38 alin. 1 a fost modificat prin Legea nr. 59/1993 („Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 177 din 26 iulie1993).

⁶) Art. 30 alin. 1 a fost modificat prin Legea nr. 59/1993 („Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 177 din 26 iulie1993).

numai dacă incapacitatea se datorează unei împrejurări în legătură cu căsătoria.

Întreținerea datorată potrivit dispozițiilor alin. 2 poate fi stabilită până la o treime din venitul net din muncă al soțului obligat la plata ei, potrivit cu nevoia celui care o cere și cu mijloacele celui ce urmează a o plăti. Această întreținere, împreună cu întreținerea datorată copiilor, nu va putea depăși jumătate din venitul net din muncă al soțului obligat la plată.

Când divorțul este pronunțat numai din vina unuia dintre soți, acesta nu va beneficia de prevederile alin. 2 și 3 decât timp de un an de la desfacerea căsătoriei.

În toate cazurile, dreptul la întreținere încetează prin recăsătorirea soțului îndreptățit să o primească.

Art. 42. — Instanța judecătorească va hotărî, o dată cu pronunțarea divorțului, căruia dintre părinți vor fi încredințați copiii minori. În acest scop, instanța va asculta părinții și autoritatea tutelară și, ținând seama de interesele copiilor, pe care, de asemenea, îi va asculta dacă au împlinit vârsta de zece ani, va hotărî pentru fiecare dintre copii, dacă va fi încredințat tatălui sau mamei.

Pentru motive temeinice, copiii pot fi încredințați unor rude ori unor alte persoane, cu consimțământul acestora, sau unor instituții de ocrotire.

Totodată, instanța judecătorească va stabili contribuția fiecărui părinte la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a copiilor.

Învoiala părinților privitoare la încredințarea copiilor și la contribuția fiecărui părinte la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a acestora va produce efecte numai dacă a fost încuviințată de instanța judecătorească.

Art. 43. — Părintele divorțat, căruia i s-a încredințat copilul, exercită cu privire la acesta drepturile părintești.

Când copilul a fost încredințat unei alte persoane sau unei instituții de ocrotire, instanța judecătorească va stabili care dintre părinți va exercita dreptul de a-i administra bunurile și de al reprezenta sau de a-i încuviința actele. Persoana sau instituția de ocrotire căreia i s-a încredințat copilul va avea față de acesta numai drepturile și îndatoririle ce revin părinților privitor la persoana copilului. Dispozițiile art. 108 se aplică prin asemănare.

Părintele divorțat, căruia nu i s-a încredințat copilul, păstrează dreptul de a avea legături personale cu acesta, precum și de a veghea la creșterea, educarea, învățatura și pregătirea lui profesională.

Art. 44. — În cazul schimbării împrejurărilor, la cererea oricărui dintre părinți sau a copilului, dacă acesta a împlinit vârsta de paisprezece ani, a autorității tutelare sau a vreunei instituții de ocrotire, instanța judecătorească va putea modifica măsurile privitoare la drepturile și obligațiile personale sau patrimoniale între părinții divorțați și copii.

Modificarea măsurilor luate potrivit dispozițiilor art. 42 alin. 1 și 2 se va face cu paza cerințelor prevăzute de acele dispoziții.

TITLUL II

Rudenia

CAPITOLUL 1

Dispoziții generale

Art. 45. — Rudenia este legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persoană sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent comun.

În primul caz rudenia este în linie dreaptă, iar în al doilea în linie colaterală. Rudenia în linie dreaptă poate fi ascendentă sau descendentă.

Art. 46. — Gradul de rudenie se stabilește astfel:

a) în linie dreaptă, după numărul nașterilor: astfel, fiul și tatăl sunt rude de gradul întâi, nepotul de fiu și bunicul sunt rude de gradul al doilea;

b) în linie colaterală, după numărul nașterilor, urcând de la una dintre rude până la ascendentul comun și coborând de la acesta până la cealaltă rudă; astfel, frații sunt rude în gradul al doilea, unchiul și nepotul în gradul al treilea, verii primari în gradul al patrulea. (C.fam., art. 45, 75, 76 alin. 2, 77, 79 alin. 1).

CAPITOLUL II

Filiația

SECȚIUNEA I

Filiația față de mamă

Art. 47. — Filiația față de mamă rezultă din faptul nașterii. Ea se dovedește prin certificatul constatator al nașterii.

Art. 48. — Dacă nașterea nu a fost înregistrată în registrul de stare civilă ori dacă copilul a fost trecut în registrul de stare civilă ca născut din părinți necunoscuți, mama poate recunoaște pe copil.

Recunoașterea se poate face fie prin declarație la serviciul de stare civilă, fie printr-un înscris autentic, fie prin testament.

Recunoașterea, chiar făcută prin testament, nu se poate revoca.

Art. 49. — Recunoașterea care nu corespunde adevărului poate fi contestată de orice persoană interesată.

Art. 50. — În cazul în care, din orice împrejurare, dovada filiației față de mamă nu se poate face prin certificatul constatator al nașterii, ori în cazul în care se contestă realitatea celor cuprinse în certificatul constatator al nașterii,

dovada filiației față de mamă se poate face în fața instanței judecătorești prin orice mijloc de probă.

Art. 51. — Copilul nu poate reclama o stare civilă contrară aceleia care rezultă din certificatul de naștere și folosirea stării civile conforme cu acest certificat.

De asemenea, nimeni nu poate contesta starea civilă a copilului care are folosirea unei stări civile conforme cu certificatul său de naștere.

Art. 52. — Acțiunea pentru stabilirea filiației față de mamă aparține numai copilului; ea poate fi pornită de reprezentantul legal, în cazul în care copilul este minor sau pus sub interdicție.

Dreptul de a porni acțiunea pentru stabilirea filiației față de mamă nu trece asupra moștenitorilor copilului; ei pot continua acțiunea pornită de acesta.

Acțiunea pentru stabilirea filiației față de mamă poate fi pornită și împotriva moștenitorilor pretinsei mame.

Acțiunea nu se prescrie în timpul vieții copilului.

SECȚIUNEA A II-A

Filiația față de tată

Art. 53.* — Copilul născut în timpul căsătoriei are ca tată pe soțul mamei.

Copilul născut după desfacerea căsătoriei, declararea nulității sau anularea căsătoriei are ca tată pe fostul soț al mamei, dacă a fost conceput în timpul căsătoriei și nașterea sa a avut loc înainte ca mama să fi intrat într-o nouă căsătorie.

Dispozițiile art. 51 sunt aplicabile și situațiilor prevăzute de prezentul articol.

Art. 54.* — Paternitatea poate fi tăgăduită, dacă este cu neputință ca soțul mamei să fie tatăl copilului.

Acțiunea în tăgăduirea paternității poate fi pornită numai de soț; moștenitorii acestuia pot continua acțiunea pornită de el.

Dacă soțul este pus sub interdicție, acțiunea va putea fi pornită de tutore, însă numai cu încuviințarea autorității tutelare.

În toate cazurile, mama copilului va fi citată.

Art. 55. — Acțiunea în tăgăduirea paternității se prescrie în termen de șase luni de la data când tatăl a cunoscut nașterea copilului.

În cazul în care, mai înainte de împlinirea acestui termen, tatăl a fost pus sub interdicție, un nou termen curge pentru tutore de la data când acesta a aflat despre nașterea copilului.

---

* A se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 349 din 19 decembrie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 53 și ale art. 54 alin. 2 din Codul familiei, publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 240 din 10 aprilie 2001.

Dacă acțiunea nu a fost pornită de acesta, ea poate fi pornită de tată după ce i s-a ridicat interdicția, înăuntrul unui nou termen de șase luni.

Art. 56. — Filiația față de tată se stabilește, în afară de cazurile prevăzute în art. 53, prin recunoaștere sau hotărâre judecătorească.

Art. 57. — Copilul conceput și născut în afară de căsătorie poate fi recunoscut de către tatăl său; după moartea copilului, acesta poate fi recunoscut numai dacă a lăsat descendenți firești.

Recunoașterea se face prin declarație făcută la serviciul de stare civilă, fie o dată cu înregistrarea nașterii, fie după această dată; recunoașterea poate fi făcută și prin înscris autentic sau testament.

Recunoașterea, chiar făcută prin testament, nu se poate revoca.

Art. 58. — Recunoașterea care nu corespunde adevărului poate fi contestată de orice persoană interesată.

Dacă recunoașterea este contestată de mamă, de cel recunoscut sau de descendenții acestuia, dovada paternității este în sarcina autorului recunoașterii sau a moștenitorilor săi.

Art. 59. — Acțiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei aparține copilului și se pornește în numele său de către mamă, chiar dacă este minoră, ori de reprezentantul lui legal.

Dreptul de a porni acțiunea în stabilirea paternității nu trece asupra moștenitorilor copilului; ei pot continua acțiunea pornită de acesta.

Acțiunea în stabilirea paternității poate fi pornită și împotriva moștenitorilor pretinsului tată.

Art. 60. — Acțiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei poate fi pornită în termen de un an de la nașterea copilului.

Dacă, în cazul prevăzut în art. 54 alin. 1, un copil a pierdut calitatea de copil din căsătorie prin efectul unei hotărâri judecătorești, termenul de un an pentru pornirea acțiunii în stabilirea paternității din afara căsătoriei va curge de la data când acea hotărâre a rămas definitivă.

În cazul în care mama a conviețuit cu pretinsul tată ori dacă acesta din urmă a prestat copilului întreținere, termenul de un an va curge de la încetarea conviețuirii ori a întreținerii.

Art. 61. — Timpul cuprins între a trei sute și a o sută optzecea zi dinaintea nașterii copilului este timpul legal al concepțiunii. El se socotește de la zi la zi.

SECȚIUNEA A III-A

Situația legală a copilului

Art. 62. — Copilul din căsătorie ia numele de familie comun al părinților.

Dacă părinții nu au un nume de familie comun, copilul va lua numele de familie al unuia dintre ei ori numele lor reunite. În acest caz, numele copilului se va stabili prin învoiala părinților și se va declara, o dată cu nașterea

copilului, la serviciul de stare civilă. În lipsa unei asemenea învoieli, autoritatea tutelară de la domiciliul copilului va hotărî, ascultând pe părinți, dacă copilul va purta numele unuia dintre ei sau numele lor reunite.

Art. 63. — Copilul din afara căsătoriei a cărui filiație a fost stabilită prin recunoaștere sau prin hotărâre judecătorească are, față de părinte și rudele acestuia, aceeași situație ca și situația legală a unui copil din căsătorie.

Art. 64. — Copilul din afara căsătoriei dobândește numele de familie al aceluia dintre părinți față de care filiația a fost mai întâi stabilită.

În cazul în care filiația a fost stabilită ulterior și față de celălalt părinte, instanța judecătorească va putea da încuviințare copilului să poarte numele acestuia din urmă.

În cazul în care copilul a fost recunoscut în același timp de ambii părinți, se aplică dispozițiilor art. 62 alin. 2.

Art. 65. — Dacă filiația copilului din afara căsătoriei este stabilită față de ambii părinți, încredințarea lui, precum și contribuția părinților la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională, se vor hotărî potrivit dispozițiilor art. 42—44 inclusiv, care se aplică prin asemănare.

CAPITOLUL III

Adopția⁷

CAPITOLUL IV

Obligația de întreținere

Art. 86. — Obligația de întreținere există între soț și soție, părinți și copii, cel care adoptă și cel adoptat, bunici și nepoți, străbunici și strănepoți, frați și surori, precum și între celelalte persoane anume prevăzute de lege.

Are drept la întreținere numai acela care se află în nevoie, neavând putința unui câștig din muncă, din cauza incapacității de a munci.

Descendentul, cât timp este minor, are drept la întreținere oricare ar fi pricina nevoii în care el se află.

Art. 87. — Soțul care a contribuit la întreținerea copilului celuilalt soț este obligat să continue a da întreținere copilului cât timp acesta este minor, însă numai dacă părinții săi firești au murit, sunt dispăruți ori sunt în nevoie.

Copilul va putea fi obligat să dea întreținere celui care l-a întreținut timp de zece ani, astfel cum se arată în alineatul precedent.

---

⁷⁾ Capitolul III — „Adopția” — a fost abrogat prin Ordonanța de urgență a Guvernului României nr. 25/1997 (publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 120/12 iunie 1997), redată în acest volum.

Art. 88. — Cel care a luat un copil pentru a-l crește, fără a întocmi formele cerute pentru adopție, are obligația să-l întrețină cât timp copilul este minor, însă numai dacă părinții firești au murit, sunt dispăruți ori sunt în nevoie.

Art. 89. — Întreținerea se datorează în ordinea următoare:

- a) soții își datorează întreținere înaintea celorlalți obligați;
- b) descendentul este obligat la întreținere înaintea ascendentului, iar, dacă sunt mai mulți descendenți sau mai mulți ascendenți, cel în grad mai apropiat înaintea celui mai îndepărtat;
- c) cel care adoptă este obligat la întreținere înaintea părinților firești;
- d) frații și surorile își datorează întreținere după părinți, însă înaintea bunicilor.

Art. 90. — În cazul în care mai multe dintre persoanele prevăzute în art. 89 sunt obligate să întrețină aceeași persoană, ele vor contribui la plata întreținerii, proporțional cu mijloacele ce au.

Dacă părintele are drept la întreținere de la mai mulți copii, el poate, în caz de urgență, să pornească acțiunea numai împotriva unuia dintre ei. Cel care a plătit întreținerea se poate întoarce împotriva celorlalți obligați pentru partea fiecăruia.

Art. 91. — În cazul în care cel obligat în primul rând la întreținere nu are mijloace îndestulătoare pentru a acoperi nevoile celui ce o cere, instanța judecătorească va putea obliga pe celelalte persoane îndatorate la întreținere să o completeze, în ordinea stabilită în art. 89.

Art. 92. — Când cel obligat nu poate presta, în același timp întreținerea tuturor celor care sunt în drept să i-o ceară, instanța judecătorească, ținând seama de nevoile fiecăreia dintre aceste persoane, poate hotărî fie ca întreținerea să se plătească numai uneia dintre ele, fie ca întreținerea să se împartă între mai multe sau toate persoanele îndreptățite să o ceară. În acest caz instanța va hotărî, totodată, modul în care se va împărți întreținerea între persoanele care urmează a o primi.

Art. 93. — Obligația de întreținere se execută în natură sau prin plata unei pensii în bani.

Instanța judecătorească va stabili felul și modalitățile executării, ținând seama de împrejurări.

Art. 94. — Întreținerea este datorată potrivit cu nevoia celui care o cere și cu mijloacele celui ce urmează a o plăti.

Instanța judecătorească va putea mări sau micșora obligația de întreținere sau hotărî încetarea ei, după cum se schimbă mijloacele celui care dă întreținerea sau nevoia celui ce o primește.

Când întreținerea este datorată de părinte sau de cel care adoptă, ea se stabilește până la o pătrime din câștigul său de muncă pentru un copil, o treime pentru doi copii și o jumătate pentru trei sau mai mulți copii.

Art. 95. — Obligația de întreținere se stinge, în afară de cazul prevăzut în art. 96, prin moartea debitorului sau a celui îndreptățit la pensia de întreținere.

Art. 96. — Moștenitorul persoanei care a fost obligată la întreținerea unui minor sau care i-a dat întreținerea fără a avea obligația legală este ținut, în măsura valorii bunurilor moștenite, să continue întreținerea, dacă părinții minorului au murit, sunt dispăruți sau sunt în nevoie, însă numai cât timp cel întreținut este minor.

În cazul în care sunt mai mulți moștenitori, obligația este solidară, fiecare dintre ei contribuind proporțional cu valoarea bunurilor moștenite.

TITLUL III

Ocrotirea celor lipsiți de capacitate, a celor cu capacitate restrânsă și a altor persoane

CAPITOLUL I Ocrotirea minorului

SECȚIUNEA I

Drepturile și îndatoririle părinților față de copiii minori

Art. 97. — Ambii părinți au aceleași drepturi și îndatoriri față de copiii lor minori, fără a deosebi după cum aceștia sunt din căsătorie, din afara căsătoriei ori adoptați.

Ei exercită drepturile lor părintești numai în interesul copiilor.

Art. 98. — Măsurile privitoare la persoana și bunurile copiilor se iau de către părinți, de comun acord.

Dacă unul dintre părinți este mort, decăzut din drepturile părintești, pus sub interdicție sau, din orice împrejurare, se află în neputință de a-și manifesta voința, celălalt părinte exercită singur drepturile părintești.

Art. 99. — De câte ori se ivește neînțelegere între părinți cu privire la exercițiul drepturilor sau la îndeplinirea îndatoririlor părintești, autoritatea tutelară, după ce ascultă pe părinți, hotărăște, potrivit cu interesul copilului.

Art. 100. — Copilul minor locuiește la părinții săi.

Dacă părinții nu locuiesc împreună, aceștia vor decide, de comun acord, la care dintre ei va locui copilul.

În caz de neînțelegere între părinți, instanța judecătorească, ascultând autoritatea tutelară, precum și pe copil, dacă acesta a împlinit vârsta de zece ani, va decide, ținând seama de interesele copilului.

Art. 101. — Părinții sunt datori să îngrijească de copil.

---

⁸⁾ Primarul conduce serviciile publice locale și asigură funcționarea serviciilor de stare civilă și de autoritate tutelară.

Ei sunt obligați să crească copilul, îngrijind de sănătatea și dezvoltarea lui fizică, de educarea, învățatura și pregătirea profesională a acestuia, potrivit cu însușirile lui.

Art. 102. — Autoritatea tutelară⁸ poate da încuviințare copilului, la cererea acestuia, după împlinirea vârstei de paisprezece ani, să-și schimbe felul învățaturii ori pregătirii profesionale stabilită de părinți sau să aibă locuința pe care o cere desăvârșirea învățaturii ori pregătirii profesionale.

Art. 103. — Părinții au dreptul să ceară înapoierea copilului de la orice persoană care îl ține fără drept.

Instanța judecătorească va respinge cererea, dacă înapoierea este contrară intereselor copilului. Acesta va fi ascultat, dacă a împlinit vârsat de zece ani.

Art. 104. — Abrogat.⁹

Art. 105. — Părinții au dreptul și îndatorirea de a administra bunurile copilului lor minor și de a-l reprezenta în actele civile până la data când el împlinește vârsta de paisprezece ani.

După împlinirea vârstei de paisprezece ani minorul își exercită singur drepturile și își execută tot astfel, obligațiile, însă numai cu încuviințarea prealabilă a părinților, spre a-l apăra împotriva abuzurilor din partea celor deal treilea.

Dispozițiile secțiunii a II-a din prezentul capitol vor fi aplicabile prin asemănare. Cu toate acestea, nu se va întocmi inventarul prevăzut de art. 126, în cazul în care copilul nu are alte bunuri decât cele de uz personal.

Art. 106. — Părintele nu are nici un drept asupra bunurilor copilului și nici copilul asupra bunurilor părintelui, în afară de dreptul la moștenire și la întreținere.

Art. 107. — Copilul minor este întreținut de părinții săi.

Dacă minorul are un venit propriu, care nu este îndestulător, părinții au îndatorirea să asigure condițiile necesare pentru creșterea, educarea, învățatura și pregătirea sa profesională.

În caz de neînțelegere, întinderea obligației de întreținere datorată de părinți minorului, felul și modalitățile executării, precum și contribuția fiecăruia dintre părinți, se vor stabili de instanța judecătorească, cu ascultarea autorității tutelare.

Art. 108. — Autoritatea tutelară este obligată să exercite un control efectiv și continuu asupra felului în care părinții își îndeplinesc îndatoririle privitoare la persoana și bunurile copilului.

Delegații autorității tutelare au dreptul să viziteze copiii la locuința lor și să se informeze, pe orice cale, despre felul cum aceștia sunt îngrijiți în ceea

---

⁹ Art. 104 a fost abrogat prin Legea nr. 3/1970 privind regimul ocrotirii unor categorii de minori („Buletinul Oficial“ nr. 28 din 28 martie 1970).

ce privește sănătatea și dezvoltarea lor fizică, educarea, învățătura și pregătirea lor profesională.

Art. 109. — Dacă sănătatea sau dezvoltarea fizică a copilului este primejduită prin felul de exercitare a drepturilor părintești, prin purtare abuzivă sau prin neglijență gravă în îndeplinirea îndatoririlor de părinte, ori dacă educarea, învățătura sau pregătirea profesională a copilului nu se face în spirit de devotament față de România, instanța judecătorească, la cererea autorității tutelare, va pronunța decăderea părintelui din drepturile părintești.

Citarea părinților și a autorității tutelare este obligatorie.

Art. 110. — Decăderea din drepturile părintești nu scutește pe părinte de îndatorirea de a da întreținere copilului.

Art. 111. — Autoritatea tutelară va îngădui părintelui decăzut din drepturile părintești să păstreze legături personale cu copilul, afară numai dacă, prin asemenea legături, creșterea, educarea, învățătura sau pregătirea profesională a copilului ar fi în primejdie.

Art. 112. — Instanța judecătorească va reda părintelui decăzut din drepturile părintești exercițiul acestor drepturi, dacă au încetat împrejurările care au dus la decădere, astfel încât, prin redarea acestor drepturi, creșterea, educarea, învățătura, pregătirea profesională și interesele patrimoniale ale copilului nu mai sunt primejduite.

SECȚIUNEA A II-A

Tutela minorului

Art. 113. — În cazul în care ambii părinții fiind morți, necunoscuți, decăzuți din drepturile părintești, puși sub interdicție, dispăruți ori declarați morți, copilul este lipsit de îngrijirea ambilor părinți, precum și în cazul prevăzut în art. 85 copilul va fi pus sub tutelă.

Art. 114. — Tutela se exercită numai în interesul minorului.

Art. 115. — Au obligația ca, în termen de cel mult cinci zile de la data când află de existența unui minor lipsit de îngrijire părintească în cazurile prevăzute în art. 113, să înștiințeze autoritatea tutelară:

a) persoanele apropiate minorului, precum și administratorii și locatarii casei în care locuiește minorul;

b) serviciul de stare civilă, cu prilejul înregistrării morții unei persoane, precum și biroul notarial de stat, cu prilejul deschiderii unei moșteniri;

c) instanțele judecătorești, procuratura și poliția, cu prilejul pronunțării, luării sau executării unor măsuri privative de libertate;

d) organele administrației de stat, organizațiile obștești, instituțiile de ocrotire, precum și orice altă persoană.

Art. 116. — Numirea tutorelui se face de autoritatea tutelară, din oficiu sau la încunoștiințarea acesteia, de către cei arătați în art. 115.

Art. 117. — Nu poate fi tutore:

- a) minorul sau cel pus sub interdicție;
- b) cel decăzut din drepturile părintești sau declarat incapabil de a fi tutore;
- c) cel căruia i s-a restrâns exercițiul unor drepturi politice sau civile, fie în temeiul legii, fie prin hotărâre judecătorească, precum și cel cu rele purtări;
- d) cel lipsit, potrivit legii speciale, de dreptul de a alege și de a fi ales deputat;
- e) cel care, exercitând o altă tutelă, a fost îndepărtat din aceasta;
- f) cel care, din cauza intereselor potrivnice cu ale minorului, nu ar putea îndeplini sarcina tutelei.

Când vreuna dintre împrejurările arătate în prezentul articol se ivește în timpul tutelei, tutorele va fi îndepărtat.

Art. 118. — Cel numit tutore nu poate refuza această sarcină.

Cu toate acestea, poate refuza sarcina tutelei:

- a) cel care are vârsta de șaiszeci de ani împliniți;
- b) femeia însărcinată sau mama unui copil mai mic de opt ani;
- c) cel care crește și educă doi sau mai mulți copii;
- d) cel care, din cauza bolii, a infirmității, a felului îndeletnicirii, a depărtării domiciliului de locul unde se află bunurile minorului sau din alte motive întemeiate, nu ar putea să îndeplinească această sarcină.

Dacă vreuna dintre împrejurările arătate în prezentul articol se ivește în timpul tutelei, tutorele poate cere să fie înlocuit.

Art. 119. — Autoritatea tutelară va comunica în scris tutorelui numirea sa și va afișa decizia de numire la consiliul local de la domiciliul minorului.

Drepturile și îndatoririle tutorelui încep de la primirea comunicării.

Între timp autoritatea tutelară poate lua măsurile provizorii cerute de interesele minorului.

Art. 120. — Tutorele care, fiind în exercițiul atribuțiilor sale, a cerut înlocuirea este obligat să-și exercite aceste atribuții până la rezolvarea cererii sale de înlocuire.

Art. 121. — Tutela este o sarcină gratuită.

Cu toate acestea, autoritatea tutelară, ținând seama de munca depusă în administrarea averii și de starea materială a minorului și a tutorelui, va putea acorda acestuia din urmă o remunerație, care nu va depăși zece la sută din veniturile bunurilor minorului. Autoritatea tutelară, potrivit împrejurărilor, va putea modifica sau suprima această remunerație.

Art. 122. — Minorul pus sub tutelă locuiește la tutore. Numai cu încuviințarea autorității tutelare minorul poate avea o altă locuință.

Art. 123. — Tutorele are obligația de a îngriji de minor.

El este obligat să crească copilul, îngrijind de sănătatea și dezvoltarea lui fizică, de educarea, învățătura și pregătirea profesională a acestuia, potrivit cu însușirile lui.

Art. 124. — Tutorele are obligația de a administra bunurile minorului și de a-l reprezenta în actele civile, însă numai până la data când acesta împlinește vârsta de paisprezece ani.

După împlinirea vârstei de paisprezece ani minorul își exercită singur drepturile și își execută tot astfel obligațiile, însă numai cu încuviințarea prealabilă a tutorelui, spre a-l apăra împotriva abuzurilor din partea celor deal treilea.

Art. 125. — Dispozițiile art. 102, 103 și 106 se aplică în mod corespunzător și în cazul tutelei.

Art. 126. — După numirea tutorelui și în prezența acestuia un delegat al autorității tutelare va verifica la fața locului toate bunurile minorului, întocmind, potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă, un inventar, care va fi supus aprobării autorității tutelare.

Creanțele pe care le au față de minor tutorele, soțul, o rudă în linie dreaptă ori frații sau surorile tutorelui pot fi plătite numai cu aprobarea autorității tutelare.

Art. 127. — Autoritatea tutelară va stabili suma anuală necesară pentru întreținerea minorului și administrarea bunurilor sale. Ea va putea modifica, potrivit împrejurărilor, această sumă.

Cheltuielile necesare pentru întreținerea minorului și administrarea bunurilor sale se acoperă din veniturile acestuia. În cazul în care veniturile minorului nu sunt îndestulătoare autoritatea tutelară va dispune vânzarea bunurilor minorului.

Dacă minorul este lipsit de bunuri și nu are părinți sau alte rude care sunt obligați de lege să-i dea întreținere, autoritatea tutelară va cere Direcției de muncă și protecție socială să contribuie la întreținerea lui.

Art. 128. — Este oprit să se încheie acte juridice între tutore, soțul, o rudă în linie dreaptă ori frații sau surorile tutorelui, de o parte, și minor, de alta.

Art. 129. — Tutorele nu poate, în numele minorului, să facă donații și nici să garanteze obligația altuia.

Tutorele nu poate, fără prealabila încuviințare a autorității tutelare, să facă valabil înstrăinarea ori gajarea bunurilor minorului, renunțarea la drepturile patrimoniale ale acestuia, precum și să încheie orice alte acte care depășesc dreptul de a administra.

Actele făcute cu încălcarea dispozițiilor de mai sus sunt anulabile.

Cu toate acestea, tutorele poate înstrăina, fără prealabilă încuviințare a autorității tutelare, bunurile supuse pieirii ori stricăciunii, precum și bunurile devenite nefolositoare pentru minor, dacă valoarea acestora din urmă nu depășește suma de două sute cincizeci de lei.

Art. 130. — Autoritatea tutelară va acorda încuviințarea, numai dacă actul răspunde unei nevoi sau prezintă un folos neîndoielnic pentru minor.

Încuviințarea se va da pentru fiecare act în parte.

În caz de vânzare, încuviințarea va arăta dacă vânzarea se va face prin bună învoială sau în alt mod.

În toate cazurile, autoritatea tutelară poate indica tutorelui modul în care se întrebunțează sumele de bani obținute.

Art. 131. — Sumele de bani care întrec nevoile întreținerii minorului și ale administrării bunurilor sale, precum și hârtiile de valoare vor fi depuse, pe numele minorului, la o casă de păstrare de stat, unde nu vor putea fi ridicate decât cu încuviințarea autorității tutelare.

Tutorele poate depune și sumele necesare întreținerii, tot pe numele minorului. Acestea se vor trece într-un cont separat și vor putea fi ridicate de tutore, fără încuviințarea prevăzută în alineatul precedent.

Art. 132. — Ori de câte ori se ivesc între tutore și minor interese contrare, care nu sunt dintre cele care trebuie să ducă la înlocuirea tutorelui, autoritatea tutelară va numi un curator.

Art. 133. — Minorul care a împlinit vârsta de paisprezece ani încheie actele juridice cu încuviințarea prealabilă a tutorelui, iar în cazurile prevăzute în art. 132 și 152 lit. c), încuviințarea prealabilă a curatorului.

Dacă actul pe care minorul urmează să-l încheie face parte dintre acelea pe care tutorele nu le poate încheia decât cu încuviințarea autorității tutelare, va fi necesară și prealabila încuviințare a acesteia.

Minorul nu poate să facă, nici chiar cu încuviințare, donații și nici să garanteze obligația altuia.

Actele făcute cu încălcarea dispozițiilor de mai sus sunt anulabile.

Art. 134. — Tutorele este dator să prezinte anual autorității tutelare o dare de seamă despre modul cum a îngrijit de minor, precum și despre administrarea bunurilor acestuia.

Darea de seamă se va prezenta autorității tutelare în termen de treizeci de zile de la sfârșitul anului calendaristic.

În afară de darea de seamă anuală, tutorele este obligat, la cererea autorității tutelare, să dea oricând dări de seamă despre felul cum a îngrijit de minor, precum și despre administrarea bunurilor acestuia.

Art. 135. — Autoritatea tutelară va verifica socotelile privitoare la veniturile minorului și la cheltuielile făcute cu întreținerea acestuia și cu administrarea bunurilor sale și, dacă sunt regulat întocmite și corespund realității, va da descărcare tutorelui.

Art. 136. — Autoritatea tutelară va exercita un control efectiv și continuu asupra modului în care tutorele își îndeplinește îndatoririle sale cu privire la minor și bunurile acestuia, dispozițiile art. 108 alin. 2 fiind aplicabile.

Pentru înlesnirea controlului, autoritatea tutelară va putea cere colaborarea organelor administrației de stat și instituțiilor de ocrotire.

Tutorele va fi îndepărtat dacă săvârşeşte un abuz, o neglijenţă gravă sau fapte care îl fac nevrednic de a fi tutore, precum şi dacă nu îşi îndeplineşte mulţumitor sarcina.

Art. 139. — Până la intrarea în funcţie a noului tutore, autoritatea tutelară va numi un curator.

Art. 140. — La încetarea tutelei, tutorele este dator ca, în termen de cel mult treizeci de zile, să prezinte autorităţii tutelare o dare de seamă generală. El are aceeaşi îndatorire şi în caz de îndepărtare din tutelă.

Bunurile care au fost în administrarea tutorelui vor fi predate, după caz, fostului minor, moştenitorilor acestuia sau noului tutore.

Art. 141. — După predarea bunurilor, verificarea socotelilor şi aprobarea lor, autoritatea tutelară va da tutorelui descărcare de gestiune sa.

Chiar dacă autoritatea tutelară a dat tutorelui descărcare de gestiune, acesta răspunde pentru paguba pricinuită prin culpa sa.

Tutorele care înlocuieşte un alt tutore are obligaţia să ceară fostului tutore repararea pagubelor ce acesta a pricinuit minorului prin culpa sa.

CAPITOLUL II

Interdicţia

Art. 142. — Cel care nu are discernământ pentru a se îngriji de interesele sale, din cauza alienaţiei mintale ori debilităţii mintale, va fi pus sub interdicţie.

Pot fi puşi sub interdicţie şi minorii.

Art. 143. — Interdicţia poate fi cerută de autoritatea tutelară, precum şi de toţi cei prevăzuţi în art. 115.

Art. 144. — Interdicţia se pronunţă de instanţa judecătorească, cu concluziile procurorului, şi îşi produce efectele de la data când hotărârea a rămas definitivă.

După ce a rămas definitivă, hotărârea se va comunica, fără întârziere, de către instanţa judecătorească ce a pronunţat-o, instanţei locului unde actul de naştere al celui pus sub interdicţie a fost înregistrat, spre a fi transcrisă în registrul anume destinat.

Când sentinţa judecătorească prin care s-a pronunţat interdicţia a fost atacată cu recurs şi acesta a fost respins, instanţa de recurs va face ea însăşi comunicarea prevăzută de acest articol, trimiţând, în copie, dispozitivul sentinţei.

Incapacitatea celui pus sub interdicţie nu va putea fi opusă unui al treilea decât de la data transcrierii hotărârii, afară numai dacă cel de-al treilea a cunoscut interdicţia pe altă cale.

Art. 145. — Hotărârea de punere sub interdicție rămasă definitivă va fi comunicată de instanța judecătorească autorității tutelare, care va desemna un tutore.

De asemenea, hotărârea de punere sub interdicție rămasă definitivă va fi comunicată medicului șef al comunei, orașului, municipiului sau al sectorului municipiului București, pentru ca acesta să instituie asupra celui interzis, potrivit instrucțiunilor Ministerului Sănătății, o supraveghere medicală permanentă.

Art. 146. — În caz de nevoie și până la rezolvarea cererii de punere sub interdicție, autoritatea tutelară va putea numi un curator pentru îngrijirea persoanei și reprezentarea celui a cărui interdicție a fost cerută, precum și pentru administrarea bunurilor.

Art. 147. — Regulile privitoare la tutela minorului care nu a împlinit vârsta de paisprezece ani se aplică și în cazul tutelei celui pus sub interdicție, în măsura în care legea nu dispune altfel.

Art. 148. — Tutorele celui pus sub interdicție este în drept să ceară înlocuirea sa după trei ani de la numire.

Art. 149. — Tutorele este dator să îngrijească de cel pus sub interdicție, spre a-i grăbi vindecarea și a-i îmbunătăți condițiile de viață; în acest scop, se vor întrebuița veniturile și, la nevoie, toate bunurile celui pus sub interdicție.

Autoritatea tutelară, de acord cu serviciul sanitar competent și ținând seama de împrejurări, va hotărî dacă cel pus sub interdicție va fi îngrijit la locuința lui ori într-o instituție sanitară.

Art. 150. — Minorul care, la data punerii sub interdicție, se afla sub ocrotirea părinților, va rămâne sub această ocrotire până la data când devine major, fără a i se numi un tutore. Dispozițiile art. 149 sunt aplicabile și situației prevăzute în prezentul alineat.

Dacă la data când minorul devine major el se află încă sub interdicție, autoritatea tutelară va numi un tutore.

În cazul în care, la data punerii sub interdicție, minorul se afla sub tutelă, autoritatea tutelară va hotărî dacă fostul tutore al minorului păstrează sarcina tutelei sau va numi un nou tutore.

Art. 151. — Dacă au încetat cauzele care au provocat interdicția, instanța judecătorească va pronunța, ascultând concluziile procurorului, ridicarea ei.

Cererea se va putea face de cel pus sub interdicție, de tutore, precum și de toți cei prevăzuți în art. 115.

Hotărârea care pronunță ridicarea interdicției își produce efectele de la data când a rămas definitivă. Ea se va comunica, de către instanța judecătorească care a pronunțat-o, instanței locului unde s-a transcris hotărârea de punere sub interdicție, spre a fi, de asemenea, transcrisă în registrul prevăzut de art. 144 și, totodată, spre a se face, în același registru,

mențiune despre ridicarea interdicției, pe marginea hotărârii care a pronunțat interdicția.

Încetarea dreptului de reprezentare al tutorelui nu va putea fi opusă unui al treilea decât de la data când, potrivit dispozițiilor alineatului precedent, a fost făcută mențiune despre ridicarea interdicției, afară numai dacă cel de-al treilea a cunoscut ridicarea interdicției pe altă cale.

CAPITOLUL III

Curatela

Art. 152. — În afară de alte cazuri prevăzute de lege, autoritatea tutelară va putea institui curatela:

a) dacă, din cauza bătrâneții, a bolii sau a unei infirmități fizice, o persoană, deși capabilă, nu poate, personal, să-și administreze bunurile sau să-și apere interesele în condiții mulțumitoare și, din motive temeinice, nu-și poate numi un reprezentant;

b) dacă din cauza bolii sau din alte motive o persoană, deși capabilă, nu poate, nici personal, nici prin reprezentant, să ia măsurile necesare în cazuri a căror rezolvare nu suferă amânare;

c) dacă, din cauza bolii sau din alte motive, părintele sau tutorele este împiedicat să îndeplinească un anumit act în numele persoanei ce reprezintă sau ale cărei acte le încuviințează;

d) dacă o persoană, fiind obligată să lipsească vreme îndelungată de la domiciliu, nu a lăsat un mandatar general;

e) dacă o persoană a dispărut fără a se avea știri despre ea și nu a lăsat un mandatar general.

Art. 153. — În cazurile prevăzute în art. 152, instituirea curatelei nu aduce nici o atingere capacității celui pe care curatorul îl reprezintă.

Art. 154. — Curatela se poate institui la cererea celui care urmează a fi reprezentat, a soțului său, a rudelor, a celor arătați în art. 115, precum și a tutorelui, în cazul prevăzut în art. 152 lit. c). Autoritatea tutelară poate institui curatela și din oficiu.

Curatela nu se poate institui decât cu consimțământul celui reprezentat, în afară de cazurile în care consimțământul nu poate fi dat.

Art. 155. — În cazurile în care se instituie curatela se aplică regulile de la mandat.

Autoritatea tutelară poate da instrucțiuni curatorului, în locul celui reprezentat, în toate cazurile în care acesta din urmă nu este în măsură să o facă.

Art. 156. Curatorul este în drept să ceară înlocuirea sa după trei ani de la numire.

Art. 157. — Dacă au încetat cauzele care au provocat instituirea curatelei, aceasta va fi ridicată de autoritatea tutelară la cererea curatorului, a celui reprezentat, a oricăruia dintre cei prevăzuți în art. 115 ori din oficiu.

CAPITOLUL IV **Autoritatea tutelară¹⁰**

Art. 158. — Atribuțiile de autoritate tutelară aparțin organelor executive și de dispoziție ale consiliilor populare comunale, orașenești, municipale sau de sector al municipiului București.¹¹

Art. 159. — Autoritatea tutelară competentă este:

a) pentru ocrotirea părintească și tutela minorului, cea de la domiciliul minorului;

b) pentru tutela persoanei pusă sub interdicție, cea de la domiciliul acesteia;

c) pentru curatela prevăzută în art. 152 lit. a) sau c), cea de la domiciliul persoanei reprezentate sau al minorului de paisprezece ani;

d) în cazul prevăzut în art. 152 lit. b), fie autoritatea tutelară de la domiciliul persoanei reprezentate, fie autoritatea tutelară de la locul unde trebuie luate măsurile urgente;

e) pentru curatela prevăzută în art. 152 lit. d) sau e), cea de la ultimul domiciliu din țară al celui lipsă ori al celui dispărut.

Art. 160. — Deciziile autorității tutelare pot fi atacate la autoritatea ierarhic superioară, care, potrivit legii, exercită atribuțiile de îndrumare și control.

DISPOZIȚII FINALE

Art. 161. — Prezentul cod intră în vigoare la data de 1 februarie 1954.

CODUL MUNCII*

LEGEA NR. 10/1972

— extrase —

Art. 159. — (1) Tineretul se bucură de grija deosebită a societății noastre socialiste. Pregătirea multilaterală, formarea și integrarea profesională a tinerilor, însușirea cunoștințelor necesare pentru exercitarea unei profesii, se asigură gratuit.

¹⁰ A se vedea nota 8.

¹¹ A se vedea nota 2.

*Publicat în „Buletinul Oficial“ nr. 140 din 1 decembrie 1972.

(2) Ministerul Educației și Învățământului, celelalte ministere și organe centrale, comitetele executive ale consiliilor populare, unitățile subordonate acestora și școlile de toate gradele au îndatorirea de a asigura o strânsă îmbinare între pregătirea teoretică și pregătirea practică a elevilor și studenților, creând condițiile pentru realizarea acestei sarcini.

(3) În țara noastră elevii, studenții, cei ce frecventează diverse forme de pregătire beneficiază de sprijin, sub formă de burse, manuale școlare și alte materiale de studii, indemnizații corespunzătoare aportului lor în producție pe timpul pregătirii practice.

(4) Tuturor tinerilor li se asigură locuri de muncă potrivit pregătirii, aptitudinilor, aspirațiilor lor și nevoilor unităților.

(5) Tinerii au îndatorirea să manifeste o preocupare permanentă pentru dezvoltarea spiritului de responsabilitate în rezolvarea sarcinilor, în muncă și învățatură, să pună talentul și întreaga lor energie în slujba înfloririi patriei.

Art. 160. — (1) Calificarea profesională prin ucenicie la locul de muncă se face pe baza contractului de ucenicie și se realizează prin pregătire practică desfășurată în unități de producție sau de servire a populației și prin pregătire teoretică.

(2) Ucenicii primesc pe timpul pregătirii bursă sau o indemnizație corespunzătoare aportului lor în producție și gratuit manuale școlare, materiale de studiu, precum și alte drepturi stabilite de lege. Ei beneficiază, de asemenea, în toată perioada uceniei, de echipament de protecție, de ajutoare materiale în cadrul asigurărilor sociale, de asistență medicală și medicamente gratuit, precum și de vacanțe școlare.

Art. 161. — (1) Pentru protecția sănătății lor, tinerii sub vârsta de 18 ani, încadrați în muncă, nu pot fi repartizați la locuri de muncă cu condiții

---

¹⁾ Art. 112 și 118 din Codul muncii au următorul conținut:

Art. 112 (1) Durata timpului de muncă nu poate depăși 48 de ore pe săptămână și 8 ore pe zi.

(2) În cazul stabilirii pentru o anumită zi lucrătoare din săptămână a unei durate mai mici de 8 ore, timpul de muncă în celelalte zile poate fi mai mare, fără a depăși 9 ore.

Art. 118. — (1) Prestarea muncii peste durata normală stabilită potrivit articolelor precedente poate fi cerută în următoarele cazuri:

a) pentru preîntâmpinarea sau înlăturarea efectelor calamităților sau a altor cazuri de forță majoră, precum și în situații care periclitează sănătatea sau viața unor persoane;

b) pentru înlăturarea efectelor unor situații neprevăzute, care ar dăuna bunei funcționări a serviciilor de aprovizionare cu apă și energie electrică, de canalizare, a serviciilor poștale și de telecomunicații, a căilor și mijloacelor de transport în comun, a instalațiilor de distribuire a combustibilului;

c) pentru repararea dispozitivelor sau instalațiilor, în cazul în care defecțiunea acestora provoacă încetarea lucrului pentru mai multe persoane;

d) pentru prevenirea sau înlăturarea unor situații care ar putea provoca degradarea sau distrugerea materiilor prime, materialelor ori produselor.

(2) Munca peste durata normală în situațiile prevăzute în alineatul precedent se prestează pe baza dispoziției conducerii unității dată cu acordul comitetului sindicatului.

vătămătoare, grele sau periculoase și nu pot fi folosiți la muncă în timpul nopții.

(2) De asemenea, tinerii încadrați în muncă, în vârstă de până la 18 ani, nu pot fi folosiți în muncă peste durata legală a zilei de lucru decât în cazurile prevăzute de art. 112 alin. 2 și art. 118¹.

Art. 162. — Durata timpului de lucru al tinerilor între 14—16 ani se stabilește la 6 ore pe zi, fără ca prin aceasta să se aducă o scădere a remunerării.

Art. 163. — Pentru tinerii în vârstă de până la 18 ani, durata concediului de odihnă este de 18—24 zile lucrătoare, diferențiată, potrivit legii, în raport cu vârsta, astfel încât cei mai tineri să beneficieze de un concediu mai mare.

LEGEA NR. 21/1991 LEGEA CETĂȚENIEI ROMÂNE*

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — Cetățenia română este legătura și apartenența unei persoane fizice la statul român.

Cetățenii români sunt egali în fața legii; numai ei vor fi admiși în funcțiile publice civile și militare.

Cetățenii României se bucură de protecția statului român.

Art. 2. — Modurile de dobândire și de pierdere a cetățeniei române sunt cele prevăzute în prezenta lege.

Art. 3. — Încheierea, declararea nulității, anularea sau desfacerea căsătoriei între un cetățean român și un străin nu produce efecte asupra cetățeniei soților.

CAPITOLUL II Dobândirea cetățeniei române

Art. 4. — Cetățenia română se dobândește prin:

- a) naștere;
- b) adopție;
- c) acordare la cerere.

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 44 din 6 martie 1991. Republicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 98 din 6 martie 2000

A. Prin naștere

Art. 5. — Copiii născuți pe teritoriul României, din părinți cetățeni români, sunt cetățeni români.

Sunt, de asemenea, cetățeni români cei care:

a) s-au născut pe teritoriul statului român, chiar dacă numai unul dintre părinți este cetățean român;

b) s-au născut în străinătate și ambii părinți sau numai unul dintre ei are cetățenia română.

Copilul găsit pe teritoriul statului român este cetățean român, dacă nici unul dintre părinți nu este cunoscut.

B. Prin adopție

Art. 6. — Cetățenia română se dobândește de către copilul cetățean străin sau fără cetățenie prin adopție, dacă adoptatorii sunt cetățeni români, iar adoptatul nu a împlinit vârsta de 18 ani.

În cazul în care numai unul dintre adoptatori este cetățean român, cetățenia adoptatului minor va fi hotărâtă, de comun acord, de către adoptatori. În situația în care adoptatorii nu cad de acord, instanța judecătorească competentă să încuviințeze adopția va decide asupra cetățeniei minorului, ținând seama de interesele acestuia. În cazul copilului care a împlinit vârsta de 14 ani este necesar consimțământul acestuia.

Dacă adopția se face de către o singură persoană, iar aceasta este cetățean român, minorul dobândește cetățenia adoptatorului.

Art. 7. — În cazul declarării nulității sau anulării adopției, copilul care nu a împlinit vârsta de 18 ani este considerat că nu a fost niciodată cetățean român, dacă domiciliază în străinătate sau dacă părăsește țara pentru a domicilia în străinătate.

În cazul desfacerii adopției copilul care nu a împlinit vârsta de 18 ani pierde cetățenia română pe data desfacerii adopției, dacă acesta domiciliază în străinătate sau dacă părăsește țara pentru a domicilia în străinătate.

C. Prin acordare la cerere

Art. 8. — Cetățenia română se poate acorda, la cerere, persoanei fără cetățenie sau cetățeanului străin, dacă îndeplinește următoarele condiții:

a) s-a născut și domiciliază, la data cererii, pe teritoriul României sau, deși nu s-a născut pe acest teritoriu, locuiește în mod legal, continuu și statornic pe teritoriul statului român de cel puțin 7 ani sau, în cazul în care este căsătorit cu un cetățean român, de cel puțin 5 ani;

b) dovedește prin comportarea și atitudinea sa loialitate față de statul și de poporul român;

c) a împlinit vârsta de 18 ani;

d) are asigurate mijloacele legale de existență;

e) este cunoscut cu o bună comportare și nu a fost condamnat în țară sau în străinătate pentru o infracțiune care îl face nedemn de a fi cetățean român;

f) cunoaște limba română și posedă noțiuni elementare de cultură și civilizație românească, în măsură suficientă pentru a se integra în viața socială;

g) cunoaște prevederile Constituției României.

Termenele prevăzute la alin. 1 lit. a) pot fi reduse până la jumătate în cazul în care solicitantul este o personalitate recunoscută pe plan internațional.

Art. 9. — Copilul născut din părinți cetățeni străini sau fără cetățenie și care nu a împlinit vârsta de 18 ani dobândește cetățenia română o dată cu părinții săi.

În cazul în care numai unul dintre părinți dobândește cetățenia română, părinții vor hotărî, de comun acord, cu privire la cetățenia copilului. În situația în care părinții nu cad de acord, tribunalul de la domiciliul minorului va decide, ținând seama de interesele acestuia. În cazul copilului care a împlinit vârsta de 14 ani este necesar consimțământul acestuia.

Copilul dobândește cetățenia română pe aceeași dată cu părintele său.

Art. 10. — Cetățenia română se poate acorda și persoanei care a avut această cetățenie și care cere redobândirea ei, cu păstrarea cetățeniei străine și stabilirea domiciliului în țară sau cu menținerea acestuia în străinătate, dacă îndeplinește în mod corespunzător condițiile prevăzute la art. 8 lit. b), c) și e).

Părinții care se repatriază și solicită redobândirea cetățeniei române hotărăsc și în privința cetățeniei copiilor lor minori. În situația în care părinții nu cad de acord, tribunalul de la domiciliul minorului va decide, ținând seama de interesele acestuia. În cazul copilului care a împlinit vârsta de 14 ani este necesar consimțământul acestuia.

Redobândirea cetățeniei de către unul dintre soți nu are nici o consecință asupra cetățeniei celuilalt soț. Soțul cetățean străin sau fără cetățenie al persoanei care se repatriază și redobândește cetățenia română poate cere dobândirea cetățeniei române în condițiile prezentei legi.

CAPITOLUL III

Procedura acordării cetățeniei române

Art. 11. — Aprobarea cererilor de acordare a cetățeniei române se face prin hotărâre a Guvernului care apreciază, în acest sens, asupra propunerilor ministrului justiției.

Hotărârea Guvernului se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 12. — Cererea de acordare a cetățeniei române se face personal sau prin mandatar cu procură specială și autentică și va fi însoțită de acte care dovedesc îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege.

Art. 13. — Cererea de acordare a cetățeniei române se adresează comisiei pentru constatarea condițiilor de acordare a cetățeniei, care funcționează pe lângă Ministerul Justiției.

Comisia, formată din 5 magistrați de la Tribunalul București, este desemnată, pe o perioadă de 4 ani, de președintele acestei instanțe.

Președintele comisiei este magistratul cu funcția cea mai mare sau, la funcții egale, magistratul cu cea mai mare vechime în funcție.

Comisia are un secretariat condus de un consilier din Ministerul Justiției, desemnat de ministru.

Art. 14. — Comisia dispune, pe cheltuiala petiționarului, publicarea în extras a cererii de acordare a cetățeniei române în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a.

Examinarea cererii de către comisie se va putea face numai după trecerea a 30 de zile de la data publicării acesteia.

Art. 15. — În vederea soluționării cererii, comisia poate dispune:

- a) completarea actelor, precum și orice explicații din partea petiționarului;
- b) solicitarea de relații de la orice autorități;
- c) citarea oricărei persoane care ar putea da informații folositoare.

Art. 16. — Autoritățile publice care dețin date sau informații din care rezultă că solicitantul nu întrunește condițiile legale pentru acordarea cetățeniei sunt obligate să le comunice comisiei.

Orice persoană poate face întâmpinare la comisia prevăzută la art. 13, cu privire la cererea de obținere a cetățeniei române, în cazul prevăzut la alin. 1.

Art. 17. — După examinarea cererii comisia va întocmi un raport pe care îl va înainta, împreună cu cererea de acordare a cetățeniei române, ministrului justiției.

În raport se va menționa, în mod obligatoriu, dacă sunt sau nu sunt întrunite condițiile legale pentru acordarea cetățeniei.

Art. 18. — Pe baza raportului comisiei ministrul justiției va prezenta Guvernului proiectul de hotărâre pentru acordarea cetățeniei.

În cazul în care nu sunt îndeplinite condițiile cerute de lege pentru acordarea cetățeniei, pe baza raportului comisiei ministrul justiției va comunica aceasta petiționarului.

Art. 19. — Persoana căreia i se acordă cetățenia română, potrivit art. 8 și 10, cu stabilirea domiciliului în țară, depune în termen de 6 luni, în fața ministrului justiției sau a secretarului de stat delegat anume în acest scop, jurământul de credință față de România.

Jurământul are următorul conținut:

„Jur să fiu devotat patriei și poporului român, să apăr drepturile și interesele naționale, să respect Constituția și legile României.“

Persoana care a obținut cetățenia română în condițiile prevăzute la art. 10, cu menținerea domiciliului în străinătate, va depune jurământul de credință în

fața șefului misiunii diplomatice sau al oficiului consular al României din țara în care domiciliază.

Art. 20. — Cetățenia română se dobândește pe data depunerii jurământului de credință.

După depunerea jurământului ministrul justiției ori, după caz, șeful misiunii diplomatice sau al oficiului consular va elibera persoanei căreia i s-a acordat cetățenia română un certificat constatator.

CAPITOLUL IV **Dovada cetățeniei române**

Art. 21. — Dovada cetățeniei române se face cu buletinul de identitate sau, după caz, cu cartea de identitate, pașaportul ori cu certificatul prevăzut la art. 20 alin. 2.

Cetățenia copilului până la vârsta de 14 ani se dovedește cu certificatul său de naștere, însoțit de buletinul ori cartea de identitate, după caz, sau pașaportul oricăruia dintre părinți.

În cazul în care copilul este înscris în buletinul sau în cartea de identitate, după caz, ori în pașaportul unuia dintre părinți, dovada cetățeniei se face cu oricare dintre aceste acte.

Dacă dovada cetățeniei copilului până la vârsta de 14 ani nu se poate face în condițiile alineatului precedent, dovada se va putea face cu certificatul eliberat de organele de evidență a populației.

Dovada cetățeniei copiilor găsiți se face, până la vârsta de 14 ani, cu certificatul de naștere.

Art. 22. — În caz de nevoie misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale României eliberează, la cerere, dovezi de cetățenie pentru cetățenii români aflați în străinătate.

CAPITOLUL V **Pierderea cetățeniei române**

Art. 23. — Cetățenia română se pierde prin:

- a) retragerea cetățeniei române;
- b) aprobarea renunțării la cetățenia română;
- c) în alte cazuri prevăzute de lege.

A. Prin retragerea cetățeniei române

Art. 24. — Cetățenia română se poate retrage persoanei care:

a) aflată în străinătate, săvârșește fapte deosebit de grave prin care vatamă interesele statului român sau lezează prestigiul României;

b) aflată în străinătate, se înrolează în forțele armate ale unui stat cu care România a rupt relațiile diplomatice sau cu care este în stare de război;

c) a obținut cetățenia română prin mijloace frauduloase.

Cetățenia română nu poate fi retrasă persoanei care a dobândit-o prin naștere.

Art. 25. — Retragerea cetățeniei române nu produce efecte asupra cetățeniei soțului sau copiilor persoanei căreia i s-a retras cetățenia.

B. Prin aprobarea renunțării la cetățenia română

Art. 26. — Pentru motive temeinice se poate aproba renunțarea la cetățenia română persoanei care a împlinit vârsta de 18 ani și care:

a) nu este învinuită sau inculpată într-o cauză penală ori nu are de executat o pedeapsă penală;

b) nu este urmărită pentru debite către stat, persoane fizice sau juridice din țară sau, având astfel de debite, le achită ori prezintă garanții corespunzătoare pentru achitarea lor;

c) a dobândit ori a solicitat și are asigurarea că va dobândi o altă cetățenie.

Art. 27. — Pierderea cetățeniei române prin aprobarea renunțării nu produce nici un efect asupra cetățeniei soțului sau copiilor minori.

Cu toate acestea, în cazul în care ambii părinți obțin aprobarea renunțării la cetățenia română, iar copilul minor se află împreună cu ei în străinătate ori părăsește împreună cu ei țara, minorul pierde cetățenia română o dată cu părintii săi, iar dacă aceștia au pierdut cetățenia română la date diferite, pe ultima dintre aceste date. Copilul minor care, pentru a domicilia în străinătate, părăsește țara după ce ambii părinți au pierdut cetățenia română pierde cetățenia română pe data plecării sale din țară.

Dispozițiile alineatului precedent se aplică în mod corespunzător și în cazul în care numai unul dintre părinți este cunoscut sau este în viață.

Copilul minor, încredințat prin hotărâre judecătorească părintelui care are domiciliul în străinătate și care renunță la cetățenie, pierde cetățenia română pe aceeași dată cu părintele căruia i-a fost încredințat și la care locuiește, cu condiția obținerii acordului celuilalt părinte, cetățean român.

În situațiile prevăzute la alin. 2, 3 și 4 copilului care a împlinit vârsta de 14 ani i se cere consimțământul.

C. Alte cazuri de pierdere a cetățeniei române

Art. 28. — Copilul minor, cetățean român, adoptat de un cetățean străin, pierde cetățenia română, dacă, la cererea adoptatorului sau, după caz, a adoptatorilor, dobândește cetățenia acestora în condițiile prevăzute de legea străină. Minorului care a împlinit vârsta de 14 ani i se cere consimțământul.

Data pierderii cetățeniei române în condițiile alin. 1 este data dobândirii de către minor a cetățeniei adoptatorului.

În cazul declarării nulității sau anulării adopției, copilul care nu a împlinit vârsta de 18 ani este considerat că nu a pierdut niciodată cetățenia română.

Art. 29. — În situația prevăzută la art. 5 alin. 3 copilul găsit pierde cetățenia română, dacă până la împlinirea vârstei de 18 ani i s-a stabilit filiația față de ambii părinți, iar aceștia sunt cetățeni străini.

Cetățenia română se pierde și în cazul în care filiația s-a stabilit numai față de un părinte cetățean străin, celălalt părinte rămânând necunoscut.

Data pierderii cetățeniei române în condițiile alin. 1 și 2 este data stabilirii filiației copilului.

CAPITOLUL VI

Procedura retragerii cetățeniei române și aprobării renunțării la cetățenia română

Art. 30. — Guvernul României dispune prin hotărâre retragerea cetățeniei române sau, după caz, aprobarea renunțării la cetățenia română, apreciind asupra propunerii ministrului justiției, făcută potrivit procedurii prevăzute la art. 13–18.

Art. 31. — Orice autoritate sau persoană care are cunoștință de existența unui motiv pentru retragerea cetățeniei române poate sesiza, în scris, comisia de pe lângă Ministerul Justiției, având obligația să producă dovezile de care dispune.

Comisia sesizată poate cere date sau informații de la orice autoritate sau persoană care are cunoștință despre existența situației prevăzute la art. 24.

Art. 32. — Cererea de renunțare la cetățenia română se face personal sau prin mandatar cu procură specială și autentică și se depune la comisia care funcționează pe lângă Ministerul Justiției, care va proceda potrivit prevederilor art. 13–18.

Art. 33. — Data pierderii cetățeniei române prin retragere sau prin aprobarea renunțării la aceasta este data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Guvernului.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 34. — Sunt și rămân cetățeni români persoanele care au dobândit și au păstrat această cetățenie potrivit legislației anterioare.

Art. 35. — Foștii cetățeni români care, înainte de data de 22 decembrie 1989, au pierdut cetățenia română din diferite motive o pot redobândi la cerere, în baza unei declarații autentificate, în străinătate, la misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale României, iar în țară, la notarul public, chiar dacă au altă cetățenie și nu își stabilesc domiciliul în România.

Beneficiază de dispozițiile alin. 1 și cei cărora li s-a ridicat cetățenia română fără voia lor sau din alte motive neimputabile lor, precum și descendenții acestora.

Art. 36. — Cererile privind acordarea cetățeniei române și aprobarea renunțării la cetățenia română sunt supuse unei taxe prevăzute de lege.

Prin derogare de la prevederile alin. 1, redobândirea cetățeniei române potrivit prevederilor art. 35 este scutită de plata taxelor consulare.

Art. 37. — Persoanele cărora li s-a acordat cetățenia română, potrivit legii, au toate drepturile și libertățile, precum și obligațiile prevăzute prin Constituție și prin legile țării pentru cetățenii români.

Art. 38. — Cetățenia română cu titlu de „cetățenie de onoare“ se poate acorda unor străini pentru servicii deosebite aduse țării și națiunii române, la propunerea Guvernului, fără nici o altă formalitate, de către Parlamentul României.

Persoanele care au dobândit cetățenia de onoare se bucură de toate drepturile civile și politice recunoscute cetățenilor români, cu excepția dreptului de a alege și de a fi ales și de a ocupa o funcție publică.

Art. 39. — Pentru situațiile în care se cere consimțământul minorului care a împlinit vârsta de 14 ani, acesta trebuie făcut în forma unei declarații autentice date în fața notarului public.

Art. 40. — Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României.

Cererile aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a prezentei legi se vor rezolva în conformitate cu prevederile acesteia. Condițiile de dobândire a cetățeniei române rămân supuse reglementărilor în vigoare la data depunerii cererii.

Art. 41. — Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 24/1971 — Legea cetățeniei române, Decretul-lege nr. 137/1990 privind unele dispoziții referitoare la cetățenia română, prevederile art. 3 și ale art. 8 din Decretul-lege nr. 7/1989 privind repatrierea cetățenilor români și a foștilor cetățeni români, precum și orice alte dispoziții contrare prevederilor prezentei legi.

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 245 din 10 octombrie 1992.

LEGEA NR. 105/1992
CU PRIVIRE LA REGLEMENTAREA
RAPORTURILOR DE DREPT INTERNAȚIONAL PRIVAT*

— extrase —

SECȚIUNEA A III-A

Filiația

Art. 25. — Filiația copilului din căsătorie se stabilește potrivit legii care, la data când s-a născut, cârmuiește, potrivit art. 20, efectele căsătoriei părinților săi.

Dacă, înainte de nașterea copilului, căsătoria părinților a încetat sau a fost desfăcută, se aplică legea care, la data încetării sau desfacerii, îi cârmuiește efectele.

Art. 26. — Legea arătată în art. 25 se aplică de asemenea:

- a) tăgăduirii paternității copilului născut din căsătorie;
- b) dobândirii numelui de către copil;
- c) raporturilor dintre părinți și copil, inclusiv obligației părinților de a întreține copilul, de a-l educa și de a-i administra bunurile.

Art. 27. — În cazul în care părinții sunt în drept să procedeze la legitimarea prin căsătorie subsecventă a copilului născut anterior, condițiile cerute în acest scop sunt cele prevăzute de legea care, potrivit art. 20, se aplică efectelor căsătoriei.

Art. 28. — Filiația copilului din afara căsătoriei se stabilește potrivit legii naționale a copilului de la data nașterii. În cazul în care copilul, cetățean străin, are și o altă cetățenie străină, se aplică legea care îi este mai favorabilă.

Legea menționată se aplică îndeosebi:

- a) recunoașterii filiației și efectelor ei;
- b) contestării recunoașterii filiației;
- c) raporturilor dintre părinți și copil, inclusiv obligației părinților de a întreține copilul, de a-l educa și de a-i administra bunurile.

Art. 29. — Dreptul mamei de a cere tatălui copilului din afara căsătoriei să răspundă pentru cheltuielile din timpul sarcinii și pentru cele prilejuite de nașterea copilului este supus legii naționale a mamei.

Art. 30. — Condițiile de fond cerute pentru încheierea adopției sunt stabilite de legea națională a adoptatorului și a celui ce urmează să fie adoptat. Aceștia trebuie să îndeplinească și condițiile care sunt obligatorii pentru ambii, stabilite de fiecare dintre cele două legi naționale arătate.

Condițiile de fond cerute soților care adoptă împreună sunt cele stabilite de legea care cârmuiește, potrivit art. 20, efectele căsătoriei lor. Aceași lege se aplică și dacă unul dintre soți adoptă copilul celuilalt.

Art. 31. — Efectele adopției, precum și relațiile dintre adoptatori și adoptat sunt cârmuite de legea națională a adoptatorului, iar în cazul adopției

consimțite de soți este aplicabilă legea prevăzută de art. 20. Aceeași lege cârmuiește și desfacerea adopției.

Art. 32. — Forma adopției este supusă legii statului pe teritoriul căruia ea se încheie.

Art. 33. — Nulitatea adopției este supusă, pentru condițiile de fond, legilor prevăzute la art. 30, iar pentru nerespectarea condițiilor de formă, legii prevăzute la art. 32.

SECȚIUNEA A IV-A

Obligația de întreținere

Art. 34. — Legea aplicabilă obligației de întreținere este:

a) în raporturile dintre părinți și copii, legea care cârmuiește, potrivit art. 25, 28 și 31, efectele filiației;

b) în raporturile dintre soți, legea care cârmuiește, potrivit art. 20, efectele căsătoriei;

c) în raporturile dintre foșii soți, legea care cârmuiește, potrivit art. 22, divorțul;

d) în raporturile dintre alte persoane, legea națională a creditorului. În caz de schimbare a cetățeniei, noua lege națională se aplică numai prestațiilor ulterioare schimbării.

Art. 35. — Legea aplicabilă obligației de întreținere determină îndeosebi:

a) persoana creditorului și debitorului, precum și ordinea de prioritate între mai mulți debitori;

b) întinderea obligației de întreținere;

c) modul de executare a obligației și termenele pentru satisfacerea acesteia.

Pentru a se determina întinderea obligației de întreținere trebuie să se țină seama, chiar dacă legea străină aplicabilă dispune altfel, de posibilitățile materiale ale debitorului și de nevoile efective ale creditorului.

SECȚIUNEA A V-A

Ocrotirea persoanelor lipsite de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă

Art. 36. — Ocrotirea minorului născut din căsătorie sau adoptat, exercitată de părinți ori, după caz, de tată sau de mamă, este cârmuită de legea prevăzută de art. 20.

Art. 37. — Instituirea, modificarea, efectele și încetarea tutelei, precum și raporturile dintre tutore și persoana lipsită de capacitate sau cu capacitate restrânsă sunt supuse legii naționale a persoanei ocrotite.

Obligația de a accepta și de a exercita tutela este supusă legii naționale a tutorelui.

Art. 38. — Măsurile ce se iau de către părinți sau tutore cu privire la minor sau la o altă persoană lipsită de capacitate sau cu capacitate restrânsă, ori cu privire la bunurile ce le aparțin, sunt supuse legii statului ale căruia autorități îndrumă și supraveghează exercitarea ocrotirii de către cei în drept.

LEGEA NR. 47/1993
CU PRIVIRE LA DECLARAREA JUDECĂTOREASCĂ
A ABANDONULUI DE COPII*

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — Copilul aflat în îngrijirea unei instituții de ocrotire socială sau medicală de stat, a unei instituții private de ocrotire legal constituită sau încredințat în condițiile legii unei persoane fizice poate fi declarat prin hotărâre judecătorească abandonat, ca urmare a faptului că părinții s-au dezinteresat de el în mod vădit, o perioadă mai mare de 6 luni.

Prin *dezinteres* se înțelege încetarea imputabilă a oricăror legături între părinți și copil, legături care să dovedească existența unor raporturi părintești normale.

Dezinteresul manifestat față de copil poate fi dovedit cu orice mijloc de probă. Instituțiile care au în îngrijire copiii sunt obligate să comunice autorității tutelare sau instanței de judecată, la cererea acestora, numărul vizitelor efectuate, precum și orice fapte ale părinților care să poată caracteriza comportamentul părintesc al acestora față de copil. În acest scop, instituția este obligată să țină o strictă evidență a vizitelor și faptelor menționate.

Art. 2. — Cererea pentru declanșarea abandonului se adresează tribunalului județean sau, după caz, al municipiului București pe raza căruia se află sediul instituției de ocrotire ori domiciliul persoanei fizice căreia i s-a încredințat sarcina îngrijirii copilului.

Sesizarea instanței va fi făcută de conducerea instituției unde se află copilul părăsit sau de procuror, în termen de 3 luni de la data împlinirii termenului de 6 luni de când părinții au încetat legăturile cu copilul în înțelesul celor prevăzute la art. 1 alin. 2.

La cererea pentru declararea abandonului se va anexa ancheta socială efectuată de autoritatea tutelară competentă cu privire la condițiile abandonului copilului, situația părinților, starea psihofizică, de instruire și educare a copilului, condițiile pe care le are și modalitatea de îmbunătățire a acestora, precum și orice alte date interesând creșterea, instruirea și educarea

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 153/8 iulie 1993.

copilului. În cadrul anchetei sociale autoritatea tutelară va opina în legătură cu poziția sa față de cererea de declarare judecătorească a abandonului.

Citarea părinților, a autorității tutelare și a persoanelor prevăzute la art. 3 este obligatorie.

Participarea procurorului la proces este obligatorie.

Art. 3. — În cazul copiilor aflați în instituțiile prevăzute la art. 1, abandonul nu va fi declarat dacă, înăuntrul perioadei de 6 luni ori în timpul judecării procesului, o rudă până la gradul IV inclusiv cere să i se încredințeze copilul spre creștere și educare, iar cererea este apreciată ca fiind în interesul copilului.

Copilul care a împlinit vârsta de 10 ani va fi ascultat de instanță.

Art. 4. — În cazul declarării abandonului, instanța va delega exercițiul drepturilor părintești instituției de ocrotire socială sau medicală de stat sau instituției private legal constituită ori, după caz, altei persoane, în condițiile legii.

Hotărârea este supusă căilor de atac prevăzute de lege.

Art. 5. — Pentru copiii care la data intrării în vigoare a legii se află în instituții de ocrotiri sociale sau medicale de stat, părăsiți de părinți de peste 6 luni, sesizarea instanței, în condițiile art. 2 alin. 2 se poate face de îndată.

Art. 6. — Instanța competentă poate decide oricând, la cererea unuia sau a ambilor părinți, redarea exercițiului drepturilor părintești, dacă au încetat împrejurările care au condus la declararea abandonului și dacă redarea exercițiului acestor drepturi este în interesul copilului.

Dispozițiile alineatului precedent nu se aplică în cazul în care copilul a fost adoptat în condițiile legii.

Art. 7. — Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50.000 la 300.000 lei neîndeplinirea de către conducerea instituțiilor care au îngrijire copii a obligației prevăzute de art. 1 alin. 3 și de art. 2 alin. 2.

Constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor se vor face de către personalul cu atribuții specifice de control al organului central sau local în subordinea căruia se află instituția de ocrotire socială sau sanitară.

Art. 8. — Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României.

Art. 9. — Orice dispoziții contrare prezentei legi se abrogă.

LEGEA NR. 145/1997*

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 178/31 iunie 1997.

PRIVIND ASIGURĂRILE SOCIALE DE SĂNĂTATE
— extrase —

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Asigurările sociale de sănătate reprezintă principalul sistem de ocrotire a sănătății publice.

(2) Asigurările sociale de sănătate sunt obligatorii și funcționează descentralizat, pe baza principiului solidarității și subsidiarității în colectarea și utilizarea fondurilor, precum și a dreptului alegerii libere de către asigurați a medicului, a unității sanitare și a casei de asigurări de sănătate.

(3) Pot funcționa și alte forme de asigurări de sănătate care acoperă riscuri individuale, în diferite situații speciale. Se pot organiza și societăți private de asigurări de sănătate. Aceste asigurări nu sunt obligatorii.

Art. 2. — (1) Constituirea fondurilor de asigurări sociale de sănătate se face din contribuția asiguraților, din contribuția persoanelor fizice și juridice care angajează personal salariat, din subvenții de la bugetul de stat, precum și din alte surse.

(2) Administrarea fondului de asigurări sociale de sănătate se face prin Casa Națională de Asigurări de Sănătate și prin casele de asigurări de sănătate județene și a municipiului București.

Art. 3. — (1) Asigurații și membrii lor de familie au dreptul la servicii medicale, în mod nediscriminatoriu, în condițiile legii.

(2) Asigurații au obligația să participe la acțiunile profilactice organizate de casele de asigurări de sănătate și să respecte tratamentele medicale prescrise.

CAPITOLUL II
Asigurații

SECȚIUNEA 1

Persoane asigurate

Art. 4. — (1) Sunt supuse în mod obligatoriu asigurării, potrivit prezentei legi, următoarele categorii de persoane:

- a) cetățenii români cu domiciliul în țară;
- b) cetățenii străini și apatrizii care au reședința în România.

(2) Asigurații vor plăti o contribuție lunară pentru asigurările sociale de sănătate.

Art. 5. — Calitatea de asigurat se dovedește cu carnetul de asigurări sociale pentru sănătate.

Art. 6. — Următoarele categorii de persoane beneficiază de asigurarea de sănătate, fără plata contribuției:

a) copiii și tinerii până la vârsta de 26 de ani, dacă sunt elevi, studenți sau ucenici și dacă nu realizează venituri din muncă;

b) persoanele cu handicap care nu realizează venituri din muncă sau se află în grija familiei;

c) soțul, soția, părinții și bunicii, fără venituri proprii, aflați în întreținerea unei persoane asigurate;

d) persoanele ale căror drepturi sunt stabilite prin Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate și constituite în prizonieri, prin Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, precum și persoanelor prevăzute la art. 2 din Legea nr. 42/1990 pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților, precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, dacă nu realizează alte venituri decât cele provenite din drepturile bănești acordate de lege.

SECȚIUNEA A 2-A

Persoane exceptate de la asigurarea de sănătate obligatorie

Art. 7. — Asigurarea de sănătate este facultativă pentru următoarele categorii de persoane:

a) membrii misiunilor diplomatice acreditate în România;

b) cetățenii străini care se află temporar în țară.

SECȚIUNEA A 3-A

Calitatea de asigurat

Art. 8. — (1) Calitatea de asigurat a salariaților se dobândește din ziua încheierii contractului individual de muncă al salariatului și se păstrează pe toată durata acestuia. Obligația virării contribuției pentru asigurările sociale de sănătate revine celui care angajează persoane salariate.

(2) Persoanele care nu sunt salariate dobândesc calitatea de asigurat din ziua în care s-a achitat contribuția și o păstrează în condițiile legii.

Art. 9. — Are calitatea de asigurat, fără plata contribuției pentru asigurările sociale de sănătate, persoana aflată în una dintre următoarele situații, pe durata acesteia:

a) satisface serviciul militar în termen;

b) se află în concediu medical, în concediu pentru sarcină și lăuzie sau în concediu medical pentru îngrijirea copilului bolnav în vârstă de până la 6 ani;

c) execută o pedeapsă privativă de libertate sau arest preventiv;

d) face parte dintr-o familie care beneficiază de ajutor social, potrivit Legii nr. 67/1995 privind ajutorul social.

Art. 10. — (1) Calitatea de asigurat și drepturile de asigurare încetează o dată cu pierderea cetățeniei și/sau a dreptului de reședință în țară.

(2) În cazul neachitării la termen, potrivit legii, a contribuțiilor datorate fondurilor de asigurări sociale de sănătate, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, prin organismele sale, va proceda la aplicarea măsurilor de executare silită pentru încasarea sumelor cuvenite bugetului asigurărilor sociale de sănătate și a majorărilor de întârziere.

CAPITOLUL III **Drepturile asiguraților**

Art. 11. — (1) Asigurații au dreptul la servicii medicale, medicamente și materiale sanitare.

(2) Drepturile prevăzute la alin. (1) se stabilesc pe baza contractului-cadru elaborat de Casa Națională de Asigurări de Sănătate și de Colegiul Medicilor din România, cu avizul Ministerului Sănătății, aprobat prin hotărâre a Guvernului, în condițiile prezentei legi.

(3) Contractul-cadru reglementează, în principal, condițiile acordării asistenței medicale, cu privire la:

a) lista serviciilor medicale, a medicamentelor și a altor servicii pentru asigurați;

b) parametrii calității și ai eficienței serviciilor;

c) criteriile și modul de plată a serviciilor medicale;

d) nivelul costurilor, modul de decontare și actele necesare în acest scop;

e) asistența medicală primară;

f) internarea și externarea bolnavilor;

g) necesitatea și durata spitalizării;

h) asigurarea tratamentului spitalicesc cu măsuri de îngrijire sau de recuperare;

i) condițiile generale de acordare, de către spital, a tratamentului ambulatoriu;

j) prescrierea medicamentelor, a materialelor sanitare, a procedurilor terapeutice, a protezelor și a ortezelor, a dispozitivelor de mers și de autoservire;

k) condițiile și plata serviciilor de tehnică dentară;

l) informarea corespunzătoare a bolnavilor.

Art. 12. — (1) Asigurații au dreptul la îngrijire medicală, în caz de boală sau de accident, din prima zi de îmbolnăvire sau de la data accidentului și până la vindecare, în condițiile stabilite de prezenta lege.

(2) Îngrijirea medicală acordată asiguraților se realizează prin servicii medicale, după cum urmează:

- a) servicii de asistență medicală preventivă și de promovare a sănătății, inclusiv pentru depistarea precoce a bolilor;
- b) servicii medicale ambulatorii;
- c) servicii medicale spitalicești;
- d) servicii de asistență stomatologică;
- e) servicii medicale de urgență;
- f) servicii medicale complementare pentru reabilitare;
- g) asistență medicală pre-, intra- și postnatală;
- h) îngrijiri medicale la domiciliu;
- i) medicamente, materiale santiare, proteze și orteze.

Art. 13. — Însoțitorii copiilor bolnavi în vârstă de până la 3 ani beneficiază de plata serviciilor hoteliere din partea casei de asigurări de sănătate, dacă, potrivit criteriilor stabilite de comun acord de către acesta și de Colegiul Medicilor din România, medicul consideră necesară prezența lor pentru o perioadă determinată.

Art. 14. — (1) În serviciile medicale, suportate de casa de asigurări de sănătate, nu se includ:

- a) servicii de sănătate acordate în caz de risc profesional: boli profesionale și accidente de muncă;
- b) unele servicii medicale de înaltă performanță;
- c) unele servicii de asistență stomatologică;
- d) asistență medicală curativă la locul de muncă;
- e) servicii hoteliere cu grad înalt de confort.

(2) Serviciile prevăzute la alin. (1) lit. a)—c) și e) se stabilesc prin contractul-cadru.

Art. 15. — (1) Asigurații au dreptul să-și aleagă medicul de familie care să le acorde serviciile medicale primare.

(2) Dacă opțiunea este pentru un medic de familie dintr-o altă localitate, asiguratul va suporta cheltuielile de transport.

(3) Asiguratul va putea schimba medicul de familie ales după expirarea a cel puțin 3 luni de la data înscrierii sale la medic.

SECȚIUNEA 1.1

Servicii medicale pentru prevenirea îmbolnăvirilor și păstrarea sănătății, precum și pentru depistarea precoce a bolii

Art. 16. — (1) În scopul prevenirii îmbolnăvirilor și al păstrării sănătății, asigurații vor fi informați permanent asupra mijloacelor de păstrare a sănătății, de reducere și de evitare a cauzelor de îmbolnăvire.

(2) În situația în care se constată noxe profesionale sau risc crescut de accidentare, casele de asigurări de sănătate au obligația de a anunța autoritățile responsabile cu protecția muncii.

(3) Casele de asigurări de sănătate colaborează cu comisiile de specialitate ale Colegiului Medicilor din România, cu medicii cu experiență, cu unitățile sanitare și cu organizațiile neguvernamentale, pentru întocmirea și realizarea de programe de sănătate finanțate de la bugetul de stat, de la bugetul asigurărilor sociale de sănătate, precum și din alte surse.

Art. 17. — Serviciile medicale stomatologice preventive se suportă de către casele de asigurări de sănătate, astfel:

a) nelimitat, pentru copiii până la vârsta de 16 ani, individual sau prin formarea de grupe de profilaxie, fie la școală, fie la grădiniță;

b) pentru tinerii de la 16 ani la 20 de ani, de două ori pe an;

c) pentru adulți, o dată pe an.

Art. 18. — Serviciile medicale pentru prevenirea și depistarea precoce a bolilor care ar putea afecta dezvoltarea fizică sau mentală a copiilor sunt suportate de casele de asigurări de sănătate.

Art. 19. — (1) Asigurații în vârstă de peste 30 de ani au dreptul la un control în fiecare an, pentru prevenirea bolilor cu consecințe majore în morbiditate și mortalitate. Aceste afecțiuni se precizează în contractul-cadru.

(2) Asigurații care au efectuat controalele medicale periodice preventive, stabilite de către Colegiul Medicilor din România împreună cu casele de asigurări de sănătate, beneficiază de reduceri sau de scutiri de la plata unor contribuții personale, prevăzute în contractul-cadru.

SECȚIUNEA 1.2

Servicii medicale în caz de boală

Art. 20. — (1) Asigurații au dreptul la servicii medicale pentru vindecarea bolii, pentru prevenirea complicațiilor ei, pentru recuperarea au cel puțin pentru ameliorarea suferinței pacientului, după caz.

(2) Tratamentul medical se aplică de către medici și alt personal sanitar acreditat.

Art. 21. — (1) Asigurații au dreptul la asistență medicală de specialitate ambulatorie, la indicația medicului de familie, cu respectarea liberei alegeri a medicului specialist acreditat. Asistența medicală de specialitate se acordă de către medici specialiști. Serviciile medicale ambulatorii cuprind: stabilirea diagnosticului, tratament medical, îngrijiri medicale, recuperare, medicamente și materiale sanitare.

(2) Asigurații primesc asistență medicală de specialitate în spitalele acreditate, dacă tratamentul ambulatoriu sau la domiciliu nu este eficace.

(3) Tratamentul în spital se acordă prin spitalizare integrală sau parțială, care cuprinde: consultații, investigații, stabilirea diagnosticului, tratament

medical și/sau tratament chirurgical, îngrijire, medicamente și materiale sanitare, cazare și masă.

(4) Asigurarea asistenței medicale spitalicești revine spitalului, potrivit contractului încheiat de acesta cu casa de asigurări de sănătate.

Art. 22. — Serviciile medicale stomatologice se acordă de către medicul din cabinetul stomatologic și din serviciul buco-maxilofacial.

Art. 23. — Tratamentele stomatologice se suportă de către casa de asigurări de sănătate în proporție de 40%—60%, ținând seama de necesitatea respectării controalelor profilactice impuse de serviciul stomatologic. Aceste tratamente, în cazul copiilor până la vârsta de 16 ani, se vor suporta de către casa de asigurări de sănătate, pe baza criteriilor stabilite în contractul-cadru.

SECȚIUNEA 1.3

Medicamente, materiale sanitare, proteze și alte mijloace terapeutice

Art. 24. — (1) Lista cu medicamente din Nomenclatorul de medicamente de care beneficiază asigurații pe bază de prescripție medicală, cu sau fără contribuție personală, se elaborează anual de către Ministerul Sănătății și Casa Națională de Asigurări de Sănătate, cu avizul Colegiului Medicilor din România și al Colegiului Farmaciștilor din România, în baza contractului-cadru.

(2) Asigurații au dreptul la materiale sanitare pentru corectarea văzului, a auzului, pentru protezarea membrelor și la alte materiale de specialitate în acest scop, pe baza prescripțiilor medicale, cu sau fără contribuție personală, în condițiile prevăzute în contractul-cadru.

(3) Asigurații beneficiază de tratament fizioterapeutic, masaj, gimnastică medicală și altele asemenea, pe baza prescripțiilor medicale, cu sau fără contribuție personală, în condițiile prevăzute în contractul de furnizare de servicii medicale.

Art. 25. — (1) Asigurații în vârstă de peste 18 ani suportă:

a) costul medicamentelor care se administrează în infecții ușoare ale căilor respiratorii, calmante, purgative, antiemetice;

b) costul serviciilor medicale și al materialelor sanitare acordate în cazul corecțiilor estetice;

c) costul unor materiale sanitare necesare pentru corectarea auzului și a văzului: baterii pentru aparatele auditive, ochelari de vedere.

(2) Costurile medicamentelor, ale materialelor sanitare și ale mijloacelor terapeutice care se suportă de către asigurat vor fi stabilite prin contractul-cadru.

Art. 26. — Decontarea valorii medicamentelor către casele de asigurări de sănătate va avea la bază prețurile de referință ale medicamentelor din Nomenclatorul de medicamente în vigoare la data achiziționării medicamentului.

SECȚIUNEA 1.4

Servicii de reabilitare a sănătății

Art. 27. — (1) Asigurații au dreptul la asistență medicală de recuperare într-o unitate specială pentru o perioadă și după un ritm stabilite de medicul curant în programul de reabilitare.

(2) Contribuția personală pentru asistență medicală de recuperare se stabilește prin contractul-cadru.

SECȚIUNEA 1.5

Tratamentul medical la domiciliu

Art. 28. — Asigurații au dreptul să primească asistență medicală la domiciliu și îngrijire din partea unui cadru mediu sanitar, dacă este necesar și indicat de medic.

SECȚIUNEA 1.6

Alte servicii speciale

Art. 29. — (1) Casele de asigurări de sănătate preiau cheltuielile de transport, dacă acestea sunt necesare pentru realizarea unui serviciu medical pentru asigurat.

(2) Asigurații au dreptul la transport sanitar în următoarele situații:

- a) urgențe medicale;
- b) cazurile prevăzute în contractul-cadru.

Art. 30. — Asigurații au dreptul la ajutor în menaj pe perioada bolii sau a invalidității, în cazul în care nu pot să se îngrijească și nu au susținători legali care să îi ajute; durata în ore, pe zi, se stabilește individual de către casa de asigurări de sănătate.

SECȚIUNEA A 2-A

Asigurarea calității serviciilor medicale

Art. 31. — Asigurarea calității serviciilor medicale se realizează prin acceptarea de către casele de asigurări de sănătate numai a:

- a) serviciilor medicale și stomatologice recunoscute de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate și de Colegiul Medicilor din România, conform legii;
- b) medicilor, asistenților medicali și a celui alt personal acreditat;
- c) unui sistem informațional corespunzător asigurării unei evidențe primare privind diagnosticul și terapia aplicată;
- d) respectării criteriilor de evaluare a calității asistenței medicale și stomatologice, elaborate de către Colegiul Medicilor din România, conform legii.

Art. 32. — (1) Criteriile privind calitatea asistenței medicale ce se acordă asiguraților se elaborează de comisiile de specialitate ale Colegiului Medicilor din România și de Casa Națională de Asigurări de Sănătate și se referă la:

- a) tratamentul medical;
  - b) tratamentul stomatologic;
  - c) acțiunile de depistare precoce a îmbolnăvirilor;
  - d) procedeele medicale de recuperare eficiente;
  - e) prescrierea de medicamente, materiale sanitare, proteze, transportul bolnavilor;
  - f) eliberarea de certificate medicale și rapoarte necesare atât caselor de asigurări de sănătate pentru îndeplinirea sarcinilor, cât și asiguraților pentru a beneficia de ajutoare de boală;
  - g) măsurile de restabilire a fertilității unui cuplu;
  - h) înființarea și funcționarea unităților sanitare și dotarea lor corespunzătoare.
- (2) Aceste criterii sunt obligatorii pentru medici și pentru personalul sanitar.

Art. 33. — În vederea respectării criteriilor de calitate a serviciilor medicale furnizate asiguraților, casele de asigurări de sănătate organizează controlul activității medicale împreună cu comisiile de specialitate ale Colegiului Medicilor din România. Controlul are la bază criteriile prevăzute la art. 31 și 32.

ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 12/2001 PRIVIND ÎNFIINȚAREA AUTORITĂȚII NAȚIONALE PENTRU PROTECȚIA COPILULUI ȘI ADOPTIE*

În temeiul prevederilor art. 114 alin. (4) din Constituția României,
Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Se înființează Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție, denumită în continuare Autoritatea, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului, sub directa coordonare a ministrului pentru coordonarea Secretariatului General al Guvernului.

(2) La data înființării Autorității Agenția Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului își încetează activitatea.

---

* Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 63 din 6 februarie 2001 și a fost aprobată cu modificări prin Legea nr. 252/2001 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 266 din 23 mai 2001.

(3) Sediul Autorității este în municipiul București, bd Gheorghe Magheru nr. 7, sectorul 1.

(4) Autoritatea aplică politicile și elaborează strategiile în domeniul promovării drepturilor copilului, îngrijirii și protecției copiilor aflați în dificultate și a celor cu handicap, precum și în domeniul adopției și preia în acest sens atribuțiile Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului prevăzute de actele normative în vigoare.

(5) Cheltuielile curente și de capital ale Autorității se asigură de la bugetul de stat, precum și din alte surse, în condițiile legii.

Art. 2. — Pentru realizarea obiectivelor în domeniul protecției drepturilor copilului, inclusiv prin adopție, Autoritatea îndeplinește următoarele funcții:

a) **de strategie**, prin care se asigură fundamentarea, elaborarea și aplicarea strategiei și a programelor de reformă în domeniul protecției drepturilor copilului, inclusiv prin adopție;

b) **de reglementare**, prin care se asigură elaborarea cadrului normativ necesar în vederea realizării obiectivelor și programelor;

c) **de administrare**, prin care se asigură gestionarea bunurilor din domeniul public și privat al statului, pe care le are în administrare sau în folosință, după caz, precum și a serviciilor publice în domeniul protecției drepturilor copilului, inclusiv prin adopție;

d) **de reprezentare**, prin care se asigură, în numele statului român, reprezentarea pe plan intern și extern;

e) **de autoritate de stat**, prin care se asigură urmărirea aplicării reglementărilor din domeniul propriu, controlul respectării aplicării acestora, precum și al activităților instituțiilor și organismelor care își desfășoară activitatea în subordinea sau sub autoritatea sa.

Art. 3. — (1) Autoritatea este condusă de un secretar de stat, ajutat de un subsecretar de stat, care sunt numiți prin decizie a primului-ministru și sunt salariați potrivit anexei nr. II/2 la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică, cu modificările ulterioare.

(2) Secretarul de stat este ordonator principal de credite.

(3) În structura Autorității funcționează un secretar general, funcționar public, numit în condițiile legii, salariat potrivit pct. I lit. A din anexa nr. I la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 4.* — Organizarea și funcționarea Autorității se aprobă prin hotărâre a Guvernului, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 5. — (1) Personalul Autorității se încadrează potrivit legii.

---

* Art. 4 a fost modificat prin Legea nr. 252/2001.

(2) Salariul de bază al personalului Autorității, încadrat pe funcții de execuție de specialitate sau pe funcții de execuție de specialitate specifice, după caz, se stabilește potrivit pct. I lit. B și pct. II lit. B din anexa nr. I la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 6. — (1) Secretarul de stat este și președintele Comitetului Român pentru Adopții.

(2) În lipsa secretarului de stat prerogativele președintelui Comitetului Român pentru Adopții sunt preluate de subsecretarul de stat.

(3) Autoritatea asigură activitatea executivă și de secretariat a Comitetului Român pentru Adopții și îl reprezintă în fața instanțelor de judecată.

Art. 7. — (1) În structura Autorității și în subordinea directă a secretarului de stat se organizează și funcționează Corpul de control și audit.

(2) Corpul de control și audit are următoarele drepturi și atribuții principale:

a) asigură controlul asupra modului în care sunt respectate și promovate drepturile copilului de către instituțiile publice, celelalte persoane juridice și de persoanele fizice, în conformitate cu legislația în vigoare;

b) are drept de acces, în condițiile legii, în sediile persoanelor juridice de drept public sau privat, precum și la domiciliul persoanelor fizice care au în îngrijire și asigură protecția unui copil; în acest scop organele de poliție au obligația să sprijine personalul corpului de control și audit;

c) constată natura activităților care încalcă prevederile legale în domeniul de activitate al Autorității, stabilește sau, după caz, contribuie la stabilirea persoanelor responsabile și a răspunderii disciplinare, materiale, contravenționale sau, după caz, penale a acestora; în acest scop personalul Corpului de control și audit îndeplinește și atribuțiile prevăzute la art. 214 din Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător;

d) întocmește rapoarte de control și face propuneri de sancționare, în condițiile legii, a abaterilor constatate, pe care le supune spre aprobare secretarului de stat al Autorității;

e) asigură activitatea de audit în cadrul Autorității, potrivit prevederilor legale în vigoare.

(3) În îndeplinirea atribuțiilor de control care îi revin Autoritatea are dreptul să solicite informații și documente, în condițiile legii, de la orice persoană juridică publică sau privată ori de la persoane fizice implicate în sfera sa de competență, acestea având obligația de a le pune la dispoziție personalului Autorității în termen de 15 zile calendaristice de la data solicitării.

Art. 8. — (1) Pe lângă secretarul de stat funcționează Consiliul de coordonare, cu rol consultativ, având în componența sa reprezentanți ai unor ministere și ai altor organe de specialitate ale administrației publice centrale,

ai autorităților administrației publice locale, precum și un reprezentant al Federației Organizațiilor Neguvernamentale pentru Protecția Drepturilor Copilului din România.

(2) Consiliul de coordonare asigură cooperarea dintre instituțiile și organizațiile ce îl compun, în vederea realizării obiectivelor Autorității.

(3) Atribuțiile și componența Consiliului de coordonare se stabilesc prin hotărârea Guvernului prevăzută la art. 4.

CAPITOLUL II

Programe de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului

Art. 9. — În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, prin programe de interes național se înțelege acele programe care contribuie la:

a) realizarea obiectivelor de reformare a sistemului de servicii și instituții destinate îngrijirii, protecției și promovării drepturilor tuturor copiilor;

b) asigurarea funcționării adecvate a sistemului prevăzut la lit. a), în vederea îmbunătățirii indicatorilor de performanță a respectivelor servicii și instituții.

Art. 10. — (1) Autoritatea poate finanța sau, după caz, cofinanța următoarele tipuri de programe de interes național pentru protecția copilului:

a) programe specifice de implementare a strategiei naționale în domeniul reformei sistemului de servicii și instituții destinate îngrijirii, protecției și promovării drepturilor copilului, inclusiv programe pentru prevenirea abandonului și reintegrarea copilului în familie;

b) programe de urgență pentru depășirea unor situații de criză, în vederea asigurării protecției și îngrijirii copiilor, determinate fie de calamități naturale, fie de imposibilitatea unor autorități locale de a asigura din bugetul propriu sumele necesare în vederea protecției și îngrijirii copiilor, precum și, după caz, pentru intervenții cu caracter umanitar;

c) orice alte programe corespunzătoare domeniului de activitate al Autorității.

(2) Programele de interes național prevăzute la alin. (1) lit. a), complementare acțiunilor finanțate la nivel local, pot avea următoarele obiective generale:

a) realizarea investițiilor necesare pentru dezvoltarea, diversificarea, restructurarea și buna funcționare a serviciilor și instituțiilor care asigură îngrijirea, protecția și promovarea drepturilor copilului;

b) realizarea de studii, cercetări și publicații în cadrul domeniului său de activitate;

c) formarea inițială și continuă a personalului care își desfășoară activitatea în cadrul serviciilor și instituțiilor ce asigură promovarea

drepturilor copilului, îngrijirea și protecția copiilor aflați în dificultate și a celor cu handicap, inclusiv prin adopție;

d) informarea opiniei publice despre drepturile copilului prin campanii de mediatizare;

e) orice alte obiective corespunzătoare domeniului de activitate al Autorității.

Art. 11. — Programele de interes național se aprobă prin hotărâre a Guvernului, pe baza fundamentărilor elaborate de Autoritate.

Art. 12. — (1) Finanțarea sau, după caz, cofinanțarea programelor de interes național se asigură din următoarele surse:

a) bugetul de stat;

b) credite externe rambursabile și nerambursabile, din surse guvernamentale și neguvernamentale;

c) donații, sponsorizări și alte surse, în condițiile legii;

d) sume din Fondul special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap.

(2) Sumele alocate din sursele prevăzute la alin. (1) lit. a)—c) vor fi cuprinse în bugetul propriu al Autorității.

Art. 13. — (1) În scopul finanțării programelor de interes național Autoritatea este autorizată să aloce fonduri din bugetul propriu:

a) serviciilor publice specializate pentru protecția copilului;

b) organismelor private autorizate, potrivit legii.

(2) Alocarea fondurilor potrivit alin. (1) se face pe bază de convenții încheiate cu consiliile județene și cu consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, respectiv cu organisme private autorizate potrivit legii.

Art. 14. — Autoritatea este autorizată să finanțeze proiecte din cadrul programelor de interes național din domeniul său de activitate ce urmează să fie realizate, pe bază de convenție, în colaborare cu ministere, cu alte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și cu alte autorități sau instituții publice.

Art. 15. — (1) Sumele din Fondul special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap se stabilesc proporțional cu numărul copiilor cu handicap din numărul total al persoanelor cu handicap și se alocă Autorității de către Ministerul Sănătății și Familiei.

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) se alocă pentru unitățile și serviciile prin care se realizează proiectele din cadrul programelor de interes național, pe baza convențiilor încheiate cu consiliile județene și cu consiliile locale ale sectoarelor municipiului București.

Art. 16. — (1) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență Autoritatea va elabora metodologia de alocare

a fondurilor și criteriile de identificare și de aplicare a proiectelor specifice din cadrul programelor de interes național.

(2) Metodologia prevăzută la alin. (1) se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

CAPITOLUL III

Finanțarea activităților de îngrijire și protecție a copiilor la nivel local

Art. 17. — Activitatea serviciilor și instituțiilor publice care asigură protecția copilului se finanțează din următoarele surse:

a) contribuții obligatorii ale consiliilor locale din a căror rază teritorială provin copilul cu handicap și cel aflat în dificultate sau persoana majoră care beneficiază de protecție în condițiile art. 19 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, republicată; criteriile de determinare a comunității locale din care provine copilul sau persoana majoră se stabilesc prin ordin al secretarului de stat al Autorității, cu avizul Ministerului Administrației Publice;

b) sume alocate din bugetul Autorității, conform dispozițiilor art. 10 și 13;

c) venituri proprii ale județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, potrivit legii;

d) sume alocate din Fondul special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap.

Art. 18. — (1) Nivelul contribuțiilor prevăzute la art. 17 lit. a) se stabilește pe baza unei metodologii aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(2) Sumele prevăzute pentru activitățile de protecție a copilului vor fi considerate prioritare. Consiliile locale sau județene nu vor acoperi alte tipuri de cheltuieli până când contribuția lor la acest tip de activități nu este pe deplin acoperită.

(3) Sumele corespunzătoare contribuției unităților administrativ-teritoriale se cuprind în bugetul propriu al acestora și se transferă direct serviciilor publice specializate pentru protecția copilului din subordinea consiliilor județene.

(4) Sumele transferate potrivit alin. (3) se cuprind în bugetul propriu al consiliului județean. În cazul consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București aceste sume se cuprind în bugetele proprii ale acestora. Fiecare consiliu județean și consiliu local al sectoarelor municipiului București va comunica Autorității, până la data de 31 decembrie a fiecărui an, estimarea fondurilor necesare și alocate pe anul următor pentru protecția copilului.

CAPITOLUL IV

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 19. — (1) Copiilor cu handicap și celor aflați în dificultate, internați în unitățile sau secțiile de spital cu profil de recuperare distrofici sau recuperare și reabilitare neuropsihomotorie, li se asigură îngrijire și protecție în condițiile prevăzute la art. 7—22 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/1997, republicată.

(2) Instituțiile de protecție specială a persoanelor cu handicap, care asigură îngrijirea, asistența, recuperarea sau, după caz, reabilitarea copiilor cu handicap din cadrul serviciilor publice specializate din subordinea consiliilor județene sau, după caz, a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, se vor reorganiza în etape, după evaluarea situației copilului cu handicap.

(3) Instituțiile prevăzute la alin. (2) se vor reorganiza, în cadrul serviciilor publice specializate pentru protecția copilului din subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, în centre de tip familial pentru recuperarea și reabilitarea copiilor cu handicap și handicap sever, centre de îngrijire de zi și recuperare pentru copilul cu handicap sau, după caz, în alte servicii destinate îngrijirii, reabilitării și protecției drepturilor copilului, fără personalitate juridică.

(4) Comisiile pentru protecția copilului stabilesc, după caz, măsurile de protecție prevăzute la art. 7—22 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/1997, republicată, pentru copiii aflați în instituțiile, unitățile sau secțiile de spital prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 261/2000 pentru reorganizarea instituțiilor, secțiilor de spital și a celorlalte unități de protecție specială a copilului în cadrul serviciilor publice specializate din subordinea consiliilor județene sau a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.

(5) Comisiile pentru protecția copilului efectuează evaluarea sociomedicală a copiilor, inclusiv a celor aflați în unitățile sau secțiile de spital prevăzute la alin. (1) și (2), și recomandă comisiilor de expertiză încadrarea în gradul de handicap potrivit criteriilor de acordare a acestuia.

(6) Evaluarea situației sociale și juridice a copiilor prevăzuți la alin. (4), elaborarea programului de reintegrare sociofamilială și educațională a acestora, precum și a programului de recuperare a copilului cu handicap aflat în dificultate se realizează de personalul de specialitate al serviciilor publice specializate pentru protecția copilului.

(7) Evaluările și programele realizate potrivit alin. (6) se aprobă de comisia pentru protecția copilului, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/1997, republicată.

Art. 20. — (1) Patrimoniul fostei Agenții Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului, stabilit pe baza bilanțului contabil încheiat la data de 31 decembrie 2000, se preia, pe bază de protocol de predare-preluare, de către

Autoritate, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) În condițiile legii Autoritatea va prelua toate drepturile și va fi ținută de toate obligațiile fostei Agenții Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului, potrivit reglementărilor legale sau contractuale.

Art. 21. — Autoritatea asigură, în condițiile legii, continuitatea proiectelor în derulare, inițiate de fosta Agenție Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului.

Art. 22. — (1) La data încetării activității fostei Agenții Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului personalul acesteia se preia de Autoritate și se consideră transferat, în condițiile legii.

(2) Încadrarea pe posturile din cadrul Autorității a personalului preluat potrivit alin. (1) se face, în termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, pe bază de examen sau concurs, organizat în conformitate cu o metodologie aprobată prin ordin al secretarului de stat.

(3) Personalului fostei Agenții Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului, declarat nereușit ori care nu participă la examenul sau concursul de selecție, organizat potrivit alin. (2), îi încetează raporturile de serviciu sau de muncă, după caz, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale legislației muncii în vigoare.

Art. 23. — Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, în cuprinsul actelor normative în vigoare sintagma „Agenția Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului“ se înlocuiește cu sintagma „Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție“, sintagma „președintele Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului“, cu sintagma „secretarul de stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție“, iar sintagma „vicepreședintele Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului“, cu sintagma „subsecretarul de stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție“.

Art. 24. — Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se modifică în mod corespunzător:

a) art. 12 alin. (1) și (3) din Hotărârea Guvernului nr. 502/1997 cu privire la organizarea și funcționarea Comitetului Român pentru Adopții, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 18 septembrie 1997, cu modificările ulterioare;

b) art. 3 alin. (3) și (4), art. 4 alin. (3) și art. 6 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 292/2000 pentru stabilirea unor măsuri privind reorganizarea Secretariatului General al Guvernului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 706 din 29 decembrie 2000;

c) pct. 2 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 26/2001 privind stabilirea atribuțiilor Secretariatului General al Guvernului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 28 din 16 ianuarie 2001.

Art. 25. — (1) Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se abrogă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/1999 privind înființarea Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și reorganizarea activităților de protecție a copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 599 din 8 decembrie 1999, precum și orice alte dispoziții contrare.

(2) Acțiunile și procedurile începute potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 192/1999 continuă, până la finalizare, sub directa coordonare a Autorității.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 216/2001 PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA AUTORITĂȚII NAȚIONALE PENTRU PROTECȚIA COPILULUI ȘI ADOPTIEI

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2001 privind informarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopției,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție, denumită în continuare Autoritatea, se organizează și funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului și în coordonarea directă a ministrului pentru coordonarea Secretariatului General al Guvernului.

Art. 2. — Autoritatea exercită următoarele funcții: funcția de strategie, funcția de reglementare, funcția de administrare, funcția de reprezentare și funcția de autoritate de stat.

Art. 3. — În exercitarea funcției de strategie Autoritatea îndeplinește următoarele atribuții principale:

a) elaborează studii și prognoze pentru evaluarea sistemului național de protecție a copilului și al adopției, în vederea fundamentării strategiei de reformă în aceste domenii, precum și pentru evaluarea impactului privind aplicarea obiectivelor strategice;

b) fundamentează și elaborează strategia națională de reformă a sistemului de protecție a copilului și al adopției, cu respectarea convențiilor internaționale la care România este parte, și o supune spre aprobare Guvernului;

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 63 din 6 februarie 2001.

c) elaborează și fundamentează programe de interes național în domeniul protecției copilului și al adopției și le supune spre aprobare Guvernului;

d) promovează și sprijină formarea inițială și permanentă a specialiștilor care acționează în domeniul protecției copilului și al adopției.

Art. 4. — În exercitarea funcției de reglementare Autoritatea îndeplinește următoarele atribuții principale:

a) elaborează proiecte de acte normative în domeniul protecției copilului și al adopției, în vederea realizării obiectivelor reformei sistemului național de protecție a copilului și al adopției;

b) elaborează norme, metodologii și standarde pentru funcționarea serviciilor și instituțiilor care asigură promovarea și respectarea drepturilor copilului, îngrijirea și protecția copiilor aflați în dificultate și a celor cu handicap, precum și a celor care desfășoară activități în domeniul adopției;

c) elaborează regulamente-cadru orientative și ghiduri metodologice pentru organizarea și funcționarea tuturor serviciilor și instituțiilor care asigură îngrijirea și protecția drepturilor copilului, precum și a celor care desfășoară activități în domeniul adopției;

d) avizează proiectele de acte normative care au ca obiect reglementarea unor aspecte legate de domeniul propriu de activitate;

e) stabilește indicatorii de performanță pentru programele de interes național, care se aprobă prin ordin al secretarului de stat.

Art. 5. — În exercitarea funcției de administrare Autoritatea are următoarele atribuții principale:

a) gestionează bunurile proprietate publică și privată a statului, pe care le are în administrare sau în folosință, după caz;

b) gestionează fondurile alocate pentru finanțarea programelor de interes național din domeniul protecției copilului și al adopției;

c) finanțează sau, după caz, cofinanțează proiecte în cadrul programelor de interes național în domeniul protecției copilului și al adopției;

d) proiectează și aplică sistemul de monitorizare pentru estimarea necesarului de finanțare a serviciilor și instituțiilor de protecție a copilului, inclusiv prin adopție, precum și pentru revizuirea aplicării standardelor de funcționare a acestora;

e) fundamentează și propune adoptarea măsurilor necesare pentru asigurarea finanțării adecvate a instituțiilor și serviciilor de protecție a copilului, inclusiv prin adopție;

f) gestionează baza de date constituită la nivelul sistemului național de protecție a copilului, inclusiv prin adopție.

Art. 6. — În exercitarea funcției de reprezentare Autoritatea are următoarele atribuții principale:

a) desfășoară și dezvoltă relații de colaborare și cooperare internațională în domeniul specific;

b) negociază și încheie colaborări în domeniul propriu de activitate cu organisme interne și internaționale;

c) reprezintă statul în raporturile cu instanțele judecătorești și cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate, în domeniul său de activitate;

d) asigură reprezentarea, în fața instanțelor judecătorești, a Comitetului Român pentru Adopții.

Art. 7. — În exercitarea funcției de autoritate de stat Autoritatea îndeplinește următoarele atribuții principale:

a) monitorizează și asigură respectarea principiilor și normelor stabilite prin Convenția cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, precum și prin celelalte convenții internaționale din domeniul său de activitate, la care România este parte;

b) centralizează și sintetizează informațiile referitoare la aspectele prevăzute la lit. a), elaborează și prezintă rapoarte, conform art. 44 pct. 1 din Convenția cu privire la drepturile copilului;

c) monitorizează și controlează activitățile de aplicare a strategiei naționale de reformă a sistemului de protecție a copilului, inclusiv prin adopție;

d) monitorizează și controlează respectarea standardelor minime pentru organizarea și funcționarea sistemului de servicii și instituții care asigură promovarea și respectarea drepturilor copilului, îngrijirea copiilor aflați în dificultate și a celor cu handicap, precum și în ceea ce privește adopția;

e) asigură îndrumarea și controlul activităților specifice domeniului său de activitate și propune instituțiilor competente stabilirea răspunderii disciplinare, materiale, contravenționale sau penale, după caz, a persoanelor vinovate de săvârșirea abaterilor constatate;

f) propune autorităților competente suspendarea sau încetarea activităților care pun în pericol grav și iminent sănătatea sau dezvoltarea fizică ori psihică a copilului și retragerea autorizației de funcționare a persoanelor juridice responsabile;

g) acționează pentru prevenirea sau, după caz, înlăturarea efectelor oricăror acte sau fapte care încalcă principiile și normele convențiilor internaționale la care România este parte, în domeniul drepturilor copilului și al adopției;

h) monitorizează informațiile privind: finanțarea instituțiilor și serviciilor care asigură îngrijirea și protecția drepturilor copilului și care își desfășoară activitatea în domeniul adopției, indicatorii de eficiență a acestora, precum și modul de cheltuire a resurselor financiare alocate acestor servicii și instituții.

Art. 8. — (1) În îndeplinirea atribuțiilor care îi revin Autoritatea colaborează și cooperează cu autoritățile și cu instituțiile publice române și străine, cu organizații internaționale, organizații neguvernamentale, precum și cu alte persoane juridice sau fizice din țară și din străinătate.

(2) În realizarea activităților de protecție a copilului Autoritatea colaborează cu autoritățile administrației publice locale, coordonând metodologic serviciile publice specializate pentru protecția copilului aflate în subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, precum și comisiile pentru protecția copilului organizate la nivelul județelor și al sectoarelor municipiului București, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, republicată, cu modificările ulterioare.

(3) În scopul îndeplinirii funcțiilor sale Autoritatea are dreptul, în condițiile legii, să solicite și să primească informații ce interesează domeniul său de activitate de la celelalte organe ale administrației publice centrale, de la autoritățile administrației publice locale, de la instituții publice, de la organizațiile neguvernamentale și de la persoanele fizice sau juridice.

(4) Autoritatea poate furniza informații, la solicitare, în limitele dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 9. — (1) Autoritatea este condusă de un secretar de stat, ajutat de un subsecretar de stat, numiți prin decizie a primului-ministru.

(2) Secretarul de stat conduce întreaga activitate a Autorității și o reprezintă în raporturile cu Guvernul, cu Secretariatul General al Guvernului, cu ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, cu autoritățile administrației publice locale, cu alte instituții publice și cu persoane juridice și fizice, române sau străine.

(3) În exercitarea atribuțiilor sale secretarul de stat emite ordine și instrucțiuni.

(4) Secretarul de stat răspunde în fața Guvernului și a ministrului pentru coordonarea Secretariatului General al Guvernului pentru întreaga activitate a Autorității.

(5) Subsecretarul de stat coordonează activitatea executivă și de secretariat a Comitetului Român pentru Adopții, îndeplinește atribuțiile prevăzute în regulamentul de organizare și funcționare a Autorității, precum și orice alte atribuții stabilite prin ordin al secretarului de stat.

(6) Secretarul general al Autorității îndeplinește atribuțiile stabilite prin regulamentul de organizare și funcționare și/sau alte atribuții încredințate de secretarul de stat, realizând legăturile funcționale între structurile instituției, și este salarizat potrivit art. 3 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2001 privind înființarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție.

(7) Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție se aprobă prin ordin al secretarului de stat, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 10. — În cazul în care secretarul de stat nu își poate exercita atribuțiile ce îi revin subsecretarul de stat exercită aceste atribuții, cu

înștiințarea primului-ministru și a ministrului pentru coordonarea Secretariatului General al Guvernului.

Art. 11. — (1) Structura organizatorică a Autorității este prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre. În structura Autorității, prin ordin al secretarului de stat se pot organiza servicii, birouri și colective temporare de lucru.

(2) Circuitul documentelor, atribuțiile și sarcinile personalului din aparatul propriu al Autorității se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare.

Art. 12. — (1) Consiliul de coordonare al Autorității este condus de secretarul de stat și este compus din 17 membri, după cum urmează:

a) 9 reprezentanți ai unor ministere și ai altor organe de specialitate ale administrației publice centrale, respectiv câte un reprezentant al Secretariatului General al Guvernului, Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, Ministerului Sănătății și Familiei, Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Justiției, Ministerului de Interne, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Administrației Publice, Ministerului Finanțelor Publice, desemnați prin ordin al conducătorilor acestor instituții;

b) 6 reprezentanți ai autorităților administrației publice locale, respectiv:
— secretarii județelor care se află pe prima poziție din cele 5 grupe de județe prevăzute în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 502/1997 cu privire la organizarea și funcționarea Comitetului Român pentru Adopții, cu modificările ulterioare, aceștia urmând să fie înlocuiți la fiecare 3 luni de către secretarii județelor care ocupă poziția următoare, respectându-se ordinea alfabetică a denumirii județelor;

— secretarul municipiului București;

c) un reprezentant al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate;

d) un reprezentant al societății civile.

(2) Consiliul de coordonare se întrunește, la convocarea secretarului de stat, trimestrial, în ședințe ordinare sau, ori de câte ori este nevoie, în ședințe extraordinare.

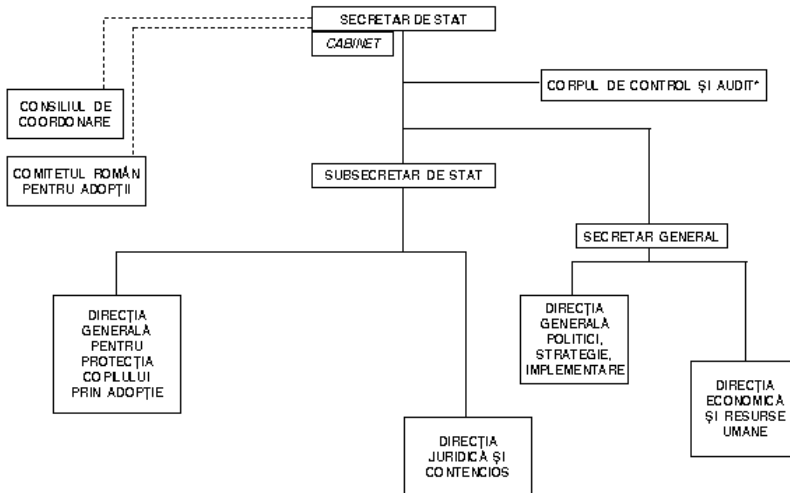
(3) Consiliul de coordonare are următoarele atribuții principale:

a) asigură cooperarea Autorității cu ministerele și cu celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și cu autoritățile administrației publice locale;

b) analizează și face recomandări cu privire la programele de interes național în domeniul protecției copilului, finanțate sau cofinanțate, după caz, de Autoritate.

(4) Consiliul de coordonare adoptă recomandări în prezența a cel puțin jumătate plus unul din numărul membrilor săi, cu votul majorității membrilor prezenți.

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ
a Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție

* Se va organiza la nivel de direcție generală.

Art. 13. — (1) Numărul maxim de posturi al Autorității se stabilește prin decizie a primului-ministru și nu include demnitarii și numărul de posturi aferent cabinetului secretarului de stat.

(2) Secretarul de stat și subsecretarul de stat sunt salariați potrivit art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2001.

(3) Salariul de bază al personalului Autorității se stabilește potrivit prevederilor art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2001.

Art. 14. — (1) Autoritatea are în dotare următoarele mijloace de transport:

a) 3 autoturisme, conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 63/1994 privind actualizarea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile și instituțiile publice, aprobată și modificată prin Legea nr. 13/1995, cu modificările ulterioare;

b) un autoturism pentru desfășurarea activităților specifice de monitorizare și de control în teritoriu.

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 643 din 15 octombrie 2001.

(2) Autoturismele prevăzute la alin. (1) au un consum lunar normat de carburanți stabilit potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 15. — Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 62 din 11 februarie 2000, precum și orice alte dispoziții contrare.

**ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI NR. 123/2001
PRIVIND REORGANIZAREA COMISIEI
PENTRU PROTECȚIA COPILULUI***

În temeiul prevederilor art. 114 alin. (4) din Constituția României, Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1. — Comisia pentru protecția copilului, organizată în temeiul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, republicată, denumită în continuare comisia, se reorganizează potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 2. — Comisia preia atribuțiile comisiilor de expertiză medicală a copiilor cu handicap și ale comisiilor de expertiză pentru învățământul special, organizate în temeiul prevederilor art. 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale art. 43 din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care se desființează.

Art. 3. — Comisia este alcătuită din 11 persoane și are următoarea componență:

a) președinte — secretarul general al județului, respectiv secretarul sectorului municipiului București;

b) vicepreședinți:

— directorul serviciului public specializat pentru protecția copilului;
— inspectorul școlar general al inspectoratului școlar județean, respectiv inspectorul școlar teritorial al sectorului municipiului București;
— un reprezentant al prefectului județului, respectiv al municipiului București;

c) membri:

— un medic specialist pediatru, un neuropsihiatru și un psiholog desemnați de direcția de sănătate publică județeană, respectiv a municipiului București;
— un psihopedagog desemnat de inspectoratul școlar teritorial;
— un reprezentant al inspectoratului teritorial de poliție;

— un asistent social desemnat de primăria municipiului reședință de județ, propus de secretarul general al județului, respectiv al sectorului municipiului București;

— un reprezentant al organismelor private autorizate, propus de secretarul general al județului, respectiv al sectorului municipiului București.

Art. 4. — (1) Comisia se reorganizează prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.

(2) În vederea exercitării în mod corespunzător a atribuțiilor ce revin comisiei, consiliile județene, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, au obligația să asigure încadrarea serviciului public specializat pentru protecția copilului cu personal de specialitate corespunzător, precum și baza materială necesară funcționării adecvate a comisiei.

Art. 5. — Preluarea întregii documentații deținute de către comisiile ale căror atribuții au fost preluate și care se desființează potrivit art. 2 se realizează pe bază de protocol de predare-primire încheiat între consiliile județene, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, și instituțiile în subordinea cărora au funcționat aceste comisii, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 6. — În termen de 30 de zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție va elabora și va supune Guvernului, spre adoptare, metodologia de funcționare a comisiei.

Art. 7. — Prezenta ordonanță de urgență va intra în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția prevederilor art. 6, care se aplică de la data publicării.

Art. 8. — (1) Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se modifică în mod corespunzător prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 276 din 24 iulie 1998, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 310 din 30 iunie 1999, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii învățământului nr. 84/1995, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 606 din 10 decembrie 1999, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se abrogă Ordinul secretarului de stat al Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap nr. 153/1999 privind înființarea comisiilor de expertiză medicală a

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 774 din 4 decembrie 2001.

persoanelor cu handicap, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 11 din 13 ianuarie 2000.

**HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 1.205/2001
PRIVIND APROBAREA METODOLOGIEI DE FUNCȚIONARE
A COMISIEI PENTRU PROTECȚIA COPILULUI***

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2001 privind reorganizarea comisiei pentru protecția copilului,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de funcționare a comisiei pentru protecția copilului, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă prevederile cap. I din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 117/1999 pentru aprobarea Normelor metodologice și a măsurilor tranzitorii de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, precum și a Metodologiei de coordonare a activităților de protecție și de promovare a drepturilor copilului la nivel național, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 12 martie 1999, și orice alte dispoziții contrare.

ANEXĂ

Metodologia de funcționare a comisiei pentru protecția copilului

Art. 1. — Comisia pentru protecția copilului, denumită în continuare comisie, este organ de specialitate al consiliului județean, respectiv al consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, cu activitate decizională în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, inclusiv prin adopție.

Art. 2. — (1) Comisia preia atribuțiile comisiilor de expertiză medicală a copiilor cu handicap și ale comisiilor de expertiză pentru învățământul special, organizate în temeiul prevederilor art. 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, respectiv ale art. 43 din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, care se desființează.

(2) În exercitarea atribuțiilor preluate potrivit alin. (1) comisia eliberează certificate de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap care necesită

protecție specială și certificate de expertiză și orientare școlară, conform modelelor prevăzute în anexele nr. 1 și 2.

(3) Comisia eliberează certificat de expertiză și orientare școlară și pentru tinerii cu handicap/deficiență care au împlinit vârsta de 18 ani și care au depășit cu mai mult de 3 ani vârsta corespunzătoare clasei.

Art. 3. — În sensul prezentei metodologii, prin deficiență se înțelege absența, pierderea sau alterarea unei structuri ori funcții anatomice, fiziologice sau psihologice.

Art. 4. — (1) Înființarea și componența comisiei se aprobă prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, la propunerea secretarului general al județului, respectiv a secretarilor sectoarelor municipiului București, potrivit legii.

(2) Modificarea componenței comisiei se aprobă potrivit alin. (1).

Art. 5. — În vederea exercitării atribuțiilor ce îi revin potrivit art. 4 secretarul general al județului, respectiv secretarii sectoarelor municipiului București, are următoarele obligații:

a) solicită primăriei municipiului reședință de județ, respectiv primăriei sectorului municipiului București, precum și șefilor serviciilor publice descentralizate ale Ministerului Sănătății și Familiei, Ministerului Educației și Cercetării și Ministerului de Interne să își desemneze reprezentanți pentru a fi propuși ca membri ai comisiei, conform art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2001 privind reorganizarea comisiei pentru protecția copilului; pot fi membri ai comisiei numai reprezentanții desemnați care sunt specialiști angajați ai instituțiilor respective, cu studii superioare în domeniul științelor socioumane, ale căror integritate morală și experiență profesională oferă garanții corespunzătoare pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin în cadrul comisiei;

b) solicită prefectului județului, respectiv al municipiului București, desemnarea unui reprezentant din cadrul aparatului tehnic de specialitate, cu studii superioare socioumane, care să activeze în calitate de vicepreședinte al comisiei;

c) propune consiliului județean, respectiv consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, nominalizarea unei persoane ca membru al comisiei, dintre reprezentanții organismelor private autorizate de comisie în condițiile legii, care desfășoară activități în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului; poate fi propus ca membru în comisie numai reprezentantul organismului privat, care are studii superioare socioumane și care nu desfășoară activități în cadrul autorităților publice locale sau centrale; reprezentarea organismelor private autorizate va fi asigurată prin rotație pentru o perioadă de un an;

d) întocmește proiectul de hotărâre privind înființarea și componența comisiei, pe care îl supune aprobării consiliului județean, respectiv consiliului local al sectorului municipiului București;

e) verifică și răspunde de îndeplinirea de către membrii comisiei a condițiilor prevăzute la lit. a), b) și c) și propune consiliului județean, respectiv consiliului local al sectorului municipiului București, modificarea componenței comisiei în cazul în care aceste condiții nu sunt îndeplinite.

Art. 6. — În cazul în care s-a decis plasamentul copilului în regim de urgență, comisia competentă să hotărască menținerea măsurii plasamentului în regim de urgență sau, după caz, încredințarea copilului este comisia din unitatea sau, după caz, din subdiviziunea administrativ-teritorială pe al cărei teritoriu funcționează serviciul public specializat pentru protecția copilului, care a decis plasamentul în regim de urgență.

Art. 7. — (1) Comisia poate hotărî încredințarea sau plasamentul copilului unei persoane, unei familii, unui serviciu public specializat pentru protecția copilului sau unui organism privat autorizat, care are domiciliul sau, după caz, sediul pe teritorii altele unități ori, după caz, al altei subdiviziuni administrativ-teritoriale decât cea în care funcționează comisia, dacă interesul major al copilului aflat în dificultate o impune, cu avizul favorabil al comisiei din unitatea sau, după caz, din subdiviziunea administrativ-teritorială respectivă.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) comisia competentă să ia hotărârea prezintă comisiei al cărei aviz este cerut toate informațiile pertinente pe care le deține, referitoare la soluționarea cauzei, precum și motivul care impune luarea hotărârii propuse.

(3) Comisia al cărei aviz este cerut este obligată să comunice celeilalte comisii hotărârea privind eliberarea avizului, în termen de 15 zile de la primirea solicitării și a informațiilor prevăzute la alin. (2). Respingerea solicitării de eliberare a avizului poate fi întemeiată numai pe protejarea interesului major al copilului.

(4) În cazul nerespectării termenului prevăzut la alin. (3) avizul favorabil al comisiei este prezumat.

(5) Dispozițiile alin. (1)—(4) sunt aplicabile atât în cazul stabilirii unei măsuri de protecție, cât și în cazul înlocuirii măsurii stabilite.

(6) Prevederile alin. (1)—(5) nu sunt aplicabile în cazul încredințării copilului în vederea adopției.

Art. 8. — (1) În exercitarea atribuțiilor referitoare la reevaluarea periodică și la înlocuirea măsurilor de protecție a copilului aflat în dificultate, ce au fost stabilite, comisia poate înlocui măsura plasamentului cu cea a încredințării, dacă părinții pun în pericol securitatea, dezvoltarea sau integritatea morală a copilului prin exercitarea în mod abuziv a drepturilor părintești sau prin neglijență gravă în îndeplinirea obligațiilor de părinte.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) sunt aplicabile prevederile legale referitoare la obligațiile comisiei și la efectele hotărârii acesteia în cazul înlocuirii plasamentului în regim de urgență cu măsura încredințării.

(3) În vederea exercitării efective a atribuțiilor prevăzute la alin. (1) comisia este obligată să analizeze relația și comportamentul părinților față de copil pe durata plasamentului, menținerea legăturii firești dintre aceștia, precum și modul în care părinții își îndeplinesc obligațiile față de copil. În cazurile în care părinții manifestă dezinteres vădit față de copil, nu achită contribuția lunară la întreținerea acestuia sau refuză să presteze activitatea neremunerată în folosul colectivității, la care au fost obligați, comisia va hotărî asupra înlocuirii măsurii plasamentului cu cea a încredințării, în condițiile legii.

Art. 9. — (1) Lucrările de secretariat ale comisiei sunt asigurate de un secretariat care funcționează în cadrul serviciului public specializat pentru protecția copilului din unitatea sau, după caz, din subdiviziunea administrativ-teritorială respectivă.

(2) Secretariatul comisiei este condus de secretarul acesteia, numit prin dispoziție a directorului general al serviciului public specializat pentru protecția copilului.

(3) Secretarul comisiei primește o indemnizație de 75% din cea a unui membru al comisiei.

Art. 10. — (1) Convocarea persoanelor la comisie pentru soluționarea cauzelor privind copiii se face de către secretarul comisiei.

(2) Convocarea se face în scris și se comunică persoanei interesate fie prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, transmisă cu cel puțin 15 zile înainte de data ședinței, fie prin curier, cu cel puțin 5 zile înainte de data ședinței, însoțită de procesul-verbal de îndeplinire a procedurii de convocare.

(3) În cazul în care procedura de convocare prevăzută la alin. (2) nu poate fi îndeplinită, convocarea se poate face prin afișare la sediul comisiei, precum și la sediul primăriei unității administrativ-teritoriale pe al cărei teritoriu se află ultimul domiciliu cunoscut al persoanei interesate, cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței. În acest caz secretarul comisiei întocmește procesul-verbal de îndeplinire a procedurii de convocare prin afișare, care va fi semnat și de reprezentantul primăriei la care se afișează convocarea.

(4) Convocările persoanelor la comisie pentru soluționarea cauzelor, confirmările de primire a scrisorilor recomandate, precum și procesele-verbale de îndeplinire a procedurii de convocare se înregistrează într-un registru special de evidență a convocărilor de către secretarul comisiei.

(5) Vicii procedural privind neîndeplinirea procedurii de convocare se acoperă în cazul prezentării persoanei interesate în fața comisiei la data ținerii ședinței. În acest caz prezentarea persoanei interesate se consemnează în procesul-verbal al ședinței și se înregistrează de către secretarul comisiei în

registru special de evidență a convocărilor, cu mențiunea „prezentat în fața comisiei“.

Art. 11. — Ședințele comisiei au loc în spații special amenajate care să asigure confidențialitatea datelor și a informațiilor referitoare la copil, care sunt prezentate comisiei, precum și a dezbaterilor membrilor comisiei.

Art. 12. — (1) Ședințele comisiei sunt conduse de președintele acesteia, iar în absența sa, de unul dintre vicepreședinți. La ședințe participă în mod obligatoriu secretarul comisiei, fără drept de vot. Pot participa la ședințele comisiei și alte persoane invitate de președinte, de vicepreședinți sau de unul dintre membrii comisiei, cu acordul acesteia.

(2) În timpul ședinței comisiei soluționarea cauzei privind copilul cuprinde următoarele etape:

1. prezentarea de către secretarul comisiei a datelor de identitate ale copilului și ale persoanelor chemate în fața comisiei pentru soluționarea cauzei, precum și a situației privind convocările acestora, pe baza documentelor prevăzute la art. 10 alin. (4) și a registrului special de evidență a convocărilor;

2. prezentarea raportului asupra copilului, a propunerii motivate referitoare la stabilirea unei măsuri de protecție a copilului, precum și a poziției copilului față de măsura propusă; prezentarea acestor date și informații se face de specialistul sau, după caz, de specialiștii serviciului public specializat pentru protecția copilului, care au instrumentat cauza, care vor furniza comisiei orice informații suplimentare solicitate de membrii acesteia; este interzisă prezentarea acestor date și informații în prezența altor persoane în afară de membrii comisiei, de secretarul acesteia și de specialiștii serviciului public specializat pentru protecția copilului;

3. în cazul copilului care necesită încadrare într-o categorie de persoane cu handicap și, după caz, orientare școlară, se procedează la prezentarea raportului de evaluare complexă, a planului de servicii personalizat și a propunerii privind încadrarea copilului într-o categorie de persoane cu handicap, orientarea școlară a acestuia și, după caz, stabilirea unei măsuri de protecție; prezentarea acestor date și informații se face cu respectarea confidențialității prevăzute mai sus, de către specialiștii serviciului de evaluare complexă a copilului;

4. audierea persoanelor chemate în fața comisiei pentru soluționarea cauzei; acestea vor fi audiate de comisie separat, în următoarea ordine: copilul care a împlinit vârsta de 10 ani, părinții/reprezentantul legal, persoana, familia sau reprezentantul organismului privat autorizat care dorește să îi fie încredințat sau dat în plasament copilul, celelalte persoane chemate în fața comisiei pentru a da relații necesare soluționării cauzei; după audierea separată a acestor persoane comisia poate proceda la o nouă audiere comună a două sau mai multe dintre acestea; copilului care a împlinit vârsta de 10 ani

i se comunică de către președintele comisiei măsura propusă pentru protecția sa, consecințele pe care stabilirea acestei măsuri le va avea și i se asigură dreptul de a-și exprima în mod liber opinia cu privire la măsura de protecție propusă;

5. în cazul copilului care necesită încadrare într-o categorie de persoane cu handicap și, după caz, orientare școlară, prezența și audierea copilului au loc numai la solicitarea expresă a comisiei;

6. dezbaterile membrilor comisiei cu privire la soluționarea cauzei; în cadrul dezbaterilor membrii comisiei pot face noi propuneri pentru soluționarea cauzei;

7. supunerea la vot de către președinte a propunerilor privind soluționarea cauzei și adoptarea hotărârii comisiei; membrii comisiei care se abțin sau care votează împotriva au obligația să își motiveze votul exprimat.

Art. 13. — (1) Audierile și dezbaterile care au loc în ședințele comisiei, hotărârile adoptate de aceasta, precum și modul în care au fost adoptate se consemnează de secretarul comisiei în procesul-verbal al ședinței, care se semnează de președinte, vicepreședinți, precum și de membrii prezenți și se contrasemnează de secretarul comisiei.

(2) Procesele-verbale ale ședințelor comisiei se consemnează în registrul special de procese-verbale, ale cărui pagini sunt numerotate și poartă ștampila comisiei, precum și semnătura secretarului comisiei.

Art. 14. — (1) Hotărârile comisiei se iau cu majoritatea voturilor membrilor ei. Acestea se redactează de către secretarul comisiei, potrivit procesului-verbal al ședinței în care au fost adoptate, în termen de 3 zile de la data ținerii ședinței. Hotărârea comisiei va cuprinde în mod obligatoriu codul numeric personal al persoanelor care au luat în încredințare sau în plasament copilul, seria și numărul livretului de familie al acestora, în care sunt înregistrate datele de identificare ale copilului, precum și codul numeric personal al copilului.

(2) Certificatul de încadrare a copilului într-o categorie de persoane cu handicap și certificatul de expertiză și orientare școlară constituie anexe la hotărârea comisiei și fac parte integrantă din aceasta; eliberarea acestor certificate este scutită de taxa de timbru.

(3) Hotărârile redactate potrivit alin. (1) se semnează de președintele comisiei sau de unul dintre vicepreședinți, se contrasemnează de secretarul comisiei și se înregistrează într-un registru special de evidență a hotărârilor; hotărârile privind încadrarea într-o categorie de persoane cu handicap și/sau orientarea școlară se înregistrează într-un registru separat de evidență.

(4) Hotărârile comisiei se comunică persoanelor interesate, în termen de 5 zile de la data ținerii ședinței. Dispozițiile art. 10 se aplică în mod corespunzător.

(5) Actele emise de comisie care nu necesită adoptarea unei hotărâri se semnează de președintele acesteia sau de unul dintre vicepreședinți și se înregistrează în registrul general de intrări-ieșiri al comisiei.

Art. 15. — Hotărârile comisiei cu privire la soluționarea cererilor referitoare la încadrarea într-o categorie de persoane cu handicap și la orientarea școlară pot fi atacate în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990, cu modificările ulterioare.

Art. 16. — (1) Comisia coordonează activitățile în domeniul autorității tutelare și al protecției drepturilor copilului, inclusiv pentru prevenirea situațiilor ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului, desfășurate de primarii din unitățile administrativ-teritoriale de pe teritoriul județului în care funcționează.

(2) În exercitarea atribuțiilor care îi revin potrivit alin. (1) comisia aprobă strategiile județene anuale, pe termen mediu și lung, de restructurare, organizare și dezvoltare a serviciilor de sprijin și asistență pentru prevenirea situațiilor ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului, organizate de autoritățile administrației publice locale de pe teritoriul județului. Strategiile aprobate de comisie și adoptate de consiliul județean sunt obligatorii pentru consiliile locale. Primarii asigură măsurile necesare și răspund de implementarea acestor strategii.

(3) Comisia poate solicita primarilor luarea anumitor măsuri în domeniul autorității tutelare și al protecției drepturilor copilului, potrivit competențelor ce le revin.

(4) Primarii asigură sprijinul necesar pentru desfășurarea activității de protecție a copilului, potrivit hotărârilor comisiei, prin intermediul serviciilor de specialitate din aparatul propriu sau, după caz, din subordinea consiliului local, care desfășoară activități în domeniul autorității tutelare și al protecției drepturilor copilului. Prin grija primarului se completează livretul de familie cu datele stabilite prin hotărârea comisiei, referitoare la copilul pentru care s-a dispus măsura de încredințare sau plasament.

Art. 17. — (1) Comisia aprobă strategiile județene anuale, pe termen mediu și lung, de restructurare, organizare și dezvoltare a sistemului județean de protecție a copilului, inclusiv a serviciilor de sprijin și asistență pentru prevenirea situațiilor ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului, și le supune adoptării consiliului județean.

(2) Comisia prezintă consiliului județean, trimestrial sau la cererea acestuia, rapoarte generale privind activitatea de protecție a copilului, stadiul implementării strategiilor prevăzute la alin. (1) și propuneri de măsuri pentru îmbunătățirea acestor activități. Președintele, vicepreședinții și membrii comisiei asigură măsurile necesare și răspund de îndeplinirea acestei obligații, potrivit atribuțiilor serviciilor publice sau organismelor private pe care le reprezintă.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător și comisiilor care funcționează în subordinea consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.

Art. 18. — (1) Președintele, vicepreședinții și membrii comisiei răspund în fața consiliului județean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, pentru neîndeplinirea obligațiilor care le revin potrivit legii, precum și pentru adoptarea unor hotărâri cu nerespectarea dispozițiilor legale.

(2) În situațiile prevăzute la alin. (1) Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție sau Ministerul Administrației Publice poate propune aplicarea următoarelor măsuri și sancțiuni:

a) reținerea parțială sau neacordarea indemnizației de ședință pe o perioadă de până la 6 luni;

b) solicitarea sancționării disciplinare a celui vinovat de către conducerea instituției al cărei reprezentant este, în condițiile legii;

c) revocarea calității de membru al comisiei;

d) suportarea sumelor reprezentând drepturile încasate necuvenit de către beneficiari în situația încadrării acestora într-o categorie de persoane cu handicap/deficiență.

(3) Măsurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și b) se aplică prin dispoziție a președintelui consiliului județean, respectiv a primarului sectorului municipiului București, sau, după caz, a conducătorului instituției al cărei reprezentant este persoana în cauză. Măsura prevăzută la alin. (2) lit. c) se aplică prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului București.

Art. 19. — În cazul eliberării de certificate de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap care necesită protecție specială, fără respectarea criteriilor prevăzute la art. 22 alin. (1), membrii comisiei vor fi obligați, în condițiile legii, la suportarea sumelor reprezentând drepturile încasate necuvenit de către beneficiari.

Art. 20. — În vederea exercitării în mod corespunzător a atribuțiilor ce revin comisiei ca urmare a reorganizării, în structura serviciului public specializat pentru protecția copilului se organizează serviciul de evaluare complexă a copilului, care exercită următoarele atribuții:

a) identifică, evaluează și monitorizează copiii/tinerii cu handicap/deficiență și dificultăți de învățare și adaptare socioșcolară;

b) verifică îndeplinirea condițiilor privind încadrarea copilului într-o categorie de persoane cu handicap care necesită protecție specială și, după caz, orientare școlară;

c) efectuează anchete sociale la domiciliul copilului;

d) întocmește rapoarte de evaluare complexă și planul de servicii personalizat, prevăzut în anexa nr. 3, și propune comisiei încadrarea copilului

într-o categorie de persoane cu handicap, orientarea școlară și, după caz, stabilirea unei măsuri de protecție; propunerile de încadrare într-un grad de handicap, precum și cele care se referă la orientarea școlară se fac pe baza certificatelor medicale eliberate de medicii specialiști, a criteriilor medicale și a instrumentelor de evaluare prevăzute la art. 22;

e) urmărește realizarea planului de servicii personalizat aprobat de comisie;

f) efectuează reevaluarea anuală a copiilor care necesită încadrarea într-o categorie de persoane cu handicap, la cererea părintelui sau a reprezentantului legal, formulată cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate a certificatului; cererea de reevaluare poate fi formulată și înainte de expirarea acestui termen dacă s-au schimbat condițiile pentru care s-a eliberat certificatul de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap;

g) efectuează reevaluarea anuală a copiilor cu deficiență, la cererea părintelui sau a reprezentantului legal; cererea va fi formulată cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate a certificatului sau în situația în care se constată schimbarea condițiilor pentru care s-a eliberat certificatul de expertiză și orientare școlară.

Art. 21. — (1) Serviciul de evaluare complexă a copilului cuprinde în mod obligatoriu cel puțin câte un specialist din următoarele categorii profesionale: medic pediatru, neuropsihiatru, psiholog, psihopedagog, asistent social.

(2) În vederea înscrierii la concurs pentru ocuparea acestor posturi candidații trebuie să aibă studii superioare de lungă durată și vechime în specialitate de cel puțin 3 ani.

(3) În cazul imposibilității ocupării acestor posturi prin concurs consiliul județean, respectiv consiliul local al sectorului municipiului București, prin serviciul public specializat pentru protecția copilului, va solicita angajarea acestor specialiști prin detașare.

Art. 22. — (1) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri Ministerul Sănătății și Familiei împreună cu Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap vor elabora și vor supune Guvernului spre adoptare criteriile medicale de încadrare a copilului într-o categorie de persoane cu handicap.

(2) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri Ministerul Educației și Cercetării va elabora și va supune Guvernului spre adoptare instrumentele de evaluare în vederea orientării școlare a copilului.

(3) Până la data intrării în vigoare a criteriilor și instrumentelor menționate la alin. (1) și (2) serviciul de evaluare complexă a copilului și comisia vor utiliza:

a) criteriile medicale prevăzute în anexa nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății și al secretarului de stat al Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap nr. 39/11/2000 privind înființarea comisiilor de expertiză medicală a copiilor cu handicap și aprobarea criteriilor medicale de încadrare a copiilor cu vârsta între 0—18 ani în categoria de handicap;

b) instrumentele de evaluare aplicate de Ministerul Educației și Cercetării la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 23. — (1) Urmărirea evoluției școlare a copilului cu handicap/deficiență în vederea reevaluării și orientării lui școlare se realizează de către comisiile interne de evaluare continuă din cadrul unităților de învățământ special, integrat și/sau inclusiv, care se înființează și se organizează prin ordin al ministrului educației și cercetării.

(2) Comisiile prevăzute la alin. (1) au obligația să sesizeze comisia cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate a certificatului de expertiză și orientare școlară sau în situația în care se constată schimbarea condițiilor pentru care s-a eliberat certificatul.

Art. 24. — În termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri serviciul public specializat pentru protecția copilului va propune consiliului județean, respectiv consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, modificarea structurii organizatorice proprii, conform prevederilor prezentei metodologii.

Art. 25. — (1) Consiliul județean, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, va asigura organizarea de cursuri de formare inițială și continuă pentru președintele, vicepreședinții și membrii comisiei.

(2) Cursurile de formare inițială se vor desfășura în primul an de la reorganizarea comisiei, iar cursurile de formare continuă din 2 în 2 ani.

(3) Programul cursurilor de formare inițială și continuă va fi elaborat de Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție în colaborare cu instituțiile și cu reprezentanții societății civile care sunt abilitați în acest sens.

Art. 26. — Se prelungește de drept pentru o perioadă de 30 de zile valabilitatea certificatelor de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap, eliberate de fostele comisii de expertiză medicală, al căror termen de valabilitate a expirat ulterior intrării în vigoare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 123/2001.

Art. 27. — Anexele nr. 1–3 fac parte integrantă din prezenta metodologie.

**HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 245/1997 CU PRIVIRE LA
CRITERIILE DE AUTORIZARE A ORGANISMELOR PRIVATE CARE
DESFĂȘOARĂ ACTIVITĂȚI ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI
DREPTURILOR COPILULUI PRIN ADOPTIE***

În temeiul Legii nr. 84/1994 pentru ratificarea Convenției asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale, încheiată la

*) Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 112 din 5 iunie 1997.

1) Legea 11/1990 a fost abrogată conform OUG nr. 25/1997, publicată în acest volum.

Haga la 29 mai 1993, al Legii nr. 11/1990¹ privind încuviințarea adopției, republicată, și al art. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 16/1997,

Guvernul României hotărăște:

Art. 1. — Organismele private române și străine pot desfășura activități în domeniul protecției drepturilor copilului prin adopție pe teritoriul României, numai dacă îndeplinesc condițiile și sunt autorizate conform prevederilor prezentei hotărâri.

Art. 2. — Atribuțiile organismelor private autorizate să desfășoare activități în domeniul protecției drepturilor copilului prin adopție sunt:

- a) informare, sprijin și consultanță celor interesați de adopție;
- b) efectuarea demersurilor necesare în vederea constituirii și soluționării dosarelor de adopție pe lângă autoritățile competente;
- c) evaluarea și supravegherea celor interesați să adopte, în colaborare cu autoritățile competente, atât înainte, cât și după încuviințarea adopției.

Art. 3. — Comitetul Român pentru Adopții este autoritatea română desemnată să autorizeze și să supravegheze activitatea organismelor prevăzute la art. 1.

Art. 4. — Organismele private străine, care pot fi autorizate să desfășoare activități în domeniul protecției drepturilor copilului prin adopție pe teritoriul României, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să fie persoane juridice legal constituite în statele de origine;
- b) să aibă sediul social pe teritoriul unui stat care a ratificat Convenția asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale, încheiată la Haga la 29 mai 1993, sau ale cărui autorități competente au încheiat acorduri de colaborare cu Comitetul Român pentru Adopții;
- c) să aibă ca reprezentant o persoană juridică română autorizată de Comitetul Român pentru Adopții;
- d) să beneficieze de acordul sau de autorizarea de a desfășura activități în domeniul protecției drepturilor copilului prin adopție internațională din partea autorităților competente ale statului unde se află sediul lor social;
- e) să urmărească scopuri nelucrative, în condițiile și în limitele fixate de autoritățile competente ale statului de acord;
- f) să fie conduse și administrate de către persoane calificate, prin integritatea lor morală, pregătire profesională sau experiență, pentru a acționa în domeniul adopției internaționale;
- g) să se afle sub supravegherea autorităților competente ale statului unde se află sediul lor social, în ceea ce privește alcătuirea, funcționarea și situația lor financiară.

Art. 5. — (1) Organismele private străine care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 4 se vor adresa Comitetului Român pentru Adopții, în vederea autorizării.

(2) La cererea de autorizare vor fi anexate următoarele acte:

- a) statutul, înregistrat corespunzător în statul unde se află sediul social;
- b) documentul doveditor al personalității și capacității solicitantului de a desfășura activități în domeniul protecției drepturilor copilului prin adopție internațională, eliberat de autoritățile străine competente (agrement sau autorizație);
- c) documente privitoare la structura organizatorică și a personalului;
- d) istoricul activităților desfășurate;
- e) lista personalului care va presta servicii în domeniul adopției, cu datele profesionale;
- f) descrierea activităților planificate și a metodologiei de lucru;
- g) angajamentul de a prezenta Comitetului Român pentru Adopții numai cererile acelor familii sau persoane cu care organismul privat respectiv a încheiat un acord (contract, înțelegere) privind urmărirea copilului după adopție, de către persoane calificare, pe o perioadă de cel puțin 2 ani de la intrarea copilului pe teritoriul statului străin;
- h) angajamentul de a prezenta Comitetului Român pentru Adopții rapoarte anuale de activitate, în vederea reînnoirii autorizației, precum și rapoarte periodice, la cererea acestuia.

Art. 6. — Organismele private române, care pot fi autorizate să desfășoare activități în domeniul protecției drepturilor copilului prin adopție, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să fie persoane juridice române legal constituite;
- b) să desfășoare activități fără scop lucrativ;
- c) scopul activității înscris în statut să fie cel de protecție a drepturilor copilului, în conformitate cu prevederile legislației române și cu cele ale Convenției O.N.U. cu privire la drepturile copilului și ale altor norme internaționale aplicabile;
- d) metodologia de desfășurare a activității în vederea îndeplinirii obiectivelor statutare să fie corectă și adecvată protecției drepturilor copilului;
- e) să dispună de resursele materiale și umane necesare pentru desfășurarea activității;
- f) să beneficieze de echipe multidisciplinare, formate din profesioniști competenți, cu experiență în activitatea de protecție a drepturilor copilului;
- g) să fie conduse și administrate de către persoane calificate, prin integritatea lor morală, pregătire profesională sau experiență, pentru a acționa în domeniul protecției drepturilor copilului prin adopție;
- h) personalul angajat să nu desfășoare simultan o altă activitate în sectorul public, în domenii legate de obiectivele organismului privat în cauză;
- i) persoanele angajate să fie obligate să păstreze confidențialitatea informațiilor la care au acces, referitoare la adoptați și la adoptatori.

Art. 7. — La cererile de autorizare adresate Comitetului Român pentru Adopții de către organismele private române vor fi anexate următoarele acte:

- a) statutul organismului;
- b) document doveditor al personalității juridice;
- c) documente privitoare la structura organizatorică și a personalului;
- d) lista personalului care va presta servicii în domeniul adopției, cu datele personale și profesionale;
- e) descrierea activităților planificate și metodologia de lucru, care să garanteze respectarea principiilor și a normelor din domeniul adopției;
- f) document din care să rezulte principiile și baza de calcul conform cărora va încasa, de la solicitanții în favoarea cărora vor presta servicii, cheltuielile derivate din activitățile desfășurate;
- g) bugetul anual de venituri și cheltuieli, cu indicarea sumelor percepute de la solicitanții în favoarea cărora organismul va presta servicii în domeniul adopției;
- h) document din care să rezulte că excedentul financiar rezultat în urma perceperii sumelor menționate la lit. g), conform bilanțului anului anterior, a fost constituit într-un fond destinat sprijinirii solicitanților de adopție care nu pot face față tuturor cheltuielilor care decurg din formalitățile de adopție;
- i) angajament de a prezenta Comitetului Român pentru Adopții rapoarte anuale de activitate în vederea reînnoirii autorizației, precum și rapoarte periodice, la cererea acestuia.

Art. 8. — Comitetul Român pentru Adopții poate solicita informațiile suplimentare pe care le va considera oportune de la autoritățile competente.

Art. 9. — (1) În urma analizării cererii prezentate, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de prezenta hotărâre și cele impuse de normele internaționale în domeniul protecției drepturilor copilului, Comitetul Român pentru Adopții va autoriza organismul solicitant să desfășoare activități de protecție a drepturilor copiilor prin adopție, pentru o perioadă de un an.

(2) Cererea va fi soluționată de către Comitetul Român pentru Adopții în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia la secretariatul comitetului.

Art. 10. — Autorizația va putea fi reînnoită anual, în urma analizării raportului de activitate al organismului solicitant, pe perioada anului precedent, raport ce va fi prezentat Comitetului Român pentru Adopții cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului pentru care a fost eliberată autorizația.

Art. 11. — Comitetul Român pentru Adopții poate decide suspendarea sau retragerea autorizației, limitarea activităților pentru care aceasta a fost acordată, din momentul în care organismul încetează să întrunească cerințele și condițiile impuse de prevederile prezentei hotărâri, nu respectă normele

---

*Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 120 din 12 iunie 1997. A se vedea și Legea nr. 87/1998 pentru aprobarea O.U.G. nr. 25/1997 publicată în acest volum.

legale sau instrucțiunile Comitetului Român pentru Adopții sau nu dă curs nici unui dosar de adopție în decurs de 6 luni de la data eliberării autorizației.

Art. 12. — Organismele private române, autorizate să desfășoare activități în domeniul protecției drepturilor copilului prin adopție, pot percepe de la cei interesați numai sumele strict necesare soluționării cererilor referitoare la adopție.

Art. 13. — Organismele private existente, care desfășoară activități în domeniul adopției pe teritoriul României, se vor conforma criteriilor și procedurilor de autorizare prevăzute de prezenta hotărâre în termen de 60 de zile de la publicarea acesteia în Monitorul Oficial al României.

ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI NR. 25/1997 CU PRIVIRE LA ADOPTIE*

În temeiul art. 114 alin. (4) din Constituția României,

Guvernul României adoptă următoarea ordonanță de urgență:

Art. 1. — (1) Adopția este o măsură specială de protecție a drepturilor copilului, prin care se stabilește filiația între cel care adoptă și copil, precum și rudenția dintre copil și rudele adoptatorului.

(2) Adopția se face numai pentru protejarea intereselor superioare ale copilului.

(3) Adopția își produce efectele de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești.

(4) În momentul stabilirii filiației prin adopție, filiația dintre copil și părinții săi naturali încetează.

Art. 2. — (1) Copilul poate fi adoptat până la dobândirea capacității depline de exercițiu.

(2) Persoana care a dobândit capacitatea deplină de exercițiu poate fi adoptată numai de către persoana sau familia care a crescut-o.

Art. 3. — (1) Adopția între frați este interzisă.

(2) Adopția a doi soți de către aceeași persoană sau familie este interzisă.

Art. 4. — (1) Adopția unui copil de către mai multe persoane este interzisă, cu excepția cazului în care ea se face de către soț și soție, simultan sau succesiv.

(2) Dacă persoana care dorește să adopte este căsătorită, va fi necesar și consimțământul celuilalt soț, cu excepția cazurilor în care acesta este în imposibilitatea de a-și manifesta voința.

Art. 5. — (1) Nu pot adopta decât persoanele care au capacitatea deplină de exercițiu și care sunt cu cel puțin 18 ani mai în vârstă decât cei pe care doresc să îi adopte.

(2) Pentru motive temeinice, instanța judecătorească va putea încuviința adopția, chiar dacă diferența de vârstă dintre adoptat și adoptatori este mai mică.

Art. 6. — (1) Nu pot adopta decât persoanele sau familiile care prezintă condițiile materiale și garanțiile morale necesare asigurării dezvoltării armonioase a copilului.

(2) Comisia pentru protecția copilului, de la domiciliul persoanei sau al familiei care dorește să adopte, constată existența condițiilor și a garanțiilor prevăzute la alin. (1) și atestă faptul că persoana sau familia este aptă să adopte.

(3) Atestatul se eliberează de către Comisia pentru protecția copilului, la cererea persoanei sau a familiei interesate, în termen de 90 de zile de la data depunerii cererii, pe baza rapoartelor și a propunerilor serviciului public specializat pentru protecția copilului, din județ sau din sectorul municipiului București, sau ale unui organism privat autorizat.

(4) Comisia pentru protecția copilului poate elibera atestatul numai dacă din rapoartele prevăzute la alin. (3) rezultă că persoana sau familia în cauză prezintă garanțiile și îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (1).

Art. 7. — (1) Pentru încuviințarea adopției sunt necesare:

a) consimțământul, exprimat în formă autentică, al părinților sau, după caz al părintelui la adopția copilului de către o persoană sau familie propusă de Comisia pentru protecția copilului;

b) avizul favorabil al Comisiei pentru protecția copilului de la domiciliul copilului;

c) consimțământul copilului care a împlinit vârsta de 10 ani;

d) consimțământul persoanei sau al familiei care adoptă.

(2) Dacă părinții copilului sunt decăzuți din drepturile părintești, decedați, puși sub interdicție, declarați judecătorește morți, necunoscuți sau se află în orice situație care determină imposibilitatea de a-și manifesta voința, precum și în cazul în care copilul este declarat judecătorește abandonat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, consimțământul prevăzut la alin. (1) lit. a) nu este necesar.

Dacă unul dintre părinți a fost decăzut din drepturile părintești sau este decedat, necunoscut, pus sub interdicție, declarat judecătorește mort sau dispărut, consimțământul celuilalt părinte este suficient.

Art. 8. — (1) Consimțământul părinților poate fi exprimat numai după trecerea unui termen de 45 de zile de la nașterea copilului.

(2) Părintele poate revoca consimțământul în termen de 30 de zile de la data înscrisului autentic prin care acesta a fost exprimat.

(3) După expirarea termenului prevăzut la alin. (2), consimțământul părintelui devine irevocabil.

Art. 9. — (1) În cazul în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 6, la art. 7 alin. (1) lit. a) și d) și la art. 8 pentru ca adopția să poată fi încuviințată, Comisia pentru protecția copilului poate încredința copilul în vederea adopției unei persoane sau familii care beneficiază de atestatul prevăzut la art. 6.

(2) Dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului privind protecția copilului aflat în dificultate, referitoare la încredințarea copilului unei persoane sau familii, sunt aplicabile.

(3) Comisia pentru protecția copilului poate încredința copilul în vederea adopției și unei persoane sau familii care nu are cetățenia română, dar care are reședința pe teritoriul statului român de cel puțin 6 luni.

(4) Încredințarea copilului în vederea adopției durează minimum 3 luni. Perioada pentru care copilul este încredințat se stabilește de către Comisia pentru protecția copilului, odată cu încredințarea copilului în vederea adopției.

(5) În această perioadă, persoana sau familia căreia i-a fost încredințat copilul se află sub supravegherea serviciului public specializat pentru protecția copilului din subordinea Comisiei pentru protecția copilului sau a organismului privat autorizat care a propus comisiei încredințarea copilului, în vederea adopției, persoanei sau familiei respective. Aceste servicii publice specializate pentru protecția copilului sau organisme private autorizate sunt obligate să prezinte comisiei rapoarte bilunare, referitoare la evoluția copilului și a relațiilor dintre acesta și persoana sau familia căreia i-a fost încredințat în vederea adopției.

(6) La sfârșitul perioadei prevăzute la alin. (4), Comisia pentru protecția copilului hotărăște asupra eliberării avizului favorabil prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. b). Eliberarea avizului prelungește de drept perioada pentru care copilul a fost încredințat în vederea adopției, până la încuviințarea sau respingerea cererii de către instanță.

(7) Dacă, înăuntrul termenului prevăzut la art. 8 alin. (2), o rudă a copilului, până la gradul al patrulea inclusiv, cere ca acesta să îi fie încredințat în vederea adopției, la expirarea aceluși termen Comisia pentru protecția copilului va lua în considerare, cu prioritate, posibilitatea încredințării copilului acelei rude. În acest caz, termenul prevăzut la art. 6 alin. (3) se reduce la 30 de zile, celelalte dispoziții ale art. 6 rămânând aplicabile.

(8) În cazul în care o persoană sau o familie cu cetățenie română și o persoană sau o familie cu cetățenie străină cer încredințarea în vederea adopției a aceluiași copil, posibilitatea încredințării copilului la persoana sau familia cu cetățenie română va fi luată în considerare cu prioritate de către Comisia pentru protecția copilului. Opinia exprimată de copilul cu discernământ va fi determinată în luarea hotărârii.

Art. 10. — (1) Comitetul Român pentru Adopții este organ în subordinea Guvernului, înființat în scopul supravegherii și sprijinirii acțiunilor de protecție a drepturilor copilului prin adopție și al realizării cooperării internaționale în acest domeniu.

(2) Comitetul Român pentru Adopții este autoritatea centrală română, însărcinată să aducă la îndeplinire obligațiile prevăzute de Convenția asupra protecției copiilor și coperării în materia adopției internaționale, încheiată la Haga la 29 mai 1993 și ratificată de Parlamentul României prin Legea nr. 84/1994.

(3) Activitatea Comitetului Român pentru Adopții este coordonată de Departamentul pentru Protecția Copilului din cadrul aparatului de lucru al Guvernului. Șeful Departamentului pentru Protecția Copilului este președintele Comitetului Român pentru Adopții. Modul de organizare și funcționare a comitetului se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(4) În vederea îndeplinirii atribuțiilor ce îi revin și a atingerii scopului pentru care a fost înființat, Comitetul Român pentru Adopții colaborează cu autorități publice române și străine, cu serviciile publice specializate pentru protecția copilului, subordonate acestora, cu organisme private române și străine autorizate și cu organizații internaționale, în orice probleme de interes reciproc în domeniul adopției.

Art. 11. — (1) Cererile persoanelor sau ale familiilor cu domiciliul sau cu reședința în România, care doresc să adopte, vor fi transmise Comitetului Român pentru Adopții, după eliberarea atestatului prevăzut la art. 6 alin. (3), numai prin intermediul serviciilor publice specializate pentru protecția copilului din subordinea comisiilor pentru protecția copilului sau al organismelor private române autorizate.

(2) Cererile persoanelor sau ale familiilor care au domiciliul sau reședința pe teritoriul altui stat și care doresc să adopte vor fi transmise Comitetului Român pentru Adopții numai prin intermediul autorității centrale care acționează în acel stat în domeniul protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale sau al organismelor private autorizate de către aceasta și de către Comitetul Român pentru Adopții. În lipsa unei autorități centrale, cererile vor fi transmise comitetului numai prin intermediul autorității publice din statul respectiv, cu atribuții în domeniul adopției, care a încheiat cu comitetul acorduri de colaborare, sau al organismului privat autorizat de către aceasta și de către comitet.

(3) În situația prevăzută la alin. (2), cererile vor fi însoțite de următoarele acte:

a) un act, eliberat de autoritățile străine prevăzute la alin. (2), din care să rezulte că există garanții pentru ca minorul să intre și să locuiască în statul străin respectiv în cazul încuviințării adopției, cât și pentru urmărirea evoluției lui după adopție;

b) un act, eliberat de autoritățile străine prevăzute la alin.(2), din care să rezulte că persoana sau familia în cauză este aptă să adopte, în conformitate cu prevederile legii lor naționale;

c) raportul asupra anchetei psihosociale, efectuată de autoritățile străine competente sau de organismele private autorizate de către acestea la domiciliul persoanei sau al familiei în cauză, în care să se arate opinia acestora cu privire la adopție;

d) certificatele de naștere și de căsătorie ale persoanei sau ale familiei în cauză, în copie legalizată;

e) certificate privind starea de sănătate și antecedentele penale ale persoanei sau ale familiei respective.

(4) Cererea și actele prevăzute la alineatul precedent nu vor fi primite de Comitetul Român pentru Adopții, decât dacă sunt însoțite de traducerea autenticată în limba română.

Art. 12. — (1) Comisiile pentru protecția copilului din fiecare județ, respectiv din sectoarele municipiului București, sunt obligate să transmită Comitetului Român pentru Adopții datele de identitate și toate informațiile pertinente referitoare la copiii a căror adopție sunt competente să o avizeze.

(2) Comitetul Român pentru Adopții este obligat să comunice datele primite conform prevederilor alin. (1) tuturor comisiilor pentru protecția copilului, în termen de 5 zile de la primire.

(3) În termen de 60 de zile de la comunicarea datelor prevăzute la alin. (2), comisiile pentru protecția copilului vor transmite cererile persoanelor sau ale familiilor atestate corespunzător și care doresc să le fie încredințați acei copii în vederea adopției. La expirarea acestui termen, în cazul în care Comisia pentru protecția copilului de la domiciliul copilului nu a comunicat hotărârea de încredințare a acestuia, în vederea adopției, unei persoane sau familii, în condițiile prevăzute la art. 9, Comitetul Român pentru Adopții va repartiza sarcina încredințării copilului în vederea adopției comisiei care a transmis cele mai multe cereri în acest sens.

(4) Dacă nu există cereri privind încredințarea copilului în vederea adopției sau dacă cererea de încredințare a copilului în vederea adopției nu a fost aprobată, Comitetul Român pentru Adopții va repartiza sarcina identificării unei persoanei sau unei familii potrivite pentru copil unui serviciu public specializat pentru protecția copilului sau unui organism privat român autorizat. Comitetul va face o repartizare echitabilă, ținând seama de numărul cererilor care i-au fost adresate de către serviciul public specializat pentru protecția copilului sau de către organismul privat autorizat.

(5) În termenul stabilit de Comitetul Român pentru Adopții, serviciul public specializat pentru protecția copilului sau organismul privat autorizat va prezenta acestuia propuneri privind încuviințarea adopției copilului, acordând

prioritate persoanelor sau familiilor cu cetățenie română. Propunerile vor fi însoțite de următoarele acte:

- a) certificatul de naștere al copilului, în copie legalizată;
- b) certificatul medical privind starea de sănătate a copilului, eliberat de policlinica de la domiciliul acestuia;
- c) avizul favorabil al comisiei pentru protecția copilului privind încuviințarea adopției;
- d) declarația autenticată de consimțământ la adopție a persoanei sau familiei care dorește să adopte, în care aceasta să precizeze că a luat cunoștință de starea de sănătate a copilului, potrivit certificatului medical prevăzut la lit. b).

Art. 13. — Este interzisă adopția copiilor care nu se află în evidența Comitetului Român pentru Adopții, cu excepția cazului în care soțul adoptă copilul celuilalt soț, a cazului în care adoptatorii sunt rude până la gradul al patrulea inclusiv cu unul dintre părinții copilului sau a adopției în condițiile prevăzute la art. 2 alin. (2).

Art. 14. — (1) Încuviințarea adopției este de competența instanțelor judecătorești.

(2) Cererea persoanei sau a familiei care dorește să adopte un copil aflat în evidența Comitetului Român pentru Adopții este transmisă de acesta instanței judecătorești competente, prin intermediul serviciului public specializat pentru protecția copilului sau al organismului privat autorizat, prevăzute la art. 12 alin. (4).

(3) Cererea va fi însoțită de actele prevăzute la art. 11 alin. (3) și la art. 12 alin. (5), iar în cazul persoanelor sau al familiilor cu domiciliul sau cu reședința în România, de atestatul prevăzut la art. 6 alin. (3).

(4) Dacă s-a hotărât încredințarea copilului în vederea adopției, o copie certificată conform cu originalul de pe hotărârea de încredințare este transmisă instanței competente.

(5) În toate cazurile, cererea va fi însoțită de confirmarea Comitetului Român pentru Adopții, din care să rezulte că procedurile și termenele prevăzute la art. 11, 12 și 13 au fost respectate.

Art. 15. — (1) Cauzele privitoare la încuviințarea adopției, se judecă în primă instanță de către tribunal.

(2) Hotărârile date în cauzele având ca obiect încuviințarea adopției nu sunt supuse apelului.

Art. 16. — (1) Instanța competentă este cea în a cărei rază teritorială se găsește domiciliul copilului.

(2) Cauzele pentru judecarea cărora nu se poate determina instanța competentă, conform alineatului precedent, se judecă de către Tribunalul Municipiului București.

Art. 17. — Acțiunile și cererile privitoare la încuviințarea adopției sunt scutite de taxa de timbru.

Art. 18. — (1) Instanța soluționează cererea pentru încuviințarea adopției, în camera de consiliu, în complet constituit din doi judecători. Cauzele referitoare la încuviințarea adopției se judecă de judecători special desemnați de ministrul justiției.

(2) Judecarea cererii se face cu citarea Comisiei pentru protecția copilului, care a avizat favorabil încuviințarea adopției, care îl reprezintă pe copil, a persoanei sau a familiei care dorește să adopte, a Comitetului Român pentru Adopții și cu participarea procurorului. Familia sau persoana care dorește să adopte poate fi reprezentată numai de serviciul public specializat pentru protecția copilului sau de organismul privat prevăzut la art. 12 alin. (4).

(3) Instanța poate administra orice probă admisă de lege.

(4) Consimțământul copilului care a împlinit vârsta de 10 ani va fi cerut în instanță.

(5) Raportul referitor la ancheta psihosocială a copilului este cerut de instanță. Acesta se prezintă de către Comisia pentru protecția copilului care a avizat favorabil adopția copilului și cuprinde date privind personalitatea, starea fizică și mentală a copilului, antecedentele acestuia, condițiile în care a fost crescut și în care a trăit, orice alte date referitoare la creșterea și educarea copilului, precum și opinia copilului cu privire la adopția propusă.

Art. 19. — În cazul adopției copilului de către o persoană sau o familie cu domiciliul pe teritoriul altui stat, instanța se va pronunța asupra cererii de încuviințare a adopției, având în vedere ca adoptatul să poată beneficia în țara străină de garanțiile și normele echivalente acelor existente în cazul unei adopții naționale.

Art. 20. — În cazul adopției prevăzute la art. 19, pe baza hotărârii judecătorești irevocabile, Comitetul Român pentru Adopții va elibera un certificat care atestă că adopția este conformă cu normele impuse de Convenția asupra protecției copiilor și cooperării în mareria adopției internaționale, încheiată la Haga la 29 mai 1993.

Art. 21. — (1) Copilul dobândește prin adopție numele celui care adoptă. Dacă adopția se face de către soți care nu au un nume de familie comun, aceștia sunt obligați să declare instanței numele pe care copilul urmează să îl poarte.

(2) Pe baza hotărârii irevocabile de încuviințare a adopției, serviciul de stare civilă competent va întocmi, în condițiile legii, un nou act de naștere al copilului, în care adoptatorii vor fi trecuți ca fiind părinții săi firești. Vechiul act de naștere se va păstra, menționându-se pe marginea acestuia întocmirea noului act.

(3) Este interzisă căsătoria între adoptat și rudele sale firești, potrivit art. 6 din Codul familiei. Serviciile publice specializate pentru protecția copilului, precum și ofițerii de stare civilă vor urmări respectarea acestei prevederi.

Art. 22. — (1) Adopția este supusă, potrivit legii, nulității sau desfacerii.

(2) Adopția poate fi desfășurată la cererea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani sau a Comisiei pentru protecția copilului de la domiciliul acestuia, dacă desfacerea este în interesul superior al copilului.

(3) Instanța se va pronunța și cu privire la numele copilului după desfacerea adopției.

(4) La desfacerea adopției, părinții firești ai copilului redobândesc drepturile și obligațiile părintești, numai dacă instanța nu decide o altă măsură de protecție a copilului, în condițiile legii.

(5) Cererile de desfacere a adopției urmează aceleași reguli de competență ca și cele pentru încuviințarea acestora.

Art. 23. — (1) Comitetul Român pentru Adopții, cu sprijinul reprezentanțelor diplomatice și consulare române și pe alte căi admise de normele internaționale, va depune diligențele necesare pe lângă autoritățile sau organismele statului al cărui cetățean a adoptat un copil român, pentru ca acesta să beneficieze de garanțiile și normele echivalente acelor existente în cazul unei adopții naționale.

(2) Comitetul Român pentru Adopții sau, după caz, comisiile pentru protecția copilului de la domiciliul adoptatului au datoria să urmărească evoluția copilului și a relațiilor dintre acesta și părinții săi adoptivi cel puțin 2 ani după încuviințarea adopției. În acest scop, serviciile publice specializate pentru protecția copilului sau organismele private autorizate, care au fost implicate în adopția copilului, sunt obligate să le prezinte rapoarte periodice, în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Art. 24. — Părinții adoptivi au obligația de a informa copilul că este adoptat, de îndată ce vârsta și gradul de maturitate al acestuia o permit. Acest lucru va fi notificat Comisiei pentru protecția copilului. Serviciile publice specializate pentru protecția copilului sunt obligate să acorde părinților adoptivi sprijinul necesar pentru îndeplinirea corespunzătoare a acestei obligații.

Art. 25. — (1) Organismele private prevăzute de prezenta ordonanță de urgență sunt persoane juridice de drept privat, cu scop nelucrative, constituite în condițiile legii. La constituirea persoanelor juridice române, instanța va cere avizul Departamentului pentru Protecția Copilului.

(2) Autorizarea organismelor private care acționează în domeniul protecției drepturilor copilului prin adopție se face de către Comitetul Român pentru Adopții.

(3) Autorizarea oricărui organism privat străin este posibilă numai dacă acesta este reprezentat de un organism privat român autorizat.

(4) Autorizația este valabilă un an. Reînnoirea acesteia este condiționată de prezentarea, la Comitetul Român pentru Adopții, a rapoartelor de activitate ale organismului privat, anual sau la cererea comitetului.

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 168 din 29 aprilie 1998.

(5) Criteriile și procedurile de autorizare a organismelor private se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Art. 26. — (1) Fapta părintelui, a tutorelui sau a ocrotitorului legal al copilului, care pretinde sau primește, pentru sine sau pentru altul, bani ori alte foloase materiale în scopul adopției copilului se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă prevăzută la alin. (1) se sancționează și fapta persoanei care, în vederea obținerii unui folos material necuvenit, intermediază sau înlesnește adoptarea unui copil.

(3) Banii, valorile sau orice alte bunuri primite se confiscă, iar dacă acestea nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani.

Art. 27. — (1) Pe data publicării în „Monitorul Oficial“ al României a prezentei ordonanțe de urgență, Legea nr. 11/1990 privind încuviințarea adopției, modificată prin Legea nr. 48/1991 și prin Legea nr. 65/1995, republicată în „Monitorul Oficial“ al României, Partea I, nr. 159 din 24 iulie 1995, dispozițiile capitolului III „Adopția“ al titlului II din Codul familiei, precum și orice altă dispoziție contrară se abrogă.

(2) Cererile pentru încuviințarea adopției, aflate pe rolul instanței judecătorești la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, vor fi soluționate potrivit reglementării în vigoare la data introducerii cererii.

LEGEA NR. 87/1998
PENTRU APROBAREA ORDONANȚEI DE URGENȚĂ
A GUVERNULUI NR. 25/1997 CU PRIVIRE LA ADOPTIE*

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25 din 9 iunie 1997 cu privire la adopție, publicată în „Monitorul Oficial“ al României, Partea I, nr. 120 din 12 iunie 1997, cu următoarele modificări:

1. Titlul ordonanței va avea următorul cuprins:

„Ordonanță de urgență cu privire la regimul juridic al adopției.“

2. La articolul 9, alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:

„(2) Dispozițiile legale cu privire la protecția copilului aflat în dificultate, referitoare la încredințarea copilului unei persoane sau familii, sunt aplicabile.

(3) Comisia pentru protecția copilului poate încredința copilul în vederea adopției și unei persoane sau familii care nu are cetățenia română, dar care are reședință pe teritoriul României de cel puțin 6 luni și îndeplinește celelalte condiții prevăzute de prezenta ordonanță de urgență și de legislația țării al cărei cetățean este adoptatorul.“

3. La articolul 9, alineatul (8) va avea următorul cuprins:

„(8) În cazul în care o persoană sau o familie de cetățenie română și o persoană sau o familie de cetățenie străină cer încredințarea, în vederea adopției, a aceluiași copil, posibilitatea încredințării copilului la persoana sau la familia de cetățenie română va fi luată în considerare cu prioritate de către Comisia pentru protecția copilului.“

4. La articolul 11, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 11. — (1) Cererile persoanelor sau ale familiilor cu domiciliul sau cu reședința pe teritoriul României, care doresc să adopte, vor fi transmise Comitetului Român pentru Adopții în termen de 5 zile de la eliberarea atestatului prevăzut la art. 6, numai prin intermediul serviciilor publice specializate din subordinea comisiilor pentru protecția copilului sau al organizațiilor private române autorizate.“

5. La articolul 12, alineatele (3) și (4) vor avea următorul cuprins:

„(3) În termen de 60 de zile de la comunicarea datelor prevăzute la alin. (2), comisiile pentru protecția copilului vor transmite cererile persoanelor sau ale familiilor atestate corespunzător și care doresc să le fie încredințați acei copii în vederea adopției.

(4) Dacă nu există cereri privind încredințarea copilului în vederea adopției sau dacă cererea de încredințare a copilului în vederea adopției nu a fost aprobată, Comitetul Român pentru Adopții va repartiza sarcina identificării unei familii, potrivit pentru copil, unui serviciu public specializat sau unui organism privat român autorizat.“

6. Articolele 15 și 16 devin articolul 15, cu următorul cuprins:

„Art. 15. — (1) Cauzele privitoare la încuviințarea adopției se judecă în primă instanță de tribunalul în a cărui rază teritorială se găsește domiciliul copilului.

(2) Cauzele pentru judecarea cărora nu se poate determina instanța competentă, potrivit alin. (1), se judecă de Tribunalul București.

(3) Hotărârile date în cauzele având ca obiect încuviințarea adopției sunt supuse recursului. Instanța competentă să judece recursul este Curtea de Apel.“

7. La articolul 18, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Judecarea cererii se face cu citarea Comisiei pentru protecția copilului care a avizat favorabil încuviințarea adopției, care îl reprezintă pe copil, a persoanei sau a familiei care dorește să adopte, a Comitetului român pentru Adopții și cu participarea procurorului.“

8. La articolul 21, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 678 din 19 decembrie 2000.

„(3) Este interzisă căsătoria între adoptat și rudele sale firești, potrivit legii. Serviciile publice specializate pentru protecția copilului, precum și ofițerii de stare civilă vor urmări respectarea acestei prevederi.“

9. La articolul 27, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 27. — (1) Pe data publicării în „Monitorul Oficial“ al României a prezentei ordonanțe de urgență se abrogă:

— Legea nr. 11/1990 privind încuviințarea adopției, modificată prin Legea nr. 48/1991 și prin Legea nr. 65/1995 și republicată în „Monitorul Oficial“ al României, Partea I, nr. 159 din 24 iulie 1995;

— dispozițiile capitolului III „Adopția“ al titlului II din Codul familiei;

— orice alte dispoziții contrare.“

10. În tot cuprinsul ordonanței de urgență, sintagma statul român devine România.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 1.315/2000 PRIVIND UNELE MĂSURI PENTRU PROTECȚIA DREPTURILOR COPILULUI PRIN ADOPTIE *

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — În situațiile prevăzute la art. 12 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/1997 cu privire la regimul juridic al adopției, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/1998, Comitetul Român pentru Adopții poate repartiza sarcina identificării unei persoane sau familii adoptive pentru copiii aflați în evidența sa unor organisme private române autorizate să desfășoare activități în domeniul protecției drepturilor copilului prin încheierea unei convenții de cooperare cu Agenția Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și cu consiliul județean sau, după caz, consiliul local al sectorului municipiului București, în a cărui rază urmează să fie aplicat programul respectiv.

Art. 2. — (1) Convențiile prevăzute la art. 1 vor avea ca obiect:

a) activitatea de prevenire a abandonului de copii prin susținerea financiară și consilierea familiilor care nu pot asigura creșterea, educarea și întreținerea copilului aflat în dificultate; prin susținere financiară se înțelege ajutorul constând în bunuri materiale și plata unor servicii, precum întreținere, gaze, energie electrică și termică, necesare în vederea asigurării pentru copil a unor condiții de viață corespunzătoare;

b) activitatea de prevenire a abuzului și a neglijării sub orice formă a copilului, precum și a tuturor fenomenelor care determină intrarea copilului în dificultate;

c) activitatea de reintegrare a copiilor în familie, care să asigure creșterea, educarea și întreținerea copilului de către părinți sau, după caz, de către unul dintre aceștia ori de către o altă rudă a copilului în linie dreaptă sau în linie colaterală până la gradul al patrulea inclusiv, în condițiile legii;

d) programe din Strategia națională de reformă a sistemului de protecție a drepturilor copilului.

(2) Convențiile prevăzute la art. 1 vor conține în mod detaliat indicatorii de performanță care urmează să fie atinși în realizarea proiectului și care să permită evaluarea concretă a activității organismului privat român autorizat.

Art. 3. — Agenția Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului poate cofinanța programele prevăzute la art. 1 din sumele prevăzute cu această destinație în bugetul propriu și în condițiile legii.

Art. 4. — (1) Agenția Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului monitorizează și controlează derularea programelor prevăzute la art. 1, realizează evaluarea proiectelor din cadrul acestor programe și a activităților astfel desfășurate, după cum urmează:

a) evaluarea inițială a proiectelor care fac obiectul convențiilor încheiate potrivit art. 1;

b) evaluarea intermediară a stadiului de realizare a proiectelor;

c) evaluarea finală a îndeplinirii indicatorilor de performanță prevăzuți în convenție.

(2) Pe baza evaluării prevăzute la alin. (1) Agenția Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului întocmește și actualizează evidența organismelor private române autorizate cărora li se poate repartiza sarcina identificării unei persoane sau familii adoptive.

Art. 5. — (1) Comitetul Român pentru Adopții poate repartiza sarcina identificării unei persoane sau familii adoptive numai organismelor private române autorizate, aflate în evidența Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului, potrivit art. 4 alin. (2).

(2) Toate sumele privind serviciile pentru adopții vor fi derulate de către organismele private române autorizate în exclusivitate prin conturi bancare deschise în România.

Art. 6. — Comitetul Român pentru Adopții va face repartizarea copiilor adoptabili numai pe baza unei liste unice.

Art. 7. — În cazul în care în urma evaluării finale a activității Agenția Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului constată că obligațiile asumate prin convenție nu au fost executate sau nu au fost îndeplinite în mod corespunzător, aceasta va putea cere Comitetului Român pentru Adopții suspendarea sau, după caz, retragerea autorizației organismului privat român respectiv.

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 633 din 9 octombrie 2001.

Art. 8. — Prevederile prezentei hotărâri nu afectează procedurile aflate în curs de desfășurare și nici repartițiile, care vor continua până la intrarea în vigoare a programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului pe anul 2001.

Art. 9. — În termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri Comitetul Român pentru Adopții va adopta o hotărâre, cu avizul Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului, privind metodologia pentru punerea în aplicare a prezentei hotărâri, care va fi publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 121/2001
PENTRU SUSPENDAREA TEMPORARĂ A TUTUROR
PROCEDURILOR REFERITOARE LA ADOPTIILE
INTERNAȚIONALE*

În temeiul prevederilor art. 114 alin. (4) din Constituția României, Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1. — Se suspendă, pe o perioadă de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, toate procedurile având ca obiect adopția copiilor români de către o persoană sau o familie cu cetățenie străină ori de către o persoană sau o familie cu cetățenie română și cu domiciliul sau cu reședința în străinătate.

Art. 2. — În perioada prevăzută la art. 1 Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție și Ministerul Justiției vor reanaliza regimul juridic al adopțiilor internaționale, în scopul armonizării legislației interne cu reglementările și practicile internaționale în domeniu.

---

*Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 425 din 18 iunie 2002

LEGE NR. 347/2002 PRIVIND APROBAREA ORDONANȚEI
DE URGENȚĂ A GUVERNULUI NR. 121/2001
PENTRU SUSPENDAREA TEMPORARĂ
A TUTUROR PROCEDURILOR REFERITOARE
LA ADOPTIILE INTERNAȚIONALE*

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 121 din 8 octombrie 2001 pentru suspendarea temporară a tuturor procedurilor referitoare la adopțiile internaționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 633 din 9 octombrie 2001, cu următoarele modificări și completări:

1. La articolul 1 se introduce alineatul 2 cu următorul cuprins:

„Cererile pentru încuviințarea adopției copiilor români, înaintate de către o persoană sau o familie cu cetățenie străină ori de către o persoană sau o familie cu cetățenie română și cu domiciliul sau reședința în străinătate, afalte pe rolul instanțelor judecătorești la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se soluționează potrivit reglementărilor în vigoare la data introducerii acestora.“

2. După articolul 1 se introduc articolele 1¹—1⁵ cu următorul cuprins:

„Art. 1¹. — Prin derogare de la prevederile art. 1, în situații excepționale, impuse de interesul superior al copilului, la propunerea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție, avizată de Secretariatul General al Guvernului, Guvernul poate aproba transmiterea unor cereri de încuviințare a adopției internaționale către instanțele judecătorești competente.

Art. 1². — În scopul solicitării aprobării Guvernului, prevăzută la art. 1¹, prin derogare de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 25/1997 cu privire la regimul juridic al adopției, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/1998, cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție analizează cererile având ca obiect adopția copiilor români de către o persoană sau o familie cu cetățenie străină ori de către o persoană sau o familie cu cetățenie română și cu domiciliul sau reședința în străinătate, depuse la secretariatul Comitetului Român pentru Adopții.

Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 7 alin. (1) lit. c) și d), art. 11 alin. (2)—(4) și la art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/1997, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/1998, cu modificările și completările ulterioare, și solicită serviciilor publice specializate pentru protecția copilului, respectiv persoanei sau familiei care dorește să adopte, documentele

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 120 din 12 iunie 1997.

Republicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 276 din 24 iulie 1998.

prevăzute la art. 12 alin. (5) lit. a), b) și d) și raportul referitor la ancheta psihosocială a copilului, prevăzut la art. 18 alin. 5) din aceeași ordonanță de urgență. De asemenea, Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție solicită serviciilor publice specializate consimțământul, exprimat în formă autentică, al părinților sau, după caz, al părintelui, la adopția copilului de către o persoană sau o familie dintre cele prevăzute la alin. 1.

Dosarul, cuprinzând confirmarea îndeplinirii condițiilor și a documentelor prevăzute la alin. 2, se înaintează Secretariatului General al Guvernului pentru avizare și pentru solicitarea aprobării de către Guvern a transmiterii cererii de încuviințare a adopției către instanța judecătorească competentă.

Art. 1³. — După aprobarea de către Guvern, Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție transmite, de îndată, instanței judecătorești competente cererea de încuviințare a adopției, însoțită de dosarul prevăzut la art. 1² alin. 3.

Art. 1⁴. — Instanța judecătorească se pronunță, exclusiv pe baza actelor depuse de Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție, în a zecea zi de la data înregistrării cererii de încuviințare a adopției.

În cazul amânării judecării cererii următorul termen fixat de instanță este de cel mult 10 zile.

Judecarea cererii se face cu citarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție, a persoanei sau a familiei care dorește să adopte și cu participarea procurorului.

Hotărârea pronunțată de instanță poate fi atacată cu recurs în termen de 3 zile de la data pronunțării.

Art. 1⁵. — În termen de 3 zile de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești prin care a fost încuviințată adopția, Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție eliberează un certificat care atestă că adopția este conformă cu normele impuse de Convenția asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale, încheiată la Haga la 29 mai 1993 și ratificată prin Legea nr. 84/1994.“

ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI NR. 26/1997 PRIVIND PROTECȚIA COPILULUI AFLAT ÎN DIFICULTATE*

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — (1) În sensul prezentei ordonanțe de urgență, copilul se află în dificultate, dacă dezvoltarea sau integritatea sa fizică sau morală este periclitată.

(2) Prin copil se înțelege persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nu are capacitate deplină de exercițiu.

Art. 2. — Copilul aflat în dificultate se bucură de protecție și de asistență în realizarea deplină și în exercitarea corespunzătoare a drepturilor sale, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 3. — (1) Responsabilitatea de a asigura copilului aflat în dificultate protecție și asistență în realizarea și în exercitarea drepturilor sale revine, în primul rând, colectivității locale din care acesta face parte.

(2) Orice copil care, temporar sau definitiv, este lipsit de mediul său familial sau care, în propriul său interes superior, nu poate fi lăsat în acest mediu, are dreptul la protecție și la un ajutor special din partea colectivității locale.

(3) Statul garantează protejarea copilului împotriva oricăror forme de violență, inclusiv sexuală, vătămare ori abuz fizic sau mintal, de abandon sau neglijență, de rele tratamente sau de exploatare, în timpul cât se află în îngrijirea părinților ori a unuia dintre ei, a reprezentantului său legal sau a oricărei alte persoane.

(4) Statul sprijină colectivitatea locală din care face parte copilul, în îndeplinirea obligațiilor ce îi revin pentru protecția copilului aflat în dificultate.

Art. 4. — (1) Consiliul județean și, respectiv, consiliile locale ale sectoarelor municipiului București stabilesc măsuri de protecție a copilului aflat în dificultate și asigură aplicarea corespunzătoare a acestora.

(2) În vederea exercitării atribuțiilor prevăzute la alin. (1), în subordinea consiliului județean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, se organizează și funcționează comisia pentru protecția copilului, denumită în continuare comisie, și serviciul public specializat pentru protecția copilului, denumit în continuare serviciu public specializat.

Art. 5. — (1) Comisia este organ de specialitate al consiliului județean, respectiv al consiliului local al sectorului municipiului București, și îndeplinește atribuțiile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență, referitoare la stabilirea măsurilor de protecție a copilului aflat în dificultate și la relațiile cu serviciul public specializat.

(2) Comisia coordonează activitatea autorităților administrației publice locale din unitățile administrativ-teritoriale de pe teritoriul județului, în domeniul autorității tutelare și al protecției drepturilor copilului.

Art. 6. — (1) Serviciul public specializat se înființează prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului București, și funcționează ca instituție publică de interes județean, respectiv local, cu personalitate juridică.

(2) Serviciul public specializat propune comisiei măsurile de protecție a copilului aflat în dificultate și asigură aplicarea acestora.

(3) Serviciile de specialitate din subordinea consiliilor locale, care desfășoară activități în domeniul autorității tutelare și al protecției drepturilor copilului, vor sprijini serviciul public județean specializat în îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin.

(4) Activitatea serviciului public specializat este coordonată de secretarul consiliului județean, respectiv de secretarul primăriei sectorului municipiului București.

CAPITOLUL II

Măsurile privind protecția copilului aflat în dificultate

Art. 7. — (1) În vederea respectării interesului superior al copilului aflat în dificultate, comisia poate stabili următoarele măsuri:

a) încredințarea copilului unei familii, unei persoane sau unui organism privat autorizat;

b) încredințarea copilului în vederea adopției;

c) încredințarea provizorie a copilului către serviciul public specializat;

d) plasamentul copilului la o familie sau la o persoană;

e) plasamentul copilului la serviciul public specializat sau la un organism privat autorizat;

f) plasamentul copilului în regim de urgență;

g) plasamentul copilului într-o familie asistată.

(2) În alegerea uneia dintre aceste măsuri trebuie să se țină seama, în mod corespunzător, de necesitatea unei continuități raționale în educarea copilului, precum și de originea sa etnică, religioasă, culturală sau lingvistică.

(3) Se va asigura copilului capabil de discernământ dreptul de a exprima liber opinia sa asupra măsurilor de protecție prevăzute la alin. (1).

Art. 8. — (1) În cazul în care părinții copilului sunt decedați, necunoscuți, puși sub interdicție, declarați judecătorește morți ori dispăruți sau decăzuți din drepturile părintești, și nu a fost instituită tutelă, în cazul în care copilul a fost declarat abandonat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, precum și în cazul în care instanța judecătorească nu a hotărât încredințarea copilului unei familii sau unei persoane, în condițiile legii, drepturile părintești asupra copilului se exercită de către consiliul județean, respectiv de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, prin comisie.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) comisia poate hotărî încredințarea copilului unei familii sau unei persoane care consimte la aceasta și care prezintă condițiile materiale și garanțiile morale necesare dezvoltării armonioase a copilului.

(3) Serviciul public specializat este obligat să evalueze, cu prioritate, posibilitatea încredințării copilului rudelor sale până la gradul al patrulea inclusiv, prezentând comisiei rapoarte și propuneri în acest sens.

Art. 9. — (1) Dacă nu există familii sau persoane corespunzătoare cărora să le fie încredințat copilul, comisia poate hotărî încredințarea acestuia serviciului public specializat sau unui organism privat autorizat în condițiile legii.

(2) În acest caz, măsura încredințării durează până în momentul în care copilul poate fi încredințat unei familii sau unei persoane corespunzătoare ori până la încredințarea acestuia în vederea adopției.

Art. 10. — (1) Persoanele fizice sau juridice cărora le-a fost încredințat copilul au față de acesta numai drepturile și obligațiile ce revin părinților cu privire la persoana acestuia.

(2) Pe durata încredințării, domiciliul copilului este la persoanele cărora le-a fost încredințat.

(3) Educația școlară a copilului nu poate fi schimbată decât în interesul acestuia, avându-se în vedere prevederile art. 7 alin. (2) și (3), cu aprobarea comisiei. Credința religioasă în care a fost educat copilul nu se poate schimba decât în cazuri excepționale, cu aprobarea specială a comisiei.

(4) Exercițarea dreptului de a încheia acte juridice în numele copilului încredințat ori încuviințarea încheierii acestor acte se face de către comisie, în condițiile legii.

(5) Dreptul de a administra bunurile copilului se exercită de comisie, care îl poate delega serviciului public specializat sau persoanei ori organismului privat autorizat, căruia copilul i-a fost încredințat. În acest scop, în termen de 15 zile de la data încredințării, se procedează la inventarierea bunurilor copilului. Serviciul public specializat, cu aprobarea comisiei, va putea înstrăina bunurile copilului numai dacă actul răspunde unor nevoi sau prezintă un folos neîndoielnic pentru copil. Sumele de bani rezultate în urma vânzării bunurilor copilului, precum și veniturile aduse de acestea vor fi depuse în cont personal, pe numele copilului, prin grija serviciului public specializat, și nu vor putea fi ridicate decât cu acordul comisiei.

(6) Comisia va analiza, cel puțin o dată pe an, rapoartele financiar-contabile privind modul de administrare a bunurilor copilului. La încetarea măsurii de încredințare, comisia va analiza raportul general privind administrarea bunurilor copilului, pe baza căruia va hotărî descărcarea de gestiune.

Art. 11. — Părinții pot să păstreze legături personale cu copilul, în condițiile stabilite de comisie, dacă este respectat interesul superior al copilului. Serviciul public specializat sau, după caz, organismul privat autorizat va crea condițiile necesare pentru aceasta, potrivit legii.

Art. 12. — (1) Comisia poate hotărî plasamentul copilului la o familie sau la o persoană care consimte la aceasta și care prezintă condițiile materiale și garanțiile morale necesare dezvoltării armonioase a acestuia, dacă securitatea, dezvoltarea sau integritatea morală a copilului este periclitată în familie din

motive independente de voința părinților, la cererea acestora, a unuia dintre ei sau a unei rude a copilului, până la gradul al patrulea inclusiv. Dispozițiile art. 8 alin. (3) sunt aplicabile.

(2) Dacă nu există persoane sau familii corespunzătoare la care copilul să poată fi dat în plasament, comisia poate hotărî plasamentul acestuia la serviciul public specializat pentru protecția copilului sau la un organism privat autorizat.

Art. 13. — Dezvoltarea armonioasă a copilului încredințat în condițiile art. 9 sau dat în plasament în condițiile art. 12 alin. (2) se asigură în centrele de plasament care funcționează în cadrul serviciului public specializat sau al organismului privat autorizat căruia copilul i-a fost încredințat sau dat în plasament.

Art. 14. — (1) Părinții copilului își mențin drepturile și obligațiile față de acesta, pe toată durata plasamentului, cu excepția acelor care sunt incompatibile cu aplicarea acestei măsuri.

(2) Persoanele fizice sau juridice care au primit în plasament un copil sunt obligate să îi asigure acestuia îngrijirile și condițiile necesare dezvoltării sale armonioase. Acordul părinților pentru efectuarea actelor obișnuite, necesare îndeplinirii acestei obligații sau înlăturării oricărei situații urgente care ar pune în pericol securitatea, dezvoltarea sau integritatea morală a copilului, este prezumat. Pe durata plasamentului, domiciliul copilului este la persoana la care acesta a fost dat în plasament.

(3) Părinții au dreptul să mențină un contact permanent și nemijlocit cu copilul, pe toată durata plasamentului. Ei au dreptul să viziteze copilul, în condițiile legii, precum și dreptul să corespundeze cu acesta. Părinții pot să viziteze copilul la domiciliul/sediul persoanei sau al familiei la care acesta a fost dat în plasament, numai cu acordul acestora și în prezența reprezentanților serviciului public specializat. În lipsa acestui acord, sunt aplicabile dispozițiile art. 17 alin. (2) lit. e).

Art. 15. — (1) În situații excepționale, dacă părinții sau unul dintre aceștia pun în pericol securitatea, dezvoltarea sau integritatea morală a copilului prin exercitarea în mod abuziv a drepturilor părintești sau prin neglijență gravă în îndeplinirea obligațiilor de părinte, serviciul public specializat poate decide plasamentul copilului în regim de urgență într-un centru de primire care este organizat și funcționează în subordinea sa sau a unui organism privat autorizat ori la o persoană sau la o familie, atestată în acest scop. Dispozițiile art. 14 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

(2) Plasamentul copilului în regim de urgență se poate face, în condițiile prevăzute la alin. (1), și în cazul în care copilul este găsit lipsit de supraveghere sau este părăsit de părinți.

---

* Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/1997 a fost aprobată și modificată prin Legea nr. 87/1998 publicată în „Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 168 din 29 aprilie 1998.

(3) Cei care constată existența unor situații care să impună plasamentul copilului în regim de urgență sunt obligați să sesizeze de îndată serviciul public specializat în a cărui rază teritorială se află copilul, pentru stabilirea acestei măsuri. Organele de poliție sunt obligate să acorde sprijinul necesar aplicării acestei măsuri.

(4) În cazul plasamentului copilului în regim de urgență, serviciul public specializat care a luat această măsură va sesiza comisia în vederea încredințării acestuia, în condițiile legii, sau menținerii măsurii plasamentului până la identificarea părinților copilului. Comisia se pronunță în cel mult 15 zile de la plasamentul copilului în regim de urgență. O dată cu hotărârea de încredințare, comisia va sesiza instanța judecătorească competentă, pentru decăderea părinților sau, după caz, a unuia dintre aceștia din drepturile părintești.

(5) Pe durata plasamentului în regim de urgență și a încredințării copilului în condițiile prezentului articol se suspendă exercițiul drepturilor pe care le au părinții față de copil.

Art. 16. — Încredințarea copilului în vederea adopției se hotărăște de către comisie, în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/1997*) cu privire la regimul juridic al adopției.

Art. 17. — (1) Serviciul public specializat sau organismul privat autorizat, care a primit în încredințare sau în plasament un copil, va asigura acestuia mediul familial corespunzător.

(2) Pentru asigurarea mediului familial corespunzător, serviciul public specializat este obligat:

a) să identifice familii sau persoane cărora să le poată fi încredințat sau dat în plasament copilul, cu prioritate printre rudele acestuia până la gradul al patrulea inclusiv;

b) să determine opinia copilului capabil de discernământ cu privire la familia sau la persoana propusă pentru a-l primi în încredințare sau în plasament și să o aducă la cunoștință comisiei;

c) să asigure asistență și sprijin acelei familii sau persoane atât înainte, cât și după încredințarea sau plasamentul copilului;

d) să ofere asistență și sprijin părinților copilului, pentru a pregăti revenirea acestuia în mediul său familial;

e) să asigure spații special amenajate în cadrul sau în afara centrelor de plasament și mijloacele necesare pentru contactul personal și nemijlocit al copilului cu părinții săi, dacă este cazul, potrivit regulamentelor;

f) să supravegheze familiile și persoanele cărora le-a fost încredințat sau dat în plasament un copil, pe toată durata acestei măsuri, precum și pe părinții copilului, după revenirea acestuia în mediul său familial;

g) să prezinte rapoarte și propuneri comisiei cu privire la aspectele susmenționate, trimestrial sau la cererea acesteia.

Art. 18. — (1) Comisia are următoarele atribuții:

a) să verifice și să reevalueze, cel puțin o dată la 3 luni, împrejurările legate de încredințarea sau plasamentul copilului, pe baza rapoartelor și propunerilor prezentate de serviciul public specializat sau, după caz, de organismul privat autorizat;

b) să revoce sau să înlocuiască măsura stabilită, în condițiile legii, dacă împrejurările care au determinat stabilirea acesteia s-au modificat;

c) să încredințeze sau să dea în plasament copilul altei familii sau persoane, unui serviciu public specializat sau unui organism privat autorizat, dacă interesul superior al copilului o impune;

d) să sesizeze instanța competentă, dacă împrejurările care au determinat decăderea părinților copilului din drepturile părintești au încetat să existe;

e) să supună pe părinții copilului unei perioade de probă de minimum 3 luni, în cazul revenirii acestuia în mediul său familial, perioadă în care aceștia să fie supravegheați de către serviciul public specializat, cu privire la exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor pe care le au față de copil; în acest scop, să ceară bilunar serviciului public specializat prezentarea de rapoarte.

(2) În vederea îndeplinirii corespunzătoare a atribuțiilor ce îi revin, fiecare comisie colaborează cu comisiile din celelalte județe și din sectoarele municipiului București și poate solicita acestora prezentarea de rapoarte, propuneri sau orice informații referitoare la situația copiilor față de care a stabilit măsuri de încredințare sau de plasament.

Art. 19. — (1) Încredințarea sau plasamentul copilului în una dintre formele prevăzute în prezentul capitol poate dura cel mult până la dobândirea capacității depline de exercițiu de către acesta.

(2) La cererea copilului, acesta poate rămâne în centrele de plasament ori la familia sau persoana căreia i-a fost încredințat sau dat în plasament și după dobândirea capacității depline de exercițiu, dacă își continuă studiile, dar fără a depăși vârsta de 26 de ani.

Art. 20. — (1) Pentru fiecare copil încredințat sau dat în plasament se acordă o alocație lunară de întreținere în cuantum de 300.000 lei, care se indexează prin hotărâre a Guvernului.

(2) Alocația se plătește persoanei, reprezentantului familiei desemnat de comisie sau organismului privat autorizat, cărora le-a fost încredințat sau dat în plasament copilul.

(3) Persoana sau, după caz, unul dintre soții cărora le-au fost încredințați sau dați în plasament copiii au dreptul, pe perioada încredințării sau a plasamentului, la un salariu la nivelul salariului brut lunar al asistentului social cu pregătire medie, încadrat în funcție de vechime. Perioada respectivă se consideră vechime în muncă. Pentru persoanele pensionate, suma astfel acordată se va plăti sub formă de indemnizație lunară. Prevederile prezentului alineat se aplică numai persoanelor care au obținut atestatul de asistent

maternal profesionist din partea comisiei de la domiciliul acestora, în condițiile ce vor fi stabilite prin hotărâre a Guvernului. Prevederile prezentului alineat nu sunt aplicabile în cazul în care copilul a fost încredințat sau dat în plasament la o rudă a acestuia, până la gradul al patrulea inclusiv.

(4) Sumele necesare acoperirii cheltuielilor prevăzute la alineatul precedent, suportate de organismele private autorizate, se restituie acestora, la cerere, de către serviciile publice specializate, pe baza documentelor justificative, în termen de 15 zile de la depunerea cererii.

(5) Contractele de muncă ale asistenților maternali profesioniști se încheie de către serviciile publice specializate sau de către organismele private autorizate.

(6) Prevederile prezentului articol nu sunt aplicabile în cazul în care copilul a fost încredințat în vederea adopției.

(7) După dobândirea capacității depline de exercițiu, copilul devine titularul dreptului la alocația prevăzută la alin. (1), dacă își continuă studiile, până la absolvirea acestora, dar fără a depăși vârsta de 25 de ani.

Art. 21. — (1) Comisia care a hotărât încredințarea sau plasamentul copilului va stabili, dacă este cazul, și cuantumul contribuției lunare a părinților la întreținerea acestuia, în condițiile stabilite de Codul familiei. Sumele astfel încasate se constituie venit la bugetul județului, respectiv la cel al sectorului municipiului București, în subordinea căruia funcționează comisia care a stabilit măsura respectivă.

(2) Dacă plata contribuției la întreținerea copilului nu este posibilă, comisia poate obliga părintele să presteze o activitate neremunerată în folosul colectivității, pe toată durata măsurii încredințării sau a plasamentului.

Art. 22. — Autoritățile administrației publice locale au obligația să acorde sprijin și asistență pentru prevenirea situațiilor ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului și să acționeze pentru:

- a) identificarea, pregătirea și evaluarea unei rețele teritoriale de asistenți maternali profesioniști;
- b) asigurarea de servicii de prevenire a abandonului copiilor;
- c) înființarea de centre maternale și centre de îngrijire de zi;
- d) asigurarea oricăror servicii care să conducă la bunăstarea copilului, alături de părinții săi.

CAPITOLUL III

Măsuri educative față de copilul care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală,

dar care nu răspunde penal

Art. 23. — (1) Copilul care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, dar care nu răspunde penal, beneficiază de protecție în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Nu răspunde penal copilul care nu a împlinit vârsta de 14 ani sau care are vârsta între 14 și 16 ani, dacă nu se dovedește că a săvârșit fapta cu discernământ.

Art. 24. — (1) Față de copilul aflat în situația prevăzută la art. 23, comisia va lua una dintre următoarele măsuri educative:

- a) mustrarea;
- b) libertatea supravegheată;
- c) internarea într-un centru de reeducare;
- d) internarea într-o instituție medical-educativă.

(2) La stabilirea măsurii educative comisia va ține seama de gradul de pericol social al faptei săvârșite, de dezvoltarea fizică, intelectuală și afectivă a copilului, de comportarea lui, de condițiile în care a fost crescut și în care a trăit și de orice alte elemente de natură să caracterizeze personalitatea acestuia.

Art. 25. — Măsura educativă a mustrării constă în dojenirea copilului, în arătarea pericolului social al faptei săvârșite, în sfătuirea copilului să se poarte în așa fel încât să dea dovadă de îndreptare, atrăgându-i-se totodată atenția că, dacă va săvârși din nou o infracțiune, se va lua față de el o măsură mai severă sau i se va putea aplica o pedeapsă.

Art. 26. — (1) Măsura educativă a libertății supravegheate constă în lăsarea copilului în libertate timp de un an, sub supraveghere deosebită. Supravegherea poate fi încredințată, după caz, părinților, adoptatorului sau tutorelui copilului. Dacă nici unul dintre aceștia nu poate asigura supravegherea în condiții satisfăcătoare, comisia dispune încredințarea supravegherii copilului, pe același interval de timp, unei familii sau unei persoane de încredere, unui organism privat autorizat sau serviciului public specializat.

(2) Persoana căreia i s-a încredințat supravegherea copilului are obligația de a veghea îndeaproape asupra comportării acestuia, în scopul îndreptării lui, precum și obligația de a înștiința, de îndată, comisia atunci când copilul se sustrage de la supraveghere, are purtări rele ori a săvârșit din nou o faptă prevăzută de legea penală.

(3) Comisia poate să impună copilului respectarea următoarelor obligații:

- a) să nu frecventeze anumite locuri stabilite;
- b) să nu intre în legătură cu anumite persoane;
- c) să frecventeze cu regularitate școala sau un curs de calificare.

(4) Comisia atrage atenția copilului asupra consecințelor comportării sale.

(5) După luarea măsurii libertății supravegheate, comisia încunoștințează școala la care copilul învață.

(6) Dacă înăuntrul termenului de supraveghere copilul se sustrage de la supravegherea ce se exercită asupra lui sau are purtări rele ori săvârșește din nou o faptă prevăzută de legea penală, comisia revocă măsura libertății supravegheate și ia față de copil măsura internării într-un centru de reeducare sau într-o instituție medical-educativă.

Art. 27. — (1) Măsura educativă a internării copilului într-un centru de reeducare se ia în scopul reeducării copilului, căruia i se asigură posibilitatea de a dobândi învățătura necesară și o pregătire profesională, potrivit aptitudinilor sale.

(2) Măsura internării se ia față de copilul în privința căruia celelalte măsuri educative sunt neîndestulătoare.

Art. 28. — Măsura internării într-o instituție medical-educativă se ia față de copilul care, din cauza stării sale fizice sau psihice, are nevoie de tratament medical și de un regim special de educație.

Art. 29. — (1) Măsurile prevăzute la art. 27 și 28 se iau pe timp nedeterminat, însă nu pot dura decât până la împlinirea de către copil a vârstei de 18 ani. Măsura prevăzută la art. 27 trebuie să fie ridicată de îndată ce a dispărut cauza care a impus luarea acesteia. Comisia, dispunând ridicarea măsurii prevăzute la art. 28, poate, dacă este cazul, să ia față de copil măsura internării într-un centru de reeducare.

(2) La data când copilul devine major, comisia poate dispune prelungirea internării pe o durată de cel mult 2 ani, dacă aceasta este necesară pentru realizarea scopului internării.

Art. 30. — (1) Măsurile educative prevăzute la art. 24 se iau la sesizarea procurorului, a organelor de poliție, a școlii, a părinților sau a oricărei persoane interesate.

(2) Măsurile educative prevăzute la art. 24 lit. b)—d) se iau numai cu avizul procurorului.

(3) La luarea măsurilor educative, comisia va ține seama de gradul de pericol social al faptei săvârșite, de dezvoltarea fizică, intelectuală și afectivă a copilului, de comportarea lui generală, de condițiile în care a fost crescut și în care a trăit și de orice elemente de natură să caracterizeze personalitatea acestuia.

CAPITOLUL IV Organizarea și funcționarea Comisiei

pentru protecția copilului

Art. 31. — (1) Comisia se înființează prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului București, este alcătuită din 11 membri și are următoarea componență:

a) președinte — secretarul consiliului județean, respectiv secretarul primăriei sectorului municipiului București;

b) vicepreședinți:

— directorul Direcției generale de muncă și protecție socială județeană, respectiv a sectorului municipiului București;

— directorul serviciului public specializat;

c) membri — câte un reprezentant al serviciilor publice descentralizate ale Ministerului Sănătății, Ministerului Învățământului, Ministerului de Interne, Secretariatului de Stat pentru Handicapați, desemnați de conducerea acestora, și patru reprezentanți ai organismelor private autorizate, care desfășoară activități în domeniul protecției copilului, sau specialiști independenți din acest domeniu, propuși de secretarul consiliului județean sau al primăriei sectorului municipiului București.

(2) Comisia este legal constituită în prezența majorității membrilor săi. Hotărârile comisiei se iau cu majoritatea voturilor membrilor care o alcătuiesc.

(3) Comisia se întrunește lunar în ședințe ordinare și, ori de câte ori este nevoie, în ședințe extraordinare. Convocarea ședințelor se face de către președinte, iar în absența acestuia, de către unul dintre vicepreședinți. Convocarea se face în scris, cu cel puțin 3 zile înainte de ședință, și cuprinde, în mod obligatoriu, ordinea de zi a acesteia.

(4) Prezența membrilor comisiei la ședință este obligatorie. În cazul în care un membru al comisiei absentează de la ședințe de două ori consecutiv, fără motive temeinice, conducerea instituției al cărei reprezentant este poate dispune sancționarea disciplinară a acestuia, în condițiile legislației muncii. Președintele, vicepreședinții și membrii comisiei au dreptul la o indemnizație de ședință, al cărei quantum se stabilește prin hotărâre a consiliului județean sau prin hotărâri ale consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.

Art. 32. — (1) Comisia, competentă să soluționeze cauzele privitoare la copiii aflați în dificultate, este aceea în a cărei rază teritorială se află domiciliul copilului sau, după caz, cea în a cărei rază teritorială copilul a fost găsit lipsit de supraveghere sau a fost părăsit.

(2) Comisia soluționează cauza în termen de cel mult 15 zile de la data sesizării.

(3) În fața comisiei vor fi chemați părinții, copilul care a împlinit vârsta de 10 ani, persoana, familia sau reprezentantul organismului privat autorizat care dorește să îi fie încredințat sau dat în plasament copilul, precum și orice persoane care pot da relații în cauză. În cazul în care copilul care se află în

situația prevăzută la art. 23 nu se prezintă, se va cere sprijinul organelor de poliție pentru aducerea acestuia în fața comisiei.

(4) Ședințele comisiei nu sunt publice. Comisia poate admite să fie de față și alte persoane decât cele chemate, dacă apreciază că prezența lor este utilă.

(5) Pentru soluționarea cauzelor, este obligatorie prezentarea raportului referitor la ancheta psihosocială a copilului de către specialistul serviciului public specializat care a instrumentat cauza. Raportul va cuprinde date privind personalitatea, starea fizică și mentală a copilului, antecedentele acestuia, condițiile în care a fost crescut și în care a trăit, orice alte date referitoare la creșterea și la educarea copilului, care pot folosi comisiei în soluționarea cauzei, propunerea unei măsuri de protecție a copilului, precum și poziția acestuia cu privire la măsura propusă. În cazul în care este necesară stabilirea unei măsuri educative, raportul referitor la ancheta psihosocială a copilului se va întocmi în colaborare cu organele de poliție.

(6) Lucrările de secretariat ale comisiei se asigură de către serviciul public specializat.

Art. 33. — (1) Hotărârea comisiei este executorie.

(2) Hotărârea se comunică părinților, persoanei, familiei sau organismului privat autorizat căruia i-a fost încredințat sau dat în plasament copilul, copilului care a împlinit vârsta de 10 ani, Direcției generale de muncă și protecție socială, serviciului public specializat, precum și organelor financiare competente, dacă s-a stabilit plata unei contribuții în sarcina părinților.

(3) În cazul în care există opoziție la executare, hotărârea se comunică inspectoratului de poliție, în vederea executării.

Art. 34. — Hotărârea comisiei poate fi atacată la judecătoria teritorială competentă, potrivit normelor de drept comun.

CAPITOLUL V

Organisme private care desfășoară activități în domeniul protecției copilului

Art. 35. — Organismele private, prevăzute în prezenta ordonanță de urgență, sunt persoane juridice de drept privat cu scop nelucrative, constituite în condițiile legii. La constituirea organismelor private române, instanța judecătorească va cere avizul Departamentului pentru Protecția Copilului și al Ministerului Educației Naționale. În cazul în care obiectivele statutare ale organismului privat cuprind și activități pentru alte categorii sociale decât copiii, se va cere și avizul Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Art. 36. — (1) Organismele private legal constituite pot desfășura activități în domeniul protecției copilului, numai dacă au fost autorizate în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Autorizarea organismelor private de naționalitate română se face de către comisia în a cărei rază teritorială acestea își au sediul social.

(3) Autorizarea organismelor private străine se face de către Departamentul pentru Protecția Copilului. Organismele private străine pot fi autorizate să desfășoare activități în domeniul protecției copilului pe teritoriul României, numai dacă sunt reprezentate de organisme private de naționalitate română, autorizate.

Art. 37. — (1) Autorizația se eliberează pentru o perioadă de un an.

(2) Reînnoirea autorizației este condiționată de prezentarea rapoartelor de activitate autorităților administrației publice competente să o elibereze, anual sau la cererea acestora.

Art. 38. — (1) Comisiile au drept de control asupra activității desfășurate de organismele private autorizate.

(2) Dacă se constată că această activitate a devenit ilicită, contrară bunelor moravuri sau ordinii publice, comisia va solicita instanței judecătorești competente dizolvarea organismului privat respectiv.

Art. 39. — Criteriile și procedurile de autorizare a organismelor private se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

CAPITOLUL VI Răspunderi și sancțiuni

Art. 40. — Nerespectarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență atrage, după caz, răspunderea disciplinară, materială, civilă, contravențională sau penală a persoanei vinovate.

Art. 41. — (1) Nerespectarea hotărârilor comisiei constituie contravenție, dacă nu este săvârșită în astfel de condiții încât să constituie infracțiune.

(2) Contravențiile prevăzute la alineatul precedent se sancționează cu amendă de la 500.000 lei la 1.500.000 lei.

(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor se fac de către personalul cu atribuții de control de la consiliile județene, respectiv de la consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, precum și de la direcțiile generale de muncă și protecție socială județene, respectiv a municipiului București. Sumele încasate se constituie venit la bugetul județului, respectiv la bugetul sectorului municipiului București.

(4) Dispozițiile prezentului articol se completează cu cele ale Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor.

CAPITOLUL VII Finanțarea activităților de protecție a copilului

aflat în dificultate

Art. 42. — (1) Cheltuielile pentru protecția copilului aflat în dificultate se finanțează de la bugetul consiliului județean, respectiv de la bugetul consiliilor sectoarelor municipiului București. În același scop pot fi utilizate și fonduri extrabugetare. Departamentul pentru Protecția Copilului poate finanța programe de interes național pentru protecția copilului aflat în dificultate, din fonduri transferate de la bugetul de stat cu această destinație, din intrări de credite externe, precum și din fonduri extrabugetare.

(2) Cheltuielile pentru plata salariilor sau a indemnizațiilor asistenților maternali profesioniști, precum și a indemnizațiilor de ședință ale președintelui, vicepreședinților și membrilor comisiei se suportă de la bugetul județului, respectiv de la bugetul sectorului municipiului București și se gestionează de către serviciul public specializat.

(3) Cheltuielile pentru plata alocației prevăzute la art. 20 se suportă de la bugetul de stat și se gestionează de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale

Art. 43. — (1) În aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, Departamentul pentru Protecția Copilului împreună cu ministerele interesate vor elabora norme metodologice și măsuri tranzitorii, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(2) Departamentul pentru Protecția Copilului controlează, în condițiile legii, activitatea de protecție a copilului aflat în dificultate, exercitată de autoritățile administrației publice locale.

Art. 44. — Acțiunile și cererile privitoare la aplicarea dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență sunt scutite de taxă de timbru și de timbru judiciar.

Art. 45. — (1) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, comisiile vor verifica și vor reevalua toate măsurile de ocrotire stabilite prin hotărâri în curs de aplicare ale fostelor comisii teritoriale pentru ocrotirea minorilor, care au funcționat potrivit Legii nr. 3/1970 privind regimul ocrotirii unor categorii de minori.

(2) La expirarea termenului prevăzut la alin. (1), hotărârile comisiilor teritoriale pentru ocrotirea minorilor își încetează aplicabilitatea.

Art. 46. — (1) Transferul instituțiilor de ocrotire — leagăne, case de copii — și al centrelor de primire a minorilor, care au funcționat potrivit Legii nr. 3/1970, transferul patrimoniului și al personalului acestora, precum și reorganizarea lor în centre de plasament și centre de primire a copilului în cadrul serviciilor publice specializate se vor face până la intrarea în vigoare a

legii bugetului de stat pe anul 1998, prin protocol încheiat între consiliile județene, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, și autoritățile în subordinea cărora aceste instituții au funcționat până la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Patrimoniul transferat potrivit alin. (1) își păstrează destinația de organizare și desfășurare a activității de protecție a copilului aflat în dificultate.

(3) Personalul didactic și didactic auxiliar, titular, existent în instituțiile de ocrotire care au funcționat potrivit Legii nr. 3/1970 și care se transferă, potrivit alin. (1), în cadrul centrelor de plasament și de primire a copilului din cadrul serviciilor publice specializate, precum și în cadrul Departamentului pentru Protecția Copilului, își păstrează statutul de personal didactic.

(4) Personalului responsabil cu instrucția, educația, transferat în condițiile alin. (3), i se aplică prevederile Legii nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic.

(5) Funcțiile didactice ale personalului din centrele de plasament, menționat la alin. (3), sunt: educatoare/educator, institutor-educator, învățător-educator, profesor-educator, profesor-logoped, psihopedagog, profesor de muzică, profesor de educație fizică.

(6) Funcțiile didactice auxiliare ale personalului din centrele de plasament, menționat la alin. (3), sunt:

- a) bibliotecar, documentarist, redactor;
- b) informatician;
- c) laborant;
- d) tehnician;
- e) pedagog școlar;
- f) instructor-animator, instructor de educație extrașcolară;
- g) asistent social;
- h) corepetitor;
- i) supraveghetor de noapte.

Art. 47. — Pe data publicării în Monitorul Oficial al României a prezentei ordonanțe de urgență Legea nr. 3 din 26 martie 1970 privind regimul ocrotirii unor categorii de minori, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 28 din 28 martie 1970, precum și orice alte dispoziții contrare se abrogă.

**HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 117/1999
PENTRU APROBAREA NORMELOR METODOLOGICE ȘI A
MĂSURILOR TRANZITORII DE APLICARE A PREVEDERILOR
ORDONANȚEI DE URGENȚĂ A GUVERNULUI NR. 26/1997
PRIVIND PROTECȚIA COPILULUI AFLAT ÎN DIFICULTATE,
PRECUM ȘI A METODOLOGIEI DE COORDONARE**

A ACTIVITĂȚILOR DE PROTECȚIE ȘI DE PROMOVARE A DREPTURILOR COPILULUI LA NIVEL NAȚIONAL*

În temeiul dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, republicată, ale Legii administrației publice locale nr. 69/1991, republicată, cu modificările ulterioare, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/1998 privind reorganizarea Departamentului pentru Protecția Copilului,

Guvernul României h o t ă r ă ș t e :

Art. 1. — Se aprobă Normele metodologice și măsurile tranzitorii de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 276 din 24 iulie 1998, prevăzute în anexa nr. 1.

Art. 2. — (1) Se aprobă Metodologia de coordonare a activităților de protecție și de promovare a drepturilor copilului la nivel național, prevăzută în anexa nr. 2.

(2) În exercitarea atribuțiilor care le revin potrivit prevederilor art. 1 alin. (1) și art. 3 alin. (1) lit. a), b) și i) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/1998 privind reorganizarea Departamentului pentru Protecția Copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 432 din 16 noiembrie 1998, ale art. 63 alin. (1) lit. a) și e) din Legea administrației publice locale nr. 69/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 18 aprilie 1996, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/1997, precum și ale art. 3, 4 și 22 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, republicată, Departamentul pentru Protecția Copilului și autoritățile administrației publice locale aplică măsurile prevăzute de metodologia menționată la alin. (1).

Art. 3. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 4. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 205/1997 cu privire la organizarea activității autorităților administrației publice locale în domeniul protecției drepturilor copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 100 din 26 mai 1997.

ANEXA Nr. 1

Norme metodologice și măsuri tranzitorii de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 105 din 12 martie 1999.

nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, republicată

CAPITOLUL I

Organizarea și funcționarea comisiilor pentru protecția copilului

Art. 1. — (1) Comisia pentru protecția copilului, denumită în continuare comisie, este organ de specialitate al consiliului județean, respectiv al consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, cu activitate decizională în materia protecției copilului aflat în dificultate și a protecției drepturilor copilului prin adopție.

(2) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin comisia reprezintă autoritatea consiliului județean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.

Art.2. — (1) Înființarea și componența comisiei se aprobă prin hotărâre a consiliului județean, respectiv prin hotărâri ale consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, la propunerea secretarului consiliului județean, respectiv a secretarilor primăriilor sectoarelor municipiului București, potrivit legii.

(2) Modificarea componenței comisiei se aprobă potrivit alin. (1).

Art. 3. — În vederea exercitării atribuțiilor ce îi revin potrivit art. 2, secretarul consiliului județean, respectiv al primăriei sectorului municipiului București, are următoarele obligații:

a) solicită șefilor serviciilor publice descentralizate ale Ministerului Sănătății, Ministerului Educației Naționale, Ministerului de Interne și Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap să își desemneze câte un reprezentant pentru a fi propus ca membru al comisiei; pot fi membri ai comisiei numai reprezentanții desemnați care sunt specialiști angajați ai serviciilor publice descentralizate respective, cu studii superioare în domeniul științelor socio-umane, ale căror integritate morală și experiență profesională oferă garanții corespunzătoare pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin în cadrul comisiei;

b) solicită directorului direcției generale de muncă și protecție socială și directorului serviciului public specializat pentru protecția copilului să își desemneze câte un reprezentant care să fie propus ca înlocuitor al vicepreședintelui comisiei; înlocuitorii vicepreședinților comisiei trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la lit. a);

c) propune consiliului județean, respectiv consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, nominalizarea a 4 membri ai comisiei dintre specialiștii în materie de protecție a copilului, care au domiciliul pe teritoriul unității sau, după caz, al subdiviziunii administrativ-teritoriale respective, sau dintre reprezentanții organismelor private autorizate de comisie, în condițiile legii, care desfășoară activități în domeniul protecției copilului aflat în

dificultate; pot fi propuși ca membri ai comisiei numai specialiști cu studii superioare în domeniul științelor socioumane, ale căror integritate morală și experiență profesională oferă garanții corespunzătoare pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le vor reveni în cadrul comisiei și care nu desfășoară activități în cadrul instituțiilor sau organismelor publice sau private, ce au ca obiect de activitate protecția copilului aflat în dificultate; un organism privat autorizat poate avea un singur reprezentant ca membru al comisiei; în alegerea organismelor private autorizate ai căror reprezentanți sunt propuși ca membri ai comisiei se au în vedere profesionalismul și corectitudinea demonstrate de fiecare organism privat în desfășurarea activității de protecție a copilului aflat în dificultate; în cazul în care numărul organismelor private autorizate de comisie este mai mare de 4, reprezentarea acestora în cadrul comisiei poate fi asigurată prin rotație, pentru perioade de minimum 6 luni;

d) întocmește proiectul de hotărâre privind înființarea și componența comisiei, pe care îl supune aprobării consiliului județean, respectiv consiliului local al sectorului municipiului București;

e) verifică și răspunde de îndeplinirea de către membrii comisiei a condițiilor prevăzute la lit. a), b) și c) și propune consiliului județean, respectiv consiliului local al sectorului municipiului București, modificarea componenței comisiei în cazul în care aceste condiții nu sunt îndeplinite.

Art. 4. — În cazul în care s-a decis plasamentul copilului în regim de urgență, comisia competentă să hotărască menținerea măsurii plasamentului în regim de urgență sau, după caz, încredințarea copilului este comisia din unitatea sau, după caz, subdiviziunea administrativ-teritorială pe al cărei teritoriu funcționează serviciul public specializat pentru protecția copilului care a decis plasamentul în regim de urgență.

Art. 5. — (1) În cazul copilului cu handicap aflat în dificultate, o dată cu stabilirea măsurii de protecție a acestuia, comisia este obligată să sesizeze comisia de diagnostic și triaj sau, după caz, comisia de expertiză complexă, în vederea stabilirii tipului și gradului de handicap al copilului, precum și a orientării școlare a acestuia.

(2) Comisia de expertiză complexă sau, după caz, comisia de diagnostic și triaj răspunde de soluționarea operativă a cauzei și de compatibilitatea dintre măsura de protecție stabilită de comisia pentru protecția copilului și hotărârea pe care o adoptă, potrivit atribuțiilor ce îi revin.

(3) În cazul copilului cu handicap care nu se află în dificultate, dar care a fost încredințat sau a fost internat într-o instituție de ocrotire prin hotărâre a fostelor comisii teritoriale pentru ocrotirea minorilor, care au funcționat potrivit Legii nr. 3/1970 privind regimul ocrotirii unor categorii de minori, comisia își declină competența în favoarea comisiei de diagnostic și triaj sau, după caz, a comisiei de expertiză complexă. Dispozițiile alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

(4) În cazul în care comisia este sesizată cu o cerere privind protecția unui copil cu handicap, iar din analiza cauzei se constată că acel copil nu se află în dificultate, aceasta își declină competența în favoarea comisiei de expertiză complexă sau, după caz, a comisiei de diagnostic și triaj.

Art. 6. — (1) Comisia poate hotărî încredințarea sau plasamentul copilului unei persoane, unei familii, unui serviciu public specializat pentru protecția copilului sau unui organism privat autorizat, care are domiciliul sau, după caz, sediul pe teritoriul altei unități, ori după caz, al altei subdiviziuni administrativ-teritoriale decât cea în care funcționează comisia, dacă interesul major al copilului aflat în dificultate o impune, cu avizul favorabil al comisiei din unitatea sau, după caz, subdiviziunea administrativ-teritorială respectivă.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), comisia competentă să ia hotărârea prezintă comisiei al cărei aviz este cerut toate informațiile pertinente pe care le deține, referitoare la soluționarea cauzei, precum și motivul care impune luarea hotărârii propuse.

(3) Comisia al cărei aviz este cerut este obligată să comunice celeilalte comisii hotărârea privind eliberarea avizului, în termen de 15 zile de la primirea solicitării și a informațiilor prevăzute la alin. (2). Respingerea solicitării de eliberare a avizului poate fi întemeiată numai pe protejarea interesului major al copilului.

(4) În cazul nerespectării termenului prevăzut la alin. (3), avizul favorabil al comisiei este prezumat.

(5) Dispozițiile alin. (1)—(4) sunt aplicabile atât în cazul stabilirii unei măsuri de protecție, cât și în cazul înlocuirii măsurii stabilite.

(6) Prevederile alineatelor precedente nu sunt aplicabile în cazul încredințării copilului în vederea adopției.

Art. 7. — (1) În exercitarea atribuțiilor referitoare la reevaluarea periodică și la înlocuirea măsurilor de protecție a copilului aflat în dificultate ce au fost stabilite, comisia poate înlocui măsura plasamentului cu cea a încredințării, dacă părinții pun în pericol securitatea, dezvoltarea sau integritatea morală a copilului, prin exercitarea în mod abuziv a drepturilor părintești sau prin neglijență gravă în îndeplinirea obligațiilor de părinte.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), sunt aplicabile prevederile legale referitoare la obligațiile comisiei și la efectele hotărârii acesteia în cazul înlocuirii plasamentului în regim de urgență cu măsura încredințării.

(3) În vederea exercitării efective a atribuțiilor prevăzute la alin. (1), comisia este obligată să analizeze relația și comportamentul părinților față de copil pe durata plasamentului, menținerea legăturii firești dintre aceștia, precum și modul în care părinții își îndeplinesc obligațiile față de copil. În cazurile în care părinții manifestă dezinteres vădit față de copil, nu achită contribuția lunară la întreținerea acestuia sau refuză să presteze activitatea neremunerată în folosul colectivității la care au fost obligați, comisia va hotărî

asupra înlocuirii măsurii plasamentului cu cea a încredințării, în condițiile legii.

Art. 8. — Comisia poate stabili măsura încredințării, a plasamentului sau, după caz, a plasamentului în regim de urgență, în mod cumulativ cu una dintre măsurile educative, dacă sunt îndeplinite concomitent condițiile prevăzute de lege pentru stabilirea acestor măsuri.

Art. 9. — (1) Lucrările de secretariat ale comisiei sunt asigurate de un secretariat, care funcționează în cadrul serviciului public specializat pentru protecția copilului din unitatea sau, după caz, subdiviziunea administrativ-teritorială respectivă.

(2) Secretariatul comisiei este condus de secretarul acesteia, numit prin dispoziție a directorului general al serviciului public specializat pentru protecția copilului.

Art. 10. — (1) Convocarea persoanelor chemate în fața comisiei pentru soluționarea cauzelor privind copiii aflați în dificultate se face de către secretarul comisiei.

(2) Convocarea se face în scris și se comunică persoanei interesate fie prin scrisoare recomandată, cu confirmare de primire, transmisă cu cel puțin 15 zile înainte de data ținerii ședinței, fie prin curier, cu cel puțin 5 zile înainte de data ținerii ședinței, însoțită de procesul-verbal de îndeplinire a procedurii de convocare.

(3) În cazul în care procedura de convocare prevăzută la alin. (2) nu poate fi îndeplinită, convocarea se poate face prin afișare la sediul comisiei, precum și la sediul primăriei unității administrativ-teritoriale pe teritoriul căreia se află ultimul domiciliu cunoscut al persoanei interesate, cu cel puțin 3 zile înainte de data ținerii ședinței. În acest caz secretarul comisiei întocmește procesul-verbal de îndeplinire a procedurii de convocare prin afișare, care va fi semnat și de reprezentantul primăriei la care se afișează convocarea.

(4) Convocările persoanelor chemate în fața comisiei pentru soluționarea cauzelor privind copiii aflați în dificultate, confirmările de primire a scrisorilor recomandate, precum și procesele-verbale de îndeplinire a procedurii de convocare se înregistrează într-un registru special de evidență a convocărilor de către secretarul comisiei.

(5) Vicii procedural privind neîndeplinirea procedurii de convocare se acoperă în cazul prezentării persoanei interesate în fața comisiei la data ținerii ședinței. În acest caz, prezentarea persoanei interesate se consemnează în procesul-verbal al ședinței și se înregistrează de către secretarul comisiei în registrul special de evidență a convocărilor, cu mențiunea „prezentat în fața comisiei“.

Art. 11. — Ședințele comisiei au loc în spații special amenajate, care să asigure confidențialitatea datelor și a informațiilor referitoare la copilul aflat

în dificultate, care sunt prezentate comisiei, precum și a dezbaterilor membrilor comisiei.

Art. 12. — (1) Ședințele comisiei sunt conduse de președintele acesteia, iar în absența sa, de unul dintre vicepreședinți. La ședințe participă în mod obligatoriu secretarul comisiei, fără drept de vot. Pot participa la ședințele comisiei și alte persoane invitate de președinte, de vicepreședinți sau de unul dintre membrii comisiei, cu acordul acesteia.

(2) În timpul ședinței comisiei soluționarea cauzei privind copilul aflat în dificultate cuprinde următoarele etape:

1. prezentarea de către secretarul comisiei a datelor de identitate ale copilului și ale persoanelor chemate în fața comisiei pentru soluționarea cauzei, precum și a situației privind convocările acestora, pe baza documentelor prevăzute la art. 10 alin. (4) și a registrului special de evidență a convocărilor;

2. prezentarea raportului asupra copilului, a propunerii motivate referitoare la stabilirea unei măsuri de protecție a copilului, precum și a poziției copilului față de măsura propusă; prezentarea acestor date și informații se face de specialistul sau, după caz, de specialiștii serviciului public specializat pentru protecția copilului care au instrumentat cauza, care vor furniza comisiei orice informații suplimentare solicitate de membrii acesteia; este interzisă prezentarea acestor date și informații în prezența altor persoane în afară de membrii comisiei, de secretarul acesteia și de specialiștii serviciului public specializat pentru protecția copilului;

3. audierea persoanelor chemate în fața comisiei pentru soluționarea cauzei; acestea vor fi audiate de comisie separat, în următoarea ordine: copilul care a împlinit vârsta de 10 ani, părinții acestuia, persoana, familia sau reprezentantul organismului privat autorizat care dorește să îi fie încredințat sau dat în plasament copilul, celelalte persoane chemate în fața comisiei pentru a da relații necesare soluționării cauzei; după audierea separată a acestor persoane, comisia poate proceda la o nouă audiere comună a două sau mai multe dintre acestea; copilului care a împlinit vârsta de 10 ani i se comunică de către președintele comisiei măsura propusă pentru protecția sa, consecințele pe care stabilirea acestei măsuri le va avea și i se asigură dreptul de a-și exprima în mod liber opinia cu privire la măsura de protecție propusă;

4. dezbaterile membrilor comisiei cu privire la soluționarea cauzei; în cadrul dezbaterilor membrii comisiei pot face noi propuneri pentru soluționarea cauzei;

5. supunerea la vot de către președinte a propunerilor privind stabilirea măsurii de protecție a copilului aflat în dificultate și adoptarea hotărârii comisiei; membrii comisiei care se abțin sau care votează împotriva au obligația să își motiveze votul exprimat.

Art. 13. — (1) Audierile și dezbaterile ce au loc în ședințele comisiei, hotărârile adoptate de ea, precum și modul în care acestea au fost adoptate se consemnează de secretarul comisiei în procesul-verbal al ședinței, care se semnează de către președintele, vicepreședinți, precum și de membrii prezenți și se contrasemnează de către secretarul comisiei.

(2) Procesele-verbale ale ședințelor comisiei se consemnează în registrul special de procese-verbale, ale cărui pagini sunt numerotate și poartă ștampila comisiei, precum și semnătura secretarului comisiei.

Art. 14. — (1) Hotărârile comisiei se iau cu majoritatea voturilor membrilor ei. Acestea se redactează de secretarul comisiei, potrivit procesului-verbal al ședinței în care au fost adoptate, în termen de 3 zile de la data ținerii ședinței. Hotărârea comisiei va cuprinde, în mod obligatoriu, codul numeric personal al persoanelor care au luat în încredințare sau în plasament copilul, seria și numărul livretului de familie al acestora, în care sunt înregistrate datele de identificare ale copilului, precum și codul numeric personal al copilului.

(2) În cazul în care, în urma reevaluărilor efectuate de comisie, aceasta hotărăște menținerea măsurii stabilite, redactarea hotărârii nu este necesară.

(3) Hotărârile redactate potrivit alin. (1) se semnează de președintele comisiei sau de unul dintre vicepreședinți, se contrasemnează de secretarul comisiei și se înregistrează într-un registru special de evidență a hotărârilor.

(4) Hotărârile comisiei se comunică persoanelor interesate în termen de 5 zile de la data ținerii ședinței. Dispozițiile art. 10 se aplică în mod corespunzător.

(5) Actele emise de comisie, care nu necesită adoptarea unei hotărâri, se semnează de președintele acesteia sau de unul dintre vicepreședinți și se înregistrează în registrul general de intrări-ieșiri al comisiei.

Art. 15. — (1) Comisia coordonează activitățile în domeniul autorității tutelare și al protecției drepturilor copilului, inclusiv pentru prevenirea situațiilor ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului, desfășurate de consiliile locale și de primarii din unitățile administrativ-teritoriale de pe teritoriul județului în care funcționează.

(2) În exercitarea atribuțiilor care îi revin potrivit alin. (1) comisia aprobă strategiile județene anuale, pe termen mediu și lung, de restructurare, organizare și dezvoltare a serviciilor de sprijin și asistență pentru prevenirea situațiilor ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului, organizate de autoritățile administrației publice locale de pe teritoriul județului. Strategiile aprobate de comisie și adoptate de consiliul județean sunt obligatorii pentru consiliile locale. Primarii asigură măsurile necesare și răspund de implementarea acestor strategii.

(3) Comisia poate solicita primarilor luarea anumitor măsuri în domeniul autorității tutelare și al protecției drepturilor copilului, potrivit competențelor ce le revin.

(4) Primarii asigură sprijinul necesar pentru desfășurarea activității de protecție a copilului aflat în dificultate, potrivit hotărârilor comisiei, prin intermediul serviciilor de specialitate din aparatul propriu sau, după caz, din subordinea consiliului local, care desfășoară activități în domeniul autorității tutelare și protecției drepturilor copilului. Prin grija primarului se completează livretul de familie cu datele stabilite prin hotărârea comisiei, referitoare la copilul pentru care s-a dispus măsura de încredințare sau plasament.

Art. 16. — (1) Comisia aprobă strategiile județene anuale, pe termen mediu și lung, de restructurare, organizare și dezvoltare a sistemului județean de protecție a copilului aflat în dificultate, inclusiv a serviciilor de sprijin și asistență pentru prevenirea situațiilor ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului, și le supune adoptării consiliului județean.

(2) Comisia prezintă consiliului județean, trimestrial sau la cererea acestuia, rapoarte generale privind activitatea de protecție a copilului aflat în dificultate, stadiul implementării strategiilor prevăzute la alin. (1) și propuneri de măsuri pentru îmbunătățirea acestor activități. Președintele, vicepreședinții și membrii comisiei asigură măsurile necesare și răspund de îndeplinirea acestei obligații, potrivit atribuțiilor serviciilor publice sau organismelor private pe care le reprezintă.

(3) Prevederile alineatelor precedente se aplică în mod corespunzător și comisiilor care funcționează în subordinea consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.

Art. 17. — (1) Președintele, vicepreședinții și membrii comisiei răspund în fața consiliului județean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, de neîndeplinirea obligațiilor care le revin potrivit legii și de aplicarea necorespunzătoare a hotărârilor comisiei, potrivit atribuțiilor serviciilor publice sau ale organismelor private pe care le reprezintă.

(2) În situațiile prevăzute la alin. (1) comisia poate propune aplicarea următoarelor măsuri președintelui, vicepreședinților sau membrilor vinovați:

a) reținerea parțială sau neacordarea indemnizației de ședință pe o perioadă de până la 3 luni;

b) solicitarea sancționării disciplinare a celui vinovat de către conducerea instituției al cărei reprezentant este, în condițiile legii;

c) revocarea calității de membru al comisiei.

(3) Măsurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și b) se aplică prin dispoziție a președintelui consiliului județean, respectiv a primarului sectorului municipiului București. Măsura prevăzută la alin. (2) lit. c) se aplică prin

hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului București.

CAPITOLUL II

Organizarea și funcționarea serviciilor publice specializate pentru protecția copilului

Art. 18. — (1) În exercitarea atribuțiilor ce le revin potrivit art. 4 și 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/1997, republicată, consiliile județene și consiliile locale ale sectoarelor municipiului București înființează, organizează și conduc servicii publice specializate pentru protecția copilului, pentru analiza situației copiilor aflați în dificultate din unitatea sau subdiviziunea administrativ-teritorială respectivă, pentru pregătirea măsurilor de protecție a acestora, precum și pentru asigurarea aplicării corespunzătoare a acestor măsuri.

(2) Serviciul public specializat pentru protecția copilului asigură copiilor aflați în dificultate protecție și asistență în realizarea și exercitarea drepturilor lor și acordă sprijin și asistență părinților pentru prevenirea situațiilor ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului, potrivit atribuțiilor care îi revin.

Art. 19. — (1) Serviciul public specializat pentru protecția copilului este instituție publică de interes județean, respectiv local, cu personalitate juridică.

(2) Structura organizatorică, numărul de personal și bugetul serviciului public specializat pentru protecția copilului se aprobă prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului București, astfel încât funcționarea acestui serviciu să asigure îndeplinirea în mod corespunzător a atribuțiilor ce îi revin, precum și realizarea deplină și exercitarea efectivă a drepturilor copilului aflat în dificultate.

(3) Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului public specializat pentru protecția copilului se aprobă prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului București.

Art. 20. — (1) Conducerea serviciului public specializat pentru protecția copilului se asigură de directorul general și de colegiul director, potrivit prevederilor art. 23 și 24.

(2) Structura organizatorică orientativă, necesară pentru asigurarea funcționării serviciului public specializat pentru protecția copilului, este următoarea:

1. Serviciul de monitorizare, sinteză, strategii și probleme de coordonare a activității autorităților administrației publice locale în domeniul protecției drepturilor copilului și al autorității tutelare;

2. Serviciul contencios;

3. Serviciul de anchetă psihosocială și asistență a copilului pentru exercitarea dreptului său la exprimarea liberă a opiniei;

4. Serviciul de asistență și sprijin pentru prevenirea situațiilor ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului;
5. Serviciul pentru probleme de protecție de tip familial a copilului;
6. Serviciul pentru probleme de protecție de tip rezidențial a copilului;
7. Serviciul pentru protecția în regim de urgență a copilului;
8. Serviciul pentru protecția copilului delincvent;
9. Corpul de control al activității de protecție a copilului aflat în dificultate;
10. Secretariatul Comisiei pentru protecția copilului;
11. Serviciul resurse umane;
12. Serviciul economic, administrativ și financiar-contabil.

(3) În vederea asigurării protecției speciale de care se bucură copiii aflați în dificultate în exercitarea și realizarea drepturilor lor, consiliul județean, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București pot aproba organizarea altor servicii suplimentare în cadrul structurii organizatorice a serviciului public specializat pentru protecția copilului și asigură încadrarea personalului corespunzător pentru structura organizatorică.

Art. 21. — (1) Postul de director general al serviciului public specializat pentru protecția copilului se ocupă prin concurs sau, după caz, prin examen, în condițiile legii.

(2) Candiții pentru ocuparea postului de director general al serviciului public specializat pentru protecția copilului trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență ai învățământului universitar de lungă durată sau absolvenți ai învățământului postuniversitar, în domeniul științelor socio-umane, juridice, administrative sau economice.

(3) Comisia de examinare se numește de președintele consiliului județean, respectiv de primarii sectoarelor municipiului București. Din comisia de examinare care verifică îndeplinirea condițiilor de participare la concurs și competența profesională a candidaților pentru ocuparea postului de director general fac parte, în mod obligatoriu, câte un reprezentant al Departamentului pentru Protecția Copilului și al Departamentului pentru Administrație Publică Locală. Președintele comisiei este secretarul consiliului județean, respectiv al primăriei sectorului municipiului București.

(4) Concursul constă în mod obligatoriu și din prezentarea și susținerea unui referat cuprinzând analiza sistemului de protecție a copilului aflat în dificultate din unitatea sau, după caz, subdiviziunea administrativ-teritorială respectivă, precum și propuneri de restructurare sau, după caz, de dezvoltare a acestui sistem.

Art. 22. — (1) Colegiul director al serviciului public specializat pentru protecția copilului este compus din directorul general, directorii generali adjuncți și șefii serviciilor din cadrul serviciului public specializat pentru protecția copilului. Președintele colegiului director este secretarul consiliului județean, respectiv al primăriei sectorului municipiului București.

(2) Serviciul public specializat pentru protecția copilului are 2 directori generali adjuncți. Șeful serviciului prevăzut la art. 20 alin. (2) pct. 12 este director general adjunct economic al serviciului public specializat pentru protecția copilului.

Art. 23. — (1) Directorul general al serviciului public specializat pentru protecția copilului asigură conducerea executivă a acestuia și răspunde de buna lui funcționare în îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin. În exercitarea atribuțiilor ce îi revin directorul general emite dispoziții.

(2) Directorul general reprezintă serviciul public specializat pentru protecția copilului în relațiile cu autoritățile și instituțiile publice, cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate, precum și în justiție.

(3) Directorul general îndeplinește, în condițiile legii, următoarele atribuții principale:

a) este vicepreședintele comisiei și reprezintă serviciul public specializat pentru protecția copilului în relațiile cu aceasta;

b) asigură executarea hotărârilor comisiei;

c) exercită atribuțiile ce revin serviciului public specializat pentru protecția copilului în calitate de persoană juridică;

d) exercită funcția de ordonator de credite al serviciului public specializat pentru protecția copilului;

e) întocmește proiectul bugetului propriu al serviciului public specializat pentru protecția copilului și contul de încheiere a exercițiului bugetar, pe care le supune avizării colegiului director și aprobării consiliului județean, respectiv consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București;

f) elaborează proiectele strategiilor anuale, pe termen mediu și lung, de restructurare, organizare și dezvoltare a sistemului de protecție a copilului aflat în dificultate, inclusiv a serviciilor de sprijin și asistență pentru prevenirea situațiilor ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului, pe care le prezintă pentru avizare colegiului director, apoi comisiei;

g) elaborează proiectele rapoartelor generale privind activitatea de protecție a copilului aflat în dificultate, stadiul implementării strategiilor prevăzute la lit. f) și propunerile de măsuri pentru îmbunătățirea acestei activități, pe care le prezintă spre avizare colegiului director și apoi comisiei;

h) aprobă statul de personal al serviciului public specializat pentru protecția copilului; numește și eliberează din funcție personalul din cadrul serviciului public specializat pentru protecția copilului, potrivit legii; elaborează și propune spre aprobare colegiului director statul de funcții al serviciului public specializat pentru protecția copilului;

i) controlează activitatea personalului din cadrul serviciului public specializat pentru protecția copilului și aplică sancțiuni disciplinare acestui personal;

j) constată contravențiile și aplică sancțiunile prevăzute la art. 41 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/1997, republicată.

(4) Directorul general îndeplinește și alte atribuții prevăzute de lege sau stabilite prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului București.

(5) În absența directorului general, atribuțiile acestuia se exercită de unul dintre directorii generali adjuncți, desemnat prin dispoziție a directorului general, în condițiile prevăzute de regulamentul de organizare și funcționare a serviciului public specializat pentru protecția copilului.

Art. 24. — (1) Organizarea, funcționarea și atribuțiile colegiului director se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare a serviciului public specializat pentru protecția copilului.

(2) Colegiul director se întrunește în ședință ordinară trimestrial, la convocarea directorului general, precum și în ședință extraordinară, ori de câte ori este necesar, la cererea directorului general, a președintelui colegiului director sau a unuia dintre directorii generali adjuncți.

(3) La ședințele colegiului director pot participa, fără drept de vot, membrii comisiei, președintele consiliului județean și consilierii județeni, respectiv primarul sectorului municipiului București și consilieri locali, precum și alte persoane invitate de membrii colegiului director.

(4) Colegiul director îndeplinește următoarele atribuții principale:

a) analizează și controlează activitatea serviciului public specializat pentru protecția copilului; propune directorului general măsurile necesare pentru îmbunătățirea activităților serviciului public specializat pentru protecția copilului;

b) avizează proiectul bugetului propriu al serviciului public specializat pentru protecția copilului și contul de încheiere a exercițiului bugetar;

c) avizează proiectele strategiilor și rapoartelor elaborate de directorul general al serviciului public specializat pentru protecția copilului, potrivit art. 23 alin. (3) lit. f) și g); avizul este consultativ;

d) propune consiliului județean, respectiv consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, modificarea structurii organizatorice și a regulamentului de organizare și funcționare ale serviciului public specializat pentru protecția copilului, precum și rectificarea bugetului serviciului public specializat pentru protecția copilului, în vederea îmbunătățirii activității acestuia;

e) hotărăște asupra înstrăinării mijloacelor fixe din patrimoniul serviciului public specializat pentru protecția copilului, altele decât bunurile imobile, prin licitație publică, organizată în condițiile legii;

f) hotărăște asupra concesiunii sau închirierii de bunuri sau servicii de către serviciul public specializat pentru protecția copilului, prin licitație publică organizată în condițiile legii;

g) aprobă statul de funcții și salarizarea personalului serviciului public specializat pentru protecția copilului, cu încadrarea în resursele financiare alocate de consiliul județean, respectiv de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, în condițiile legii.

(5) Colegiul director îndeplinește și alte atribuții stabilite de lege sau prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului București.

(6) Ședințele colegiului director se desfășoară în prezența a cel puțin două treimi din numărul membrilor săi și a președintelui. În exercitarea atribuțiilor ce îi revin colegiul director adoptă hotărâri, cu votul majorității membrilor.

Art. 25. — Sancționarea disciplinară a directorului serviciului public specializat pentru protecția copilului se face de către președintele consiliului județean, respectiv de către primarul sectorului municipiului București, în condițiile legii, la propunerea motivată a secretarului consiliului județean, respectiv al primăriei sectorului municipiului București, sau a Departamentului pentru Protecția Copilului.

Art. 26. — Eliberarea din funcție a directorului serviciului public specializat pentru protecția copilului se face de către consiliul județean, respectiv de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, în condițiile legii, la propunerea motivată a secretarului consiliului județean, respectiv al primăriei sectorului municipiului București, a președintelui consiliului județean, respectiv a primarului sectorului municipiului București, sau, după caz, a Departamentului pentru Protecția Copilului.

Art. 27. — (1) Atribuțiile serviciului public specializat pentru protecția copilului, competențele și răspunderea fiecărui serviciu din structura organizatorică a serviciului public specializat pentru protecția copilului în îndeplinirea acestor atribuții, precum și modalitățile de cooperare între aceste servicii pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin sunt prevăzute în regulamentul de organizare și funcționare a serviciului public specializat pentru protecția copilului.

(2) Serviciul public specializat pentru protecția copilului îndeplinește următoarele atribuții principale:

1. elaborează proiectele strategiilor anuale, pe termen mediu și lung, referitoare la restructurarea, organizarea și dezvoltarea sistemului de protecție a copilului aflat în dificultate din unitatea sau, după caz, subdiviziunea administrativ-teritorială în care funcționează;

2. asigură implementarea strategiilor prevăzute la pct. 1, potrivit atribuțiilor ce îi revin, după aprobarea acestora de către comisie și adoptarea lor de consiliul județean, respectiv de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, întocmind proiecte detaliate pentru realizarea măsurilor prevăzute de aceste strategii;

3. coordonează, sprijină și controlează, la cererea comisiei, activitatea autorităților administrației publice locale din județ în domeniul protecției drepturilor copilului;

4. monitorizează și analizează situația copiilor aflați în dificultate din unitatea sau, după caz, subdiviziunea administrativ-teritorială în care funcționează, respectarea și realizarea drepturilor lor; asigură centralizarea și sintetizarea acestor date și informații;

5. colaborează cu serviciile publice descentralizate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din județul sau, după caz, din sectorul municipiului București în care funcționează, în vederea identificării situațiilor deosebite care apar în activitatea de protecție a copilului aflat în dificultate, a cauzelor apariției acestor situații și a stabilirii măsurilor ce se impun pentru îmbunătățirea acestei activități;

6. identifică copiii aflați în dificultate de pe teritoriul județului sau, după caz, al sectorului municipiului București în care funcționează și pregătește stabilirea măsurilor de protecție a acestora;

7. întocmește raportul referitor la ancheta psihosocială a copilului aflat în dificultate și propune comisiei stabilirea unei măsuri de protecție sau, după caz, a unei măsuri educative pentru copil;

8. determină poziția copilului capabil de discernământ cu privire la măsura propusă, asigurând cunoașterea de către copil a situației sale de drept și de fapt;

9. acordă copilului capabil de discernământ asistență și sprijin în exercitarea dreptului său la libera exprimare a opiniei;

10. depune diligențele necesare pentru clarificarea situației juridice a copilului, inclusiv pentru înregistrarea nașterii acestuia, în vederea identificării unei soluții cu caracter permanent pentru protecția copilului — reintegrarea în familia naturală sau, după caz, adopția;

11. sesizează instanța judecătorească competentă pentru declararea judecătorească a abandonului de copii, în condițiile legii;

12. acordă comisiei, la cererea acesteia, asistență juridică de specialitate pentru îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, potrivit legii;

13. asigură aplicarea hotărârilor comisiei; urmărește și supraveghează modul de aplicare a acestor hotărâri;

14. identifică familii sau persoane cărora să le poată fi încredințat sau dat în plasament copilul, cu prioritate printre rudele acestuia, până la gradul al patrulea inclusiv;

15. identifică, evaluează și pregătește persoane care pot deveni asistenți maternali profesioniști, în condițiile legii, și supraveghează activitatea acestora; încheie contracte individuale de muncă cu asistenții maternali profesioniști;

16. acordă asistență și sprijin familiilor sau persoanelor care au primit în plasament sau în încredințare copii, pentru asigurarea dezvoltării armonioase a acestora;

17. acordă asistență și sprijin părinților copilului aflat în dificultate, pentru a pregăti revenirea acestuia în mediul său familial;

18. supraveghează familiile și persoanele care au primit în încredințare sau în plasament copii, pe toată durata acestei măsuri, precum și părinții copilului aflat în dificultate, după revenirea acestuia în mediul său familial;

19. pregătește integrarea sau reintegrarea copilului în familia sa naturală, într-o familie substitutivă temporară sau în familia adoptivă, după caz, inclusiv prin asigurarea unor spații special amenajate și a mijloacelor necesare pentru contactul personal și nemijlocit al copilului cu părinții săi; în acest scop, în cadrul serviciului public specializat pentru protecția copilului se organizează și funcționează centre de pregătire și sprijinire a reintegrării sau integrării copilului în familie;

20. verifică și reevaluează, cel puțin o dată la 3 luni, împrejurările legate de plasamentul sau de încredințarea copilului și propune comisiei, după caz, menținerea măsurii de protecție stabilite, modificarea sau revocarea acesteia;

21. acordă asistență și sprijin de urgență părinților copilului, urmărind dacă aceștia își pot asuma responsabilitățile și dacă își îndeplinesc obligațiile cu privire la copil, astfel încât să prevină apariția situațiilor ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului; în acest scop, în cadrul serviciului public specializat pentru protecția copilului se organizează și funcționează centre maternale, centre de îngrijire de zi, centre de consiliere și sprijin pentru părinți, servicii de monitorizare, asistență și sprijin al femeii gravide predispuse să își abandoneze copilul, centre de îngrijire și recuperare de zi pentru copilul cu handicap;

22. acționează pentru prevenirea abandonului copiilor prin planning familial și prin educație contraceptivă; în acest scop, în cadrul serviciului public specializat pentru protecția copilului se organizează și funcționează servicii de prevenire a abandonului copilului prin planning familial și prin educație contraceptivă;

23. identifică copiii care pot fi protejați prin adopție, în condițiile legii, de pe teritoriul județului sau, după caz, al sectorului municipiului București în care funcționează, și prezintă președintelui comisiei sau unuia dintre vicepreședinți, în termen de 5 zile de la data identificării, datele de identitate și alte informații pertinente referitoare la situația acestora, spre a fi comunicate Comitetului Român pentru Adopții;

24. identifică familiile sau persoanele care doresc să adopte copii de pe teritoriul județului sau, după caz, al sectorului municipiului București în care funcționează; evaluează condițiile materiale și garanțiile morale pe care acestea le prezintă și face propuneri comisiei cu privire la eliberarea

atestatului de familie sau de persoană aptă să adopte copii; transmite cererile de adopție ale acestor familii sau persoane Comitetului Român pentru Adopții, însoțite de atestatul de persoană sau de familie aptă să adopte copii, în termen de 5 zile de la eliberarea acestuia;

25. sprijină familiile sau persoanele atestate ca apte să adopte copii pentru a le fi încredințați copii în vederea adopției și face propuneri comisiei competente în acest sens; supraveghează aceste familii sau persoane pe perioada încredințării copilului în vederea adopției, în condițiile legii; asigură transmiterea cererilor de încredințare, în vederea adopției, Comitetului Român pentru Adopții, în condițiile legii;

26. identifică familiile sau persoane potrivite pentru adopția copiilor aflați în evidența Comitetului Român pentru Adopții, acordă asistență de specialitate acestor familii sau persoane pentru soluționarea cererilor de încuviințare a adopției, în condițiile legii;

27. urmărește evoluția copiilor adoptați de pe teritoriul județului sau, după caz, al sectorului municipiului București în care funcționează, precum și a relațiilor dintre aceștia și părinții lor adoptivi, pe o perioadă de cel puțin 2 ani de la încuviințarea adopțiilor pe care le-au sprijinit; prezintă rapoarte comisiei cu privire la aceste aspecte, trimestrial sau la cererea acesteia; sprijină părinții adoptivi ai copilului în îndeplinirea obligației de a-l informa pe acesta că este adoptat, de îndată ce vârsta și gradul de maturitate ale copilului o permit;

28. exercită dreptul de a administra bunurile copilului încredințat, în condițiile art. 10 alin. (5) și (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/1997, republicată;

29. asigură dezvoltarea armonioasă, precum și mediul familial corespunzător pentru copiii pe care i-a primit în plasament sau în încredințare; în acest scop, în cadrul serviciului pentru probleme de protecție de tip rezidențial a copilului din cadrul serviciului public specializat se organizează și funcționează centre de plasament și centre de plasament pentru copilul cu handicap sever aflat în dificultate;

30. asigură asistență și sprijin persoanelor care sunt încredințate serviciului public specializat pentru protecția copilului și dobândesc capacitatea deplină de exercițiu, dacă își continuă studiile, cel mult până la împlinirea vârstei de 26 de ani; în acest scop, acordă acestor persoane asistență de specialitate, precum și sprijin pentru definitivarea studiilor și integrarea lor socială;

31. asigură măsurile necesare pentru protecția în regim de urgență a copilului aflat în dificultate, inclusiv pentru plasamentul copilului în regim de urgență; în acest scop, în cadrul serviciului public specializat pentru protecția copilului se organizează și funcționează centre de primire a copilului și centre de asistență și sprijin pentru readaptarea psihologică a copilului cu probleme psihosociale;

32. pregătește luarea măsurilor educative pentru copilul care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, dar nu răspunde penal; în acest scop, asigură îngrijirea și supravegherea copiilor care au săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și, după caz, sunt plasați în regim de urgență, în cadrul unor spații special amenajate, până la clarificarea situației lor juridice; acordă asistență juridică și de specialitate acestor copii;

33. asigură și urmărește aplicarea măsurilor educative stabilite de comisie; în acest scop, în cadrul serviciului public specializat pentru protecția copilului se organizează și funcționează servicii de orientare, supraveghere și sprijinire a reintegrării sociale a copilului delincvent, centre rezidențiale de reeducare pentru copilul delincvent, precum și institute medico-educative pentru protecția copilului delincvent cu nevoi speciale;

34. controlează modul în care sunt respectate drepturile copilului aflat în dificultate în familia naturală, substitutivă sau adoptivă, precum și în cadrul centrelor de plasament sau al celorlalte centre organizate pentru asigurarea protecției copilului aflat în dificultate, copilului delincvent sau pentru prevenirea situațiilor care pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului și ia măsuri pentru prevenirea sau înlăturarea oricărui abuzuri;

35. controlează modul în care sunt respectate și se aplică hotărârile comisiei;

36. controlează activitatea organismelor private autorizate care desfășoară activități în domeniul protecției copilului aflat în dificultate pe teritoriul unității sau, după caz, al subdiviziunii administrativ-teritoriale în care funcționează, prin personalul de specialitate împuternicit de comisie;

37. asigură serviciile administrative și de secretariat ale comisiei;

38. colaborează cu organismele private autorizate care desfășoară activități în domeniul protecției copilului aflat în dificultate, cu organizațiile neguvernamentale cu activități în domeniul protecției drepturilor copilului sau cu agenții economici, având posibilitatea să încheie convenții de colaborare cu aceștia, să le concesioneze bunuri sau servicii, precum și să închirieze bunuri sau servicii ale acestora prin licitație organizată în condițiile legii;

39. ia măsuri pentru popularizarea dispozițiilor legale interne și internaționale în domeniul protecției drepturilor copilului și pentru sensibilizarea opiniei publice cu privire la situația copiilor aflați în dificultate;

40. colaborează cu serviciile publice specializate pentru protecția copilului din județe și din sectoarele municipiului București, în vederea îndeplinirii atribuțiilor ce îi revin;

41. elaborează, trimestrial sau la cererea comisiei, proiectele rapoartelor generale privind activitatea de protecție a copilului aflat în dificultate, stadiul implementării strategiilor aprobate de comisie și adoptate de consiliul

---

* Legea nr. 3/1970 a fost abrogată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/1997, republicată în „Monitorul Oficial, Partea I, nr. 276 din 24 iulie 1998.

județean, respectiv de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, și propunerile de măsuri pentru îmbunătățirea acestor activități.

(3) Serviciul public specializat pentru protecția copilului îndeplinește și alte atribuții, stabilite prin lege, prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului București, precum și prin hotărâri ale comisiei.

(4) Instituțiile publice, alte persoane juridice, precum și persoanele fizice sunt obligate să pună la dispoziție serviciului public specializat pentru protecția copilului toate actele pe care le dețin, necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin acestuia, și să permită accesul personalului de specialitate al serviciului public specializat pentru protecția copilului în sediile sau la domiciliul lor, în măsura necesară îndeplinirii acestor atribuții.

Art. 28. — (1) Serviciile de specialitate din cadrul aparatului propriu al consiliilor locale de pe teritoriul județului în care funcționează serviciul public specializat pentru protecția copilului sau din subordinea acestora, care desfășoară activități în domeniul autorității tutelare și al protecției drepturilor copilului, sunt obligate să asigure serviciului public specializat pentru protecția copilului sprijinul necesar pentru îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin.

(2) În caz de refuz al îndeplinirii obligațiilor prevăzute la alin. (1), comisia poate solicita primarului, să dispună, prin hotărâre, măsurile necesare pentru îndeplinirea acestor obligații.

Art. 29. — Cheltuielile pentru activitățile desfășurate de serviciul public specializat pentru protecția copilului în îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin se finanțează de la bugetul județului, respectiv al sectorului municipiului București, pe teritoriul căruia funcționează serviciul public specializat pentru protecția copilului. În același scop pot fi utilizate și fonduri extrabugetare, obținute din donații sau din sponsorizări.

Art. 30. — Normativele serviciului public specializat pentru protecția copilului privind dotarea cu autoturisme și consumul lunar de carburanți se stabilesc prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului București, adoptată în condițiile legii.

CAPITOLUL III

Măsuri tranzitorii de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, republicată

Art. 31. — (1) Transferul instituțiilor de ocrotire — leagăne, case de copii — și al centrelor de primire a minorilor, transferul patrimoniului și al personalului acestora, potrivit art. 46 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, republicată, se fac după cum urmează:

a) transferul se face prin protocol încheiat între consiliul județean, respectiv consiliul local al sectorului municipiului București, din unitatea, respectiv subdiviziunea administrativ-teritorială, pe teritoriul căreia se află sediul instituției sau, după caz, al centrului de primire a minorilor și serviciul public descentralizat al ministerului, respectiv autoritatea administrației publice locale în subordinea căreia a funcționat instituția de ocrotire sau, după caz, centrul de primire a minorilor, până la data transferului;

b) transferul privește toate instituțiile de ocrotire existente până la data de 12 iunie 1997, indiferent de forma de organizare a acestora, care, potrivit obiectului lor de activitate, primeau în încredințare și ocroteau copii în regim rezidențial, prin hotărâri ale fostelor comisii teritoriale de ocrotire a minorilor care au funcționat potrivit Legii nr. 3/1970* privind regimul ocrotirii unor categorii de minori;

c) drepturile reale asupra bunurilor imobile ale instituțiilor prevăzute la lit. b), precum și ale centrelor de primire a minorilor, astfel cum rezultă din bilanțul contabil al instituției, încheiat la data de 30 iunie 1997, sau, în cazul în care nu s-a încheiat bilanțul contabil la acea dată, astfel cum rezultă din bilanțul contabil încheiat la data de 31 decembrie 1997, se transferă consiliilor județene, respectiv consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București; bunurile imobile sunt date în folosința exclusivă a serviciilor publice specializate pentru protecția copilului;

d) drepturile reale asupra mijloacelor fixe, altele decât bunurile imobile, și asupra obiectelor de inventar ale instituțiilor prevăzute la lit. b), precum și ale centrelor de primire a minorilor, astfel cum rezultă din bilanțul contabil al instituției, încheiat la data de 30 iunie 1997, sau, în cazul în care nu s-a încheiat bilanțul contabil la acea dată, astfel cum rezultă din bilanțul contabil încheiat la data de 31 decembrie 1997, se transferă în patrimoniul serviciilor publice specializate pentru protecția copilului;

e) materialele consumabile, disponibilitățile în lichidități, drepturile de creanță, precum și obligațiile instituțiilor prevăzute la lit. b) și ale centrelor de primire a minorilor se transferă în patrimoniul serviciilor publice specializate pentru protecția copilului, potrivit situației existente la data intrării în vigoare a protocolului de transfer;

f) personalul încadrat al instituțiilor prevăzute la lit. b) și al centrelor de primire a minorilor se preia pe bază de protocol încheiat între autoritățile publice prevăzute la lit. a) și se transferă la serviciile publice specializate pentru protecția copilului, potrivit situației juridice a raporturilor de muncă existente la data intrării în vigoare a protocolului de transfer.

(2) În cazul instituțiilor de ocrotire în care funcționează și unități ale învățământului special, patrimoniul și personalul instituției de ocrotire se separă de cel al unității de învățământ special, fiind aplicabile prevederile alin. (1). Separarea patrimoniului și a personalului se face după cum urmează:

a) patrimoniul se separă potrivit destinației bunurilor; astfel, bunurile destinate desfășurării procesului instructiv-educativ rămân în patrimoniul unității de învățământ special, iar celelalte bunuri urmează regimul prevăzut la alin. (1);

b) personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic, ale cărui atribuții de serviciu privesc desfășurarea procesului instructiv-educativ, rămâne încadrat la unitatea de învățământ special; restul personalului urmează regimul prevăzut la alin. (1).

Unitățile învățământului special care se separă de instituțiile de ocrotire, potrivit prevederilor prezentului alineat, rămân în subordinea inspectoratelor școlare.

(3) Pe data intrării în vigoare a protocoalelor de transfer instituțiile de ocrotire și centrele de primire a minorilor care au funcționat ca persoane juridice își pierd această calitate și se reorganizează în centre de plasament și în centre de primire a copilului, drept componente funcționale ale structurii serviciilor publice specializate pentru protecția copilului.

Art. 32. — (1) Personalului transferat potrivit art. 31 i se asigură cel puțin nivelul de salarizare avut anterior transferului, potrivit legii.

(2) Posturile vacante din cadrul serviciilor publice specializate pentru protecția copilului, destinate funcționării centrelor de plasament și centrelor de primire a copilului, pot fi ocupate și cu personal de alte specialități decât cele prevăzute de actele normative aplicabile instituțiilor de ocrotire transferate, în vigoare la data transferului, potrivit specificului activităților direcțiilor.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 33. — (1) Dreptul la plata alocației de întreținere, prevăzută la art. 20 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/1997, republicată, se stabilește prin hotărâre a comisiei și se acordă începând cu luna următoare celei în care s-a emis hotărârea.

(2) Dreptul la plata alocației de întreținere încetează începând cu luna următoare celei în care nu mai sunt îndeplinite condițiile de acordare prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului menționată la alin. (1).

(3) Serviciile publice specializate pentru protecția copilului au obligația să comunice lunar direcțiilor generale de muncă și protecție socială județene și a municipiului București orice modificare a situației copilului cu privire la acordarea dreptului la plata alocației lunare de întreținere.

Art. 34. — (1) Alocația lunară de întreținere pentru copiii încredințați sau dați în plasament se plătește, potrivit legii, de direcțiile generale de muncă și protecție socială județene și a municipiului București fie prin mandat poștal

emis de Oficiul Central pentru Plata Pensiilor, fie în cont personal sau, după caz, în contul organismului privat autorizat, pe baza situațiilor lunare transmise de serviciul public specializat pentru protecția copilului.

(2) Condițiile privind plata alocației de întreținere prin mandat poștal se reglementează pe baza convenției încheiate între Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Compania Națională „Poșta Română” — S.A.

(3) Tarifele serviciilor realizate de Compania Națională „Poșta Română” — S.A. potrivit prevederilor alin. (2) se stabilesc prin negociere, cu avizul Oficiului Concurenței.

Art. 35. — Organismele private autorizate să desfășoare activități în domeniul protecției copilului pot organiza și dezvolta, potrivit legii, următoarele tipuri de servicii destinate protecției copilului aflat în dificultate și prevenirii situațiilor care pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului:

- a) centre de plasament de tip familial;
- b) centre de primire a copilului;
- c) centre maternale;
- d) centre de îngrijire de zi;
- e) centre de consiliere și de sprijin pentru părinți;
- f) servicii de asistență și sprijin pentru persoanele cu capacitate deplină de exercițiu care beneficiază de drepturile prevăzute la art. 19 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/1997, republicată;
- g) servicii de monitorizare, asistență și sprijin al femeii gravide predispuse să își abandoneze copilul;
- h) servicii de prevenire a abandonului de copii prin planning familial și prin educație contraceptivă;
- i) centre de îngrijire și recuperare de zi pentru copilul cu handicap;
- j) centre de plasament pentru copilul cu handicap sever;
- k) centre de pregătire și de sprijinire a reintegrării și integrării copilului în familie;
- l) centre de asistență și sprijin pentru readaptarea psihologică a copilului cu probleme psihosociale;
- m) servicii de orientare, supraveghere și sprijinire a reintegrării sociale a copilului delincvent;
- n) centre de reeducare pentru copilul delincvent;
- o) institute medico-educative pentru copilul delincvent;
- p) servicii de asistență a copilului pentru exercitarea dreptului său la exprimarea liberă a opiniei;
- q) orice alte servicii care să conducă la bunăstarea copilului, alături de părinții săi.

Art. 36. — (1) Structura organizatorică-cadru și standardele minime obligatorii pentru organizarea și funcționarea serviciilor prevăzute la art. 35, precum și ghidurile metodologice orientative de bună practică în organizarea

și funcționarea acestor servicii se elaborează de Departamentul pentru Protecția Copilului și se aprobă prin ordin al secretarului de stat, șeful departamentului.

(2) Restructurarea centrelor de plasament și a centrelor de primire a copilului, rezultate în urma transferului și a reorganizării instituțiilor de ocrotire și a centrelor de primire a minorilor potrivit prevederilor art. 31, precum și organizarea și dezvoltarea sistemului de protecție a copilului aflat în dificultate, la nivelul județului, respectiv al sectoarelor municipiului București, se vor face în conformitate cu prevederile alin. (1).

ANEXA Nr. 2

Metodologia de coordonare a activităților de protecție și de promovare a drepturilor copilului la nivel național

Art. 1. — (1) Departamentul pentru Protecția Copilului elaborează și supune spre aprobare Guvernului strategiile naționale anuale, pe termen mediu și lung, de restructurare, organizare și dezvoltare a sistemului național de protecție a drepturilor copilului.

(2) Strategiile menționate la alin. (1) cuprind obiectivele generale și direcțiile de acțiune, menite să asigure respectarea în România a principiilor și normelor internaționale din domeniul drepturilor copilului, precum și desfășurarea corespunzătoare a activităților de protecție a copilului aflat în dificultate și de prevenire a situațiilor ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului.

Art. 2. — (1) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin potrivit prevederilor art. 63 alin. (1) lit. a) și e) din Legea administrației publice locale nr. 69/1991, republicată, precum și ale art. 3, 4 și 22 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/1997, republicată, consiliul județean adoptă strategiile județene anuale, pe termen mediu și lung, aprobate de comisie, referitoare la restructurarea, organizarea și dezvoltarea sistemului județean de protecție a copilului aflat în dificultate, inclusiv a serviciilor de sprijin și asistență pentru prevenirea situațiilor ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului, organizate de autoritățile administrației publice locale de pe teritoriul județului.

(2) Strategiile adoptate de consiliile județene asigură îndeplinirea obiectivelor generale și a direcțiilor de acțiune prevăzute de strategiile naționale menționate la art. 1.

Art. 3. — (1) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin potrivit art. 77 din Legea nr. 69/1991, republicată, Consiliul General al Municipiului București adoptă strategiile anuale, pe termen mediu și lung, referitoare la restructurarea, organizarea și dezvoltarea sistemului de protecție a copilului aflat în dificultate, la nivelul municipiului București, în vederea asigurării unei activități coordonate, integrate și eficiente în acest domeniu a consiliilor

locale ale sectoarelor municipiului București. Dispozițiile art. 2 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

(2) În vederea îndeplinirii atribuției prevăzute la alin. (1), Consiliul General al Municipiului București aprobă organizarea și funcționarea în cadrul aparatului propriu a Serviciului de coordonare, monitorizare, sinteză, strategii pentru problemele copilului aflat în dificultate, la nivelul municipiului București. Serviciul de coordonare, monitorizare, sinteză, strategii pentru problemele copilului aflat în dificultate este coordonat de secretarul general al Primăriei Municipiului București.

(3) Serviciul prevăzut la alin. (2) asigură coordonarea activităților consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București în domeniul protecției copilului aflat în dificultate, în vederea organizării și dezvoltării unui sistem integrat de protecție a copilului aflat în dificultate, la nivelul municipiului București, și a unei administrări eficiente și coordonate a resurselor utilizate în acest domeniu. Serviciul prevăzut la alin. (2) organizează și sprijină cooperarea consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București în acest domeniu și asigură medierea neînțelegerilor apărute între consiliile locale ale sectoarelor. Serviciul elaborează proiectele strategiilor prevăzute la alin. (1) și propune Consiliului General al Municipiului București adoptarea măsurilor necesare pentru implementarea acestora, precum și pentru îmbunătățirea activității în acest domeniu la nivelul municipiului București.

(4) Consiliile locale ale sectoarelor municipiului București adoptă strategiile anuale, pe termen mediu și lung, aprobate de comisiile pentru protecția copilului, referitoare la restructurarea, organizarea și dezvoltarea sistemului de protecție a copilului aflat în dificultate, la nivelul sectoarelor municipiului București. Aceste strategii cuprind direcțiile de acțiune prevăzute de strategiile adoptate de Consiliul General al Municipiului București și asigură realizarea obiectivelor prevăzute de acestea.

Art. 4. — (1) Autoritățile administrației publice locale de pe teritoriul județului aplică măsurile prevăzute de strategiile menționate la art. 2 alin. (1) și sprijină activitățile serviciului public specializat pentru protecția copilului din subordinea consiliului județean. În acest scop acestea îndeplinesc următoarele atribuții principale:

a) asigură încadrarea cu personal suficient și cu pregătire corespunzătoare pentru serviciile de specialitate din aparatul propriu cu atribuții în domeniul autorității tutelare și al protecției drepturilor copilului;

b) asigură înființarea, organizarea, dezvoltarea și funcționarea următoarelor servicii publice de specialitate, de sprijin și asistență pentru prevenirea situațiilor ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului:

1. centre maternale;

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 171 din 21 aprilie 2000.

2. centre de îngrijire de zi;
  3. centre de consiliere și sprijin pentru părinți;
  4. servicii de monitorizare, asistență și sprijin al femeii gravide predispuse să își abandoneze copilul;
  5. centre de îngrijire și recuperare de zi pentru copilul cu handicap;
  6. centre de pregătire și sprijinire a reintegrării și integrării copilului în familie;
  7. centre de asistență și sprijin pentru readaptarea psihologică a copilului cu probleme psihosociale;
  8. servicii de orientare, supraveghere și sprijinire a reintegrării sociale a copilului delincvent;
  9. servicii de asistență a copilului pentru exercitarea dreptului său la exprimarea liberă a opiniei;
- c) asigură orice alte servicii care să conducă la bunăstarea copilului, alături de părinții săi;
- d) îndeplinesc și alte atribuții, stabilite prin acte normative, hotărâri ale consiliilor județene sau ale comisiei.

(2) Serviciile publice de specialitate prevăzute la alin. (1) lit. b) se organizează și funcționează ca instituții publice de interes local cu personalitate juridică, sub autoritatea consiliului local. Aceste instituții pot cuprinde unul sau mai multe dintre tipurile de servicii menționate, în funcție de nevoile, resursele și oportunitățile locale existente.

Art. 5. — (1) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri consiliile județene, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, vor modifica hotărârile privind înființarea, organizarea și funcționarea comisiei pentru protecția copilului, respectiv a serviciului public specializat pentru protecția copilului, în conformitate cu prevederile prezentei hotărâri.

(2) Strategiile naționale și județene anuale, referitoare la restructurarea, organizarea și dezvoltarea sistemului de protecție a copilului aflat în dificultate, se aprobă până la data de 30 septembrie a anului în curs pentru anul următor.

(3) Strategiile naționale și județene, pe termen mediu și lung, referitoare la restructurarea, organizarea și dezvoltarea sistemului de protecție a copilului aflat în dificultate, se aprobă în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri și pot fi revizuite anual sau ori de câte ori este necesar.

**HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI nr. 260/2000
PRIVIND APROBAREA PROGRAMELOR DE INTERES
NAȚIONAL ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI DREPTURILOR**

COPILULUI AFLAT ÎN DIFICULTATE*

În temeiul prevederilor art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/1999 privind înființarea Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și reorganizarea activităților de protecție a copilului,

Guvernul României h o t ă r ă ș t e :

Art. 1. — Se aprobă programele de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului aflat în dificultate, prevăzute în anexa nr. 1.

Art. 2. — Agenția Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului cofinanțează programe de interes național din sumele prevăzute cu această destinație în bugetul propriu, împreună cu consiliile județene și consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, pe baza convențiilor încheiate conform modelului prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 3. — Sumele rămase neconsumate la finalizarea unor programe menționate în anexa nr. 1, precum și sumele nerepartizate pe programe vor fi utilizate de Agenția Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului pentru suplimentarea finanțării programelor de interes național aprobate prin prezenta hotărâre.

Art. 4. — Monitorizarea și controlul derulării programelor de interes național se asigură de Agenția Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului.

Art. 5. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

ANEXA Nr. 1

Programul de interes național „Susținerea funcționării serviciilor publice specializate“

Obiectiv general: asigurarea condițiilor de funcționare a sistemului de servicii și instituții în care sunt protejați copiii aflați în dificultate

Activități:

— fundamentarea necesarului de funcționare pentru asigurarea condițiilor optime de îngrijire și de protecție a copiilor din sistemul de servicii și instituții dezvoltat de servicii publice specializate pentru protecția copilului;

— elaborarea și implementarea de norme și standarde minime de organizare și funcționare a sistemului de servicii și instituții, precum și de standarde minime de îngrijire a copilului în sistemul rezidențial;

— analiza și definirea/redefinirea competențelor de personal din sistemul de servicii și instituții, în vederea asigurării unei îngrijiri optime a copiilor aflați în dificultate;

— elaborarea metodologiei de transfer al resurselor financiare necesare în vederea susținerii funcționării serviciilor publice specializate pentru protecția copilului;

— implementarea metodologiei de transfer al resurselor financiare necesare în vederea susținerii funcționării serviciilor publice specializate pentru protecția copilului;

— monitorizarea, evaluarea și controlul utilizării resurselor alocate.

Indicatori de performanță:

— creșterea numărului de copii care beneficiază de fondurile necesare pentru asigurarea alocațiilor optime de hrană și întreținere, proporțional cu resursele alocate;

— îmbunătățirea raportului adult/copil protejat, în sensul scăderii numărului de copii aflați în îngrijirea unui adult (profesionist) în cadrul centrelor de plasament;

— creșterea numărului de personal cu competențe noi în domeniul îngrijirii și protecției copilului aflat în dificultate;

— scăderea numărului de copii din sistemul rezidențial și creșterea numărului de copii beneficiari ai altor tipuri de servicii;

— scăderea costului/copil protejat în sistemul rezidențial;

— eficientizarea managementului financiar al sistemului de servicii și instituții, în vederea reducerii cheltuielilor bugetare la nivel central...

Programul de interes național

„Promovarea protecției în mediu familial a copilului aflat în dificultate“

Obiectiv general: promovarea dreptului copilului de a fi îngrijit într-o familie

Activități:

— identificarea, evaluarea, formarea și atestarea asistenților maternali profesioniști;

— organizarea rețelei de asistenți maternali profesioniști la nivel județean;

— plasamentul/încredințarea copiilor aflați în dificultate la familii de asistenți maternali profesioniști;

— monitorizarea evoluției copiilor aflați în îngrijirea familiilor de asistenți maternali profesioniști, în perspectiva identificării unor soluții permanente pentru acești copii

Indicatori de performanță:

— reducerea numărului de copii care intră în instituții de tip rezidențial;

— reducerea numărului de copii în instituții de tip rezidențial;

— creșterea numărului de copii beneficiari ai modelului de îngrijire de tip familial;

— eficientizarea managementului financiar al protecției în mediu familial a copilului aflat în dificultate, în vederea reducerii cheltuielilor bugetare la nivel central...

Programul de interes național

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 321 din 14 iunie 2001.

„Restructurarea instituțiilor de tip rezidențial“

Obiectiv general: restructurarea instituțiilor de tip rezidențial care asigură îngrijirea și protecția copiilor aflați în dificultate, concomitent cu dezvoltarea de servicii alternative la instituțiile de tip rezidențial

Activități:

- evaluarea tuturor resurselor disponibile la nivelul unei instituții;
- elaborarea planurilor pentru restructurarea acestor instituții, inclusiv a propunerilor de reconversie a administrării resurselor acestora, în sensul utilizării cu precădere a acestora pentru furnizarea de servicii adaptate nevoilor locale și în vederea asigurării condițiilor necesare pentru respectarea tuturor drepturilor copilului;
- implementarea planurilor de restructurare în vederea reorganizării instituțiilor de tip rezidențial în centre de tip familial sau în alte tipuri de servicii prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 117/1999;
- elaborarea și implementarea de norme și standarde minime, precum și de ghiduri metodologice de bună practică (inclusiv, după caz, populația-țintă vizată, număr și competențe de personal, echipament necesar etc.)

Indicatori de performanță:

- scăderea numărului de copii instituționalizați;
- menținerea costului/copil protejat în servicii alternative la protecția de tip rezidențial la mai puțin de 50% din costul/copil în instituție de tip rezidențial, până la sfârșitul anului 2001;
- servicii comunitare efectiv operaționale la sfârșitul anului 2003...

**HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI nr. 539/2001
PENTRU APROBAREA STRATEGIEI GUVERNAMENTALE
ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI COPILULUI ÎN DIFICULTATE
(2001 — 2004) ȘI A PLANULUI OPERAȚIONAL PENTRU
IMPLEMENTAREA STRATEGIEI GUVERNAMENTALE ÎN
DOMENIUL PROTECȚIEI COPILULUI ÎN DIFICULTATE (2001 — 2004)***

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2001 privind înființarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Strategia guvernamentală în domeniul protecției copilului în dificultate (2001 — 2004) și Planul operațional pentru implementarea Strategiei guvernamentale în domeniul protecției copilului în dificultate (2001 — 2004), prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 625/2000 pentru aprobarea Strategiei naționale de reformă a sistemului de protecție a drepturilor copilului pentru perioada 2000—2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 341 din 21 iulie 2000.

ANEXĂ

STRATEGIA GUVERNAMENTALĂ în domeniul protecției copilului în dificultate (2001—2004)

1. Cadrul general

1.1. Asigurarea și respectarea drepturilor copiilor și plasarea acestora într-o zonă de interes special constituie o prioritate națională. Acest lucru rezidă în primul rând în faptul că viața, dezvoltarea și bunăstarea de care trebuie să beneficieze toți copiii la acest început de nou secol și mileniu reprezintă baza pe care se construiește viitorul unei țări. În plus, în cazul României procesul complex de aderare la Uniunea Europeană este inexorabil legat de respectarea criteriilor politice de la Copenhaga privind respectarea drepturilor omului, în mod particular în ceea ce privește drepturile copilului.

1.2. Respectarea, promovarea și asigurarea exercitării drepturilor copilului, astfel cum sunt acestea definite în documentele internaționale ratificate de România, vor asigura o dezvoltare deplină și armonioasă a personalității fiecărui copil, alăturând în spiritul tradițiilor și valorilor culturale ale poporului român o componentă nouă, modernă și dinamică de integrare în spiritualitatea universală. În lumina acestei integrări protecția copilului în România înseamnă realizarea unui echilibru între trei componente esențiale: copilul, familia și societatea. Asigurarea acestui echilibru trebuie reglementată, aplicată și monitorizată în mod continuu de către stat, ca responsabilitate fundamentală a acestuia față de soarta tuturor cetățenilor săi.

1.3. La art. 3 din Convenția cu privire la drepturile copilului, ratificată de România prin Legea nr. 18/1990, se subliniază că „în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala“. Statul „se obligă să asigure copilului protecția și îngrijirea necesare în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau ale altor persoane cărora acesta le-a fost încredințat în mod legal, și în acest scop va lua toate măsurile legislative și administrative corespunzătoare“. „De asemenea, statul va veghea ca instituțiile, serviciile și așezămintele care răspund de protecția și îngrijirea copiilor să respecte standardele stabilite de autoritățile competente, în special cele referitoare la

securitate și sănătate, la numărul și calificarea personalului din aceste instituții, precum și la asigurarea unei supravegheri competente.“

1.4. În Convenția cu privire la drepturile copilului se accentuează fără echivoc legătura fundamentală și indisolubilă dintre copil și familia lui. Trebuie subliniat că pentru a i se asigura copilului un mediu de dezvoltare caracterizat prin fericire, dragoste și înțelegere responsabilizarea familiei capătă cu totul alte dimensiuni. Un nivel crescut de educație a părinților, alături de asigurarea/garantarea unui nivel decent de viață al acestora vor conduce la conștientizarea rolului fundamental al familiei, precum și la posibilitatea exercitării depline a acestui rol, având drept consecință directă scăderea numărului de copii aflați în dificultate. În acest spirit, pornind de la rolul major al familiei, responsabilitatea statului român rezidă în crearea unui cadru favorabil care să permită găsirea unei soluții permanente de îngrijire pentru copilul aflat în dificultate. Este unanim acceptat faptul că soluția adopției, națională sau internațională, servește interesului superior al copilului și constituie singura măsură specială de protecție cu un caracter permanent, capabilă să ofere copiilor acel mediu familial atât de necesar unei creșteri și dezvoltări armonioase a personalității lor.

1.5. Pentru asigurarea unui cadru coerent și unitar al promovării și respectării drepturilor tuturor copiilor, o măsură majoră care se impune este cea de elaborare a unei legi unice care să abordeze într-un mod integrat problematica referitoare la copil. Primele consecințe ale adoptării unei astfel de legi vor fi date de simplificarea, eficientizarea și operaționalizarea cadrului legal care definește viața și dezvoltarea copiilor. Rezultatul major al construcției unui asemenea „Cod al copilului“ printr-un larg proces de consultare și implicare a tuturor factorilor interesați va fi însă dat de conștientizarea priorității absolute pe care o reprezintă copiii. Viața, dezvoltarea și bunăstarea copiilor acestei țări reprezintă o responsabilitate fundamentală a întregii societăți românești. Unirea tuturor eforturilor în vederea ameliorării situației copiilor ar putea reprezenta un model de înțelegere și colaborare la nivel național.

1.6. Între cele aproximativ 6 milioane de copii ai României se regăsesc și copiii defavorizați. În favoarea acestora trebuie întreprinse și promovate acțiuni speciale în scopul respectării și garantării tuturor drepturilor lor, în vederea asigurării creșterii și dezvoltării plene a acestor copii. Protecția eficientă a copilului în dificultate nu va fi niciodată posibilă fără o abordare sistemică, considerând-o parte integrantă a ansamblului general al politicilor sociale, familiale, educaționale și de sănătate, toate având ca finalitate creșterea bunăstării întregii populații și implicit a copiilor.

1.7. Cadrul de definire a acțiunilor și măsurilor necesare pentru ca punctele cheie ale politicii în domeniul protecției copilului să prindă viață este concretizat de prezenta strategie. Construită în spiritul prevederilor

convențiilor și tratatelor internaționale în domeniu ratificate de România prezenta strategie ține seama însă și de particularitățile de intervenție în contextul socioeconomic și cultural românesc.

1.8. În definirea și implementarea prezentei strategii Guvernul României pornește de la premisa politică majoră a continuării și aprofundării reformei în domeniu, prin valorificarea experienței și a rezultatelor pozitive obținute până în prezent și prin acordarea unei atenții sporite față de aspectele care ridică încă probleme majore de sistem. În acest sens prezenta strategie reprezintă o revizuire și o ameliorare a strategiei anterioare.

1.9. Propunând un cadru de acțiune coerent, Strategia guvernamentală în domeniul protecției copilului în dificultate (2001—2004):

- evidențiază rolul central al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție (A.N.P.C.A.) în abordarea problematicii copilului aflat în dificultate sau în situație de risc;

- stabilește cadrul instituțional prin care acțiunea A.N.P.C.A. se integrează/corelează/coordonează cu acțiunea ministerelor și a celorlalte structuri guvernamentale responsabile în domeniul politicilor sociale, familiale și educaționale;

- evidențiază rolul esențial al administrației publice locale în rezolvarea cazuisticii referitoare la copiii aflați în dificultate sau în situație de risc, precum și intenția de continuare a descentralizării acțiunii de la nivelul județelor la cel al localităților;

- prezintă cadrul de intervenție și colaborarea în domeniu cu societatea civilă, în special cu organizațiile neguvernamentale (române și străine), fără de care nu pot fi concepute dinamica sistemului de protecție a copilului, respectarea și promovarea drepturilor acestuia.

1.10. Pentru aplicarea prevederilor prezentei strategii Guvernul încurajează cooperarea cu acele culte recunoscute legal pe teritoriul României, care manifestă vocație socială și eficacitate în astfel de acțiuni. Totodată este avută în vedere colaborarea cu Biserica Ortodoxă Română care și-a exprimat totala disponibilitate în ceea ce privește implicarea în ameliorarea situației copiilor și a familiilor în dificultate.

1.11. Este foarte important de subliniat faptul că în acțiunea complexă de protecție a copiilor, de respectare și promovare a drepturilor acestora România beneficiază de un sprijin consistent acordat de comunitatea internațională. Astfel:

- Uniunea Europeană s-a implicat în acest domeniu prin programe de asistență PHARE încă de la începutul anilor '90 atât printr-un important volum de finanțare nerambursabilă, cât și printr-o expertiză tehnică multiplă și susținută;

- Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF) este, de asemenea, din anul 1990 o prezență activă în țara noastră, dezvoltând multiple proiecte având ca scop ameliorarea situației copiilor din punct de vedere social, medical sau al educației;

- Banca Mondială și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei sunt parteneri ai Guvernului României în cadrul unui important program de reformă a sistemului de protecție a copilului;

- guvernele unor țări precum S.U.A., Marea Britanie, Franța, Spania, Suedia și Elveția sprijină sistemul românesc de protecție a copilului fie pe bază bilaterală, fie în cadrul unor programe internaționale mai ample.

1.12. Prezenta strategie pornește de la premisa necesității unei coordonări corespunzătoare a tuturor acestor programe, în scopul evitării duplicării și paralelismelor, precum și în vederea utilizării eficiente atât a resurselor alocate acestor proiecte, cât și a expertizei și rezultatelor câștigate în urma derulării lor.

1.13. Prezenta strategie pornește de la principiile pe care se fundamentează politica guvernamentală în domeniu, stabilind direcțiile generale și obiectivele specifice care sunt avute în vedere, drumul ce trebuie parcurs pentru atingerea rezultatelor scontate și resursele necesare acestui sistem, ținându-se seama de grupurile-țintă de beneficiari finali avute în vedere cu prioritate.

2. Misiunea A.N.P.C.A.

2.1. Constituită în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 12/2001 Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție (A.N.P.C.A.) este organul de specialitate al Guvernului, care asigură coordonarea metodologică a protecției copilului, fiind responsabilă de elaborarea, coordonarea și monitorizarea politicii în domeniu. În vederea atingerii scopurilor pentru care a fost înființată, A.N.P.C.A. își însușește și promovează prevederile tratatelor și convențiilor internaționale definitorii pentru domeniul propriu de activitate, pornind de la:

- Declarația Universală a Drepturilor Omului;
- Convenția cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990;
- Convenția asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale, încheiată la Haga.

2.2. A.N.P.C.A. îndeplinește următoarele funcții:

- de strategie, prin care se asigură fundamentarea, elaborarea și aplicarea strategiei și a programelor de reformă în domeniul protecției copilului și adopției;

- de reglementare, prin care se asigură elaborarea cadrului normativ necesar în vederea realizării obiectivelor și programelor;
- de administrare, prin care se asigură administrarea proprietății publice și private a statului și gestionarea serviciilor publice în domeniul protecției copiilor aflați în dificultate;
- de reprezentare, prin care se asigură în numele statului român reprezentarea pe plan intern și extern;
- de autoritate de stat, prin care se asigură urmărirea aplicării reglementărilor din domeniul propriu, controlul respectării aplicării acestora, precum și a activității instituțiilor și organismelor aflate în subordinea sau sub autoritatea sa.

2.3. Scopul intervenției A.N.P.C.A. în implementarea politicii și strategiei în domeniul protecției copilului se focalizează pe promovarea, respectarea și garantarea tuturor drepturilor copilului, astfel cum sunt ele menționate în Convenția cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, în contextul ansamblului drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și, în același timp, pe asigurarea pentru copii a statutului de partener în procesul decizional, în vederea ameliorării condițiilor lor de viață.

2.4. Unul dintre instrumentele concrete prin care este direcționată, efectuată și controlată aplicarea reformei este reprezentat de programele de interes național. Acestea reprezintă modalități de cofinanțare de la bugetul statului a activităților de protecție a copilului la nivel local. Guvernul, prin intermediul A.N.P.C.A., exercită controlul asupra modului în care sunt cheltuite fondurile alocate în cadrul acestor programe.

2.5. În vederea atingerii acestui scop un pas important va fi operaționalizarea drepturilor și libertăților stipulate de actele normative internaționale ratificate de România, în cadrul unui act normativ intern, complet și complex, care să cuprindă:

a) măsurile prin care se vor asigura într-un grad mai ridicat exercitarea efectivă și realizarea deplină a drepturilor și libertăților copilului, precum și promovarea acestor drepturi și libertăți;

b) actorii publici și privați având responsabilități în elaborarea măsurilor menționate mai sus și, în același timp, în aplicarea lor;

c) sistemul de monitorizare/evaluare a modului de aplicare a măsurilor menționate la lit. a) și, respectiv, a activității actorilor menționați la lit. b) într-o manieră care să permită o continuă ameliorare a acestora.

3. Responsabilitățile administrației publice locale

Primarul

În conformitate cu prevederile art. 68 alin. (1) lit. a) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, primarul „asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor“.

Potrivit prevederilor art. 69 din Legea nr. 215/2001 primarul, în exercitarea atribuțiilor de autoritate tutelară, acționează și ca reprezentant al statului. În acest sens primarul dispune efectuarea anchetelor sociale în privința respectării drepturilor copilului și face ancheta primară pentru instituirea tutelei.

Pe baza Codului familiei, cu modificările ulterioare, primarul este obligat să asigure integritatea drepturilor fundamentale ale copilului din comunitatea în care este ales.

Președintele consiliului județean

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (1) lit. o) din Legea nr. 215/2001, președintele consiliului județean „îndrumă metodologic, urmărește și controlează activitățile de stare civilă și autoritate tutelară, desfășurate în comune și orașe“.

În conformitate cu prevederile art. 116 alin. (1) lit. q) din Legea nr. 215/2001, președintele consiliului județean „coordonează, controlează și răspunde de activitatea privind protecția drepturilor copilului“. Aceste atribuții delegate de stat autorității administrației publice județene sunt realizate prin aparatul propriu de specialitate al consiliului județean, care este coordonat de secretarul general al județului.

Secretarul general al județului

Potrivit prevederilor art. 120 alin. (7) din Legea nr. 215/2001 secretarul general al județului „coordonează compartimentele de stare civilă și autoritate tutelară din aparatul propriu de specialitate al consiliului județean“. Potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, republicată, secretarul general al județului este ținut cu sarcini precise în ceea ce privește coordonarea autorității tutelare și îndeplinirea măsurilor ce privesc protecția copilului aflat în dificultate, în concordanță cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 12/2001.

Autoritățile administrației publice locale sunt ținute să îndeplinească orice alte sarcini în materie date de Guvern sau prin legi speciale, cu condiția asigurării fondurilor necesare, potrivit art. 7 alin. (3) din Legea nr. 215/2001.

4. Implicarea altor ministere și instituții în realizarea prezentei strategii

Ministerul Justiției

Colaborarea dintre instanță și autoritatea administrației publice locale în privința anchetelor sociale cu privire la instituirea tutelei, încredințarea minorilor, adopției, abandonului

Completarea legislației în domeniu (Codul civil, Codul penal, Codul familiei și alte acte normative) pentru a se asigura respectarea drepturilor copilului și protecția acestuia față de orice abuz.

Ministerul de Interne

Colaborarea dintre autoritățile administrației publice locale și serviciile specifice Ministerului de Interne

Supravegherea familiilor din care provin copiii aflați în situație de risc (abuzati, neglijați), intervenția în locuința familiilor care abuzează și neglijează copiii și sesizarea autorităților administrației publice locale pentru realizarea procedurilor prevăzute de lege.

Ministerul Sănătății și Familiei

Colaborarea autorităților administrației publice locale cu serviciile specializate de urgență din sistemul sanitar

Crearea împreună cu autoritățile administrației publice locale de servicii comunitare destinate tratamentului, îngrijirii, reabilitării și protecției copilului cu handicap, în conformitate cu nevoile și resursele locale.

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

Împreună cu autoritățile administrației publice locale va elabora și va dezvolta programe de orientare socioprofesională pentru copiii (tinerii) din sistemul de ocrotire

Suținerea inițiativelor de înființare de întreprinderi și ateliere protejate, care să faciliteze integrarea profesională a tinerilor.

Ministerul Educației și Cercetării

Colaborarea dintre autoritățile administrației publice locale și sistemul de învățământ românesc, prin finanțarea de programe locale privind instituționalizarea educațională și integrarea copiilor aflați în dificultate

Sprrijinirea instituțiilor specializate de protecție a copilului, prin implicarea autorităților administrației publice locale în programe comune de educație și mediatizare a drepturilor copilului.

5. Principii

Principiile pe care Guvernul își fundamentează prezenta strategie sunt:

1. *Principiul interesului superior al copilului*

În toate acțiunile care se realizează în contextul prezentei strategii primează interesul superior al copilului. Prezenta strategie promovează acțiuni care converg prioritar către protecția copilului aflat în dificultate sau în situație de risc, indiferent care ar fi natura cauzelor care determină această situație.

2. Principiul nediscriminării și egalității șanselor

Politica în domeniul protecției copilului este concepută și aplicată astfel încât să se asigure în România respectarea și promovarea drepturilor copilului prevăzute în Convenția cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, indiferent de rasa, culoarea, sexul, limba, religia, opinia politică sau de altă natură, naționalitatea, apartenența etnică și socială, infirmitatea, nașterea sau situația copilului ori a părinților sau tutorilor săi.

3. Principiul asigurării unui mediu familial

Toate demersurile stabilite prin prezenta strategie se bazează pe asigurarea unui mediu de viață de tip familial pentru fiecare copil, inclusiv pentru copiii aflați în dificultate. Dacă pe o perioadă determinată copilul aflat în dificultate este protejat în familii substitutive sau în unități de tip rezidențial, este prioritară realizarea unui mediu de viață de tip familial pe toată durata măsurii de protecție până când se realizează reintegrarea copilului în familia naturală, în familia lărgită sau (în situațiile în care reintegrarea nu este posibilă sau nu este în interesul superior al copilului) până la integrarea sa într-o familie adoptivă.

4. Principiul descentralizării și responsabilizării comunității

În prezent sistemul de protecție a copiilor aflați în dificultate funcționează descentralizat la nivelul județelor, respectiv al sectoarelor municipiului București. Prezenta strategie se bazează pe întărirea serviciilor publice specializate pentru protecția copilului, aflate în subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, precum și pe implicarea comunităților locale, prin continuarea descentralizării unor servicii la nivelul primăriilor localităților. Se acordă o atenție specială responsabilizării comunității în ceea ce privește rezolvarea problemelor referitoare la propriii copii.

5. Principiul solidarității

Creșterea, dezvoltarea și educarea tuturor copiilor se fac în spiritul demnității, libertății și al respectului față de semenii, acordându-se o atenție prioritară întăririi coeziunii sociale în abordarea problematicii referitoare la copil, cu referire specială la grupurile cele mai vulnerabile — copiii aflați în dificultate.

6. Principiul intervenției intersectoriale și interdisciplinare

Problematika protecției copilului este abordată în contextul politicilor sociale, familiale și educaționale. Abordarea și rezolvarea problemelor din acest domeniu presupun colaborarea și coordonarea intervențiilor tuturor factorilor responsabili, intersectorialitate și interdisciplinaritate.

7. Principiul parteneriatului

A.N.P.C.A. promovează, în toate tipurile de activități specificate în prezenta strategie, cooperarea cu:

- ministerele și alte instituții ale administrației publice centrale, respectiv cu structurile din teritoriu ale acestora;
- serviciile publice specializate ale administrației publice locale din județe și sectoarele municipiului București;
- comunitățile locale;
- organizațiile neguvernamentale românești și străine care acționează în domeniul protecției copilului prin programe umanitare și profesionale;
- instituțiile, organismele și organizațiile europene și internaționale.

Principiul parteneriatului se regăsește la toate nivelurile de intervenție, de la nivelul național până la cel local. Prin cooperare și parteneriat se realizează toate tipurile de activități, de la concepția și coordonarea prezentei strategii până la intervenția interdisciplinară în favoarea copilului și a familiei.

6. Grupurile-țintă

Grupurile-țintă avute în vedere cu prioritate în stabilirea prezentei strategii sunt:

- copiii instituționalizați;
- copiii protejați în familie, atât în cea proprie (în vederea reducerii riscului de abandon), cât și în familia substitutivă/servicii alternative de tip familial;
- copiii maltratați, neglijați sau abuzați în propria familie;
- copiii cu nevoi speciale și cei infectați HIV ori bolnavi SIDA, aflați în instituții sau în forme de protecție alternative de tip familial;
- copiii delincvenți;
- copiii străzii;
- copiii/tinerii care ating vârsta majoratului pe parcursul instituționalizării pe termen lung.

În conformitate cu Strategia Guvernului României de îmbunătățire a situației romilor, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 430/2001, o atenție deosebită se va acorda copiilor aparținând acestei minorități. De altfel acești copii se regăsesc în toate grupurile-țintă avute în vedere cu prioritate de prezenta strategie.

7. Direcții generale

Direcțiile generale ale procesului de reformă a sistemului de protecție a copilului aflat în dificultate sau în situație de risc sunt:

1. Prevenirea și reducerea abandonului copiilor de către propriii părinți, prin sprijinirea familiilor aflate în situații dificile

2. Restructurarea serviciilor și instituțiilor de tip rezidențial existente, inclusiv a serviciilor pentru copiii cu deficiențe sau cu handicap; *reorientarea utilizării resurselor* financiare, materiale, umane și tehnice ale acestora către organizarea și diversificarea de servicii alternative la protecția rezidențială și reducerea numărului copiilor instituționalizați (în special, pe termen lung sau nedefinit)

3. Îmbunătățirea, completarea și armonizarea cadrului legislativ necesar în vederea organizării și funcționării sistemului de protecție a copilului, atât pentru perfecționarea și clarificarea acestuia, cât și pentru alinierea sa la standardele prevăzute de normele și tratatele internaționale în domeniu, la care România este parte.

În acest context, prioritate vor avea:

- reconsiderarea legislației referitoare la adopție, urmărindu-se în primul rând încurajarea adopției naționale, prin acordarea de către stat familiilor adoptatoare de stimulente pe o perioadă determinată;

- clarificarea prevederilor legale în domeniul neglijării, molestării sau abuzului asupra copilului în propria familie;

- perfecționarea legislației referitoare la delincvența și justiția juvenilă;

- analizarea posibilității înființării unor tribunale pentru minori/ale copiilor;

- perfecționarea legislației referitoare la exploatarea muncii copilului;

- reconsiderarea legislației referitoare la exploatarea sexuală a copiilor.

Totodată, printr-un larg proces de consultare și implicare la nivelul întregii societăți se va elabora și se va transmite spre adoptare un proiect de „Cod al copilului“, lege-cadru sau lege unică referitoare la întreaga problematică a vieții, creșterii și bunăstării tuturor copiilor.

4. Promovarea adopției (după principiul „o familie pentru un copil“ și nu „un copil pentru o familie“) ca măsură specială de protecție a copilului, cu accent deosebit pe încurajarea adopției naționale. Prin adopția națională se va urmări menținerea copiilor adoptați din instituții de ocrotire în mediul lingvistic și psihosocial care le este familiar. Totodată, adopția internațională va fi practică ca ultimă modalitate de protecție a copilului în familie, după epuizarea tuturor celorlalte opțiuni în plan intern.

5. Continuarea procesului de descentralizare a sistemului, de la nivelul județelor spre cel al localităților, prin dezvoltarea și diversificarea serviciilor de prevenire a abandonului copiilor și de protecție a acestora și prin responsabilizarea comunității cu privire la problemele propriilor copii.

6. Îmbunătățirea mecanismelor financiare: asigurarea resurselor financiare, coordonarea fluxurilor de bani, creșterea eficienței utilizării bugetelor alocate, creșterea eficacității rezultatelor obținute la nivelul beneficiarului final al sistemului — copilul protejat.

7. Ameliorarea sistemului de standarde minimale obligatorii, respectiv de norme profesionale și administrativ-instituționale, pe tipuri de servicii și intervenții oferite de sistemul de protecție a copilului.

8. Crearea unui sistem de acreditare la nivel național a organizațiilor neguvernamentale care desfășoară activități în domeniul protecției copilului. Sistemul urmează să cuprindă și un organism central cu competențe în domeniul acreditării și monitorizării activității organizațiilor neguvernamentale, în conformitate cu sistemul de standarde minime obligatorii.

9. Dezvoltarea și profesionalizarea resurselor umane care intervin în sistemul de protecție a copilului, prin definirea și promovarea statutului profesional, precum și prin asigurarea formării inițiale și permanente a personalului din sistem, de toate categoriile și la toate nivelurile.

10. Crearea și dezvoltarea unui sistem național de monitorizare și evaluare a situației copilului aflat în dificultate sau în situație de risc, precum și a activității serviciilor și instituțiilor de îngrijire și protecție a copilului, inclusiv a resurselor financiare disponibile sau alocate la/de la nivel central și local și a modului de utilizare a acestor resurse, un astfel de sistem de monitorizare/evaluare permițând prevederea eventualelor crize bugetare ale sistemului de protecție a copilului.

Guvernul va urmări armonizarea/corelarea proceselor de reformă din domenii precum: protecție socială, administrație locală, justiție, sănătate, educație, cu reforma din domeniul protecției copilului, în vederea asigurării unei sincronizări a acestor procese.

8. Rezultate scontate

Rezultatele scontate în aplicarea prezentei strategii sunt:

- a) scăderea ratei abandonului copiilor de către propriii părinți;
- b) scăderea numărului de copii instituționalizați;
- c) scăderea numărului de instituții rezidențiale și închiderea celor care, din diferite motive, nu pot fi restructurate pentru a asigura un mediu de tip familial;
- d) creșterea progresivă a ponderii copiilor protejați prin forme alternative de servicii și instituții de tip familial sau reintegrați în propria familie în raport cu protecția asigurată în instituții de tip rezidențial;
- e) creșterea numărului de servicii alternative oferite copilului aflat în dificultate, raportat la numărul instituțiilor „clasice“ de protecție;

Dezvoltarea și diversificarea modalităților de intervenție în vederea prevenirii abandonului și a reducerii instituționalizării

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Integrarea politicilor de protecție a copilului în ansamblul general al politicilor sociale, astfel încât să se asigure că prestațiile sociale contribuie la sprijinirea familiilor în creșterea și îngrijirea propriilor copii	A.N.P.C.A., M.A.P., M.M.S.S.,	Trimestrul IV 2002
	Dezvoltarea cadrului legislativ de o manieră care să asigure diversificarea modalităților de sprijin destinate susținerii familiilor în creșterea și îngrijirea propriilor copii	M.S.F.	Trimestrul IV 2002
	Elaborarea și validarea standardelor de calitate pentru toate tipurile de servicii de protecție a copilului (centru de zi, centru de primire în regim de urgență, centru maternal, centru de consiliere și sprijin pentru părinți, centru de pregătire a reintegrării și integrării familiale, centru de plasament pentru copilul cu handicap, centru de zi de îngrijire și recuperare, servicii pentru copilul delinvent, servicii pentru tineri, serviciu de asistență pentru exprimarea opiniei)		Trimestrul III 2001 – trimestrul I 2003
	Completarea cadrului juridic existent cu privire la: I. atestarea, angajarea, formarea, evaluarea și monitorizarea asistentului maternal profesionist, în special: a) elaborarea unei metodologii-cadru de colaborare între serviciul public specializat și organismele private autorizate care angajează asistenți maternali profesioniști; și b) reevaluarea compensației materiale care se acordă asistentului maternal și familiei/persoanei care are un copil în plasament/incredințare, astfel încât aceasta să țină seama de vârsta, starea de sănătate/gradul de handicap și de numărul copiilor aflați în îngrijire, de numărul orelor de lucru (după caz); II. reevaluarea normelor sanitare-veținare necesare pentru funcționarea serviciilor și instituțiilor de protecție a copilului din subordinea serviciilor publice specializate		Trimestrul IV 2001
IMPLEMENTAREA	Continuarea dezvoltării și a diversificării de servicii alternative destinate unei îngrijiri personalizate și adecvate nevoilor copilului (centru de zi, centru de primire în regim de urgență, centru maternal, centru de consiliere și sprijin pentru părinți, centru de pregătire a reintegrării și integrării familiale, centru de plasament pentru copilul cu handicap, centru de zi de îngrijire și recuperare, servicii pentru copilul delinvent, serviciu de asistență și sprijin pentru tineri, serviciu de asistență pentru exprimarea opiniei), cu suportul oferit în principal de: – implementarea, în parteneriat cu Delegația Comisiei Europene, a Programului PHARE în valoare de 25 MEURO „Copiii mai întâi”; și – continuarea implementării Programului de reformă a sistemului de protecție a copilului, cu finanțare de la Banca Mondială și Banca de Dezvoltare a Consiliului European	A.N.P.C.A., S.P.S.P.C., autorități locale	Trimestrul II 2001 – trimestrul IV 2002
	Aplicarea standardelor de calitate în toate tipurile de servicii		Trimestrul I 2003
	Restructurarea unui număr de cel puțin 40 de instituții de tip rezidențial pentru protecția copilului		Trimestrul IV 2002
	Extinderea rețelei de asistenți maternali profesioniști și diversificarea și, pentru a răspunde cât mai bine nevoilor identificate în sistem (asistenți maternali specializați pentru copilul cu handicap și cu nevoi speciale, pentru situații de urgență, pentru copilul în vârstă de 0–1 an)		Trimestrul II 2001 – trimestrul IV 2004
	Aplicarea standardelor de protecție a copilului prin alternative de tip familial și a unor proceduri de evaluare/monitorizare a calității plasamentului/incredințării		Trimestrul II 2002

	Activități	Răspunde	Termen
IMPLEMENTAREA	Dezvoltarea sistemului de monitorizare la nivel național prin: a) delimitarea „Fișei copilului” – principalul instrument de monitorizare a situației copiilor protejați în toate tipurile de servicii din sistem și realizarea bazelor de date la nivel național, județean și local; și b) integrarea, în cadrul acestui instrument, a programului de management financiar și dezvoltarea unui mecanism financiar eficient în sistemul de protecție a copilului		Permanent
	Identificarea arilor prioritare de intervenție pentru prevenirea abandonului în vederea integrării etortului societății civile în cadrul demersurilor efectuate în sistemul de protecție a drepturilor copilului		Permanent

Beneficiari: copiii aflați în dificultate;
copiii cu handicap și nevoi (educative) speciale.

Rezultate:

numărul de copii aflați în instituții va scădea cu 10.000 până la sfârșitul anului 2001 și cu aproximativ 25.000 până la sfârșitul anului 2004, prin reintegrarea lor în familiile naturale, plasament/incredințare la rude, la alte familii sau persoane, la asistenți maternali profesioniști și prin diversificarea de servicii alternative;

numărul de asistenți maternali profesioniști va ajunge la 3.000 până la sfârșitul anului 2004 (în prezent numărul acestora este de aproximativ 4.000), iar numărul de copii care vor beneficia de serviciile acestora va crește până la 10.400 în același interval de timp (în prezent numărul acestora este de aproximativ 5.400);

40 de instituții de tip rezidențial vor fi restructurate până la sfârșitul anului 2002;

sistem național de monitorizare;

standarde și ghiduri metodologice care vor fi elaborate după cum urmează:

standarde de calitate pentru toate tipurile de servicii de protecție a copilului;

metodologie de evaluare, pregătire și monitorizare a familiei adoptive;

metodologie-cadru de colaborare între serviciul public specializat și organismele private autorizate care angajează asistenți maternali profesioniști

II. *Prevenirea abuzului și a neglijării copilului, sub orice formă, precum și a fenomenelor care pot determina intrarea copilului în dificultate*

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Modificarea și completarea legislației primare (Codul civil, Codul penal, Codul familiei și, după caz, alte prevederi legale), pentru a se asigura respectarea drepturilor copilului și protecția acestuia față de orice formă de abuz sau neglijare	A.N.P.C.A., M.A.P., M.S.F., M.M.S.S.	Trimestrul II 2002
	Dezvoltarea legislației secundare specifice, necesare pentru prevenirea și intervenția eficientă în cazurile de abuz și de neglijare a copilului, inclusiv în propria familie	M.E.C., M.F.P., M.I.M.J.	Trimestrul II 2002
	Adaptarea legislației românești în materie la legislația internațională, prin introducerea conceptelor operaționale <i>abuz și neglijare</i> , cu delimitări clare: abuz emoțional, fizic, sexual, economic, neglijare		Trimestrul II 2002
	Asigurarea cadrului legal pentru întărirea responsabilității reprezentanților serviciului public specializat și ai autorităților administrației publice locale pentru intervenția în locuința familiilor care își abuzează și își neglijază copiii		Trimestrul II 2002
	Elaborarea unui ghid metodologic cu privire la formele de abuz și neglijare a copilului, sistemul complex de identificare, înregistrare, raportare și rețineră a cazurilor de abuz și neglijare, precum și metodele de observare a electelor acestor cazuri		Trimestrul I 2002

	Activități	Răspunde	Termen
	Adaptarea și completarea cadrului juridic existent prin acțiuni legislative imediate în vederea eliminării exploatării muncii copiilor		Trimestrul I 2002
IMPLEMENTAREA	Redestinarea rolurilor și implicarea adecvată a tuturor structurilor responsabile de politicile de protecție socială la nivel național, județean și local, ca urmare a modificărilor legislative menționate mai sus	A.N.P.C.A., S.P.S.P.C., autorități locale,	Trimestrul IV 2002
	Întărirea și dezvoltarea, la nivel de județ și de comunitate, a serviciilor care intervin în prevenirea abuzului și neglijării copilului, a exploatării acestuia prin muncă sau a înțrării sale în dificultate (centre maternale, servicii de monitorizare, consiliere și sprijin al femeii gravide predispușe să abandoneze copilul, centre de zi pentru copilul cu probleme sociale, centre de zi pentru copii cu handicap, centre de consiliere și sprijin pentru familie, centre de pregătire a reintegrării și integrării familiale a copilului, servicii de prevenire a abandonului copilului)	M.S.F., M.M.S.S., M.E.C., M.F.P.	Trimestrul II 2001 – trimestrul IV 2004
	Crearea de servicii comunitare specifice destinate tratamentului și reabilitării copiilor victime ale abuzului		Permanent
	Crearea în cadrul direcțiilor pentru protecția drepturilor copilului a unor echipe multidisciplinare (asistent social, psiholog, polițist și jurist) destinate intervenției în cazurile de abuz/neglijare		Trimestrul IV 2001 – trimestrul II 2002
	Întărirea de servicii și linii telefonice „telefonul copilului” la care se poate apela în regim de urgență pentru orice situație care pune în pericol integritatea fizică și psihică a copilului		Trimestrul III 2001 – trimestrul I 2003
	Dezvoltarea și testarea de proiecte care să contribuie la deținerea/îmbunătățirea măsurilor de prevenire și intervenție eficiente în cazurile de abuz și neglijare a copilului, inclusiv în familie		Trimestrul IV 2001 – trimestrul IV 2004
	Elaborarea de studii cu privire la deținerea familiilor aflate în situații de risc și la inventarierea cauzelor posibile ale acestor situații, precum și la evoluția fenomenului de maltratare a copilului, pe baza cărora să se poată realiza și aplica programe de recuperare și reintegrare a copiilor victime ale diferitelor forme de abuz și neglijare		Trimestrul I 2003
	Dezvoltarea de campanii de informare, educare și comunicare pentru schimbarea atitudinii/comportamentului populației la nivel național, județean, local		Trimestrul IV 2001 – trimestrul III 2002
	Elaborarea și aplicarea unui program național pentru desfășurarea unei campanii de acțiuni preventive care să antreneze următoarele categorii de parteneri: școala, familia, primăria și serviciul public specializat		Trimestrul III 2002
	Informarea și sensibilizarea publicului larg cu privire la necesitatea protecției copilului contra oricărei forme de abuz, neglijare sau exploatare		Trimestrul III 2002
	Elaborarea și aplicarea de programe de acțiune în vederea eliminării exploatării muncii copilului		Trimestrul II 2002

Beneficiari: copii aflați în situație de risc în propria familie (abuzate, neglijate);
copii care abandonează școala;
copii cu nevoi speciale aflați în familia substitutivă sau în unități rezidențiale;
copii aflați în sistemul de protecție (în unități rezidențiale sau la familii substitutive);
copii delincvenți/cu antecedente de delincvență juvenilă;
copii ai străzii
copii exploatați prin muncă.

Rezultate:
cadrul legal adecvat pentru prevenirea abandonului copilului, precum și a oricărei forme de maltratare a acestuia,
proceduri de identificare și intervenție în cazurile de abuz și de neglijare a copilului;
realizarea următoarelor studii, rapoarte și materiale informative:
studiu cu privire la deținerea familiilor aflate în situație de risc și la inventarierea cauzelor a acestor situații;
raport cuprinzând evidența tuturor serviciilor de prevenire și a liniilor telefonice care funcționează în județe, precum și a celor aflate în fază de proiect;

reperioar anual al serviciilor de prevenire din județe;
modele planie de populanzare a acestora.

Înființarea de servicii de prevenire la nivel de comunitate (300 de servicii de prevenire la nivel de comunitate până la stârșitul anului 2004);

crearea de servicii de terapie și de integrare socială pentru victimele abuzului și maltratării: 47 de servicii create până la stârșitul anului 2004 (în prezent există un singur serviciu de acest fel).

III. *Continuarea procesului de descentralizare de la nivel județean la nivel local și întărirea capacității instituționale la nivel local, pentru asumarea responsabilității în abordarea problematicii copilului aflat în dificultate*

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Revizuirea și completarea legislației referitoare la serviciile comunitare locale	A.N.P.C.A., M.A.P., M.S.F., M.M.S.S., M.E.C., M.F.P.	Trimestrul II 2002
	Elaborarea de metodologii de organizare și funcționare a serviciilor comunitare integrate		Trimestrul IV 2001
IMPLEMENTAREA	Înființarea de servicii comunitare integrate care să asigure o protecție personalizată și adecvată nevoilor copilului, accentuându-se cu precădere prevenirea și reducerea abandonului și a instituționalizării copilului, precum și monitorizarea familiilor aflate în dificultate și a celor cu risc de abandon	A.N.P.C.A., S.P.S.P.C., autorități locale, M.S.F., M.M.S.S., M.E.C.	Trimestrul III 2001 – trimestrul IV 2004
	Dezvoltarea unei rețele de asistenți și/sau lucrători sociali la nivelul comunităților locale, care să aibă posibilitatea identificării rapide a situațiilor care ar putea periclita dezvoltarea fizică, psihică sau morală a copilului		Trimestrul III 2001 – trimestrul IV 2004
	Formarea de personal la nivelul primăriilor		Permanent
	Informarea și sensibilizarea prin intermediul mass-media la nivel național, județean, local		Permanent

Beneficiar:

- copii aflați în situație de risc care trăiesc în propria familie;
- copii aflați în dificultate care beneficiază de măsuri de protecție în unități rezidențiale sau în familii substitutive și pentru care se pregătește reintegrarea sau integrarea familială;
- copii cu handicap și cu nevoi speciale;
- copii ai străzii;
- copii delincvenți;
- copii exploatați prin muncă.

Rezultate:

creșterea numărului de asistenți sau de lucrători sociali formați și angajați la nivelul primăriilor cu 1.400 până la stârșitul anului 2004;

creșterea numărului de intervenții realizate la nivelul primăriilor pentru prevenirea și identificarea precoce a situațiilor de risc pentru copii;

creșterea numărului de servicii comunitare integrate la nivelul comunităților locale cu 700 până la stârșitul anului 2004 (în prezent numărul acestora este de aproximativ 130), concomitent cu scăderea numărului de copii instituționalizați provenind din comunitățile respective;

creșterea numărului de copii protejați în sistem alternativ (inclusiv prin plasament/încredințare la familii și persoane), concomitent cu scăderea numărului de copii aflați în instituții (10.000 de copii dezinstituționalizați până la stârșitul anului 2001);

metodologii de organizare și funcționare a serviciilor comunitare integrate.

IV. Crearea și dezvoltarea de servicii specializate și de practici integrative pentru copiii cu nevoi speciale, în vederea îmbunătățirii șanselor acestora de dezvoltare deplină și armonioasă

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Elaborarea și validarea de standarde privind integrarea în comunitate a copilului cu nevoi speciale	A.N.P.C.A., M.A.P.,	Trimestrul IV 2002
	Elaborarea și promovarea planului individual de evaluare a copilului cu nevoi speciale, protejat în instituțiile rezidențiale, și a potențialului lui de recuperare	M.M.S.S., M.S.F., M.J.	Trimestrul II 2003
	Elaborarea și promovarea standardelor minime de calitate pentru serviciile destinate copilului cu nevoi speciale		Trimestrul III 2002
	Elaborarea unui „Cod de practică în centrul de plasament pentru copiii cu handicap” care să promoveze bunele practici profesionale în aplicarea standardelor de calitate, asigurând cu prioritate demedicalizarea serviciilor oferite copilului cu handicap		Trimestrul III 2002
	Armonizarea legislației interne cu prevederile convențiilor și tratatelor internaționale la care România este parte, pe probleme specifice reținerii copilului cu nevoi speciale		Trimestrul IV 2002
IMPLEMENTAREA	Închiderea unităților care nu pot fi reabilitate	A.N.P.C.A.,	Trimestrul IV 2002
	Restructurarea în etape a unităților preluate în anul 2000, ca centre de plasament de tip familial pentru copii cu handicap, centre de îngrijire de zi și de recuperare pentru copii cu handicap sau, după caz, alte servicii destinate îngrijirii, reabilitării și protecției copilului cu handicap, în conformitate cu nevoile și cu resursele locale	S.P.S.P.C., M.S.F., M.M.S.S., autorități locale	Trimestrul IV 2002
	Aplicarea standardelor de calitate în toate unitățile de tip rezidențial		Trimestrul IV 2002
	Dezvoltarea de programe cu obiective specifice pentru recuperarea și reintegrarea copilului și adolescentului cu nevoi speciale în contextul lor familial și comunitar, inclusiv dezvoltarea rețelei de asistenți maternali profesioniști, pregătiți pentru protecția copiilor cu nevoi speciale și a celor infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA		Trimestrul I 2003 – trimestrul I 2004
	Dezvoltarea unor programe de integrare socială și familială a copiilor infectați HIV sau bolnavi de SIDA		

Beneficiari: copiii cu nevoi speciale și infectați HIV sau bolnavi de SIDA, aflați în familia substitutivă sau în unități rezidențiale.

Rezultate:

numărul de servicii diversificate, integrate, oferite copilului cu nevoi speciale va crește cu 40 până la sfârșitul anului 2004;

numărul de copii cu nevoi speciale și infectați HIV sau bolnavi de SIDA aflați în sistemul rezidențial de ocrotă, se va diminua cu 5.000 până la sfârșitul anului 2004, concomitent cu creșterea numărului celor aflați în îngrijire alternativă;

vor fi elaborate standarde și ghiduri metodologice, după cum urmează:

standarde privind integrarea în comunitate a copilului cu nevoi speciale sau infectat HIV ori bolnav SIDA;

planul individual de evaluare a copilului cu nevoi speciale, protejat în instituțiile rezidențiale, și a potențialului lui de recuperare;

standarde minime de calitate pentru serviciile destinate copilului cu handicap și celui cu nevoi speciale.

V. *Dezvoltarea unui set de măsuri și mecanisme destinate tinerilor care până la vârsta de 18 ani beneficiază de una dintre măsurile de protecție a copilului prevăzute de lege, care să faciliteze dobândirea abilităților necesare pentru integrarea lor educațională, ocupațională și socială*

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Crearea cadrului legal care să faciliteze integrarea socială și profesională a tinerilor care ies din sistemul de protecție la vârsta majoratului	A.N.P.C.A., M.M.S.S., M.T.S., M.F.P.	Trimestrul I 2004
	Elaborarea unui ghid metodologic destinat echipei pluridisciplinare implicate în pregătirea integrării sociale și profesionale a adolescenților protejați în unități de tip rezidențial și în familii substitutive		Trimestrul III 2003
IMPLEMENTAREA	Întărirea la nivelul comunității a serviciilor de asistență și sprijin pentru tineri, ca structuri integrate în sistemul de servicii de protecție a copilului	A.N.P.C.A., S.P.S.P.C., M.S.F., M.M.S.S., M.T.S., autorități locale, M.F.P.	Trimestrul I 2003
	Elaborarea și promovarea unui plan individual pentru evaluarea și orientarea copiilor începând cu vârsta de 14 ani		Trimestrul IV 2001
	Dezvoltarea de programe de orientare socioprofesională pentru copiii/tinerii din sistemul de ocrotire (în mod particular adresate tinerilor care au ajuns în preajma vârstei la care părăsesc centrele de plasament) și corelarea lor cu alte programe de dezvoltare regională		Trimestrul II 2002 – trimestrul IV 2004
	Elaborarea unui model de formare complementară a educatorilor care pregătesc adolescenții din centrul de plasament pentru părăsirea instituției și integrarea lor socială și profesională, precum și formarea unui număr cât mai mare de educatori, conform nevoilor de formare existente în județe		Trimestrul I 2002
	Formarea profesională a adolescenților și tinerilor cu instituții abilitate în domeniu, pentru a lucra în mici întreprinderi, ateliere protejate, ferme etc.		Trimestrul I 2002 – trimestrul I 2003
	Susținerea inițiativelor de întărirea de întreprinderi și ateliere protejate, care să faciliteze integrarea profesională eficientă a tinerilor		Trimestrul IV 2001 – trimestrul I 2004
	Adoptarea și punerea în practică a unui plan de acțiune pentru integrarea socioprofesională a tinerilor care ies din sistemul de protecție		Trimestrul IV 2002

Beneficiar: copii între 14 – 18 ani aflați în sistemul de protecție;
tineri care au împlinit vârsta de 18 ani, inclusiv tineri cu nevoi speciale, care beneficiază de una dintre măsurile de protecție stabilite prin lege.

Rezultate:
creșterea numărului de tineri cuprinși în programe de orientare socioprofesională,
creșterea numărului de tineri integrați profesional.

VI. *Popularizarea drepturilor copilului și sensibilizarea opiniei publice în vederea îmbunătățirii atitudinii și comportamentului general privind problematica specifică a copilului și a familiei aflate în situație de risc sau în dificultate*

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Elaborarea și validarea unei strategii naționale de comunicare cu privire la respectarea și promovarea drepturilor copilului în România	A.N.P.C.A., M.M.S.S., M.F.P.	Trimestrul IV 2002

	Activități	Răspunde	Termen
IMPLEMENTAREA	Informarea sistematică a opiniei publice asupra importanței creșterii și educării copilului într-un mediu familial	A.N.P.C.A., S.P.S.P.C., autorități locale	Trimestrul III 2001 – trimestrul IV 2002
	Realizarea de sondaje de opinie și studii		Permanent
	Promovarea imaginii structurilor implicate în protecția copilului la nivel național, județean și local și a serviciilor destinate copilului și familiei		Trimestrial
	Realizarea buletinului informativ trimestrial „În interesul copilului”	coordonat de A.N.P.C.A.	
	Aplicarea Strategiei naționale de comunicare, pe temele stabilite ca prioritate în fața de elaborare	.	Trimestrul IV 2002 – trimestrul IV 2004
	Popularizarea celor mai bune practici de respectare și promovare a drepturilor copilului		Permanent

Beneficiari: copiii aflați în dificultate;
publicul larg.

Rezultate:

Strategia națională de comunicare va fi elaborată până la sfârșitul anului 2002;
îmbunătățirea imaginii în mass-media a sistemului de protecție a copilului;
cunoașterea de către opinia publică a obiectivelor realizărilor și a dificultăților reformei
înțelegerea problematicii copilului aflat în dificultate;
sensibilizarea și conștientizarea publică vor determina o creștere a coeziunii sociale;
stimularea acțiunilor de voluntariat din partea cetățenilor români.

VII. Încurajarea adopției ca măsură specială de protecție a copilului aflat în dificultate

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Identificarea unor mecanisme și modalități de stimulare și concertare a eforturilor autorităților publice însărcinate cu activitatea de protecție a copilului, a societății civile și a altor actori implicați, pentru promovarea adopției naționale	A.N.P.C.A., M.F.P.	Trimestrul II—III 2001
	Adoptarea unui act normativ cu privire la regimul juridic al adopției, care să țină seama de convențiile internaționale în materia adopției și de recomandările organismelor internaționale, aplicate la realitatea românească		Trimestrul III—IV 2001
	Stimularea adopției naționale, cu respectarea interesului superior al copilului, prin reducerea și simplificarea termenelor și procedurilor premergătoare încuviințării adopției (pe cale procedurală)		Permanent
	Elaborarea unei metodologii de evaluare, pregătire și monitorizare a familiei adoptive		Trimestrul IV 2001
	Luarea unor măsuri economico-sociale, cu concursul autorităților competente, de natură să stimuleze adopția națională (de exemplu: reducerea impozitului pe venitul global al familiilor adoptive pe o perioadă de doi ani de la încuviințarea adopției, alte măsuri ce privesc acordarea de facilități fiscale pentru familiile adoptive)		Permanent
	Practicarea adopției internaționale ca ultimă formă de protecție a copilului, după epuizarea soluțiilor în plan intern, așa cum este consacrată prin prevederile Convenției asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale, încheiată la Haga la 29 mai 1993 și ratificată de România prin Legea nr. 84/1994		Permanent

	Activități	Răspunde	Termen
IMPLEMENTAREA	Campații mass-media în scopul sensibilizării opiniei publice cu privire la problema copiilor aflați în dificultate sau lipsiți de ocrotire părintească, campanii de informare/popularizare la nivel județean/local asupra modalităților practice de adopție	A.N.P.C.A., S.P.S.P.C., autorități locale	Permanent
	Organizarea de seminarii și conferințe, în parteneriat cu alte autorități publice și/sau organisme neguvernamentale, pe tema protecției drepturilor copilului prin adopție		Permanent
	Realizarea și difuzarea de materiale publicitare pe aceeași temă		Permanent
	Combaterea stereotipurilor negative (ca de exemplu „copii instituționalizați”) care induc discriminări negative la adresa copiilor aflați în dificultate și conduc la reținerea potențialilor adoptatori români în orientarea atenției către acești copii.		Permanent

Beneficiari: copiii aflați în dificultate, care pot fi adoptați în condițiile legii

Rezultate:

oferirea unui mediu stabil, permanent, adecvat dezvoltării armonioase și depline a personalității copilului lipsit de ocrotire părintească, în cadrul căruia să fie respectate drepturile fundamentale care sunt recunoscute;
 exploatarea potențialului de familie adoptive române;
 creșterea numărului de adopții naționale;
 implicarea mai activă și mai eficientă a comunității locale în identificarea de soluții alternative pentru problema copiilor lipsiți de ocrotire părintească;
 abordarea unitară și coerentă a promovării și respectării prin adopție a drepturilor copilului.

VIII. Gestionarea eficientă a resurselor umane și financiare implicate în sistemul de protecție a copilului

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Elaborarea și validarea standardelor ocupaționale pentru toate ocupațiile specifice sistemului de protecție a copilului	A.N.P.C.A., M.M.S.S., M.E.C.	Trimestrul II 2003
	Elaborarea și validarea de modele de formare/perfecționare și proceduri de atestare a personalului din sistem		Trimestrul IV 2003
	Elaborarea unui sistem de acreditare a furnizorilor de servicii de protecție a copilului (instituții publice sau organizații neguvernamentale)		Trimestrul IV 2002
	Elaborarea unei metodologii de analiză a sistemului de protecție a copilului la nivel județean		Trimestrul IV 2002
	Elaborarea unui sistem de management financiar adaptat dinamicii activităților de protecție a copilului		Trimestrul I 2003
IMPLEMENTAREA	Analiza utilizării resurselor financiare și identificarea de nevoi	A.N.P.C.A., S.P.S.P.C., M.E.C.,	Anual
	Asigurarea formării/perfecționării permanente a tuturor categoriilor de personal din sistem		Anual
	Formarea/trăințului pentru reconversia profesională a resurselor umane disponibilizate în urma restructurării/închiderii instituțiilor rezidențiale de protecție a copilului	M.M.S.S., autorități locale	Anual
	Organizarea de cursuri-pilot și multiplicarea lor în întreaga țară pentru a răspunde nevoilor existente		Trimestrul IV 2001 – trimestrul IV 2004
	Antrenarea și colaborarea cu organizații neguvernamentale specializate în organizarea de programe de formare a resurselor umane din sistem		Permanent

- f) scăderea duratei de ședere a copiilor în instituții rezidențiale;
- g) punerea în practică, la nivel național, a standardelor minime obligatorii, a regulamentelor-cadru de funcționare și a ghidurilor metodologice de bună practică pentru organizarea și funcționarea serviciilor și instituțiilor din sistemul de protecție a copilului;
- h) ameliorarea calității îngrijirii copiilor în sistem rezidențial, ca urmare a aplicării standardelor de calitate;
- i) funcționarea unui sistem național, flexibil și operațional de monitorizare a întregii activități de protecție a copilului;
- j) întărirea controlului asupra alocării și utilizării fondurilor în sistem;
- k) asigurarea unei balanțe echilibrate între fondurile cheltuite și calitatea serviciilor oferite;
- l) creșterea profesionalismului resurselor umane din sistem;
- m) asigurarea reconversiei resurselor umane disponibilizate în urma procesului de restructurare/închidere a instituțiilor rezidențiale de protecție a copilului spre noi profesii necesare sistemului;
- n) responsabilizarea comunității în abordarea problematicii copilului (în conformitate cu practica existentă la nivelul țărilor din spațiul euroatlantic);
- o) adoptarea măsurilor cu caracter legislativ și mediativ care să conducă la creșterea numărului adopțiilor naționale, prin elaborarea cadrului legal necesar și prin derularea unei campanii publice pentru stimularea potențialului de adopție din România, în vederea creșterii numărului familiilor care adoptă copii aflați în dificultate; dezvoltarea unor practici privind adopția, caracterizate prin transparență și corectitudine, care să servească nemijlocit interesului superior al copilului și să nu permită obținerea de profituri necuvenite din această activitate;
- p) clarificarea responsabilității, rolurilor și relațiilor dintre diferitele instituții implicate în problemă, la diverse niveluri, precum și coordonarea acțiunii acestora;
- q) creșterea participării și specializarea acțiunii organizațiilor neguvernamentale în domeniul protecției copilului;
- r) clarificarea, simplificarea/eficientizarea și operaționalizarea cadrului legal ce guvernează problematica referitoare la copii, în mod particular în domeniul protecției copiilor aflați în dificultate sau în situație de risc.

Plan operațional pentru implementarea Strategiei guvernamentale

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 310 din 30 iunie 1999.

În domeniul protecției copilului în dificultate (2001—2004)

Obiective operaționale

I. Dezvoltarea și diversificarea modalităților de intervenție în vederea prevenirii abandonului și a reducerii instituționalizării

II. Prevenirea abuzului și a neglijării copilului, sub orice formă, precum și a fenomenelor care pot determina intrarea copilului în dificultate

III. Continuarea procesului de descentralizare de la nivel județean la nivel local și întărirea capacității instituționale la nivel local, pentru asumarea responsabilității în abordarea problematicei copilului aflat în dificultate

IV. Crearea și dezvoltarea de servicii specializate și de practici integrative pentru copiii cu nevoi speciale, în vederea îmbunătățirii șanselor acestora de dezvoltare deplină și armonioasă

V. Dezvoltarea unui set de măsuri și mecanisme destinat tinerilor care până la vârsta de 18 ani beneficiază de una dintre măsurile de protecție a copilului prevăzute de lege, care să faciliteze dobândirea abilităților necesare pentru integrarea lor educațională, ocupațională și socială

VI. Popularizarea drepturilor copilului și sensibilizarea opiniei publice în vederea îmbunătățirii atitudinii și comportamentului general privind problematica specifică a copilului și a familiei aflate în situație de risc sau în dificultate

VII. Încurajarea adopției ca măsură specială de protecție a copilului aflat în dificultate

VIII. Gestionarea eficientă a resurselor umane și financiare implicate în sistemul de protecție a copilului

Beneficiari:

— beneficiar direct: personalul din sistem;

— beneficiar indirect: copilul aflat în dificultate, cu nevoi speciale, în situație de risc etc.

Rezultate:

- studii periodice privind nevoile de formare;
- strategii de formare;
- strategii județene de promovare și respectare a drepturilor copilului;
- standarde ocupaționale validate pentru toate ocupațiile specifice sistemului de protecție a copilului;
- modele de formare validate și implementate la nivel național;
- creșterea profesionalismului personalului din sistem;
- reconversia resurselor umane disponibilizate în urma restructurării/închiderii instituțiilor rezidențiale de protecție a copilului, spre noi profesii necesare sistemului (asistenți maternali, asistenți sociali etc.)
- abordarea unitară și coerentă a promovării și respectării drepturilor copilului.

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ A GUVERNULUI NR. 102/1999 PRIVIND PROTECȚIA SPECIALĂ ȘI ÎNCADRAREA

ÎN MUNCĂ A PERSOANELOR CU HANDICAP*

În temeiul art. 114 alin. (4) din Constituția României,
Guvernul României emite următoarea ordonanță de urgență:

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Persoanele cu handicap, în înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, sunt acele persoane care au un dezavantaj datorat unor deficiențe fizice, senzoriale, psihice sau mentale, care le împiedică sau le limitează accesul normal și în condiții de egalitate la viața socială, potrivit vârstei, sexului, factorilor sociali, materiali și culturali, necesitând măsuri de protecție specială în vederea integrării lor sociale.

(2) Protecția specială cuprinde măsurile ce urmează a fi luate în temeiul acestei ordonanțe de urgență, pentru exercitarea dreptului persoanelor cu handicap la un regim special de prevenire, de tratament, de readaptare, de învățământ, de instruire și de integrare socială a acestei categorii de persoane.

(3) Măsurile de protecție specială se aplică pe baza încadrării în categorii de persoane cu handicap, în raport cu gradul de handicap stabilit în urma evaluării efectuate de către comisiile de expertiză medicală a persoanelor cu handicap, potrivit criteriilor prevăzute în normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Art. 2. — (1) Încadrarea într-o categorie de persoane cu handicap care necesită protecție specială în raport cu gradul de handicap se atestă, atât pentru adulți, cât și pentru copii, potrivit criteriilor de diagnostic clinic, diagnostic funcțional și de evaluare a capacității de muncă, care stabilesc gradul de handicap — ușor, mediu, accentuat și grav —, prin certificat emis de comisiile de expertiză medicală a persoanelor cu handicap pentru adulți și, respectiv, pentru copii, prevăzute la cap. V.

(2) În sensul prezentei ordonanțe de urgență prin copil se înțelege persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și care nu are capacitate deplină de exercițiu.

(3) O dată cu eliberarea certificatelor de încadrare în grade de handicap, comisiile de expertiză medicală a persoanelor cu handicap au obligația de a elabora un program individual de recuperare și integrare socială, care prevede acțiunile medicale, educative, profesionale și sociale necesare pentru recuperarea, readaptarea, instruirea și integrarea sau reintegrarea socială a persoanei cu handicap.

(4) Pentru elaborarea programului individual de recuperare și integrare socială comisiile de expertiză medicală a persoanelor cu handicap se vor

consulta în mod obligatoriu cu persoana cu handicap și, după caz, cu reprezentanții legali ai acesteia, precum și cu specialiști din diferite domenii, în funcție de specificul fiecărui caz.

(5) Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap, autoritățile administrației publice centrale de specialitate și ale administrației publice locale au obligația de a asigura, pe baza dispozițiilor legale în vigoare și în limita resurselor pe care le au la dispoziție, condițiile necesare pentru realizarea programului individual de recuperare și integrare socială pentru fiecare persoană cu handicap.

Art. 3. — (1) Realizarea măsurilor de protecție specială a persoanelor cu handicap, prevăzute de prezenta ordonanță de urgență, este organizată, coordonată și controlată de către Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap, organ al administrației publice centrale de specialitate din subordinea Guvernului României.

(2) Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap colaborează cu ministere și cu alte organe ale administrației publice centrale de specialitate, cu autoritățile administrației publice locale și cu organizațiile neguvernamentale ale persoanelor cu handicap sau care desfășoară activități în domeniul protecției persoanelor cu handicap.

Art. 4. — Protecția specială a persoanelor cu handicap se realizează prin acordarea drepturilor prevăzute de prezenta ordonanță de urgență la domiciliu sau, după caz, în instituții de protecție specială a persoanelor cu handicap.

CAPITOLUL II

Instituțiile de protecție specială a persoanelor cu handicap

Art. 5. — Protecția specială a persoanelor cu handicap, în formă instituționalizată, se realizează prin acordarea de servicii de asistență, îngrijire, tratament, recuperare, reabilitare, orientare și formare profesională, precum și de alte tipuri de servicii în cadrul instituțiilor de protecție specială a persoanelor cu handicap.

Art. 6. — (1) Instituțiile de protecție specială a persoanelor cu handicap pot fi înființate și organizate ca instituții de interes public, sub formă de centre-pilot, centre de îngrijire și asistență, centre de recuperare și reabilitare, centre de integrare prin terapie ocupațională, prevăzute în anexa la prezenta ordonanță de urgență, precum și sub alte forme specifice, cu avizul Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap.

(2) Actualele instituții pentru asistență specială a persoanelor cu handicap, prevăzute în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 939/1997 privind reorganizarea și funcționarea Secretariatului de Stat pentru Handicapați, se

reorganizează ca instituții de protecție specială a persoanelor cu handicap, potrivit anexei la prezenta ordonanță de urgență.

Art. 7. — (1) Instituțiile de protecție specială a persoanelor cu handicap, prevăzute la art. 6, au personalitate juridică și se află în coordonarea Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap.

(2) Finanțarea instituțiilor de protecție specială a persoanelor cu handicap, prevăzute în anexă, se asigură din: contribuțiile proprii ale beneficiarilor de asistență socială sau ale întreținătorilor acestora, sume alocate de la bugetele autorităților administrației publice locale și din alte venituri realizate în condițiile legii.

(3) Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap poate alocă sume din Fondul special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap instituțiilor prevăzute în anexă, pe bază de convenții încheiate cu autoritățile administrației publice locale.

(4) Reorganizarea instituțiilor actuale prevăzute în anexă, precum și regulamentul-cadru de organizare și funcționare pentru fiecare tip de instituție de protecție specială a persoanelor cu handicap se aprobă prin hotărâre a Guvernului, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(5) Predarea-preluarea patrimoniului și a personalului între instituțiile actuale și cele înființate prin reorganizarea acestora se efectuează pe bază de protocol, în condițiile prevăzute prin hotărârea Guvernului menționată la alin. (4). Salarizarea personalului instituțiilor înființate prin reorganizare se stabilește potrivit Legii nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică.

Art. 8. — Instituțiile de protecție specială a persoanelor cu handicap pot fi înființate prin:

- a) hotărâre a Guvernului;
- b) hotărâre a consiliului județean sau a consiliului local, după caz;
- c) hotărâri ale unor organizații neguvernamentale sau care au ca obiect de activitate și protecția specială a persoanelor cu handicap;
- d) hotărâri ale cultelor recunoscute, potrivit legii, în România.

Art. 9. — (1) Instituțiile prevăzute la art. 6 pot fi înființate și în comun de mai multe instituții și persoane juridice dintre cele menționate la art. 8, prin contract de asociere.

(2) Contractul de asociere se încheie între ordonatorii principali de credite, în cazul consiliilor județene, consiliilor locale, Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap și al altor organe ale administrației publice centrale de specialitate, și reprezentanții legali ai persoanelor juridice.

(3) Contractul de asociere trebuie să prevadă resursele financiare reprezentând contribuția fiecărei părți la susținerea cheltuielilor de investiții și

de funcționare ale instituției de protecție specială care se înființează prin asociere, durata asocierii, modul de administrare a patrimoniului instituției, precum și alte clauze prevăzute în contractul de asociere. Contractul-cadru de asociere se stabilește prin normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 10. — (1) Instituțiile de protecție specială a persoanelor cu handicap, înființate cu avizul Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap, se află în coordonarea metodologică a acestuia.

(2) Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap își exercită atribuția de coordonare metodologică prin: elaborarea de norme și metodologii privind organizarea și funcționarea instituțiilor de protecție specială a persoanelor cu handicap; asigurarea instruirii și perfecționării profesionale a personalului de specialitate; verificarea respectării dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență și ale altor acte normative referitoare la activitatea acestora; sprijinirea dezvoltării acestor instituții în conformitate cu strategia și cu programele naționale de protecție specială a persoanelor cu handicap.

(3) Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap este autorizat să controleze activitatea tuturor instituțiilor de protecție specială a persoanelor cu handicap, să informeze Guvernul și, după caz, Curtea de Conturi asupra aspectelor negative constatate.

CAPITOLUL III

Accesibilități pentru persoanele cu handicap

Art. 11. — (1) Clădirile instituțiilor publice, ale celor culturale, sportive sau de petrecere a timpului liber, locuințele construite din fonduri publice, mijloacele de transport în comun, telefoanele publice, precum și căile de acces vor fi amenajate astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap.

(2) Lucrările de amenajare a acestora se vor face în etape, în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență, iar costurile lucrărilor vor fi suportate, după caz, din bugetele proprii ale ministerelor, ale celorlalte autorități ale administrației publice centrale de specialitate, precum și din bugetele autorităților publice locale.

Art. 12. — Autoritățile prevăzute de lege vor elibera autorizația de construcție pentru clădirile publice ce urmează a se construi, numai în condițiile respectării prevederilor normativului în domeniu, care va fi aprobat prin ordin al ministrului lucrărilor publice și amenajării teritoriului și va fi publicat în Monitorul Oficial al României. Fac excepție de la această prevedere construcțiile personale și anexele acestora.

Art. 13. — (1) Toate lucrările de refacere, reparații, reconstrucție sau consolidare a drumurilor publice, a instituțiilor publice, a celor culturale, sportive și de petrecere a timpului liber, a magazinelor și restaurantelor, a sediilor prestatorilor de servicii către populație vor fi proiectate și executate astfel încât să respecte prevederile normativului menționat la art. 12.

(2) Până la data de 31 decembrie 2003 vor fi adaptate pentru a permite accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap toate clădirile instituțiilor publice, ale celor culturale, sportive sau de petrecere a timpului liber, magazinele și restaurantele, sediile prestatorilor de servicii către populație, precum și căile publice de acces.

Art. 14. — Montarea telefoanelor publice se va face numai cu respectarea prevederilor normativului prevăzut la art. 12. Până la data de 31 decembrie 2001 toate telefoanele publice vor fi amenajate, cu respectarea prevederilor acestui normativ.

Art. 15. — (1) De la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență limbajul mimico-gestual se bucură de recunoaștere oficială din partea statului.

(2) Până la data de 31 decembrie 2002 toate instituțiile publice vor încadra, pentru relațiile directe cu persoanele surde sau surdo-mute, traducători ai limbajului mimico-gestual, autorizați potrivit legii.

Art. 16. — (1) În termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, în spațiile de parcare de pe lângă instituțiile de interes public vor fi rezervate și semnalizate prin semnul internațional minimum 4% din numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai puțin de două locuri pentru parcare gratuită a mijloacelor de transport ale persoanelor cu handicap.

(2) Până la data de 31 decembrie 2002 toate spațiile de parcare organizate vor avea rezervate și semnalizate prin semnul internațional minimum 4% din numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai puțin de două locuri pentru parcare gratuită a mijloacelor de transport ale persoanelor cu handicap.

Art. 17. — (1) Toate societățile sau regiile de transport în comun, urban sau interurban, au obligația de a achiziționa mijloace de transport special adaptate pentru accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap.

(2) În termen de maximum 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență producătorii de mijloace de transport în comun au obligația de a introduce în fabricație mijloace de transport în comun, special adaptate accesului neîngrădit al persoanelor cu handicap.

(3) Până la data de 31 decembrie 2010 toate mijloacele de transport în comun aflate în circulație vor fi adaptate accesului neîngrădit al persoanelor cu handicap.

(4) Până la data de 31 decembrie 2005 autoritățile administrației publice locale au obligația de a monta sisteme de semnalizare sonoră și vizuală pentru

persoanele cu handicap, la trecerile de pietoni, precum și panouri de afișaj în mijloacele de transport și pe drumurile publice.

CAPITOLUL IV Drepturile și obligațiile persoanelor cu handicap

SECȚIUNEA I

Drepturi de care beneficiază copiii cu handicap

Art. 18. — (1) În vederea asigurării integrării cu șanse egale în viața socială, copiii cu handicap beneficiază de următoarele drepturi:

a) acces liber și egal în orice instituție de învățământ obișnuit, în raport cu restantul funcțional și potențialul recuperator, cu respectarea prevederilor legislației din domeniul învățământului;

b) pregătire școlară la domiciliu a copiilor cu handicap, nedeplasabili, pe durata învățământului obligatoriu prevăzut de lege. Pregătirea școlară la domiciliul copiilor cu handicap, nedeplasabili, se va stabili potrivit normelor ce vor fi aprobate prin ordin al ministrului educației naționale, cu avizul Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap și al Ministerului Finanțelor, ce va fi publicat în Monitorul Oficial al României;

c) alocație de stat pentru copiii cu handicap, în condițiile și în cuantumul prevăzute de lege, majorat cu 100%;

d) alocație de întreținere pentru copiii cu handicap, aflați în plasament familial sau încredințați, potrivit legii, unei familii ori persoane sau unui organism privat autorizat potrivit legii, în cuantumul prevăzut de lege, majorat cu 50%;

e) locuri de odihnă gratuite în tabere, atât pentru copiii cu handicap, cât și pentru copiii preșcolari, elevi sau studenți ai persoanelor cu handicap, o dată pe an, conform convențiilor încheiate între Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap și Ministerul Educației Naționale;

f) un asistent personal pentru copiii cu handicap grav, ale cărui drepturi se stabilesc potrivit art. 32.

(2) Persoana care are în îngrijire, supraveghere și întreținere un copil cu handicap beneficiază de următoarele drepturi:

a) concediu plătit pentru îngrijirea copilului cu handicap, până la împlinirea de către acesta a vârstei de 3 ani;

b) concedii medicale pentru îngrijirea copiilor cu handicap accentuat sau grav, care necesită tratament pentru afecțiuni intercurente, până la împlinirea de către copii a vârstei de 18 ani;

c) gratuitatea serviciilor hoteliere, în cazul însoțirii în spital a copiilor cu handicap, pentru membrul familiei care îl însoțește.

SECȚIUNEA A II-A

Drepturi de care beneficiază adulții cu handicap

Art. 19. — În vederea asigurării dreptului la securitate socială, precum și a dreptului la ocrotirea sănătății și la instruire, adulții cu handicap beneficiază de următoarele drepturi:

a) adulții inapți de muncă din cauza handicapului, dacă nu au alte venituri cu excepția pensiei de urmaș, beneficiază de ajutor special lunar în valoare de 195.270 lei pe toată durata handicapului; cei cu venituri până la acest cuantum primesc diferența până la nivelul ajutorului special lunar; pentru afecțiuni care creează handicap ireversibil, ajutorul special lunar se stabilește pe toată durata vieții;

b) nevăzătorii beneficiază de venit lunar sub forma unei pensii sociale în valoare de 359.980 lei, indiferent de vârstă și de veniturile realizate din salarii, pe toată durata handicapului grav; cei cu handicap accentuat beneficiază de un venit lunar în cuantum de 50% din venitul stabilit pentru cei cu handicap grav, pe toată durata handicapului; persoanele nevăzătoare, care cumulează salariul cu pensia pentru limită de vârstă, cu pensia I.O.V.R. sau cu pensia pentru pierderea capacității de muncă, vor opta pentru una dintre acestea sau pentru pensia socială. Nevăzătorii care nu desfășoară activitate salarizată cumulează pensia socială cu una dintre celelalte pensii stabilite potrivit legii;

c) un asistent personal pentru adulții cu handicap grav, ale cărui drepturi se stabilesc potrivit art. 32;

d) scutirea de la plata taxelor vamale pentru introducerea în țară, o dată la 8 ani, la alegere, pentru motociclete, motorete sau autoturisme, adaptate special pentru transportul persoanelor cu handicap, pentru folosință proprie;

e) scutirea de la plata taxelor de abonament pentru adulții cu handicap grav, deținători de aparate radio și de televizoare; de această facilitate beneficiază și persoanele care au în întreținere persoane cu handicap;

f) prioritate la instalarea postului telefonic și scutirea de la plata taxelor de instalare și de transfer al abonamentului telefonic, precum și de la costul a 50 de impulsuri pentru abonamentul comun la 2 abonați, 100 de impulsuri pentru abonament — linie individuală și 400 de impulsuri pentru nevăzători, atât pentru adulții cu handicap, cât și pentru familiile acestora, dacă au domiciliul comun, potrivit normelor ce vor fi aprobate prin ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Comunicații și Informatică, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României;

g) gratuitatea transportului urban cu mijloace de transport în comun pentru adulții cu handicap accentuat și grav și pentru asistenții personali sau pentru însoțitorii acestora;

h) gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu tren de persoane clasa a II-a, cu autobuzele sau navele pentru transportul fluvial, în limita a 12 călătorii dus-întors pe an pentru adulții cu handicap grav și pentru asistenții

personali sau pentru însoțitorii acestora și în limita a 6 călătorii dus-întors pe an pentru adulții cu handicap accentuat și pentru însoțitorii acestora, în condițiile stabilite de normele metodologice prevăzute la art. 1 alin. (3); adulții cu afecțiuni renale, care necesită hemodializă în alte localități decât cele de domiciliu, precum și asistenții personali ai acestora beneficiază de gratuitate și peste limita menționată, în funcție de recomandarea centrului de hemodializă;

i) pregătirea școlară la domiciliu, la cerere, a adulților cu handicap, nedeplasabili, potrivit normelor ce vor fi aprobate prin ordin al ministrului educației naționale, cu avizul Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap și al Ministerului Finanțelor;

j) acordarea asistenței medicale în conformitate cu prevederile Legii asigurărilor sociale de sănătate nr. 145/1997, cu modificările și completările ulterioare, și ale reglementărilor emise de Ministerul Sănătății, cu avizul Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap;

k) acordarea unei camere în plus, în condițiile legii, pe baza contractelor de închiriere pentru suprafețele locative cu destinația de locuințe, deținute de stat sau de unitățile administrative ale acestuia, la solicitarea persoanelor cu handicap grav, precum și a familiilor care au în întreținere un copil cu handicap grav;

l) stabilirea chiriei, în condițiile legii, pe baza contractelor de închiriere pentru suprafețele locative cu destinația de locuințe, deținute de stat sau de unitățile administrative ale acestuia, la tariful minim prevăzut de lege, iar pentru nevăzători, redus cu 50%.

Art. 20. — (1) Drepturile acordate conform art. 18 alin. (1) lit. c) și e), art. 18 alin. (2) lit. c) și art. 19 lit. a), b), e), f) și h) se suportă din bugetul Fondului special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap.

(2) Drepturile acordate conform art. 18 alin. (1) lit. f) și art. 19 lit. c) și g) se suportă din bugetele locale.

(3) Drepturile acordate conform art. 18 alin. (1) lit. d) se suportă de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

(4) Drepturile acordate conform art. 18 alin. (2) lit. a) și b) se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat.

(5) Drepturile prevăzute la art. 19 lit. a) și b) se indexează sau se corectează la aceeași dată și în aceleași condiții ca și pensiile de asigurări sociale de stat pentru limită de vârstă.

(6) Autoritățile administrației publice locale care nu dispun de resurse financiare necesare pentru plata drepturilor prevăzute la alin. (2) vor primi, prin transfer de la Fondul special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap, sumele necesare pentru completarea veniturilor proprii, astfel încât să poată asigura plata integrală a acestor drepturi. Aceste transferuri se

stabilesc pe bază de convenție încheiată între Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap și autoritățile administrației publice locale.

SECȚIUNEA A III-A

Obligațiile persoanelor cu handicap

Art. 21. — Persoanele cu handicap au următoarele obligații:

a) să se prezinte la comisiile de expertiză medicală a persoanelor cu handicap, care funcționează pe lângă inspectoratele de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap, prevăzute la cap. V, aflate în subordinea Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap, pentru încadrarea într-o categorie de persoane cu handicap care necesită protecție specială în raport cu gradul de handicap, precum și la reevaluarea periodică, potrivit normelor metodologice prevăzute la art. 1 alin. (3);

b) să urmeze programul individual de recuperare și integrare socială, stabilit de comisiile de expertiză medicală a persoanelor cu handicap, sub supravegherea asistenților sociali din cadrul inspectoratelor de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap sau ai organizațiilor neguvernamentale autorizate, potrivit legii, să desfășoare activități de protecție specială a persoanelor cu handicap, care colaborează cu aceste inspectorate;

c) să se încadreze în muncă, în condițiile legii, în raport cu pregătirea și posibilitățile fizice și psihice ale acestora și pe baza recomandărilor medicale;

d) să colaboreze cu asistenții sociali și cu inspectoratele de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap și ai unităților prevăzute la art. 6.

CAPITOLUL V

Organizarea și funcționarea comisiilor de expertiză medicală a persoanelor cu handicap

Art. 22. — (1) Pentru încadrarea adulților într-o categorie de persoane cu handicap care necesită protecție specială, în raport cu gradul de handicap, se înființează, la nivel județean și al sectoarelor municipiului București, comisii de expertiză medicală a adulților cu handicap.

(2) Comisiile prevăzute la alin. (1) au următoarea componență:

— un președinte desemnat de Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap din rândul specialiștilor inspectoratelor de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap;

— 2 membri, dintre care un specialist în expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă, din cadrul cabinetelor de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă județene și ale sectoarelor municipiului București, desemnat de șeful oficiului de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă județean, respectiv al municipiului București, și un

membru desemnat de conducerile inspectoratelor de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap, de profesie medic;

— un membru cu statut de observator, desemnat de organizațiile neguvernamentale autorizate potrivit legii, care desfășoară activități de protecție specială a persoanelor cu handicap în județul sau în sectoarele municipiului București;

— un secretar desemnat de conducerile inspectoratelor de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap, care poate fi și cadru mediu.

Art. 23. — (1) Pentru încadrarea copiilor într-o categorie de persoane cu handicap care necesită protecție specială, în raport cu gradul de handicap, se înființează comisii de expertiză medicală a copiilor cu handicap județene și ale sectoarelor municipiului București.

(2) Comisiile prevăzute la alin. (1) au în componența lor:

— un președinte desemnat de Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap din rândul specialiștilor inspectoratelor de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap;

— 3 membri, dintre care un medic specialist pediatru, un medic specialist psihiatru și un psiholog, desemnați de conducerile direcțiilor de sănătate publică județene și a municipiului București;

— un membru psihopedagog, desemnat de inspectoratele școlare județene și al municipiului București;

— un membru desemnat de conducerile inspectoratelor de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap, de profesie medic;

— un membru cu statut de observator, desemnat de organismele neguvernamentale autorizate potrivit legii, care desfășoară activități de protecție specială a persoanelor cu handicap în județul sau în sectoarele municipiului București;

— un secretar desemnat de conducerile inspectoratelor de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap, care poate fi și cadru mediu.

Art. 24. — Președintele și membrii comisiilor prevăzute la art. 22 și 23 au dreptul la o indemnizație de ședință. Cuantumul lunar al indemnizațiilor de ședință nu poate depăși cuantumul câștigului salarial mediu net pe economie, comunicat de Comisia Națională pentru Statistică, la data stabilirii dreptului.

Art. 25. — Comisiile de expertiză medicală prezentate la art. 22 și 23 funcționează pe lângă inspectoratele de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap.

Art. 26. — (1) Comisiile de expertiză medicală a persoanelor cu handicap se află în coordonarea Comisiei superioare de expertiză medicală a persoanelor cu handicap, care va funcționa pe lângă Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap.

(2) Comisia superioară de expertiză medicală a persoanelor cu handicap are în componența sa două secțiuni: secțiunea pentru adulți și secțiunea pentru

copii. Secțiunea pentru adulți este formată dintr-un președinte, desemnat de Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap, din câte un reprezentant al Ministerului Sănătății, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap, Institutului Național de Expertiză și de Recuperare a Capacității de Muncă, Institutului Național de Studii și Strategii privind Problemele Persoanelor cu Handicap și Institutului de Medicină Legală, membri, și un secretar, desemnat de Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap. Secțiunea pentru copii are în componența sa un președinte, desemnat de Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap, câte un reprezentant al Ministerului Sănătății, Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap, Departamentului pentru Protecția Copilului și Institutului Național de Studii și Strategii privind Problemele Persoanelor cu Handicap, membri, și un secretar desemnat de Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap.

(3) Președintele și membrii comisiei prevăzute la alin. (1) beneficiază de o indemnizație de ședință în condițiile art. 24.

Art. 27. — (1) Încadrarea sau respingerea încadrării într-o categorie de persoane cu handicap, adulți și copii, care necesită protecție specială în raport cu gradul de handicap, se atestă prin certificat emis de comisiile prevăzute la art. 22 și 23. Eliberarea certificatului este scutită de taxa de timbru.

(2) Certificatele emise potrivit alin. (1) pot fi contestate, în termen de 30 de zile de la comunicare, la Comisia superioară de expertiză medicală a persoanelor cu handicap, secțiunea pentru adulți sau, după caz, secțiunea pentru copii. Contestația va fi soluționată prin decizie, în termen de 45 de zile lucrătoare de la data înregistrării.

(3) Deciziile emise de către Comisia superioară de expertiză medicală a persoanelor cu handicap pot fi atacate potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990, cu modificările ulterioare, cererile adresate instanței fiind scutite de taxa judiciară de timbru.

Art. 28. — Indemnizațiile de ședință prevăzute la art. 24 și la art. 26 alin. (3) se suportă din bugetul Fondului special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap.

Art. 29. — Regulamentul de organizare și funcționare a comisiilor prevăzute la art. 22, 23 și 26 se aprobă prin ordin al secretarului de stat al Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap, în termen de 90 de zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență în Monitorul Oficial al României.

Art. 30. — În cazul eliberării de certificate de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap care necesită protecție specială în raport cu gradul de handicap, fără respectarea criteriilor stabilite prin normele metodologice prevăzute la art. 1 alin. (3), membrii comisiilor de expertiză medicală a persoanelor cu handicap, prevăzute la art. 22 și 23, vor fi obligați, în condițiile

legii, la: restituirea indemnizațiilor de ședință încasate pentru participare la activitatea comisiilor, excluderea definitivă din cadrul acestor comisii; suportarea sumelor reprezentând drepturile încasate necuvenit de către beneficiari, ca urmare a încadrării acestora cu nerespectarea dispozițiilor legale.

CAPITOLUL VI Drepturile și obligațiile asistentului personal

Art. 31. — (1) Asistentul personal al persoanei cu handicap este persoana care supraveghează, acordă asistență și îngrijire permanentă copilului sau adultului cu handicap grav.

(2) În cazul copilului sau adultului cu handicap, fără discernământ, asistentul personal nu poate fi angajat decât cu acordul familiei sau al susținătorilor legali ai persoanei cu handicap.

(3) Asistentul personal își desfășoară activitatea pe baza contractului individual de muncă sau, după caz, a convenției civile încheiate cu autoritățile administrației publice locale în a căror rază teritorială domiciliază persoana cu handicap.

Art. 32. — (1) Asistentul personal al persoanei cu handicap este salarizat sau, după caz, remunerat în raport cu dispozițiile legale privind salarizarea asistentului social debutant din unitățile bugetare.

(2) Condițiile de încadrare, drepturile și obligațiile asistentului personal al persoanei cu handicap se stabilesc, în condițiile legii, prin normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 33. — Asistentul personal are, în raport cu persoana cu handicap căreia îi acordă supraveghere, asistență și îngrijire permanentă, următoarele obligații:

a) de a presta persoanei cu handicap toate activitățile și serviciile prevăzute în contractul individual de muncă sau în convenția civilă încheiată cu autoritățile publice prevăzute la art. 31 alin. (3);

b) de a trata cu respect, bună-credință și înțelegere persoana cu handicap și de a nu abuza fizic sau moral de starea de incapacitate în care se găsește aceasta;

c) de a sesiza autoritățile publice locale și inspectoratele de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap despre orice modificare survenită în starea fizică, psihică sau socială a persoanei cu handicap, de natură să modifice acordarea drepturilor sau a accesibilităților prevăzute în prezenta ordonanță de urgență.

Art. 34. — Încălcarea oricăreia dintre obligațiile prevăzute la art. 33 și a celor prevăzute în contractul individual de muncă sau în convenția civilă atrage răspunderea juridică a asistentului personal, în condițiile legii.

CAPITOLUL VII

Încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap

Art. 35. — Încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap și realizarea de venituri de către acestea se fac în conformitate cu legislația generală a muncii, cu celelalte reglementări în vigoare, precum și cu dispozițiile speciale din prezenta ordonanță de urgență, în scopul integrării socioprofesionale a acestor persoane.

Art. 36. — (1) Persoanele cu handicap pot fi încadrate în muncă în condițiile legii, de către persoane fizice sau juridice care angajează personal salariat, conform pregătirii lor profesionale și capacității fizice și intelectuale de care dispun, pe baza unui contract individual de muncă.

(2) Încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap se poate face prin crearea de locuri de muncă protejate, special organizate, în scopul eliminării impedimentelor de orice fel, prin asigurarea înlesnirilor și adaptărilor corespunzătoare.

(3) Persoanele cu handicap pot fi angajate și cu munca la domiciliu, caz în care persoana fizică sau juridică care le angajează are obligația de a asigura transportul la și de la domiciliu al materiilor prime și materialelor pe care le utilizează în activitate și al produselor finite pe care le realizează.

Art. 37. — Persoanele fizice sau juridice care angajează persoane cu handicap pot înființa unități protejate, autorizate de Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap. Modul de autorizare a acestor unități se stabilește în normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 38. — (1) Unitățile protejate sunt unități special organizate și amenajate potrivit cerințelor persoanelor cu handicap, în vederea desfășurării activității acestor persoane, cu eliminarea oricărui impediment.

(2) Unitățile protejate vor fi sprijinite, atât la înființare, cât și pe parcursul desfășurării activităților lor, de autoritățile administrației publice locale, de inspectoratele de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap și de organizațiile neguvernamentale ale persoanelor cu handicap sau care au activități de protecție specială a persoanelor cu handicap.

Art. 39. — Unitățile protejate pot fi:

a) agenți economici cu personalitate juridică, indiferent de forma de organizare și de proprietate, care au cel puțin 50% din numărul de angajați persoane cu handicap încadrate cu contract individual de muncă;

b) secții, ateliere sau alte structuri fără personalitate juridică din cadrul agenților economici sau din cadrul organizațiilor neguvernamentale, care au contabilitate proprie și cel puțin 50% din numărul total de angajați persoane cu handicap încadrate cu contract individual de muncă;

c) asociații familiale, asociații sau fundații fără scop lucrativ, constituite de cel puțin o persoană cu handicap, precum și persoana cu handicap care este

autorizată, potrivit legii, să desfășoare activități economice independente, cu condiția achitării contribuțiilor de asigurări sociale prevăzute de lege.

Art. 40. — La începutul fiecărui an calendaristic unitățile protejate au obligația să prezinte inspectoratelor de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap o informare care va cuprinde datele necesare pentru a dovedi respectarea dispozițiilor legale referitoare la funcționarea unităților protejate și măsurile întreprinse pentru realizarea adaptărilor și înlesnirilor necesare pentru desfășurarea activității persoanelor cu handicap.

Art. 41. — Unitățile protejate pot organiza cursuri de calificare la locul de muncă pentru persoanele cu handicap adulte, cu avizul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, al Ministerului Educației Naționale și al Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap.

Art. 42. — (1) Societățile comerciale, regiile autonome, societățile și companiile naționale și alți agenți economici, care au un număr de cel puțin 100 de angajați, au obligația de a angaja persoane cu handicap cu contract individual de muncă într-un procent de cel puțin 4% din numărul total de angajați.

(2) Persoanelor cu handicap angajate cu contract individual de muncă li se asigură toate adaptările și înlesnirile necesare pentru înlăturarea oricărui impedimente în activitatea pe care o desfășoară.

Art. 43. — Societățile comerciale, regiile autonome, societățile și companiile naționale și alți agenți economici, care nu angajează persoane cu handicap în condițiile prevăzute la art. 42, au obligația de a plăti lunar la Fondul de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap o sumă egală cu salariul minim brut pe economie înmulțit cu numărul locurilor de muncă în care nu au încadrat persoane cu handicap, potrivit dispozițiilor ordonanței de urgență.

Art. 44. — Persoanele cu handicap grav, accentuat sau mediu, încadrate cu contract individual de muncă, beneficiază de următoarele drepturi de protecție specială:

a) pot ocupa, în condițiile legii, conform pregătirii și capacității fizice și intelectuale, orice funcție în cadrul organigramei angajatorilor. Angajatorii au obligația de a amenaja locul de muncă, astfel încât să fie eliminat orice impediment în desfășurarea activității;

b) scutire de impozit pe salariu, atât în cazul în care sunt angajate cu contract individual de muncă, cât și în cazul în care sunt angajate cu convenție de prestări de servicii;

c) o perioadă de probă la angajare, plătită, de cel puțin 45 de zile lucrătoare;

d) un preaviz plătit, de minimum 30 de zile lucrătoare, acordat la desfacerea contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului, pentru motive neimputabile acestora;

e) posibilitatea de a lucra mai puțin de 8 ore pe zi, în condițiile legii, în cazul în care beneficiază de o recomandare medicală în acest sens;

f) pensionarea la cerere pentru limită de vârstă pentru:

1. persoanele cu handicap grav, la o vechime în muncă realizată de la data dobândirii handicapului de minimum 15 ani bărbații și de minimum 10 ani femeile;

2. persoanele cu handicap accentuat, la o vechime în muncă realizată de la data dobândirii handicapului de minimum 20 de ani bărbații și minimum 15 ani femeile;

3. persoanele cu handicap mediu, la o vechime în muncă realizată de la data dobândirii handicapului de minimum 25 de ani bărbații și minimum 20 de ani femeile.

Pentru vechimea în muncă care depășește vechimea prevăzută la pct. 1, 2 și 3 se acordă un spor la pensie de 1% pentru fiecare an în plus.

Art. 45. — (1) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se constituie, la nivel central, pe lângă Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap, și la nivel județean și al municipiului București, pe lângă inspectoratele de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap, comisii de integrare socioprofesională a persoanelor cu handicap.

(2) Comisiile de integrare socioprofesională a persoanelor cu handicap coordonează activitățile de pregătire, formare, orientare profesională și de încadrare în muncă a persoanelor cu handicap.

(3) Activitățile de pregătire, formare și orientare profesională și de încadrare în muncă a persoanelor cu handicap se finanțează din bugetul Fondului special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap, în limita sumelor colectate în baza art. 43.

(4) Componența comisiilor de integrare socioprofesională a persoanelor cu handicap și regulamentul lor de organizare și funcționare se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

CAPITOLUL VIII

Parteneriatul cu organizațiile neguvernamentale ale persoanelor cu handicap sau care au ca obiect de activitate protecția specială a persoanelor cu handicap

Art. 46. — În activitatea de protecție specială a persoanelor cu handicap Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap întreține relații de dialog și parteneriat cu organizațiile neguvernamentale ale persoanelor cu handicap sau care au ca obiect de activitate protecția specială a persoanelor cu handicap.

Art. 47. — (1) La nivel național se constituie, pe lângă Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap, Consiliul Național Consultativ de Dialog

Social pentru Problemele Persoanelor cu Handicap, denumit în continuare Consiliul național.

(2) În componența Consiliului național intră reprezentanți desemnați de Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap, de organizațiile neguvernamentale autorizate, care au ca obiect de activitate protecția specială, persoanelor cu handicap, de ministere și de alte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și ai unor organizații patronale, caritabile sau profesionale, care sprijină financiar activitatea de protecție specială a persoanelor cu handicap.

(3) Consiliul național se întrunește trimestrial sau ori de câte ori este necesar, la convocarea Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap.

(4) Numărul reprezentanților în Consiliul național și regulamentul de organizare și funcționare se aprobă prin ordin al secretarului de stat al Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap.

Art. 48. — Consiliul național are următoarele atribuții:

a) elaborează strategia națională de protecție specială și integrare socială a persoanelor cu handicap, aprobată de Guvern;

b) emite avize consultative asupra proiectelor de acte normative în domeniul protecției speciale a persoanelor cu handicap;

c) participă, împreună cu Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap, la elaborarea politicilor și a programelor care urmăresc îndeplinirea obiectivelor strategice din domeniul protecției speciale a persoanelor cu handicap;

d) evaluează periodic rezultatele activității de protecție specială a persoanelor cu handicap și formulează propuneri Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap privind reactualizarea cadrului legislativ;

e) analizează neregulile și disfuncționalitățile apărute în activitatea instituțiilor de protecție specială a persoanelor cu handicap, care au atribuții în domeniul protecției speciale a persoanelor cu handicap, și propune Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap soluții de înlăturare a acestora.

Art. 49. — (1) La nivel județean și al municipiului București se constituie, pe lângă inspectoratele de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap, consilii consultative de dialog social județene și al municipiului București pentru persoanele cu handicap, denumite în continuare consilii.

(2) Consiliile sunt formate din reprezentanți desemnați de inspectoratele de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap, de organizațiile neguvernamentale autorizate, care au ca obiect de activitate protecția specială a persoanelor cu handicap, de prefecturi, de consilii județene, de Consiliul General al Municipiului București, precum și de serviciile descentralizate ale ministerelor sau ale altor autorități ale administrației publice locale care au legătură cu activitatea de protecție specială a persoanelor cu handicap.

(3) Dispozițiile art. 47 alin. (4) sunt aplicabile și consiliilor.

(4) Consiliile se întrunesc trimestrial sau ori de câte ori este necesar, la convocarea inspectoratelor de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap.

Art. 50. — Consiliile dezbate și urmăresc realizarea politicilor și a programelor de protecție specială a persoanelor cu handicap, intervenind pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale acestora.

Art. 51. — Organizațiile neguvernamentale ale persoanelor cu handicap sau care au ca obiect de activitate protecția specială a persoanelor cu handicap au dreptul, cu avizul Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap, de a primi subvenții de la bugetul de stat sau, după caz, de la bugetele locale, în cazul în care înființează și administrează unități de asistență, îngrijire sau recuperare a persoanelor cu handicap, în condițiile prevăzute de Legea nr. 34/1998 privind acordarea unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică, care înființează și administrează unități de asistență socială.

Art. 52. — (1) Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap poate participa, în parteneriat cu organizațiile neguvernamentale ale persoanelor cu handicap sau care au ca obiect de activitate protecția specială a persoanelor cu handicap, la finanțarea unor proiecte comune privind realizarea strategiei și a programelor de protecție specială și integrare socioprofesională a persoanelor cu handicap.

(2) Participarea la finanțarea acestor proiecte se face cu acordul părților.

(3) Administrarea unităților finanțate în comun se face de către consiliile de administrație, în care finanțatorii vor fi reprezentați proporțional cu participarea la proiect.

(4) Modul de finanțare a proiectelor și de administrare a unităților finanțate în comun se stabilește prin normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

CAPITOLUL IX

Fondul special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap

Art. 53. — (1) La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se constituie Fondul special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap din următoarele surse:

a) o cotă de 3% aplicată asupra fondului de salarii realizat lunar, inclusiv asupra câștigurilor realizate lunar de colaboratori persoane fizice, de către agenții economici, organizațiile cooperatiste, organizațiile economice străine cu sediul în România, de reprezentanțele autorizate în România, potrivit legii, ale persoanelor juridice străine care angajează personal român și de

persoanele fizice care utilizează muncă salariată, cu excepția unităților protejate prevăzute la art. 37;

b) penalități și majorări datorate, potrivit legii, pentru neplata la termen a obligațiilor la Fondul special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap;

c) donații ale persoanelor fizice și juridice din țară și din străinătate, în condițiile legii, cu respectarea destinațiilor stabilite de donatori;

d) sumele datorate de societățile comerciale, regiile autonome, societăți și companii naționale, de alți agenți economici, conform art. 43;

e) o subvenție de la bugetul de stat pentru completarea fondului, în situația în care, prin sursele prevăzute la lit. a), b), c) și d), acesta nu este acoperitor.

(2) Pentru urmărirea achitării obligațiilor către Fondul special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap, Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap organizează și efectuează, prin personal împuternicit din cadrul inspectoratelor de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap, prin ordin al secretarului de stat, controlul specializat al persoanelor juridice și fizice prevăzute la art. 53 alin. (1) lit. a) și d).

(3) Pentru nevărsarea la termen a sumelor prevăzute la art. 43 și la art. 53 alin. (1) lit. a) și d) se percep penalități și majorări de întârziere, prevăzute de dispozițiile legale în vigoare pentru neplata impozitelor și a taxelor cuvenite bugetului de stat.

Art. 54. — (1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

a) refuzul nejustificat de a pune la dispoziție organelor de control prevăzute la art. 53 alin. (2) documentația și datele necesare pentru verificarea achitării obligațiilor către Fondul special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap se sancționează cu amendă de la 25.000.000 lei la 50.000.000 lei;

b) eliberarea de certificate de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap care necesită protecție specială în raport cu gradul de handicap, cu încălcarea criteriilor stabilite prin normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, se sancționează cu amendă de la 2.000.000 lei la 10.000.000 lei.

(2) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) se aplică persoanelor fizice sau juridice vinovate.

(3) Constatarea contravenției prevăzute la alin. (1) lit. a) și aplicarea amenzii contravenționale se fac de personalul prevăzut la art. 53 alin. (2). Constatarea contravenției prevăzute la alin. (1) lit. b) și aplicarea amenzii contravenționale se fac de către personalul din cadrul Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap, împuternicit prin ordin al secretarului de stat.

(4) Sumele obținute din aplicarea amenzilor se fac venit la bugetul statului.

(5) Prevederile prezentului articol se completează cu dispozițiile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 55. — (1) Fondul special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap, constituit și utilizat pentru plata drepturilor prevăzute în prezenta ordonanță de urgență și pentru finanțarea programelor de protecție specială a persoanelor cu handicap, este gestionat și administrat de Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap și se aprobă anual prin legea bugetului de stat.

(2) Disponibilul Fondului special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap, înregistrat la finele anului, se varsă la bugetul de stat în limita subvenției acordate. Sumele rămase după efectuarea acestei operațiuni se reportează în anul următor, cu aceeași destinație. Disponibilitățile din resursele proprii ale acestui fond sunt purtătoare de dobândă.

(3) În cazul neachitării la termen a cotei de 3%, precum și a penalităților de întârziere potrivit legii, Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap și inspectoratele de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap pot dispune printr-o sumă respectivă din conturile unităților prevăzute la art. 53 alin. (1) lit. a) și d), prin introducerea de dispoziții de încasare, care constituie titluri executorii, pe care organele bancare sunt obligate să le execute fără acordul debitorilor. În cazul lipsei disponibilităților bănești în conturile bancare, se aplică procedura executării silite a debitorilor, potrivit legii.

(4) Cheltuielile de gestionare și administrare, precum și cele ocazionate de plata drepturilor din acest fond se suportă din bugetul Fondului special de solidaritate pentru persoanele cu handicap.

CAPITOLUL X

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 56. — (1) Prezenta ordonanță de urgență intră în vigoare începând cu data de 1 iulie 1999, cu excepția art. 20 alin. (2) și a art. 22—30, care vor intra în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2000.

(2) Până la sfârșitul anului 1999 cheltuielile reprezentând drepturile acordate, prevăzute la art. 20 alin. (2), se finanțează din Fondul special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap.

(3) Până la sfârșitul anului 1999 actualele comisii de expertiză medicală și

---

*) Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 233 din 28 septembrie 1993, republicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 56 din 8 februarie 1999.

(2) Alocația de stat pentru copii se plătește și tutorelui, curatorului, persoanei căreia i-a fost dat în plasament familial copilul sau încredințat spre creștere și educare în condițiile legii.

(3) După împlinirea vârstei de 14 ani, plata alocației de stat pentru copii se poate face direct titularului, cu încuviințarea reprezentantului său legal.

Art. 5. — (1) Copiii în vârstă de peste 7 ani care nu urmează, potrivit regulamentelor școlare, învățământul general obligatoriu nu beneficiază de plata alocației de stat pentru copii, cu excepția celor care nu sunt școlarizați din motive de sănătate, dovedite prin certificat medical.

(2) Alocația de stat pentru copii nu se plătește în lunile în care copiii titulari ai dreptului se află mai mult de 15 zile în instituții de ocrotire ori asistență socială care le asigură întreținerea completă din partea statului.

(3) Lunar, serviciile de stare civilă ale consiliilor locale comunale, orașenești, municipale și ale sectoarelor municipiului București comunică direcției generale de muncă și protecție socială județene și, respectiv, a municipiului București situația privind copiii care au decedat.

Art. 6. — (1) Stabilirea dreptului la alocație de stat pentru copii se face pe baza cererii și a actelor din care rezultă îndeplinirea condițiilor de acordare a acestui drept.

(2) Cererea se face în numele copilului de către persoanele prevăzute la art. 4 alin. (1) și (2) din prezenta lege.

(3) După împlinirea vârstei de 14 ani, cererea se poate face și de către copil, cu încuviințarea reprezentantului său legal.

(4) Plata alocației de stat pentru copii se face începând cu luna următoare celei în care s-a născut copilul.

(5) În cazul în care cererea este înregistrată ulterior lunii în care s-a născut copilul, plata alocației de stat pentru copii se poate face și pentru perioadele anterioare, dar nu mai mult de 12 luni.

(6) Plata alocației de stat pentru copii încetează începând cu luna următoare celei în care nu mai sunt îndeplinite condițiile de acordare.

Art. 7. — (1) Persoanele cărora li se face plata alocației de stat pentru copii sunt obligate să comunice împrejurările care au determinat încetarea condițiilor de acordare, în termen de 15 zile de la apariția acestora.

(2) Sumele plătite necuvenit cu titlu de alocație de stat pentru copii se recuperează pe baza deciziei emise de persoana juridică care a efectuat plata alocației de stat pentru copii sau prin angajamentul de plată scris al persoanei care le-a încasat în mod necuvenit.

(3) Decizia prin care se recuperează sumele încasate necuvenit se comunică celui obligat la plată în termen de 15 zile de la emitere.

(4) Decizia de recuperare și angajamentul de plată constituie titlu executoriu de la data comunicării, respectiv de la data semnării.

Art. 8. — Alocația de stat pentru copii nu este impozabilă și nu poate fi urmărită silit decât în vederea recuperării sumelor plătite necuvenit cu acest titlu.

Art. 9. — Contestațiile formulate împotriva modului de stabilire și de plată a alocației de stat pentru copii se soluționează potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990.

Art. 10. — (1) Modul de gestionare a fondurilor destinate plății alocației de stat pentru copii și a cheltuielilor administrative aferente, precum și modalitățile de stabilire și plată a drepturilor de alocație de stat pentru copii se reglementează prin hotărâre a Guvernului.

(2) Plata alocației de stat pentru copiii în vârstă de peste 7 ani se face prin unitățile școlare.

(3) Alocația de stat pentru copii se suportă de la bugetul de stat, iar pentru copiii cu handicap, din fondul de risc și de accident, constituit potrivit Legii nr. 53/1992 privind protecția specială a persoanelor handicapate.

Art. 11. — (1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 a lunii următoare celei în care se publică în Monitorul Oficial al României.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă art. 1–17, art. 28–30 și anexa din Decretul nr. 410/1985 privind alocația de stat și indemnizația pentru copii, ajutoarele ce se acordă mamelor cu mai mulți copii și soțiilor de militari în termen, precum și indemnizația de naștere, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

**HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 591/1993
PRIVIND MĂSURILE PENTRU APLICAREA DISPOZIȚIILOR
LEGII NR. 61/1993 REFERITOARE LA GESTIONAREA FONDURILOR,
STABILIREA ȘI PLATA ALOCAȚIEI DE STAT PENTRU COPII***

Guvernul României h o t ă r ă ș t e :

Art. 1. — (1) De la data intrării în vigoare a Legii nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, fondurile destinate plății alocației de stat pentru copii care se suportă, potrivit legii, din bugetul de stat, se stabilesc și se prevăd în bugetele de venituri și cheltuieli ale ministerelor și ale altor organe ale administrației publice centrale de specialitate cu sarcini în acest domeniu și se gestionează distinct, astfel:

a) creditele bugetare destinate plății alocației de stat pentru copiii în vârstă de până la 7 ani, inclusiv pentru cei care împlinesc această vârstă în cursul anului școlar până la data de 31 august a fiecărui an, precum și pentru cei care

---

*) Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 264 din 12 noiembrie 1993, republicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 75 din 21 februarie 2000.

au absolvit învățământul general obligatoriu înainte de împlinirea vârstei de 16 ani și nu mai urmează altă formă de învățământ se gestionează de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale;

b) creditele bugetare pentru plata alocației de stat pentru copiii în vârstă de peste 7 ani, care urmează învățământul general obligatoriu, pentru cei care sunt înscriși în unitățile școlare și întrerup temporar școlarizarea din motive de sănătate dovedite cu certificat medical, precum și pentru copiii în vârstă de până la 18 ani și tinerii în vârstă de peste 18 ani, care urmează una dintre formele de învățământ organizate în condițiile legii, se gestionează de către Ministerul Educației Naționale;

c) creditele bugetare pentru plata alocației de stat pentru copiii în vârstă de până la 18 ani și tinerii în vârstă de peste 18 ani, care urmează cursurile învățământului liceal sau profesional din subordinea altor organe ale administrației publice, inclusiv militare, se gestionează, după caz, de către ministerele și alte organe ale administrației publice centrale de specialitate care au în subordine aceste școli.

(2) Alocația de stat pentru copiii cu handicap, precum și pentru copiii încadrați în gradul I sau II de invaliditate se plătește de către Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap din Fondul de risc și de accident constituit potrivit Legii nr. 53/1992* privind protecția specială a persoanelor handicapate, în cuantum majorat cu 100%.

Art. 2. — (1) Cererile pentru stabilirea alocației de stat pentru copii și actele din care rezultă îndeplinirea condițiilor legale de acordare a acestui drept se depun după cum urmează:

a) la consiliile locale comunale, orășenești, municipale sau ale sectoarelor municipiului București, unde au domiciliul sau reședința, după caz, reprezentanții legali, pentru copiii prevăzuți la art. 1 alin. (1) lit. a);

b) la unitățile școlare unde sunt înscriși copiii prevăzuți la art. 1 alin. (1) lit. b) și c);

c) la inspectoratele teritoriale de stat pentru persoanele cu handicap, pentru copiii prevăzuți la art. 1 alin. (2).

(2) Instituțiile prevăzute la alin. (1), care primesc documentele pentru stabilirea dreptului la alocația de stat pentru copii, au obligația să aplice stampila proprie pe versoul originalului certificatului de naștere.

(3) Stabilirea și plata drepturilor de alocație de stat pentru copii se aprobă pe baza dovezii încetării plății de către instituția care a efectuat anterior plata.

(4) Consiliile locale comunale, orășenești, municipale și ale sectoarelor municipiului București depun lunar cererile înregistrate, la direcțiile generale

---

* Legea nr. 53/1992 privind protecția specială a persoanelor handicapate a fost abrogată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă persoanelor cu handicap, publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 310 din 30 iunie 1999.

de muncă și protecție socială județene, respectiv la Direcția generală de muncă și protecție socială a municipiului București.

(5) Cererile prevăzute la alin. (1) se aprobă, după caz, de către directorul direcției generale județene de muncă și protecție socială, directorul sau comandantul unității școlare ori inspectorul-șef al inspectoratului teritorial de stat pentru persoanele cu handicap; după aprobare, documentele care atestă dreptul la încasarea alocației de stat pentru copii se transmit titularilor prin instituțiile prevăzute la alin. (1).

Art. 3. — (1) Plata alocației de stat pentru copiii prevăzuți la art. 1 alin. (1) lit. b) se face de către unitățile de învățământ unde aceștia sunt înscriși, prin conturi personale deschise la Societatea Comercială „Banc Post” — S.A., în baza convenției stabilite între Ministerul Educației Naționale și societatea comercială respectivă.

(2) Plata alocației de stat pentru copiii cu handicap se face prin oficiile poștale.

Art. 4. — (1) Pentru copiii care au împlinit vârsta de 7 ani până la data de 31 august a fiecărui an, ieșirea din sistemul de plată al Ministerului Muncii și Protecției Sociale se face din oficiu, începând cu luna septembrie, fiind preluați în sistemul de plată al Ministerului Educației Naționale, în condițiile legii.

(2) Pentru copiii în vârstă de până la 7 ani, care se înscriu în clasa I în învățământul primar, ieșirea din plata drepturilor la alocația de stat din sistemul Ministerului Muncii și Protecției Sociale se face cu data de 31 august a anului următor, dată de la care plata alocației de stat este preluată și asigurată în continuare de Ministerul Educației Naționale.

(3) Stabilirea și plata alocației de stat pentru copiii care frecventează unități și instituții de învățământ particulare se fac de către Ministerul Educației Naționale, dacă acestea sunt organizate și funcționează provizoriu, în condițiile legii, pe baza autorizării, până la acreditarea lor.

Art. 5. — Lunar, instituțiile de ocrotire și de asistență socială, precum și unitățile militare, care asigură întreținerea completă a copiilor mai mult de 15 zile din lună, comunică direcției generale de muncă și protecție socială județene, respectiv a municipiului București, datele de identificare pentru copiii aflați în aceste instituții și unități, în vederea întreruperii plății alocației de stat pentru copii.

Art. 6. — (1) Copiii care însoțesc părinții aflați în interes de serviciu în străinătate au dreptul la alocația de stat în condițiile prevăzute de Legea nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii.

(2) Pe perioada în care părintele pe numele căruia s-a stabilit plata alocației de stat se află în străinătate, plata drepturilor cu acest titlu se face părintelui care rămâne în țară sau persoanei care are împuternicire.

Art. 7. — (1) În vederea efectuării operațiunilor privind stabilirea drepturilor la alocația de stat pentru copii și plata acestora, numărul de posturi

pentru Ministerul Muncii și Protecției Sociale și unitățile subordonate se suplimentează cu 172 de posturi. Repartizarea posturilor pentru fiecare direcție generală de muncă și protecție socială județeană se face prin ordin al ministrului muncii și protecției sociale.

(2) Se suplimentează cu două posturi numărul de personal al Ministerului Educației Naționale și cu 41 de posturi numărul de personal prevăzut pentru inspectoratele școlare județene și al municipiului București.

Art. 8. — Se autorizează Ministerul Finanțelor să redistribuie fondurile necesare pentru plata alocației de stat pentru copii în anul 1993, corespunzător prevederilor art. 1.

Art. 9. — Se recomandă consiliilor județene și Consiliului General al Municipiului București să sprijine direcțiile generale de muncă și protecție socială, în vederea asigurării spațiilor necesare arhivării documentelor și desfășurării activității pentru stabilirea și punerea în plată a alocației de stat pentru copii.

Art. 10. — Ministerele și celelalte organe ale administrației publice centrale de specialitate cu atribuții în stabilirea și plata alocației de stat pentru copii, cu avizul Ministerului Finanțelor, pot emite norme metodologice privind aplicarea prezentei hotărâri.

LEGEA NR. 119/1997 PRIVIND ALOCAȚIA SUPLIMENTARĂ PENTRU FAMILIILE CU COPII*

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — Familia care are în întreținere doi sau mai mulți copii are dreptul la alocație suplimentară, al cărei quantum este în funcție de numărul copiilor.

Art. 2. — (1) În sensul prezentei legi, prin familie se înțelege:

a) soțul, soția și copiii lor sau ai oricăruia dintre ei, având domiciliul comun;

b) persoana singură, necăsătorită, văduvă sau divorțată și copiii acesteia cu care domiciliază și care se află în întreținerea sa.

(2) Sunt considerați ca făcând parte din familiile și copiii adoptați, copiii aflați în plasament familial sau încredințați familiei definite la alin. (1), potrivit legii.

Art. 3. — (1) Titular al dreptului la alocația suplimentară pentru familiile cu copii este familia, prin reprezentantul acesteia.

---

*) Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 149 din 11 iulie 1997.

(2) Alocația suplimentară pentru familiile cu copii se acordă, la cererea reprezentantului familiei, stabilit de către soți sau, în caz de neînțelegere între aceștia, de către autoritatea tutelară ori instanța de judecată, după caz.

Art. 4. — (1) Beneficiază de alocația suplimentară familiile care au în întreținere cel puțin doi copii în vârstă de până la 16 ani sau până la 18 ani, dacă aceștia urmează cursurile de zi ale unei instituții de învățământ, organizată potrivit legii, sunt încadrați în gradul I sau II de invaliditate ori sunt declarați handicapați.

(2) Beneficiază de alocația suplimentară, în condițiile prezentei legi, și familiile cetățenilor străini sau apatrizi care au domiciliul în România.

Art. 5. — (1) Cuantumul lunar al alocației suplimentare pentru familiile cu copii este de:

- a) 40.000 lei pentru familia care are doi copii în întreținere;
- b) 80.000 pentru familia care are trei copii în întreținere;
- c) 100.000 lei pentru familia care are patru sau mai mulți copii în întreținere.

(2) Cuantumurile prevăzute la alin. (1) se indexează prin hotărâre a Guvernului*.

Art. 6. — (1) Îndeplinirea condițiilor pentru acordarea alocației suplimentare pentru familiile cu copii se dovedește prin livretul de familie.

(2) Se instituie livretul de familie, care reflectă componența familiei, filiația copiilor și situația lor juridică față de reprezentanții legali.

(3) Titular al livretului de familie este familia.

(4) Conținutul și forma livretului de familie, precum și normele privind emiterea și actualizarea acestuia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, în termen de 15 zile de la data publicării prezentei legi în „Monitorul Oficial”.

(5) Livretul de familie va fi completat și va fi înmănat titularului, prin grija primarului.

(6) După completarea livretului de familie, orice modificare în componența familiei, astfel cum este definită la art. 2, se operează de către serviciul de stare civilă al consiliului local din localitatea de domiciliu, pe bază de înscrisuri oficiale, prezentate de reprezentantul familiei.

Art. 7. — Cererea pentru stabilirea și acordarea dreptului la alocația suplimentară pentru familiile cu copii se formulează de către titular, pe baza înscrisurilor din livretul de familie, și se depune la primarul unității administrativ-teritoriale în a cărei rază teritorială are domiciliul familia îndreptățită.

Art. 8. — (1) Primarul asigură primirea, verificarea, înregistrarea și transmiterea lunară a cererilor titularilor la direcțiile generale de muncă și protecție socială județene sau a municipiului București, după caz.

---

*) A se vedea Hotărârea Guvernului României nr. 1040/2001, publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 682 din 29 octombrie 2001.

(2) Dreptul la alocația suplimentară pentru familiile cu copii se stabilește prin decizia directorului general al direcției generale de muncă și protecție socială a județului sau a municipiului București, după caz, și se acordă începând cu luna următoare celei în care s-a înregistrat cererea, în condițiile alin. (1).

(3) Pentru cererile depuse până la data de 30 septembrie 1997, procedura de primire, de verificare și de transmitere se stabilește pri hotărâre a Guvernului.

Art. 9. — (1) Reprezentantul legal al familiei are obligația să comunice, în scris, în termen de 5 zile lucrătoare, orice modificare privind situația familiei.

(2) Comunicarea se înregistrează la primarul unității administrativ-teritoriale în a cărei rază teritorială domiciliază titularul dreptului și se transmite direcțiilor generale de muncă și protecție socială județene sau a municipiului București, după caz.

Art. 10. — (1) Alocația suplimentară pentru familiile cu copii se plătește titularului, în condițiile prevăzute la art. 3 alin. (2), prin mandat poștal sau, la cererea acestuia, în cont personal.

(2) Cuantumul alocației suplimentare pentru familiile cu copii se modifică începând cu luna următoare celei în care s-au modificat condițiile de acordare.

(3) Plata alocației suplimentare pentru familiile cu copii încetează începând cu luna următoare celei în care nu mai sunt îndeplinite condițiile de acordare a acesteia, prevăzute de prezenta lege.

(4) Pe perioada încredințării copilului într-o instituție de ocrotire, plata dreptului la alocația suplimentară pentru familiile cu copii se suspendă. Hotărârea comisiilor pentru ocrotirea minorilor județene sau ale sectoarelor municipiului București, după caz, privind încredințarea copilului unei instituții de ocrotire se comunică direcției generale de muncă și protecție socială județene sau a municipiului București, după caz, în termen de 5 zile de la adoptare.

(5) Copiii încredințați unor instituții de ocrotire în condițiile alin. (4) nu sunt considerați ca fiind în întreținerea familiei.

Art. 11. — Sumele necesare pentru plata alocației suplimentare pentru familiile cu copii, precum și cheltuielile de administrare se suportă din bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Art. 12. — (1) Sumele încasate necuvenit, cu titlul de alocație suplimentară pentru familiile cu copii, se recuperează prin decizia directorului general al direcției generale de muncă și protecție socială județene sau a municipiului București, după caz, de la titularul dreptului, în termen de 3 ani de la efectuarea plății.

(2) În cazul în care sumele plătite necuvenit cu acest titlu nu se pot recupera, integral sau parțial, potrivit alin. (1), acestea vor fi recuperate,

conform prevederilor Codului muncii, prin decizie de imputare sau prin angajament de plată de la persoane vinovate de producerea pagubei, pe o perioadă de cel mult 3 ani.

(3) Decizia de recuperare emisă de directorul general al direcției generale de muncă și protecție socială județene sau a municipiului București sau, după caz, angajamentul de plată asumat constituie titlu executoriu de la data comunicării deciziei, respectiv de la data semnării angajamentului de plată.

(4) Sumele încasate sau plătite necuvenit ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni se recuperează de la autorii acesteia, în condițiile legii.

Art. 13. — (1) Contestațiile formulate de titular împotriva deciziilor de stabilire a dreptului la alocație suplimentară pentru familiile cu copii, precum și împotriva deciziilor de recuperare a sumelor primite necuvenite se soluționează potrivit dispozițiilor Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990.

(2) Contestațiile împotriva deciziilor de imputare, emise în condițiile art. 12 alin. (2), precum și împotriva angajamentelor de plată asumate se soluționează potrivit dispozițiilor Codului muncii.

Art. 14. — (1) Alocația suplimentară pentru familiile cu copii nu este impozabilă și nu poate fi urmărită silit decât în vederea recuperării sumelor plătite necuvenit cu acest titlu.

(2) La stabilirea altor drepturi și obligații prevăzute de legislația în vigoare nu se ia în considerare alocația suplimentară pentru familiile cu copii.

Art. 15. — În aplicarea prevederilor prezentei legi, Guvernul va elabora norme pentru stabilirea și plata alocației suplimentare pentru familiile cu copii, precum și cu privire la cheltuielile de aplicare a legii.

Art. 16. — Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 iulie 1997.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 380/2000 PRIVIND APROBAREA PROGRAMULUI DE INTERES NAȚIONAL „INTEGRAREA SOCIALĂ A COPIILOR STRĂZII”*

În temeiul art. 107 din Constituția României, al art. 10 alin. (1) lit. a) și al art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/1999 privind înființarea Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și reorganizarea activităților de protecție a copilului, precum și al art. 23 lit. a) din Legea bugetului de stat pe anul 2000 nr. 76/2000,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 217 din 17 mai 2000.

Art. 1. — Se aprobă Programul de interes național „Integrarea socială a copiilor străzii“, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre, care se finanțează cu suma de 2,5 miliarde lei.

Art. 2. — Cu suma prevăzută la art. 1 se suplimentează bugetul Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului din Fondul de rezervă bugetară aflat la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2000.

Art. 3. — Suma se virează în bugetul Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și se repartizează pe bază de convenții încheiate cu serviciile publice specializate pentru protecția copilului și cu organismele private autorizate să desfășoare activități în domeniul protecției copilului.

ANEXĂ

PROGRAMUL DE INTERES NAȚIONAL „Integrarea socială a copiilor străzii“

Obiectiv general: analiza fenomenului copiii străzii și intervenția în vederea ameliorării acestuia

Activități:

— elaborarea unei metodologii de analiză și evaluare a fenomenului copiii străzii;

— elaborarea și aplicarea unei metodologii de intervenție pentru evaluarea, protejarea și recuperarea acestei categorii de copii;

— crearea și dezvoltarea de centre de primire în regim de urgență și evaluare a copiilor străzii;

— crearea și dezvoltarea de centre de zi destinate protejării, educării și reintegrării copiilor străzii;

— elaborarea unei metodologii de organizare a centrului de îngrijire de zi destinat copiilor străzii și a unor standarde de calitate a protecției acordate;

— promovarea paternitatului cu organizațiile neguvernamentale care desfășoară activități de recuperare și integrare socială a copiilor străzii;

— sensibilizarea opiniei publice pentru a contribui la integrarea copiilor marginalizați social și la ameliorarea fenomenului copiii străzii.

Indicatori de performanță:

— creșterea numărului de copii ai străzii care beneficiază de asistență în vederea recuperării și integrării lor sociale;

— creșterea numărului de specialiști care acordă asistență socială stradală;

— validarea unor modele de formare a personalului care intervine în evaluarea, protejarea, recuperarea și integrarea socială a copiilor străzii;

— creșterea numărului de servicii destinate evaluării, protejării, recuperării și integrării copiilor străzii;

— campanie destinată sensibilizării opiniei publice la problema copiilor străzii.

**HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI nr. 552/2001
PENTRU APROBAREA PROGRAMELOR DE INTERES NAȚIONAL ÎN
DOMENIUL PROTECȚIEI DREPTURILOR COPILULUI***

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României, precum și ale art. 10 și 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2001 privind înființarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă programele de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului, prevăzute în anexa nr. 1.

Art. 2. — (1) Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție cofinanțează programe de interes național din sumele prevăzute cu această destinație în bugetul propriu, împreună cu consiliile județene și consiliile locale ale sectoarelor municipiului București.

(2) Cofinanțarea se realizează în urma evaluării și selectării de către Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție a proiectelor înaintate de consiliile județene, respectiv de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, pe baza convențiilor încheiate cu acestea, conform modelului prezentat în anexa nr. 2.

Art. 3. — (1) Monitorizarea derulării programelor de interes național și controlul utilizării fondurilor alocate în cadrul acestora se asigură de Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție.

(2) În termen de 6 luni de la data încheierii convențiilor prin care se asigură cofinanțarea programelor de interes național consiliile județene, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, vor înainta Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție un raport de activitate referitor la îndeplinirea indicatorilor prevăzuți pentru fiecare program în anexa nr. 1.

Art. 4. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

ANEXA Nr. 1

PROGRAMELE

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 327 din 18 iunie 2001.

de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului

1. Programul „Continuarea reformei sistemului de servicii și instituții destinate îngrijirii, protecției și promovării drepturilor copilului“

Obiectiv general: asigurarea funcționării adecvate a sistemului de servicii și instituții din cadrul serviciilor publice specializate

Activități:

- implementarea standardelor minime de calitate și a ghidurilor metodologice de bună practică în serviciile destinate protecției copilului;
- promovarea accesului copilului la tipurile de servicii alternative la protecția de tip rezidențial;
- evaluarea copiilor aflați în diferite forme de protecție și elaborarea planului individual de intervenție;
- îmbunătățirea managementului utilizării fondurilor în sistemul de protecție a copilului;
- monitorizarea, evaluarea și controlul utilizării resurselor alocate.

Indicatori de performanță:

- asigurarea fondurilor necesare pentru acoperirea drepturilor materiale și cu caracter social ale copilului protejat în servicii și în instituții din cadrul serviciilor publice specializate;
- creșterea numărului de servicii alternative în raport cu numărul instituțiilor de tip rezidențial;
- creșterea numărului de copii beneficiari ai serviciilor alternative;
- restructurarea instituțiilor rezidențiale de tip clasic prin modulare și organizare pe model familial;
- scăderea numărului de copii protejați în instituții rezidențiale de tip clasic;
- reducerea perioadei de protecție a copilului în instituții rezidențiale de tip clasic;
- creșterea numărului de copii protejați prin măsuri definitive și a numărului de copii protejați prin măsuri temporare de tip familial.(...)

2. Programul „Prevenirea abandonului și protecția copilului în mediul familial“

Obiectiv general: promovarea dreptului copilului de a fi îngrijit în familia naturală sau în familia asistentului maternal profesionist, ca alternativă la instituționalizare

Activități:

- prevenirea abandonului și menținerea copilului în familia naturală;
- prevenirea abuzului, maltratării și neglijării copilului;

— reintegrarea copilului în familia naturală și monitorizarea cazului conform Legii nr. 108/1998 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate;

— identificarea, evaluarea, formarea și atestarea asistenților maternali profesioniști;

— dezvoltarea rețelei de asistenți maternali profesioniști;

— plasamentul/încredințarea copiilor aflați în dificultate la familii de asistenți maternali profesioniști;

— monitorizarea evoluției copiilor aflați în îngrijirea familiilor de asistenți maternali profesioniști și elaborarea planului individual de intervenție.

Indicatori de performanță:

— creșterea numărului de copii reintegrați în familia naturală;

— scăderea numărului de copii aflați în dificultate, pentru care se stabilește măsura de protecție în instituții de tip rezidențial;

— creșterea procentului de plasamente/încredințări la familii de asistenți maternali profesioniști din totalul măsurilor de protecție luate pentru copiii aflați în dificultate;

— creșterea numărului mediu de copii protejați într-o familie de asistenți maternali profesioniști;

— creșterea numărului de copii reintegrați în familia naturală la încetarea măsurii de protecție în familii de asistenți maternali profesioniști.(...)

3. Programul „Restructurarea instituțiilor de tip rezidențial care au fost transferate în cadrul serviciilor publice specializate conform Hotărârii Guvernului nr. 261/2000 pentru reorganizarea instituțiilor, secțiilor de spital și a celorlalte unități de protecție specială a copilului în cadrul serviciilor publice specializate din subordinea consiliilor județene sau a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București și Hotărârii Guvernului nr. 1.137/2000 privind completarea anexelor nr. 1–3 la Hotărârea Guvernului nr. 261/2000 pentru reorganizarea instituțiilor, secțiilor de spital și a celorlalte unități de protecție specială a copilului în cadrul serviciilor publice specializate din subordinea consiliilor județene sau a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București”

Obiectiv general: restructurarea instituțiilor de tip rezidențial care asigură îngrijirea și protecția copiilor, concomitent cu dezvoltarea serviciilor alternative

Activități:

— evaluarea resurselor disponibile la nivelul instituției, în vederea eficientizării utilizării tuturor resurselor serviciului public specializat;

— elaborarea planurilor pentru restructurarea acestor instituții în vederea reorganizării în centre de tip familial sau/și în alte tipuri de servicii prevăzute

de Hotărârea Guvernului nr. 117/1999 pentru aprobarea Normelor metodologice și a măsurilor tranzitorii de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, precum și a Metodologiei de coordonare a activităților de protecție și de promovare a drepturilor copilului la nivel național. Planurile de restructurare a instituțiilor vor fi elaborate luându-se în considerare și prevederile Standardelor de calitate privind protecția copilului în centrul de plasament (partea a II-a, cap. II.1), precum și ale ghidurilor metodologice;

— implementarea planurilor de restructurare în scopul îmbunătățirii condițiilor de îngrijire și protecție a copiilor.

Indicatori de performanță:

- scăderea numărului de copii din instituțiile de tip rezidențial;
- creșterea numărului de servicii alternative la protecția de tip rezidențial;
- creșterea numărului de copii protejați în servicii alternative;
- eficientizarea managementului financiar al serviciilor publice specializate.(...)

4. Programul „Promovarea protecției copilului cu handicap sau infectat HIV ori bolnav de SIDA, aflat în dificultate, în familii de asistenți maternali profesioniști“

Obiectiv general: promovarea drepturilor copilului cu handicap sau infectat HIV ori bolnav de SIDA, aflat în dificultate, de a fi îngrijit în familia asistentului maternal profesionist, ca alternativă la îngrijirea în instituții de tip rezidențial

Activități:

- identificarea, evaluarea, formarea și atestarea asistenților maternali profesioniști care pot proteja copii cu handicap sau infectați HIV ori bolnavi de SIDA;
- formarea rețelei de asistenți maternali profesioniști care pot proteja copii cu handicap sau infectați HIV ori bolnavi de SIDA;
- plasamentul/încredințarea copiilor cu handicap sau infectați HIV ori bolnavi de SIDA, aflați în dificultate, la familii de asistenți maternali profesioniști;
- monitorizarea evoluției copiilor cu handicap sau infectați HIV ori bolnavi de SIDA, aflați în îngrijirea familiilor de asistenți maternali profesioniști, și elaborarea planului individual de intervenție/recuperare.

Indicatori de performanță:

- reducerea numărului de copii cu handicap sau infectați HIV ori bolnavi de SIDA, aflați în dificultate, pentru care se stabilește măsura de protecție în instituții de tip rezidențial;

— creșterea numărului de plasamente/încredințări la familii de asistenți maternali profesioniști ale copiilor cu handicap sau infectați HIV ori bolnavi de SIDA, aflați în dificultate;

— creșterea numărului mediu de copii protejați într-o familie de asistenți maternali profesioniști;

— creșterea numărului de copii reintegrați în familia naturală la încetarea măsurii de protecție în familii de asistenți maternali profesioniști. (...)

5. Programul „Dezvoltarea rețelei de asistenți sociali”

Obiectiv general: continuarea descentralizării sistemului de protecție a copilului la nivel local, responsabilizarea comunității locale și întărirea coeziunii sociale în abordarea problematicii referitoare la respectarea drepturilor copilului

Activități:

— analiza socioeconomică, geografică și culturală a populației județului/sectorului; identificarea potențialilor beneficiari, a grupului-țintă și a beneficiarilor direcți;

— susținerea dezvoltării la nivelul primăriilor a unei rețele de asistenți sociali care să se ocupe de problematica copilului;

— identificarea, evaluarea, formarea inițială și continuă a asistenților sociali;

— stabilirea de către serviciile publice specializate a metodologiei de lucru (modalități de intervenție pe tipuri de cazuri, de instrumentare a cazurilor, de raportare) și acordarea de asistență tehnică.

Indicatori de performanță:

— creșterea numărului de copii beneficiari ai serviciilor de prevenire;

— creșterea numărului de copii reintegrați în familia naturală prin încetarea unei măsuri de protecție;

— creșterea procentului de copii pentru care se stabilește o măsură de tip familial din totalul măsurilor de protecție;

— creșterea numărului de asistenți maternali profesioniști ca alternativă a protecției copilului în instituții de tip rezidențial;

— creșterea ratei dezinstituționalizării. (...)

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 933/2001
PENTRU MODIFICAREA PCT. 1 DIN ANEXA NR. 1
LA HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 552/2001
PENTRU APROBAREA PROGRAMELOR DE INTERES NAȚIONAL

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 612 din 28 septembrie 2001.

ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI DREPTURILOR COPILULUI*

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 10 și 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2001 privind înființarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Punctul 1 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 552/2001 pentru aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 18 iunie 2001, se modifică și va avea următorul cuprins:

„1. Programul «Continuarea reformei sistemului de servicii și instituții destinate îngrijirii, protecției și promovării drepturilor copilului»

Obiectiv general: asigurarea funcționării adecvate a sistemului de servicii și instituții din cadrul serviciilor publice specializate.

Activități:

- implementarea standardelor minime de calitate și a ghidurilor metodologice de bună practică în serviciile destinate protecției copilului;
- promovarea accesului copilului la tipurile de servicii alternative la protecția de tip rezidențial;
- evaluarea copiilor aflați în diferite forme de protecție și elaborarea planului individual de intervenție;
- îmbunătățirea managementului utilizării fondurilor în sistemul de protecție a copilului;
- monitorizarea, evaluarea și controlul utilizării resurselor alocate.

Indicatori de performanță:

- asigurarea fondurilor necesare pentru acoperirea drepturilor materiale și cu caracter social ale copilului;
- creșterea numărului de servicii alternative în raport cu numărul instituțiilor de tip rezidențial;
- creșterea numărului de copii beneficiari ai serviciilor alternative;
- restructurarea instituțiilor rezidențiale de tip clasic prin modulare și organizare pe model familial;
- scăderea numărului de copii protejați în instituții rezidențiale de tip clasic;
- reducerea perioadei de protecție a copilului în instituții rezidențiale de tip clasic;
- creșterea numărului de copii protejați prin măsuri definitive și a numărului de copii protejați prin măsuri temporare de tip familial.(...)

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 366 din 6 iulie 2001.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 611/2001
PRIVIND APROBAREA PROGRAMULUI DE INTERES NAȚIONAL
ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI COPILULUI
„INTEGRAREA SOCIALĂ A COPILOR CARE TRĂIESC ÎN STRADĂ”*

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2001 privind înființarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Programul de interes național în domeniul protecției copilului „Integrarea socială a copiilor care trăiesc în stradă”, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — (1) Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție cofinanțează acest program cu suma de 15.000.000 mii lei din sumele aprobate în bugetul propriu pe anul 2001, împreună cu consiliile județene și cu consiliile locale ale sectoarelor municipiului București.

(2) Cofinanțarea se realizează în urma evaluării de către Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție a proiectelor înaintate în acest sens de consiliile județene, respectiv de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, pe baza convențiilor încheiate cu acestea.

Art. 3. — La fiecare 3 luni de la data cofinanțării programului de interes național consiliile județene, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, vor înainta Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție un raport de activitate referitor la îndeplinirea indicatorilor prevăzuți în anexă.

Art. 4. — Monitorizarea și controlul derulării programului se asigură de către Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție.

Art. 5. — (1) Personalul încadrat în centre de primire în regim de urgență, în centre de zi și în centre de plasament destinate protejării, educării și reintegrării copiilor care trăiesc în stradă beneficiază de un spor de până la 30% din salariul de bază pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite.

(2) Locurile de muncă, categoriile de personal, mărimea concretă a sporului și condițiile de acordare se stabilesc prin regulament elaborat de ordonatorul principal de credite, cu avizul Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție.

ANEXĂ

Programul de interes național

„Integrarea socială a copiilor care trăiesc în stradă“

1. Obiectiv general: stabilirea unei măsuri adecvate de intervenție pentru protecția copiilor care trăiesc în stradă, în scopul integrării sociale a acestora.

2. Activități:

a) elaborarea și aplicarea unei metodologii de intervenție pentru identificarea, evaluarea, protejarea și recuperarea copiilor care trăiesc în stradă;

b) formarea inițială și continuă a specialiștilor ce lucrează cu copiii care trăiesc în stradă;

c) crearea și dezvoltarea de centre de primire în regim de urgență și evaluare a copiilor care trăiesc în stradă;

d) crearea și dezvoltarea de centre de zi și centre de plasament destinate protejării, educării și reintegrării copiilor care trăiesc în stradă;

e) prevenirea exploatării copiilor prin munca în stradă, a abuzului și neglijării copiilor care trăiesc în stradă;

f) identificarea și pregătirea familiilor biologice și substitutive (rude până la gradul al patrulea, asistenți maternali profesioniști, alte familii sau persoane) pentru a proteja copiii care trăiesc în stradă.

3. Indicatori:

a) creșterea numărului de centre de primire în regim de urgență, centre de zi și centre de plasament destinate protejării copiilor care trăiesc în stradă;

b) creșterea numărului de specialiști care acordă asistență socială stradală și în cadrul serviciilor dezvoltate pentru copiii care trăiesc în stradă;

c) scăderea numărului de copii care trăiesc în stradă prin protejarea lor în centre de primire în regim de urgență, centre de zi și centre de plasament;

d) scăderea numărului de copii care trăiesc în stradă prin integrarea lor în familiile biologice sau substitutive (rude până la gradul al patrulea, asistenți maternali profesioniști, alte familii sau persoane);

e) creșterea accesibilității la serviciile destinate lor a copiilor exploatați, abuzați și neglijăți.

Suma care se suportă din bugetul Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție în anul 2001 este de 15.000.000 mii lei.

Fondurile pot fi utilizate pe următoarele tipuri de cheltuieli:

a) cheltuieli de personal;

b) cheltuieli materiale și servicii.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 347/2002 PENTRU APROBAREA PROGRAMELOR DE INTERES NAȚIONAL

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 269 din 23 aprilie 2002.

ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI DREPTURILOR COPILULUI*

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 10 și 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2001 privind înființarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție, aprobată și modificată prin Legea nr. 252/2001,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă programele de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — (1) Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție finanțează serviciile de asistență socială în domeniul protecției copilului din cadrul programelor de interes național cu sumele prevăzute cu această destinație în bugetul propriu.

(2) Finanțarea se realizează în urma evaluării și selectării de către Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție a proiectelor înaintate de organismele private autorizate să desfășoare activități în domeniul protecției copilului, pe baza convențiilor încheiate cu acestea, precum și cu consiliile județene, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, în a căror rază teritorială se derulează programele de interes național.

Art. 3. — (1) Metodologia de finanțare și selectare a proiectelor se aprobă, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, prin ordin al ministrului pentru coordonarea Secretariatului General al Guvernului, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Secretariatul General al Guvernului și Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție vor urmări respectarea metodologiei prevăzute la alin. (1).

Art. 4. — (1) Monitorizarea derulării programelor de interes național se asigură de către Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție în colaborare cu consiliile județene, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, în a căror rază teritorială se derulează programele de interes național.

(2) Controlul utilizării fondurilor alocate în cadrul programelor de interes național se asigură de către Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție.

ANEXĂ

Programele de interes național în domeniul

protecției drepturilor copilului

Scopul general al programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului:

a) dezvoltarea și diversificarea modalităților de intervenție în vederea prevenirii abandonului;

b) prevenirea abuzului și a neglijării copilului, sub orice formă, precum și a fenomenelor care pot determina intrarea copilului în dificultate;

c) continuarea procesului de descentralizare, de la nivel județean la nivel local, și întărirea capacității instituționale la nivel local, pentru asumarea responsabilității în abordarea problematicii copilului aflat în dificultate;

d) crearea și dezvoltarea de servicii specializate și de practici integrative pentru copiii cu nevoi speciale, în vederea îmbunătățirii șanselor acestora de dezvoltare deplină și armonioasă;

e) dezvoltarea unui set de măsuri și mecanisme destinat tinerilor care până la vârsta de 18 ani beneficiază de una dintre măsurile de protecție a copilului prevăzute de lege, care să faciliteze dobândirea abilităților necesare pentru integrarea lor educațională, ocupațională și socială;

f) popularizarea drepturilor copilului și sensibilizarea opiniei publice în vederea îmbunătățirii atitudinii și comportamentului general privind problematica specifică a copilului și a familiei în situație de risc sau dificultate;

g) încurajarea adopției ca măsură specială de protecție a copilului aflat în dificultate;

h) gestionarea eficientă a resurselor — umane și financiare — implicate în sistemul de protecție a copilului.

Programul de interes național Integrarea socială a copiilor străzii

Obiectiv general:

Reducerea numărului de copii ai străzii

Indicatori de eficiență:

Reducerea costurilor destinate integrării sociale a copiilor străzii cu 10%

Indicatori fizici:

Reducerea cu 500 a numărului de copii ai străzii

Indicatori de rezultat:

Creșterea numărului de copii ai străzii care beneficiază de asistență în vederea recuperării și integrării lor sociale

Creșterea numărului de servicii destinate evaluării, protejării, recuperării și integrării sociale a copiilor străzii

Reducerea costurilor destinate îngrijirii, protecției și promovării drepturilor copilului cu 25% în următorii 5 ani.

Programul de interes național
Închiderea instituțiilor de tip vechi destinate copiilor
cu handicap/nevoi speciale, care nu pot fi restructurate/reabilitate

Obiectiv general:

Reducerea numărului de copii instituționalizați cu 34.000 în următorii 5 ani

Asigurarea unei îngrijiri personalizate, adaptată nevoilor individuale ale fiecărui copil cu deficiențe sau handicap, și reconversia resurselor umane și financiare prin dezvoltarea de servicii alternative integrate comunitar

Indicatori de eficiență:

Închiderea a 5 instituții

Indicatori fizici:

Reducerea cu 400 a numărului de copii din instituții

Indicatori de rezultat:

Reducerea costurilor destinate îngrijirii, protecției și promovării drepturilor copilului cu 25% în următorii 5 ani.

Programul de interes național
Formarea resurselor umane din sistemul de protecție a copilului

Obiectiv general:

Formarea inițială și permanentă a personalului implicat în activitățile de protecție a copilului la toate nivelurile

Indicatori de eficiență:

Formarea personalului — 1.000 de persoane

Reconversie profesională — 500 de persoane

Indicatori fizici:

Formarea personalului și reconversie profesională — 1.500 de persoane

Indicatori de rezultat:

Reducerea costurilor destinate îngrijirii, protecției și promovării drepturilor copilului cu 25% în următorii 5 ani.

Programul de interes național
Integrarea socioprofesională a copiilor/tinerilor din instituțiile

de ocrotire, ajunși la 18 ani

Obiectiv general:

Integrarea socioprofesională pentru copiii/tinerii din sistemul de ocrotire (în mod particular se adresează tinerilor care au ajuns în preajma vârstei la care părăsesc centrele de plasament)

Reducerea numărului de copii instituționalizați cu 34.000 în următorii 5 ani

Indicatori de eficiență:

Reducerea costurilor pentru un copil cu 10%

Indicatori fizici:

Reducerea cu 2.000 a numărului de copii din instituții de ocrotire

Indicatori de rezultat:

Reducerea costurilor destinate îngrijirii, protecției și promovării drepturilor copilului cu 25% în următorii 5 ani.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 733/1998 CU PRIVIRE LA TIPURILE DE DIPLOME, CERTIFICATE ȘI ATESTATE ACORDATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR*

În temeiul prevederilor art. 63 alin. (2), art. 67 alin. (4)—(6), art. 68 alin. (4), art. 72 alin. (4) și ale art. 73 alin. (7) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările ulterioare.

Guvernul României hotărăște:

Art. 1. — Tipurile de diplome, certificate și atestate acordate în învățământul superior sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Actele de studii din învățământul superior se întocmesc în limba română. Instituțiile de învățământ superior pot elibera și traduceri ale documentelor școlare proprii.

ANEXĂ

TIPURILE DE DIPLOME, CERTIFICATE ȘI ATESTATE ACORDATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

1. Diplomă de licență, pentru absolvenții învățământului universitar de lungă durată;
2. Diplomă de absolvire, pentru absolvenții învățământului universitar de scurtă durată;
3. Diplomă de licență de merit, potrivit Cartei universitare;

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 406/26 octombrie 1998.

4. Diplomă de absolvire de merit, potrivit Cartei universitare;
5. Certificat de studii universitare de lungă durată, pentru absolvenții învățământului universitar de lungă durată care nu au promovat examenul de licență;
6. Certificat de studii universitare de scurtă durată, pentru absolvenții învățământului universitar de scurtă durată care nu au promovat examenul de absolvire;
7. Certificat de absolvire, pentru absolvenții Departamentului pentru pregătirea personalului didactic;
8. Diplomă de studii aprofundate, în specializarea licenței, pentru absolvenții învățământului postuniversitar de studii aprofundate, cu durata de 1 an;
9. Diplomă de studii aprofundate-master, pentru absolvenții programelor de studii aprofundate, cu durata de 1,5—2 ani;
10. Diplomă de studii academice postuniversitare, pentru absolvenții școlilor de studii academice postuniversitare;
11. Diplomă de doctor, pentru persoanele care au obținut titlul științific de doctor;
12. Diplomă de specializare postuniversitară, pentru absolvenții studiilor postuniversitare de specializare;
13. Certificat de absolvire, pentru absolvenții cursurilor postuniversitare de perfecționare;
14. Certificat de absolvire a școlii de studii avansate;
15. Atestat de studii universitare generale, pentru absolvenții a 2–3 ani de studii universitare;
16. Atestat de absolvire a formelor de învățământ la distanță, organizat în centrele de studii;
17. Atestat de echivalare a studiilor efectuate în străinătate;
18. Certificat de absolvire a cursului pregătitor pentru învățarea limbii române și însușirea terminologiei de specialitate;
19. Certificat de promovare a formelor de perfecționare profesională a personalului didactic din învățământul preuniversitar;
20. Certificat de acordare a definitivării în învățământ, a gradelor didactice II și I;
21. Certificat de absolvire a cursurilor de formare continuă;
22. Certificat de absolvire a cursurilor de conducere a mijloacelor auto și de cunoaștere a regulilor de circulație;

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 426 din 11 noiembrie 1998 și modificată prin Legea nr. 58/2000 publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 180 din 26 aprilie 2000.

23. Diplomă de învățământ superior, eliberată absolvenților filialelor și programelor de studii inițiate în România de către instituții de învățământ superior din străinătate prin practica de „franchising“;

24. Foaia matricolă, anexată la diplome, certificate și atestate.

LEGEA NR. 199/1998
PRIVIND DREPTUL ABSOLVENȚILOR ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
PARTICULAR LICEAL, PROFESIONAL ȘI POSTLICEAL
DE A SUSȚINE EXAMENUL DE FINALIZARE A STUDIILOR
LA UNITĂȚI SIMILARE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE STAT*

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — Absolvenții învățământului particular liceal din promoțiile 1994, 1995, 1996, 1997 și 1998, precum și cei ai învățământului particular profesional și postliceal din promoțiile 1993, 1994, 1995, 1996, 1997 și 1998 pot susține examenul de finalizare a studiilor, bacalaureat și absolvire, într-o unitate de învățământ sau instituție de stat similară din rețeaua Ministerului Educației Naționale, în sesiunile organizate pentru absolvenții învățământului de stat, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 2. — Absolvenții învățământului postliceal se pot prezenta la examenul de finalizare a studiilor, la unități similare din învățământul de stat, numai dacă au promovat examenul de selecție, în condițiile Legii nr. 71/1995.

Art. 3. — (1) Susținerea examenelor de selecție și de finalizare a studiilor de către persoanele prevăzute la art. 1 se face cu taxă, al cărei quantum este următorul:

- a) pentru fiecare examen de selecție — 400.000 lei;
- b) pentru examenul de absolvire a învățământului postliceal și profesional — 250.000 lei;
- c) pentru examenul de bacalaureat — 400.000 lei;

(2) Sumele încasate din taxele prevăzute la alin. (1) se vor utiliza pentru acoperirea cheltuielilor de personal și materiale, ocazionate de susținerea examenului de selecție și de finalizare a studiilor, în condițiile legii.

Art. 4. — Orice dispoziții contrare re abrogă.

LEGEA NR. 58/2000
PENTRU MODIFICAREA ART. 1 DIN LEGEA NR. 199/1998
PRIVIND DREPTUL ABSOLVENȚILOR ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 180 din 26 aprilie 2000.

PARTICULAR LICEAL, PROFESIONAL ȘI POSTLICEAL
DE A SUSȚINE EXAMENUL DE FINALIZARE A STUDIILOR
LA UNITĂȚI SIMILARE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE STAT *

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Articolul 1 din Legea nr. 199/1998 privind dreptul absolvenților învățământului particular liceal, profesional și postliceal de a susține examenul de finalizare a studiilor la unități similare din învățământul de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 426 din 11 noiembrie 1998, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — (1) Absolvenții învățământului particular liceal din promoțiile 1994—2000, precum și cei ai învățământului profesional și postliceal din promoțiile 1993—2000 pot susține examenul de finalizare a studiilor, bacalaureat sau absolvire, la o unitate de învățământ sau la o instituție de stat similară din rețeaua Ministerului Educației Naționale, în sesiunile organizate pentru absolvenții învățământului de stat, în condițiile legii.

(2) Diploma de bacalaureat sau de absolvire se eliberează de unitatea de învățământ sau de instituția de stat din rețeaua Ministerului Educației Naționale la care s-a susținut examenul respectiv.“

ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI NR. 35/1997
PRIVIND MĂSURILE DE STIMULARE A PERSOANELOR
FIZICE ȘI JURIDICE PENTRU ÎNCADRAREA ÎN MUNCĂ
A ABSOLVENȚILOR INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT*

În temeiul prevederilor art. 114 alin. (4) din Constituția României.

Guvernul României emite următoarea ordonanță de urgență:

Art. 1. — (1) Pentru a asigura încadrarea în muncă a cetățenilor români cu domiciliul în România, absolvenți, în țară sau în străinătate, ai unor instituții de învățământ profesional, special, liceal, postliceal și superior de stat sau particular autorizat sau acreditat, persoanele fizice sau juridice vor comunica direcțiilor generale de muncă și protecție socială județene și a municipiului București numărul de persoane pe care se obligă să le încadreze în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.

(2) În sensul prezentei ordonanțe de urgență, prin absolvent se înțelege persoana care a obținut o diplomă sau un certificat de studii într-una dintre

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 151 din 11 iulie 1997 și aprobată cu modificări prin Legea nr. 162/1997 publicată în acest volum.

instituțiile de învățământ prevăzute la alin. (1), indiferent dacă a beneficiat sau nu de ajutor de integrare profesională.

(3) Direcțiile generale de muncă și protecție socială județene și a municipiului București vor centraliza, pe specialități, meseriile și vor afișa listele posturilor comunicate de persoanele fizice sau juridice, pe care vor fi încadrați absolvenți.

(4) Listele cu posturi vor fi comunicate Ministerului Muncii și Protecției Sociale, care le va centraliza și le va înainta Ministerului Învățământului.

(5) Ministerul Învățământului va asigura afișarea acestor liste cu posturi la fiecare unitate de învățământ, în raport cu studiile absolvite și cu specificul locurilor de muncă.

Art. 2. — (1) Persoanele fizice sau juridice care încadrează absolvenți cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată primesc, pe o perioadă de 12 luni, pentru fiecare absolvent, o sumă lunară reprezentând 70% din salariul de bază net, la data angajării.

(2) Persoanele fizice sau juridice care încadrează absolvenții proveniți din rândul persoanelor handicapate, cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată, primesc, pe o perioadă de 18 luni, pentru fiecare absolvent, o sumă lunară reprezentând 70% din salariul de bază net, la data angajării.

(3) Persoanele fizice sau juridice care angajează absolvenți în condițiile alin. (1) și (2) sunt obligate să mențină contractul individual de muncă cel puțin 3 ani de la data încheierii acestuia.

(4) Persoanele fizice sau juridice care desfac contractele individuale de muncă ale absolvenților anterior expirării termenului de 3 ani, prevăzut la alin. (3), sunt obligate să restituie în totalitate Ministerului Muncii și Protecției Sociale sumele plătite pentru fiecare absolvent, la care se adaugă dobânda corespunzătoare celei acordate de trezoreria statului pentru Fondul pentru plata ajutorului de șomaj.

(5) Obligația de restituire prevăzută la alineatul precedent nu revine persoanelor fizice sau juridice, dacă au desfășurat contractul individual de muncă din motive obligatorii sau imputabile absolventului.

Art. 3. — (1) Absolvenții instituțiilor de învățământ prevăzute la art. 1 pot fi încadrați o singură dată, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, în termen de 12 luni sau de 18 luni de la data absolvirii studiilor.

(2) În cazul în care, în perioada de 12 luni sau de 18 luni, absolvenților li se desface contractul individual de muncă, din motive neimputabile lor, aceștia se pot încadra la alte persoane fizice sau juridice, care beneficiază de măsurile de stimulare stabilite prin prezenta ordonanță de urgență, cu condiția de a nu se depăși termenul de 12 luni sau de 18 luni prevăzut la alineatul precedent.

Art. 4. — Cheltuielile necesare recalificării în țară a absolvenților, efectuate de persoanele juridice în perioada de 3 ani, în scopul asigurării

reconversiei profesionale a personalului, vor fi suportate, la cererea angajatorului, din Fondul pentru plata ajutorului de șomaj.

Art. 5. — Articolul 24 alineatul (1) din Legea nr. 1/1991 privind protecția socială a șomerilor și reintegrarea lor profesională, cu modificările și completările ulterioare, se completează cu literele g) și h), care vor avea următorul cuprins:

„g) acoperirea cheltuielilor privind plățile ce se acordă persoanelor fizice sau juridice care încadrează absolvenți;

h) acoperirea cheltuielilor privind recalificarea absolvenților încadrați de persoanele juridice în condițiile legii“.

Art. 6. — Ministerul Muncii și Protecției Sociale exercită controlul îndeplinirii obligațiilor persoanelor fizice sau juridice, care decurg din prezenta ordonanță de urgență.

Art. 7. — În termen de 45 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Muncii și Protecției Sociale va elabora norme de aplicare, care urmează a fi aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Art. 8. — La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se abrogă prevederile Ordonanței Guvernului nr. 32/1994 privind încadrarea în muncă a absolvenților instituțiilor de învățământ, publicată în „Monitorul Oficial“ al României, Partea I, nr. 217, din 16 august 1994.

LEGEA NR. 162/1997
PENTRU APROBAREA ORDONANȚEI DE URGENȚĂ
A GUVERNULUI NR. 35/1997 PRIVIND MĂSURILE DE STIMULARE
A PERSOANELOR FIZICE ȘI JURIDICE PENTRU ÎNCADRAREA ÎN
MUNCĂ A ABSOLVENȚILOR INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT*

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. Se aprobă ordonanța de urgență a Guvernului nr. 35 din 8 iulie 1997 privind măsurile de stimulare a persoanelor fizice și juridice pentru încadrarea în muncă a absolvenților instituțiilor de învățământ, publicată în „Monitorul Oficial“ al României, Partea I, nr. 151 din 11 iulie 1997, cu următoarele modificări și completări.

1. La articolul 1, alineatele (4) și (5) vor avea următorul cuprins:

„(4) Listele cu posturi vor fi comunicate Ministerului Muncii și Protecției Sociale, care le va centraliza și le va înainta Ministerului Educației Naționale.

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 288 din 24 octombrie 1997.

(5) Ministerul Educației Naționale va asigura afișarea acestor liste la fiecare unitate de învățământ, în raport cu studiile absolvite și cu specificul locurilor de muncă.“

2. La articolul 2, alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„Art. 2. — (1) Persoanele fizice sau juridice care încadrează absolvenți cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată primesc, pe o perioadă de 12 luni, pentru fiecare absolvent, o sumă lunară reprezentând 70% din salariul de bază net, stabilit la data angajării.

(2) Persoanele fizice sau juridice care încadrează absolvenți proveniți din rândul persoanelor handicapate, cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată, primesc, pe o durată de 18 luni, pentru fiecare absolvent, o sumă lunară reprezentând 70% din salariul de bază net, stabilit la data angajării.“

3. La articolul 2, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Obligația de restituire, prevăzută la alineatul precedent, nu revine persoanelor fizice sau juridice, dacă au desfăcut contractul individual de muncă pe motive imputabile absolvenților sau neimputabile angajatorului.“

4. Articolul 3 va avea următorul cuprins:

„Art. 3. — (1) Absolvenții instituțiilor de învățământ prevăzute la art. 1 pot fi încadrați o singură dată în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, în termen de 12 luni sau, după caz, de 18 luni de la data absolvirii studiilor.

(2) În cazul în care, în perioada de 12 luni sau, după caz, de 18 luni, absolvenților li se desface contractul individual de muncă din motive neimputabile lor, aceștia se pot încadra la alte persoane fizice sau juridice care beneficiază de măsurile de stimulare stabilite prin prezenta ordonanță de urgență, sub condiția de a nu se depăși termenul de 12 luni sau de 18 luni, prevăzut la alineatul precedent.“

ORDONANȚA GUVERNULUI NR. 105/1998
PRIVIND ACORDAREA DE CREDITE BANCARE
PENTRU STUDENȚII DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE STAT*

În temeiul art. 107 alin. (1) și (3) din Constituția României și al art. 1 pct. 10 lit. a) din Legea nr. 148/1998 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe.

Guvernul României emite următoarea ordonanță:

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 321 din 28 august 1998, și aprobată cu modificări prin Legea nr. 193/1999 publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 613 din 15 decembrie 1999.

Art. 1. — Studenții din instituțiile de învățământ superior de stat care urmează cursurile de zi, pot beneficia, la cerere, de credite bancare pentru procurarea de cărți și publicații, materiale didactice, calculatoare personale, instrumente și materiale de laborator, îmbrăcăminte și încălțăminte, precum și pentru cheltuieli legate de desfășurarea studiilor.

Art. 2. — Pot beneficia de credite, în condițiile prezentei ordonanțe, studenții care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

- a) sunt în vârstă de până la 30 de ani;
- b) au un venit lunar pe membru de familie cel mult egal cu salariul minim pe economie;
- c) au promovat toate examenele și probele anului precedent de studii.

Art. 3. — (1) Creditele bancare se pot acorda studenților care prezintă garanțiile materiale și profesionale, stabilite de către Ministerul Educației Naționale, împreună cu Banca Comercială care acordă creditul.

(2) Garanțiile materiale sunt, de regulă, bunuri materiale aflate în proprietatea personală a studenților sau a persoanelor fizice sau juridice care acceptă să garanteze creditul.

(3) Garanțiile profesionale sunt atestate de instituțiile de învățământ superior.

(4) Studenții care nu pot prezenta garanții materiale pot beneficia de credite bancare numai în cazul garantării acestora de către Ministerul Educației Naționale, în limita fondului de garantare constituit de acesta.

(5) Garantarea creditelor, în condițiile alineatului precedent, se face pe baza unui contract încheiat între beneficiarul creditului și Ministerul Educației Naționale, prin care se vor stabili măsurile asigurătorii privind rambursarea.

(6) Limita maximă a creditului care poate fi acordat unui student se stabilește prin normele metodologice privind acordarea de credite bancare.

Art. 4. — (1) Ministerul Educației Naționale constituie fondul de garantare din alocații bugetare aprobate anual cu această destinație prin bugetul de stat, din donații, sponsorizări, dobânzi și din alte resurse extrabugetare proprii sau ale instituțiilor de învățământ superior.

(2) Fondul de garantare se depune la banca comercială care se angajează să acorde credite studenților în condițiile prezentei ordonanțe și este purtător de dobândă.

(3) Cu dobânda încasată se majorează anual fondul de garantare.

(4) La finele anului bugetar, fondul de garantare se reportează în anul următor pentru a fi utilizat cu aceeași destinație.

Art. 5. — Banca depozitară a fondului de garantare este selecționată prin licitație publică de către Ministerul Educației Naționale dintre băncile comerciale din România, în funcție de condițiile de creditare oferite de aceasta, folosind drept criterii: suma totală pe care banca este dispusă să o

utilizeze într-o anumită perioadă pentru acordarea de credite studenților; suma totală pe care banca o pune la dispoziție anual în acest scop, nivelul dobânzii acordate pentru fondul de garantare, nivelul dobânzii percepute pentru creditele acordate, termenul de rambursare, nivelul garanțiilor materiale solicitate, nivelul comisioanelor percepute, rețeaua teritorială, potrivit caietului de sarcini.

Art. 6. — (1) Rambursarea creditelor garantate de Ministerul Educației Naționale se face în rate lunare, după o perioadă de grație de maximum 2 ani de la terminarea studiilor universitare.

(2) Termenul de rambursare a creditului se negociază cu banca și nu poate fi mai mare de 5 ani.

(3) După 90 de zile de la terminarea studiilor, beneficiarul creditului începe să plătească dobânda aferentă acestuia.

(4) Pentru nerambursarea la termen a creditului garantat de Ministerul Educației Naționale și, respectiv, a dobânzilor aferente, se percep penalități egale cu cele percepute pentru neachitarea la scadență a impozitelor și taxelor datorate bugetului de stat.

Art. 7. — În termen de 90 de zile de la stabilirea băncii de depozitare, Ministerul Educației Naționale elaborează Normele metodologice privind acordarea de credite bancare, care se publică în „Monitorul Oficial” al României.

LEGEA NR. 193/1999
PENTRU APROBAREA ORDONAȚEI GUVERNULUI NR. 105/1998
PRIVIND ACORDAREA DE CREDITE BANCARE PENTRU
STUDENȚII DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE STAT*

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 105 din 27 august 1998 privind acordarea de credite bancare pentru studenții din învățământul de stat, emisă în temeiul art. 1 pct. 10 lit. a) din Legea nr. 148/1998 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 321 din 28 august 1998, cu următoarele modificări:

1. Titlul ordonanței va avea următoarea formulare:

---

* Legea nr. 193 a fost adoptată de Senat și de Camera Deputaților în ședințele din 8 noiembrie 1999 și, respectiv, 9 noiembrie 2000 și a fost promulgată prin Decretul nr. 423 din 9 decembrie 1999, publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 613 din 15 decembrie 1999.

„Ordonanță privind acordarea de credite bancare pentru studenții din instituțiile de învățământ superior de stat și particular, acreditate“

2. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — Studenții din instituțiile de învățământ superior de stat și particular acreditate, care urmează cursurile de zi, pot beneficia, la cerere, de credite bancare pentru procurarea de cărți și publicații, materiale didactice, calculatoare personale, instrumente și materiale de laborator, îmbrăcăminte și încălțăminte, precum și pentru cheltuieli legate de desfășurarea studiilor.“

**HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 558/1998
PENTRU MODIFICAREA ANEXELOR NR. 1 ȘI 2 LA HOTĂRÂREA
GUVERNULUI NR. 445/1997 PRIVIND STABILIREA CRITERIILOR
GENERALE DE ACORDARE A BURSELOR ȘI A ALTOR FORME DE
SPRIJIN MATERIAL PENTRU ELEVII, STUDENȚII ȘI CURSANȚII
DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE STAT, CURSURI DE ZI****

În temeiul art. 7 alin. (5), (6) și (7) al art. 60 alin. (4) și al art. 170 din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările ulterioare,

Guvernul României h o t ă r ă ș t e :

Articol unic. — Anexele nr. 1 și 2 la Hotărârea Guvernului nr. 445/1997 privind stabilirea Criteriilor generale de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru elevii, studenții și cursanții din învățământul de stat, cursuri de zi, se înlocuiesc cu anexele nr. 1 și 2, care fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

ANEXA Nr. 1

**Criterii generale
de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material
pentru elevii din învățământul preuniversitar de stat, cursuri de zi**

1. Acordarea de burse de la bugetul de stat reprezintă o formă de sprijin material vizând atât protecția socială, cât și stimularea elevilor care obțin rezultate foarte bune la învățătură și disciplină.

2. Bursele de merit și bursele de studiu se acordă elevilor din învățământul preuniversitar de stat, cursuri de zi, în funcție de rezultatele obținute la învățătură. În cadrul bursei de merit se instituie bursa de performanță, acordată câștigătorilor locurilor I, II și III la fazele naționale ale olimpiadelor pe discipline, elevilor calificați la olimpiadele internaționale, altor categorii de elevi care obțin rezultate de valoare în manifestări interne și internaționale

cu caracter cultural-artistic — bursa artistică — sau cu caracter sportiv — bursa sportivă — și cu caracter tehnico-științific — bursa tehnico-științifică.

Bursele de ajutor social se acordă elevilor în funcție de situația materială a familiei sau a susținătorilor legali ori în alte cazuri prevăzute de lege.

3. Bursele se acordă în limita fondurilor aprobate cu această destinație de la bugetul de stat și se repartizează inspectoratelor școlare de către Ministerul Educației Naționale, ca ordonator principal de credite, proporțional cu numărul elevilor din învățământul preuniversitar de stat, cursuri de zi.

4. Elevii promovați pot primi burse de merit și burse de studiu începând cu trimestrul al II-lea al clasei a IX-a (anul I), respectiv trimestrul I al claselor X–XII (XIII) și din anii II–IV, conform criteriilor specifice stabilite anual de consiliile de administrație ale inspectoratelor școlare, în limita fondurilor repartizate.

5. Cuantumul bursei de merit, de performanță, ale bursei de studiu și de ajutor social se stabilesc de consiliul de administrație al inspectoratului școlar județean sau al municipiului București, după caz.

6. Bursele de ajutor social se acordă următoarelor categorii de elevi din învățământul preuniversitar de stat, cursuri de zi:

a) orfani, bolnavi de TBC și care se află în evidența dispensarelor școlare, cei care suferă de diabet, boli maligne, sindromuri de malabsorbție grave, insuficiențe renale cronice, astm bronșic, epilepsie, cardiopatii congenitale, hepatită cronică, glaucom, miopie gravă, boli imunologice, cei infestați cu virusul HIV sau bolnavi de SIDA, cei care suferă de poliartrită juvenilă, spondilită anchilozantă sau reumatism articular, handicap locomotor.

Acordarea bursei pentru motive medicale se face cu avizul medicului abilitat să avizeze acordarea bursei conform Legii privind asigurările sociale de sănătate nr. 145/1997, numai după efectuarea unor anchete sociale pentru a se analiza starea materială a familiei;

b) elevii din învățământul preuniversitar din mediul rural, școlarizați într-o altă localitate conform Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările ulterioare, pentru care nu se poate asigura masa în natură;

c) elevii proveniți din familii care îndeplinesc în mod cumulativ următoarele condiții:

— nu realizează un venit net mediu lunar, pe ultimele 12 luni, pe membru de familie mai mare de 50% din salariul minim net pe economie;

— nu dețin terenuri agricole cu o suprafață mai mare de 20.000 mp în zonele colinare și de șes și de 40.000 mp în zonele montane;

d) elevii din unitățile de învățământ de stat, cursuri de zi și cursuri serale, cărora li se aplică prevederile art. 10 lit. r) din Legea nr. 42/1990, republicată, în baza certificatului eliberat de Comisia pentru aplicarea Legii nr. 42/1990, care atestă calitatea sa ori a unuia dintre părinți de „Erou-martir“ sau

„Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989“, cu una dintre mențiunile: rănit, reținut, rănit și reținut, remarcat prin fapte deosebite, însoțit de brevet semnat de Președintele României.

7. Pentru obținerea bursei de ajutor social, elevii sau reprezentanții legali ai acestora depun la comisia de atribuire a bursei din unitatea de învățământ, în termenul stabilit de aceasta, o cerere însoțită de acte doveditoare privind dreptul de acordare a bursei de ajutor social.

8. Bursele de ajutor social se acordă la începutul anului școlar și pot fi revizuite trimestrial, în funcție de modificările intervenite privind veniturile nete lunare ale familiei.

9. Pentru determinarea venitului mediu net lunar pe membru de familie se vor depune acte doveditoare la începutul fiecărui trimestru.

La stabilirea venitului mediu net lunar pe membru de familie se iau în calcul toate veniturile cu caracter permanent, realizate de membrii familiei, cu excepția alocației suplimentare pentru familiile cu mulți copii.

10. Bursa de ajutor social se poate acorda și ocazional, o dată pe an, elevilor din învățământul de stat, cursuri de zi, ale căror venituri nete lunare pe membru de familie nu depășesc 75% din salariul minim net pe economie, pe baza documentelor doveditoare de venituri.

Cuantumul bursei de ajutor social ocazional trebuie să fie cel puțin egal cu cuantumul lunar al bursei de ajutor social.

11. Bursele se acordă pe perioada cursurilor școlare, inclusiv pe timpul pregătirii și susținerii examenului de bacalaureat sau de diplomă și pe perioada practicii în producție.

12. Bursele de ajutor social se acordă și pe perioada vacanțelor școlare pentru elevii prevăzuți la pct. 6, în următoarele situații:

a) celor care au promovat anul școlar sau celor care la sfârșitul anului școlar sunt corigenți la o singură disciplină de învățământ și au media anuală la purtare cel puțin 8,00, cu excepția celor care au depășit cu doi ani vârsta clasei respective;

b) absolvenților clasei a VIII-a care fac dovada că au reușit la examenul de admitere în clasa a IX-a (anul I) la o unitate de învățământ de stat, cursuri de zi;

c) celor declarați repenți din motive medicale.

Aceștia beneficiază de burse inclusiv în primul trimestru al clasei a IX-a, respectiv anul I.

13. Numărul beneficiarilor de burse de merit nu poate să depășească 1%, iar al celor de burse de studiu 1,5% din numărul total al elevilor din clasele IX—XII (XIII), respectiv anii I—IV, la nivelul județului și al municipiului București.

14. Criteriile specifice și metodologia de acordare a bursei se stabilesc anual, în consiliile de administrație ale inspectoratelor școlare județene și în cel al inspectoratului școlar al municipiului București, având în vedere fondurile repartizate și integralitatea efectuării de către elevi a activităților școlare.

Metodologia cuprinde criteriile suplimentare, precum și componența și atribuțiile comisiei de acordare a bursei de la nivelul unității de învățământ, respectiv componența comisiei de atribuire a bursei de la nivelul inspectoratului școlar.

Nu pot constitui criteriile de acordare a bursei: religia, rasa, sexul, apartenența politică a elevului sau a familiei acestuia, apartenența la organizații legal constituite, studiile efectuate în străinătate, precum și accesul la burse din alte surse.

Criteriile specifice și metodologia de acordare a bursei școlare se afișează la unitățile de învățământ din cadrul fiecărui inspectorat școlar județean.

Consiliile de administrație ale unităților de învățământ vor înainta inspectoratelor școlare județene propuneri privind acordarea bursei de performanță. Inspectoratele școlare județene, respectiv Inspectoratul Școlar al Municipiului București desemnează beneficiarii acestor burse.

15. Consiliul de administrație al unității de învățământ are obligația de a afișa la loc vizibil decizia comisiei de acordare a bursei de merit, în termen de 3 zile de la luarea deciziei.

16. Elevii sau susținătorii legali ai acestora pot contesta în scris hotărârea consiliului de administrație al unității de învățământ, în termen de 15 zile lucrătoare de la data afișării.

Contestațiile sunt rezolvate de către comisia de acordare a bursei de la nivelul inspectoratului școlar, în termen de 3 zile de la data expirării termenului de contestație.

ANEXA NR. 2

Criterii generale de acordare a bursei și a altor forme de sprijin material pentru studenții și cursanții din învățământul superior de stat, cursuri de zi

1. Bursele de merit și bursele de studiu se acordă studenților din învățământul superior de stat, cursuri de zi, în funcție de rezultatele obținute la învățătură, iar cursanților de la învățământul postuniversitar bursele se acordă prin concurs. Bursele de ajutor social se acordă la cerere, în funcție de situația materială a familiei studentului. Studenții primesc burse în baza

criteriilor generale stabilite de prezenta hotărâre și a criteriilor specifice elaborate de senatul universitar respectiv.

2. Bursele de merit se acordă în următoarele cazuri:

- a) studenților cu rezultate deosebite la învățătură;
- b) studenților cu performanțe științifice — bursa de performanță, care este o bursă de merit atribuită prin concurs de către fiecare universitate;
- c) studenților cu performanțe cultural-artistice deosebite — bursa de performanță artistică, celor cu performanțe sportive — bursa de performanță sportivă. Acestea sunt burse de merit atribuite de către fiecare universitate.

3. Fondurile pentru acordarea bursei de la bugetul de stat sunt repartizate instituțiilor de învățământ superior de către Ministerul Educației Naționale, proporțional cu numărul studenților de la cursurile de zi, învățământ de scurtă durată, învățământ de lungă durată, învățământ de studii aprofundate, din instituția respectivă.

4. Criteriile specifice de acordare a bursei la nivelul instituțiilor de învățământ superior se elaborează de senatele universitare, ținând seama de sistemul de organizare a învățământului superior, diferențiat pe specializări, iar în cazul bursei de ajutor social, de venitul net al familiei studentului sau al susținătorului legal.

Nu pot constitui criteriile de acordare a bursei provenite de la bugetul de stat: vârsta, sexul, religia, rasa, apartenența politică a candidatului sau a familiei acestuia, apartenența la organizații legal constituite ori cu activitate conformă cu legislația română, numărul de ani petrecuți în alte instituții de învățământ, studiile efectuate în străinătate, precum și accesul la burse din alte surse.

5. Senatele universitare pot elabora criteriile specifice diferențiate pentru acordarea bursei de merit, de studiu și a bursei de ajutor social, în funcție de activitatea profesională.

6. Cuantumul bursei sunt stabilite de către senatul universitar, în așa fel încât cuantumul minim al bursei să acopere cheltuielile de cazare și masă în cămine și, respectiv, la cantine.

Cuantumul bursei de performanță este cel puțin de două ori mai mare decât bursa minimă atribuită în instituția de învățământ respectivă și mai mare decât bursa de merit.

7. Instituțiile de învățământ superior pot completa fondul de burse provenit de la bugetul de stat cu fonduri provenite din venituri proprii.

8. Bursele de ajutor social se acordă:

- a) studenților integraliști din instituțiile de învățământ superior de stat, cărora li se aplică prevederile art. 10 lit. r) din Legea nr. 42/1990, republicată, în baza certificatului eliberat de Comisia pentru aplicarea Legii nr. 42/1990, care atestă calitatea lor ori a unuia dintre părinți de „Luptători pentru Victoria

Revoluției Române din Decembrie 1989“ sau de „Erou-martir“ — cu una dintre mențiunile: rănit, reținut, rănit și reținut, remarcat prin fapte deosebite, însoțit de brevet semnat de Președintele României;

b) studenților orfani, celor proveniți din casele de copii sau plasament familial, care nu realizează venituri;

c) studenților bolnavi TBC, care se află în evidența unităților medicale, celor care suferă de diabet, boli maligne, sindromuri de malabsorbție grave, insuficiență renală cronică, astm bronșic, epilepsie, cardiopatii congenitale, hepatită cronică, glaucom, miopie gravă, boli imunologice, cei infestați cu virusul HIV sau bolnavi de SIDA, spondilită anchilozantă sau reumatism articular;

d) studenților a căror familie nu realizează pe ultimele 3 luni un venit lunar net mediu pe membru de familie mai mare decât salariul minim pe economie.

Senatele universitare pot acorda și alte burse sociale, conform criteriilor și regulamentelor proprii.

9. Bursa de ajutor social se poate acorda și ocazional, în cuantumuri cel puțin egale cu bursa minimă, stabilite de senatul universității, indiferent dacă studentul mai beneficiază de altă categorie de bursă, astfel:

a) bursa de ajutor social ocazional pentru îmbrăcăminte, care se poate acorda studenților orfani, studenților defavorizați din punct de vedere social, studenților proveniți din casele de copii, studenților proveniți din plasament familial sau din încredințare, a căror familie nu realizează pe ultimele 3 luni un venit lunar net mediu pe membru de familie mai mare decât 75% din salariul minim pe economie.

Această categorie de bursă de ajutor social ocazional se poate acorda aceluiași student de două ori în decursul unui an universitar;

b) bursa de ajutor social ocazional de maternitate, care se acordă studentei sau studentului a cărui soție nu realizează alte venituri decât bursele, constă într-o bursă pentru naștere și lehozare și o bursă pentru procurarea îmbrăcăminteii copilului nou-născut;

c) bursa de ajutor social ocazional în caz de deces se poate acorda pentru decesul unui membru al familiei studentului(ei) (soț, soție, copil) sau în caz de deces al studentului(ei), necăsătorit(ă) sau căsătorit(ă), cu soție/soț care nu realizează venituri. Suma care se atribuie în caz de deces este stabilită de către biroul senatului universității.

10. Bursa de merit atribuită pentru performanțe științifice — bursa de performanță — se poate atribui începând cu anul al doilea de studii, pentru 12 luni consecutive, începând cu data atribuirii, prin concurs, la nivelul instituției de învățământ superior. Aceasta se acordă și pe perioada vacanțelor, inclusiv a vacanței de vară pentru studenți.

11. Bursele de merit atribuite studenților cu rezultate deosebite la învățătură, bursele de studiu și de ajutor social se atribuie studenților pe durata anului universitar (cursuri, sesiuni de examene, activități practice, examen de licență sau de absolvire), în conformitate cu planul de învățământ, cu excepția vacanțelor.

12. Bursele se atribuie și pe perioada vacanțelor, dacă studenții bursieri sunt orfani, dacă provin din case de copii sau din plasament familial ori dacă sunt bolnavi TBC și se află în evidența unităților medicale, dacă suferă de diabet, boli maligne, sindromuri de malabsorbție grave, insuficiențe renale cronice, astm bronșic, epilepsie, cardiopatii congenitale, hepatită cronică, glaucom, miopie gravă, boli imunologice, sunt infestați cu virusul HIV sau bolnavi de SIDA, spondilită anchilozantă sau reumatism articular acut.

13. Studenții care urmează concomitent două specializări în instituții de învățământ superior de stat pot beneficia de burse de la bugetul de stat numai de la una dintre instituții, cu condiția ca numărul total al anilor în care beneficiază de bursă să nu depășească numărul anilor de studiu prevăzut ca durată de școlarizare la specializarea de la care urmează să beneficieze de bursă.

Absolvenții cu diplomă de licență care urmează o a doua specializare sau studenții reînmatriculați pot beneficia de burse de la bugetul de stat, cu condiția ca numărul anilor în care au beneficiat de bursă să nu depășească numărul anilor de studiu prevăzut ca durată de școlarizare la specializarea de la care urmează să beneficieze de bursă.

LEGEA NR. 219/2000
PRIVIND EGALITATEA ȘANSELOR DE A URMA
STUDIILE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR PRIN ACORDAREA
BURSELOR SOCIALE DE STUDIU*

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — (1) Instituția de învățământ superior de stat poate constitui un fond din resurse financiare extrabugetare, destinat acordării burselor sociale de studiu pentru întreaga durată de școlarizare.

(2) Bursele sociale de studiu se pot acorda și pe perioada vacanțelor.

Art. 2. — Resursele financiare din care se constituie fondul prevăzut la art. 1 sunt:

- a) sponsorizări de la persoane juridice și fizice;
- b) venituri proprii ale instituției de învățământ superior de stat;

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 617 din 30 noiembrie 2000.

c) donații;

d) alte surse extrabugetare legale.

Art. 3. — Instituțiile de învățământ superior vor face public, după caz, cu cel puțin două luni înaintea admiterii, numărul bursei sociale de studiu pentru profilurile și specializările stabilite de senatul universitar.

Art. 4. — (1) Studenții înscriși în anul întâi care provin din familii cu un venit lunar pe membru de familie sub salariul minim brut pe economie pot beneficia de bursă socială de studiu pentru întreaga durată de școlarizare.

(2) Bursa socială de studiu poate fi cumulată cu oricare altă bursă, cu excepția bursei de ajutor social acordate semestrial conform normelor Ministerului Educației Naționale.

(3) Actele doveditoare ale veniturilor sunt cele solicitate la acordarea celorlalte categorii de burse.

(4) La stabilirea veniturilor pe membru de familie se iau în considerare și cele ale studentului. Se exceptează veniturile provenite din alte burse acordate membrilor de familie.

Art. 5. — Criteriile de acordare a bursei sociale de studiu pentru întreaga durată de școlarizare, precum și cuantumul acestora sunt stabilite prin regulament aprobat de senatul universitar.

Art. 6. — Menținerea bursei sociale de studiu este condiționată de îndeplinirea standardului impus de senatul universitar în îndeplinirea obligațiilor de studiu pentru întreaga durată de școlarizare și de menținerea condiției sociale prevăzute la art. 4. În limita numărului de burse sociale de studiu devenite disponibile pot beneficia de acestea și studenții din alți ani de studiu, în condițiile legii.

Art. 7. — În termen de 60 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, senatele universitare elaborează regulamente proprii de acordare a bursei sociale de studiu pentru întreaga durată de școlarizare.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 1.070/2001 PRIVIND ACORDAREA UNOR BURSE DE STUDIU LUNARE TINERILOR ROMÂNI AFLAȚI LA STUDII ÎN STRĂINĂTATE*

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 172 alin. (7) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 731 din 16 noiembrie 2001.

Art. 1. — (1) Tinerilor cetățeni români trimiși în străinătate pentru efectuarea de studii universitare complete sau parțiale, postuniversitare, de doctorat, precum și pentru efectuarea de stagii de cercetare/specializare cu o durată de minimum 3 luni, ca bursieri ai statelor în care studiază, selecționați de Ministerul Educației și Cercetării, în baza unor documente de colaborare bilaterală — acorduri, programe, înțelegeri, protocoale — sau a unor oferte unilaterale, li se acordă, de Ministerul Educației și Cercetării, în completarea bursei acordate de statul în care studiază, o bursă de studiu lunară în valută.

(2) Sumele reprezentând valoarea bursei prevăzute la alin. (1) se suportă de Ministerul Educației și Cercetării din alocații de la bugetul de stat acordate în limita creditelor bugetare aprobate și din venituri extrabugetare.

Art. 2. — (1) Tinerii cetățeni români beneficiază de bursa prevăzută la art. 1 alin. (1) numai pe perioada anului universitar.

(2) Cuantumul bursei de studiu prevăzute la art. 1 alin. (1) se stabilește anual, pe țări, prin ordin al ministrului educației și cercetării, cu avizul Ministerului Afacerilor Externe.

(3) Sumele reprezentând valoarea bursei de studii/stagii prevăzute la art. 1 alin. (1) se transferă la ambasadele României și, respectiv, la consulatele din țările respective de către Ministerul Educației și Cercetării.

(4) Ministerul Educației și Cercetării suportă comisioanele și spezele bancare ocazionate de transferul sumelor la ambasadele și, respectiv, la consulatele României din țările în care se efectuează studiile/stagiile prevăzute la art. 1 alin. (1).

Art. 3. — Persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1) beneficiază și de decontarea cheltuielilor aferente transportului din București la locul de studii și retur, o singură dată într-un an universitar, în situația în care, potrivit documentelor încheiate, acesta nu se asigură de partea primitoare.

Art. 4. — În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri Ministerul Educației și Cercetării va elabora instrucțiuni de aplicare a acesteia, aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării.

Art. 5. — Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 782/1993 privind acordarea unor indemnizații lunare tinerilor români aflați la studii în străinătate, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 13 din 31 ianuarie 1997, cu modificările ulterioare.

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 321/28 august 1998 și aprobată cu modificări prin Legea nr. 193/1999 publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 613 din 15 decembrie 1999.

ORDONANȚA GUVERNULUI NR. 102/1998
PRIVIND FORMAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ
PRIN SISTEMUL EDUCAȚIONAL*

În temeiul art. 107 alin. (1) și (3) din Constituția României și al art. 1 pct. 10 lit. g) din Legea nr. 148/1998 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe.

Guvernul României emite următoarea ordonanță:

Art. 1. — Formarea profesională continuă și promovarea socială a persoanei se realizează, în condițiile prezentei ordonanțe, prin sistemul educațional, în corelare cu cerințele și exigențele economiei de piață.

Art. 2. — (1) Formarea profesională continuă prin sistemul educațional se realizează prin programe specifice, inițiate și organizate de instituții publice și organisme private cu activitate în domeniu, în spiritul parteneriatului social, utilizând metode interactive cu accent pe demersurile multimedia: educație prin corespondență, educație la distanță, videoconferințe, instruire asistată pe calculator.

(2) Finanțarea cheltuielilor legate de derularea acestor programe se asigură din alocații de la bugetul de stat sau din bugetele locale, contribuții ale participanților, organizații sindicale și patronale, din Fondul național al formării profesionale, constituit în condițiile legii, din Fondul pentru plata ajutorului de șomaj, din fondurile externe cu această destinație, precum și din alte surse.

Art. 3. — (1) Formarea profesională continuă prin sistemul educaționale asigură:

a) completarea educației de bază, prin educație recurentă sau compensatorie;

b) formarea profesională continuă prin: perfecționarea pregătirii profesionale și dobândirea unor noi calificări profesionale;

e) educație civică, prin dobândirea competențelor și a atitudinilor necesare exercitării drepturilor și asumării responsabilităților sociale ale fiecărui cetățean;

d) educarea, cultivarea aptitudinilor și a intereselor individuale ale cetățeanului pentru îndeplinirea unui rol social activ.

(2) Formarea profesională continuă prin sistemul educațional se poate realiza prin participarea celor interesați la programele organizate în cadrul instituțional sau prin studiu individual. Examinarea finală și certificarea se realizează în condițiile legii.

Art. 4. — Formarea profesională continuă prin sistemul educațional se realizează prin instituții educaționale, organizate ca persoane juridice de drept public sau privat, în condițiile legii:

a) unități și instituții de învățământ din sistemul preuniversitar și superior;

b) școli populare de artă, universități populare, case de cultură, cămine culturale, centra de cultură, bibliotecă, muzee, case și cluburi ale interesului sau sindicatelor, alte instituții publice;

c) centre pentru formarea profesională continuă din sistemul Ministerului Educației Naționale, Ministerului Culturii, altor ministere ori din subordinea autorităților publice locale;

d) organizații neguvernamentale, asociații profesionale.

Art. 5. — Metodologia, criteriile de autorizare a instituțiilor în domeniul formării profesionale continue prin sistemul educațional, precum și modalitățile de examinare finală și certificarea pregătirii profesionale sunt elaborate, în condițiile legii, de către:

a) Ministerul Educației Naționale sau Ministerul Muncii și Protecției Sociale ori cu avizul acestora, după caz, la propunerea Ministerului Culturii sau a altor ministere interesate;

b) Ministerul Educației Naționale pentru programele menționate la art. 3 alin. (1) lit. a), c) și d), programe organizate în unitățile și instituțiile de învățământ din rețeaua proprie;

c) Ministerul Educației Naționale împreună cu instituțiile interesate în desfășurarea activităților menționate la art. 3 alin. (1) lit. a), c) și d);

d) Ministerul Educației Naționale și Ministerul Muncii și Protecției Sociale pentru programele de formare profesională continuă.

Art. 6. — Instituțiile educaționale prevăzute la art. 4 pot elibera, în condițiile legii, diplome educaționale sau certificate de absolvire, după caz, cu evidențierea competențelor dobândite, cu valabilitate națională.

Art. 7. — Formarea profesională continuă prin sistemul educațional este asigurată de către formatori, specialiști pe domenii din țară sau din străinătate, remunerați conform legislației în materie.

Art. 8. — Organizarea și durata programelor de formare profesională continuă prin sistemul educațional pe domenii de activitate se realizează în conformitate cu normele metodologice emise de instituțiile prevăzute la art. 5.

Art. 9. — În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe instituțiile abilitate vor proceda la emiterea normelor metodologice de aplicare a acesteia.

LEGEA NR. 133/2000
PENTRU APROBAREA ORDONANȚEI GUVERNULUI
NR. 102/1998 PRIVIND FORMAREA PROFESIONALĂ

---

* Legea nr. 133 a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședințele din 3 februarie 2000 și, respectiv, 20 iunie 2000, publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 346 din 25 iulie 2000.

CONTINUĂ PRIN SISTEMUL EDUCAȚIONAL*

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 102 din 27 august 1998 privind formarea profesională continuă prin sistemul educațional, emisă în temeiul art. 1 pct. 10 lit. g) din Legea nr. 148/1998 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 321 din 28 august 1998, cu următoarele modificări:

1. Titlul ordonanței va avea următorul cuprins:

„Ordonanță privind organizarea și funcționarea sistemului de educație permanentă prin instituțiile educaționale“

2. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — Educația permanentă și promovarea socială a persoanei se realizează, în condițiile prezentei ordonanțe, prin instituții educaționale, în corelare cu nevoile individuale și cu cerințele și exigențele economiei de piață și ale practicii sociale într-o societate democratică.“

3. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — (1) Educația permanentă prin sistemul educațional se realizează prin programe specifice, inițiate și organizate de instituții publice și private cu activitate în domeniu, în spiritul parteneriatului social, utilizându-se metode interactive cu accent pe demersurile multimedia: educație prin corespondență, educație la distanță, videoconferințe, instruire asistată de calculator și altele.

(2) Finanțarea cheltuielilor legate de derularea acestor programe se asigură din alocații de la bugetul de stat și/sau de la bugetele locale, contribuții ale participanților, organizații sindicale și patronale, din Fondul național al formării profesionale, constituit în condițiile legii, din Fondul pentru plata ajutorului de șomaj, din fonduri existente cu această destinație, precum și din alte surse.“

4. Articolul 3 va avea următorul cuprins:

„Art. 3. — (1) Educația permanentă prin sistemul educațional asigură:

a) completarea educației de bază, prin educație recurentă sau compensatorie;

b) formarea profesională continuă prin: perfecționarea pregătirii profesionale și dobândirea unor noi calificări profesionale;

c) educația civică prin dobândirea competențelor și a atitudinilor necesare exercitării drepturilor și asumării responsabilităților sociale ale fiecărui cetățean;

d) educarea, cultivarea aptitudinilor și a intereselor individuale ale cetățeanului pentru îndeplinirea unui rol social activ.

(2) Educația permanentă prin sistemul educațional se poate realiza prin participarea celor interesați la programele organizate în cadrul instituțional

sau prin studiu individual. Examinarea finală și certificarea se realizează în condițiile legii.“

5. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

„Art. 4. — Educația permanentă prin sistemul educațional se realizează prin instituții educaționale organizate ca persoane juridice de drept public sau privat, în condițiile legii:

- a) unități și instituții de învățământ din sistemul preuniversitar și superior;
- b) școli populare de artă, universități populare, case de cultură, cămine culturale, centre de cultură, biblioteci, muzee, case și cluburi ale tineretului sau sindicatelor, alte instituții publice și private;
- c) centre pentru formare profesională continuă din sistemul Ministerului Educației Naționale, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Culturii, al altor ministere ori din subordinea autorităților publice locale;
- d) organizații neguvernamentale, asociații profesionale.“

6. Articolul 5 va avea următorul cuprins:

„Art. 5. — Metodologia, criteriile de autorizare a instituțiilor în domeniul educației permanente prin sistemul educațional, precum și modalitățile de examinare finală și certificare a pregătirii profesionale sunt elaborate, în condițiile legii, de către:

- a) Ministerul Educației Naționale, pentru programele menționate la art. 3 alin. (1) lit. a);
- b) Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Ministerul Educației Naționale, pentru programele menționate la art. 3 alin. (1) lit. b);
- c) Ministerul Educației Naționale, Ministerul Culturii și instituțiile interesate, pentru programele menționate la art. 3 alin. (1) lit. c) și d);
- d) Ministerul Educației Naționale și Ministerul Muncii și Protecției Sociale, pentru programele de formare profesională continuă.“

7. Articolul 6 va avea următorul cuprins:

„Art. 6. — (1) Instituțiile educaționale prevăzute la art. 4 pot elibera, în condițiile prevăzute la art. 5 și ale celorlalte prevederi legale în vigoare, diplome educaționale sau certificate de absolvire, după caz, cu evidențierea competențelor dobândite.

(2) Diplomele educaționale și certificatele de absolvire pot avea, după caz, valabilitate națională sau locală.“

8. Articolul 7 va avea următorul cuprins:

„Art. 7. — Educația permanentă prin sistemul educațional este asigurată de către formatori, specialiști pe domenii, din țară sau din străinătate, remunerați conform legislației în materie.“

9. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 431 din 2 septembrie 2000.

„Art. 8. — Organizarea și durata programelor de educație permanentă prin sistemul educațional, pe domenii de activitate, se realizează în conformitate cu normele metodologice emise de instituțiile prevăzute la art. 5.“

**ORDONANȚA GUVERNULUI NR. 138/2000
PRIVIND MĂSURI DE SUSȚINERE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIVAT***

În temeiul prevederilor art. 107 alin. (1) și (3) din Constituția României și ale art. 1 lit. I pct. 3 din Legea nr. 125/2000 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță.

Art. 1. — Cadrele didactice încadrate în învățământul preuniversitar particular beneficiază de recunoașterea vechimii la catedră necesare pentru obținerea definitivării în învățământ și a gradelor didactice II și I, de la data obținerii autorizației de încredere de către unitatea școlară respectivă.

Art. 2. — Cadrele didactice titulare în învățământul preuniversitar de stat pot fi detașate sau transferate, în interesul învățământului, în unități de învățământ preuniversitar particular care au autorizație de încredere, cu acordul unității de învățământ particulare respective, în condițiile legii, în situația restrângerii de activitate care nu poate fi soluționată în învățământul preuniversitar de stat.

Art. 3. — Elevii din unitățile de învățământ preuniversitar particular au acces gratuit la serviciile de specialitate oferite de personalul unităților conexe ale învățământului preuniversitar de stat, cum sunt centre logopedice interșcolare și centre sau cabinete de asistență psihopedagogică.

Art. 4. — Elevii din unitățile de învățământ preuniversitar particular au acces la facilitățile și resursele oferite de unitățile conexe și unitățile extrașcolare — cluburi, palate ale copiilor și elevilor, tabere, baze sportive, turistice și de agrement, biblioteci.

Art. 5. — Elevii, studenții și cadrele didactice din învățământul particular preuniversitar sau superior care funcționează pe baza autorizației de încredere sau a autorizației de funcționare provizorie au acces la serviciile rețelei ROEDUNET în condițiile stabilite de Ministerul Educației Naționale pentru întreaga comunitate academică.

Art. 6. — Spațiile și mijloacele temporar disponibile ale unităților de învățământ de stat se închiriază, prin licitație, cu prioritate, pentru activitățile de învățământ, inclusiv pentru instituțiile de învățământ particular.

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 305 din 8 iunie 2001.

Art. 7. — Instituțiile de învățământ superior acreditate au acces la competiția proiectelor de finanțare a cercetării științifice, beneficiază de alocarea de fonduri de investiții, dotări cu echipamente și granturi de cercetare pe baze competiționale.

Art. 8. — Studenții și absolvenții instituțiilor de învățământ superior acreditate au acces la creditele pentru studiu acordate de bănci, la burse contractuale, precum și la concursurile pentru obținerea bursei pentru doctorat și pentru obținerea bursei pentru stagii de studii universitare și postuniversitare în străinătate.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 508/2001
PRIVIND ACCESUL LA ÎNVĂȚĂMÂNTUL OBLIGATORIU
DIN ROMÂNIA AL COPIILOR LUCRĂTORILOR MIGRANȚI
PROVENIȚI DIN STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE*

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României,
Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Lucrătorul migrant este cetățeanul unui stat membru al Uniunii Europene căruia i s-a acordat dreptul de ședere în România, care are domiciliul sau reședința în România și care desfășoară pe teritoriul statului român o activitate în baza unui contract individual de muncă sau într-o altă formă reglementată de legislația română.

(2) Prin copil al lucrătorului migrant se înțelege copilul în vârstă de până la 18 ani care se află în întreținerea lucrătorului migrant.

(3) Beneficiază de prevederile prezentei hotărâri minorul care îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (2).

Art. 2. — Școlarizarea pe perioada învățământului general obligatoriu a persoanelor care îndeplinesc condițiile art. 1 alin. (2) și (3) este gratuită, în conformitate cu prevederile Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. — (1) În vederea înscrierii în învățământul general obligatoriu din România copiii lucrătorilor migranți trebuie să urmeze și să promoveze un curs de inițiere în limba română, cu durată de un an școlar, organizat în unitățile din sistemul național de învățământ.

(2) Minorii care cunosc limba română vor susține un examen organizat de inspectoratul școlar județean sau al municipiului București.

(3) În urma promovării examenului sau cursului de inițiere în limba română minorii urmează să fie înscriși în învățământul general obligatoriu prin echivalarea studiilor, fără examen de diferență.

Art. 4. — (1) Ministerul Educației și Cercetării asigură formarea inițială și continuă a personalului didactic care va preda limba română, ca limbă oficială a statului român, pe perioada anului pregătitor.

(2) Ministerul Educației și Cercetării, în colaborare cu autoritățile similare din statele de origine ale lucrătorilor migranți, stabilește măsurile necesare pentru predarea limbii materne și a culturii țării de origine pe întreaga durată a învățământului obligatoriu.

(3) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri Ministerul Educației și Cercetării stabilește prin ordin al ministrului normele metodologice privind școlarizarea copiilor lucrătorilor migranți și asigurarea personalului didactic calificat.

Art. 5. — Copiii lucrătorilor migranți pot urma și celelalte niveluri de învățământ prevăzute de legislația română, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 288/1993 privind școlarizarea în România a cetățenilor din alte țări, republicată.

Art. 6. — Fondurile necesare pentru școlarizarea pe durata învățământului obligatoriu a persoanelor care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 1 alin. (2) se suportă în condițiile prevăzute de lege pentru finanțarea învățământului preuniversitar de stat.

Art. 7. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri orice dispoziție contrară se abrogă.

---

*Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 171 din 22 iulie 1993. Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 313 din 11 noiembrie 1994.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 288/1993*
PRIVIND ȘCOLARIZAREA ÎN ROMÂNIA
A CETĂȚENILOR DIN ALTE ȚĂRI

Art. 1. — Școlarizarea în România a cetățenilor străini și a cetățenilor români având domiciliul stabil în alte țări se poate face prin acordarea de burse de către statul român sau pe cont propriu.

Art. 2. — Bursele statului român se acordă cetățenilor străini sau cetățenilor români cu domiciliul în străinătate astfel:

a) pe bază de reciprocitate, în conformitate cu prevederile documentelor de colaborare culturală internațională;

b) în funcție de interesele externe ale României — 150 de burse anual, repartizate astfel:

— 80 de burse, prin Ministerul Afacerilor Externe, cu precădere în favoarea unor tineri provenind din țări cu care România nu are perfectate documente de felul celor menționate la lit. a);

— 40 de burse, prin Ministerul Comerțului, pentru promovarea unor acțiuni de colaborare economică sau comercială;

— 30 de burse, prin Ministerul Învățământului, pentru cetățenii străini cu rezultate bune la învățătură și în cadrul colaborării specifice cu ministere sau instituții din alte țări;

c) 50 de burse anual, prin Fundația Culturală Română, pentru studii liceale, universitare și postuniversitare, în beneficiul unor cetățeni de origine română aflați în alte țări, precum și al cetățenilor străini, alții decât cei de origine română, interesați în cultura, știința și civilizația română.

Art. 3. — Fondurile necesare pentru bursele prevăzute la art. 2 lit. a) și b) se asigură prin bugetul de venituri și cheltuieli al Ministerului Învățământului.

Fondurile necesare pentru bursele prevăzute la art. 2 lit. c) se asigură anual de la bugetul de stat Fundației Culturale Române prin Ministerul Afacerilor Externe.

Art. 4. — Cuantumul bursei acordate cetățenilor din alte țări este cel stabilit prin hotărâre a Guvernului, iar modalitatea de plată este prevăzută în anexă, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 5. — În afara bursei prevăzute la art. 2, sponsori români sau străini pot acorda burse pentru cetățeni străini sau români cu domiciliul în străinătate numai cu achitarea integrală a taxelor școlare în valută liber convertibilă.

Art. 6. — Pot fi primiți la studii fără plata taxelor școlare, însă cu suportarea integrală, pe cont propriu, a cheltuielilor de întreținere:

a) personalul reprezentanților oficiale străine — ambasade, oficii consulare, agenții economice, organizații și organisme internaționale, precum și membrii de familie ai acestuia, în învățământul de toate gradele, cu condiția ca personalul similar din România și membrilor de familie ai acestuia să li se asigure posibilitatea școlarizării gratuite în țările respective.

Calitatea oficială a candidaților din această categorie, cât și îndeplinirea clauzei de reciprocitate se confirmă de către Ministerul Afacerilor Externe;

b) în învățământul primar și gimnazial, cetățenii străini, membri de familie ai personalului unor organizații și asociații cu scop nelucrative — autorizate să funcționeze în România —, ai cadrelor didactice și cercetătorilor care desfășoară oficial activități specifice în România, precum și ai bursierilor statului român.

Art. 7. — Pot fi primiți la studii anual, cu plata taxelor de școlarizare în valută liber convertibilă, până la 3.500 cetățeni din alte țări.

Art. 8. — Înscrierea la studii a categoriilor de persoane prevăzute la art. 2, 5, 6 și 7 se face fără concurs, pe baza actelor de studii corespunzătoare, în funcție de capacitatea de școlarizare a instituțiilor de învățământ solicitate de candidați.

Pentru profilurile de învățământ artistic, arhitectură și educație fizică și sport se susțin probe de aptitudini, stabilite de instituțiile de specialitate.

Art. 9. — Cetățenii din alte țări aflați la studii în România beneficiază de asistență medicală în condiții asigurate elevilor sau, respectiv, studenților români, indiferent de condițiile de finanțare a studiilor;

Art. 10. — Înscrierea la studii în România a cetățenilor din alte țări se aprobă numai de Ministerul Învățământului, care:

- echivalează studiile efectuate în străinătate de către candidați;
- precizează condițiile financiare în care se efectuează studiile;
- repartizează solicitanții pe instituții de învățământ, în funcție de cifrele de școlarizare stabilite în prealabil;
- asigură, cu sprijinul Ministerului Sănătății, efectuarea de către candidați a unui control medical pentru acces în colectivitatea studentescă, în conformitate cu practica internațională în materie.

Pentru învățământul militar, competențele prevăzute la alin. 1 — inclusiv stabilirea numărului de cetățeni străini școlarizați anual și a testelor de aptitudini — revin Ministerului Apărării Naționale.

Art. 11. — Școlarizarea în România a cetățenilor din alte țări se face numai în conformitate cu prevederile prezentei hotărâri, care se aplică începând cu 1 septembrie 1993. De la această dată, hotărârile Guvernului nr. 549/1991, nr. 371/1992 și nr. 673/1992, precum și orice alte dispoziții contrare se abrogă.

ANEXĂ

Modul de plată a burselor pentru cetățenii străini și cetățenii români cu domiciliul în străinătate

1. Bursa se atribuie în lei, în cunsumurile stabilite prin hotărâre a Guvernului pentru studenții români.

2. Bursierii statului român beneficiază de burse în limitele duratei

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 193 din 21 martie 2002.

instituțiilor publice, a comunităților locale, a reprezentanților organizațiilor patronale și sindicale și a reprezentanților societății civile.

(2) Instituțiile publice centrale și locale au obligația să stabilească măsuri și să realizeze acțiuni de combatere a marginalizării sociale.

(3) Statul, prin instituțiile sale, asigură informarea completă și accesul real la drepturile fundamentale ale cetățenilor.

CAPITOLUL II

Garantarea accesului la drepturi elementare și fundamentale

SECȚIUNEA 1

Accesul la un loc de muncă

Art. 5. — (1) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, denumită în continuare Agenția, are obligația de a realiza un acompaniament social personalizat pentru tinerii cu vârste între 16 și 25 de ani aflați în dificultate și confrunțați cu riscul excluderii profesionale, în scopul facilitării accesului lor la un loc de muncă.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) au dreptul la consiliere profesională și mediere din partea personalului specializat al Agenției, prin întocmirea unui plan individual de mediere.

Art. 6. — (1) În scopul integrării sau reintegrării în muncă persoanele prevăzute la art. 5 pot beneficia de plasare în muncă la un angajator avizat de Agenție, în baza unui contract de solidaritate.

(2) Contractul de solidaritate poate fi încheiat între tânărul beneficiar și Agenție pe o durată de până la 2 ani, dar nu mai puțin de un an.

(3) În sensul prezentei legi, termenul angajator nu exclude nici o entitate care, potrivit legislației în vigoare, are dreptul să încadreze în muncă personal.

Art. 7. — În baza contractului de solidaritate angajatorul prevăzut la art. 6 alin. (3) va încheia cu tânărul un contract individual de muncă pe durată determinată, egală cu cea a contractului de solidaritate.

Art. 8. — (1) Angajatorii care încadrează tineri în condițiile unui contract de solidaritate, denumiți în continuare angajatori de inserție, vor încheia convenții cu Agenția prin care aceasta se angajează să ramburseze lunar salariul de bază stabilit la data angajării tinerilor, dar nu mai mult de 75% din câștigul salarial mediu net pe economie, comunicat de Institutul Național de Statistică.

(2) Dacă la data încetării contractului de solidaritate angajatorii de inserție angajează tinerii prevăzuți la alin. (1) cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată, aceștia beneficiază, în baza aceleiași convenții, de rambursarea lunară a unei sume, în cuantum de 50% din indemnizația de

șomaj convenită conform legii, pe care tânărul beneficiar ar fi primit-o dacă ar fi fost disponibilizat la acea dată.

(3) Suma prevăzută la alin. (2) se acordă angajatorului pe o perioadă de maximum 2 ani, până la împlinirea de către angajat a vârstei de 25 de ani.

Art. 9. — Finanțarea cheltuielilor necesare realizării măsurilor de stimulare a angajatorilor, prevăzute la art. 8, se face din bugetul asigurărilor pentru șomaj.

Art. 10. — În funcție de suma prevăzută în bugetul asigurărilor pentru șomaj Agenția va încheia contracte de solidaritate cu tinerii, potrivit următoarelor priorități:

a) tineri proveniți din centrele de plasament și centrele de primire a copilului din cadrul serviciilor publice specializate și al organismelor private autorizate în domeniul protecției copiilor;

b) tineri singuri cu copii în întreținere;

c) tineri familiști cu copii în întreținere;

d) tineri familiști fără copii în întreținere;

e) tineri familiști care au executat pedepse privative de libertate;

f) alte categorii de tineri aflați în dificultate.

Art. 11. — Dacă Agenția a încheiat contracte de solidaritate pentru toate persoanele aflate în evidența acesteia în ultimele două luni ale anului bugetar, în limita sumelor disponibile din bugetul asigurărilor pentru șomaj, poate încheia suplimentar contracte de solidaritate și pentru alte persoane în vârstă de până la 35 de ani, cu respectarea priorităților prevăzute la art. 10.

Art. 12. — Modelul contractului de solidaritate prevăzut la art. 6, al convenției prevăzute la art. 8, precum și modalitățile de finanțare a cheltuielilor prevăzute la art. 8 se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

SECȚIUNEA A 2-A

Accesul la o locuință

Art. 13. — (1) În scopul facilitării accesului la o locuință al persoanelor în vârstă de până la 35 de ani, aflate în imposibilitatea cumpărării unei locuințe numai cu forțe proprii, la nivelul consiliilor județene și al Consiliului General al Municipiului București se pot constitui sume din următoarele surse:

a) sume sau cote defalcate din veniturile ce se cuvin bugetului de stat, stabilite anual prin legea bugetului de stat;

b) o cotă-parte stabilită anual din bugetul propriu al consiliului județean, respectiv al Consiliului General al Municipiului București;

c) o taxă stabilită anual, prin lege, pentru persoanele fizice deținătoare de locuințe neînchiriate, altele decât cele de domiciliu;

d) donații, sponsorizări sau alte asemenea surse, acceptate conform prevederilor legale.

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) se administrează de consiliul județean, respectiv de Consiliul General al Municipiului București.

Art. 14. — (1) Din sumele prevăzute la art. 13 consiliul județean, respectiv Consiliul General al Municipiului București, va acoperi integral valoarea estimată a avansului ce urmează să fie plătit pentru dobândirea unei locuințe sau chiria pe o perioadă de până la 3 ani pentru o locuință închiriată.

(2) Modalitatea de acoperire a avansului, respectiv a chiriei suportate de consiliul județean, respectiv de Consiliul General al Municipiului București, va fi stabilită prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

(3) Valoarea avansului prevăzut la alin. (1) se stabilește la începutul fiecărui an de către consiliul județean, respectiv de către Consiliul General al Municipiului București, în funcție de prevederile actelor normative care reglementează construcția de locuințe, și poate fi ajustată periodic în raport cu evoluția prețurilor de consum sau, după caz, a costurilor unei locuințe.

(4) În sensul prezentei legi, prin dobândirea unei locuințe se înțelege atât construirea unei locuințe noi, cât și cumpărarea unei locuințe de pe piața liberă, caz în care suma prevăzută la alin. (3) trebuie să reprezinte cel puțin o treime din valoarea contractului de vânzare-cumpărare.

(5) Persoanele care au beneficiat de avans potrivit prevederilor alin. (1) și (2) pot beneficia și de celelalte prevederi legale referitoare la subvenționarea dobânzii în cazul cumpărării unei locuințe.

Art. 15. — Consiliul județean, respectiv Consiliul General al Municipiului București, va stabili criteriile de acordare a sumelor prevăzute la art. 13, ținând seama de următoarele priorități:

a) tineri proveniți din centrele de plasament și centrele de primire a copilului din cadrul serviciilor publice specializate și al organismelor private autorizate în domeniul protecției copiilor;

b) familiști în vârstă de până la 35 de ani cu copii în întreținere;

c) familiști în vârstă de până la 35 de ani fără copii în întreținere;

d) alte persoane în vârstă de până la 35 de ani.

SECȚIUNEA A 3-A

Accesul la asistența de sănătate

Art. 16. — Accesul la asistența de sănătate pentru persoanele care au dreptul la venitul minim garantat se confirmă de către consiliile locale și se asigură în condițiile stabilite de legislația privitoare la asigurările sociale de sănătate pentru persoanele care au calitatea de asigurat, fără plata contribuției pentru asigurările sociale de sănătate.

Art. 17. — (1) Personalul medical din unitățile de asistență de sănătate publică este obligat să asigure pentru persoanele prevăzute la art. 16 asistență medicală de urgență și curativă, pentru cazurile stabilite în normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

(2) Cheltuielile pentru serviciile prevăzute la alin. (1) se suportă de la bugetul asigurărilor sociale de sănătate.

(3) Pentru persoanele prevăzute la art. 16 consiliile locale au obligația să asigure condiții pentru accesul acestora la toate formele de asistență de sănătate, inclusiv prin organizarea unor unități de asistență socială în care să fie îngrijite până la reinsertia lor socială.

Art. 18. — Măsurile suplimentare și cu specific local privind accesul persoanelor defavorizate la asistență medicală se stabilesc prin hotărâri ale consiliilor locale.

SECȚIUNEA A 4-A

Accesul la educație

Art. 19. — (1) Persoanele de vârstă școlară care fac parte din familii care au dreptul la venitul minim garantat și au 2 sau mai mulți copii și s-au înscris în învățământul obligatoriu prevăzut de lege beneficiază de bursă de școlarizare.

(2) Nivelul bursei de școlarizare se stabilește anual prin hotărâre a Guvernului și reprezintă o sumă indexabilă, acordată din bugetul de stat alocat Ministerului Educației și Cercetării sau bugetelor locale, potrivit legilor bugetare anuale.

(3) În vederea pregătirii copiilor aflați în situația prevăzută la alin. (1), în luna august a fiecărui an se acordă acestora, prin reprezentanții lor legali, 40% din cuantumul anual al bursei de școlarizare. Această sumă este destinată pentru cumpărarea unor articole de îmbrăcăminte, încălțăminte și rechizite școlare.

(4) Diferența de 60% din bursa de școlarizare se acordă în tranșe lunare sau, după caz, trimestriale, cu condiția frecventării orelor de curs și obținerii baremurilor de promovare.

(5) În cazul abandonului școlar sumele acordate potrivit prevederilor alin. (3) și (4), pentru anul școlar în care acesta s-a înregistrat, se recuperează de la reprezentantul legal al copilului care le-a încasat, în conformitate cu dispozițiile specifice executării silite a creanțelor bugetare.

Art. 20. — (1) Ministerul Educației și Cercetării elaborează și aplică programe teritoriale pentru alfabetizarea adulților.

(2) Participanții la aceste programe pot beneficia de bursă de alfabetizare, al cărei cuantum va fi stabilit prin hotărâri ale consiliilor locale, plata acesteia fiind asigurată din bugetele locale.

Art. 21. — (1) Absolvenții învățământului obligatoriu, care își continuă studiile în unitățile de învățământ preuniversitar și în instituțiile de învățământ superior, ale căror familii îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 19 alin. (1), beneficiază lunar de bursă pentru continuarea studiilor.

(2) Nivelul bursei pentru continuarea studiilor se stabilește anual prin hotărâre a Guvernului și reprezintă o sumă indexabilă care să acopere cel puțin contravaloarea cazării, respectiv a mesei în cămine, internate și cantine, acordată din bugetul de stat alocat Ministerului Educației și Cercetării sau bugetelor locale, potrivit legilor bugetare anuale.

(3) Acordarea bursei pentru continuarea studiilor este condiționată de frecventarea orelor de curs și de obținerea baremurilor de promovare.

Art. 22. — Ministerul Educației și Cercetării, din sumele alocate din bugetul de stat, va asigura accesul gratuit în tabere de odihnă sau de instruire pentru beneficiarii burselor de școlarizare și ai burselor pentru continuarea studiilor, care au obținut rezultate deosebite în procesul de învățământ.

CAPITOLUL III

Măsuri pentru prevenirea și combaterea marginalizării sociale

Art. 23. — Nivelul venitului net lunar pe o persoană, până la care o persoană este considerată ca fiind marginalizată, se stabilește anual, prin hotărâre a Guvernului, înaintea depunerii la Parlament a proiectului legii bugetului de stat.

Art. 24. — În funcție de nivelul venitului stabilit la art. 23 consiliile locale au obligația să identifice persoanele și familiile care se găsesc în această situație și să stabilească măsuri individuale în vederea prevenirii marginalizării sociale a acestora.

Art. 25. — (1) În funcție de nivelurile veniturilor stabilite în temeiul prevederilor art. 23 consiliile locale au obligația de a asigura accesul persoanelor și familiilor marginalizate, identificate potrivit art. 24, la locuință și la serviciile publice de strictă necesitate, cum sunt: apă, energie electrică, gaze naturale, termoficare etc.

(2) În scopul materializării intervenției prevăzute la alin. (1) consiliile locale pot încheia convenții cu furnizorii de servicii, prin care se angajează să suporte o parte din datoriile pe care le au persoanele și familiile prevăzute la art. 24.

(3) Sumele necesare menționate în convențiile încheiate cu furnizorii de servicii potrivit alin. (2) se asigură din bugetul de stat alocat Ministerului Administrației Publice sau bugetelor locale, potrivit legilor bugetare anuale.

Art. 26. — Consilierea persoanelor cu scopul de a beneficia de drepturile stabilite de prezenta lege se asigură gratuit de către instituțiile de stat abilitate și de aparatul de lucru specializat al primăriilor.

Art. 27. — (1) Guvernul are obligația de a prezenta anual în Parlamentul României Raportul privind situația persoanelor și familiilor marginalizate, precum și programul pentru combaterea marginalizării sociale a acestora.

(2) Consiliile locale au obligația de a analiza trimestrial modul în care au fost aplicate măsurile pentru prevenirea și combaterea marginalizării sociale, prevăzute în programul acestora.

CAPITOLUL IV

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 28. — Acțiunile, căile de atac și actele procedurale în legătură cu soluționarea litigiilor având ca obiect drepturi sau obligații prevăzute de prezenta lege sunt scutite de taxa de timbru.

Art. 29. — În termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, în structura Ministerului Muncii și Solidarității Sociale se va înființa un compartiment de specialitate care va supraveghea și va monitoriza aplicarea măsurilor privind combaterea marginalizării sociale.

Art. 30. — În termen de 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale împreună cu ministerele și celelalte organe ale administrației publice centrale care au atribuții în aplicarea măsurilor stabilite prin prezenta lege vor elabora normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 31. — (1) Guvernul este autorizat ca, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, să instituie măsurile necesare pentru prevenirea evacuării din locuințe a persoanelor defavorizate care au datorii la asociațiile de locatari/prorietari.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) cuprind și modificarea sau îmbunătățirea procedurii de vânzare a locuințelor, în scopul eliminării posibilității de achiziționare a locuințelor la un preț mult mai mic decât cel practicat pe piața liberă, situație determinată de lipsurile materiale cu care se confruntă vânzătorul.

Art. 32. — Prezenta lege intră în vigoare la 90 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 33. — Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă orice alte dispoziții contrare.

LEGEA NR. 321/2001
PRIVIND ACORDAREA GRATUITĂ DE LAPTE PRAF
PENTRU COPII CU VÂRSTE CUPRINSE ÎNTRE 0–12 LUNI*

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — (1) Se aprobă acordarea gratuită de lapte praf, formulă pentru sugari, copiilor cu vârste cuprinse între 0–12 luni care nu beneficiază de lapte matern.

(2) Costul laptelui praf acordat în condițiile alin. (1) se suportă din bugetul Ministerului Sănătății și Familiei.

Art. 2. — Distribuirea laptelui praf se realizează prin consiliile locale ale municipiilor, orașelor și comunelor, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București.

Art. 3. — Ministerul Sănătății și Familiei și Ministerul Administrației Publice elaborează norme, aprobate prin ordin comun, privind modul de achiziționare și distribuire a laptelui praf acordat gratuit copiilor cu vârste cuprinse între 0–12 luni, care se vor publica în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 5 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

HOTĂRÂRE GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 218/2002
PRIVIND APROBAREA METODOLOGIEI PENTRU UTILIZAREA
SETULUI DE INSTRUMENTE DE EXPERTIZARE
ȘI EVALUARE A COPIILOR/ELEVIILOR ÎN VEDEREA
ORIENTĂRII ȘCOLARE A ACESTORA**

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României,
Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia pentru utilizarea setului de instrumente de expertizare și evaluare a copiilor/elevilor în vederea orientării școlare a acestora, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Serviciul de evaluare complexă din cadrul serviciului public specializat în subordinea consiliului județean sau a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București și comisia internă de evaluare continuă din unitatea școlară de învățământ special, integrat și/sau inclusiv, aplică setul de instrumente de expertizare și evaluare menționat la art. 1.

Art. 3. — (1) Comisia de protecție a copilului verifică corectitudinea rapoartelor întocmite de către serviciul de evaluare complexă.

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 341 din 27 iunie 2001.

** Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 204 din 26 martie 2002.

(2) Membrii Comisiei de protecție a copilului și ai serviciului de evaluare complexă răspund, după caz, civil, disciplinar, contravențional sau penal pentru nerespectarea prevederilor metodologiei prevăzute la art. 1.

ANEXĂ

Metodologie pentru utilizarea setului de instrumente de expertizare și evaluare a copiilor/elevilor în vederea orientării școlare a acestora

Art. 1. — Expertiza/evaluarea în vederea stabilirii cerințelor educative speciale ale unui copil/elev și pentru orientarea școlară și profesională se realizează pe baza următoarelor principii:

- a) examinarea globală și personalizată a copilului/elevului în contextul familial, social și/sau școlar;
- b) expertizarea și evaluarea multidisciplinară, incluzând examinarea medicală, socială, psihointellectuală și psihoeducațională;
- c) urmărirea dinamicii potențialului de dezvoltare și învățare;
- d) corelarea și interpretarea rezultatelor evaluării copilului pe toate planurile, în vederea stabilirii unui diagnostic obiectiv pentru o orientare cât mai eficientă.

Art. 2. — Principalele obiective ale utilizării unui set de instrumente de evaluare unitar, coerent, la nivel național sunt:

- a) identificarea, înregistrarea și evidența copiilor/elevilor deficienți;
- b) evaluarea individuală și globală a copilului;
- c) stabilirea tipului și gradului de deficiență din perspectiva psihointellectuală și psihoeducațională;
- d) recomandarea formei și a tipului de școlarizare în concordanță cu tipul și cu gradul de deficiență;
- e) evaluarea capacităților de adaptare și integrare socială, școlară, precum și evaluarea capacității de învățare, de formare.

Art. 3. — Activitatea de expertiză și evaluare se va desfășura:

a) pe tipurile de deficiență determinate de Organizația Mondială a Sănătății, astfel:

1. deficiențe intelectuale;
2. alte deficiențe ale psihismului;
3. deficiențe ale limbajului, vorbirii și comunicării;
4. deficiențe auditive;
5. deficiențe ale aparatului ocular;
6. deficiențe ale altor organe senzoriale;
7. deficiențe ale scheletului și ale aparatului de susținere;
8. deficiențe estetice;
9. deficiențe ale funcțiilor generale senzitive;
10. alte deficiențe;

b) pe examinarea pluridisciplinară și intercorelată a fenomenului de deficiență, aprobată de Organizația Mondială a Sănătății.

Art. 4. — Expertizarea și evaluarea din punct de vedere psihointelectual și psihoeucațional se realizează prin aplicarea setului de instrumente de evaluare și expertizare prezentat în anexă.

Art. 5. — Evaluarea capacității de învățare, precum și evaluarea periodică a stării de progres/regres în dezvoltarea biopsihoeucațională a copilului/elevului se vor face prin probe de evaluare a nivelului de cunoștințe.

Art. 6. — Probele de evaluare a nivelului de cunoștințe ale copilului/elevului vor fi prelucrate, adaptate și utilizate, ținându-se seama de:

1. tipul și gradul de deficiență;
2. tipul și forma de învățământ în care acesta este școlarizat.

Art. 7. — Pentru utilizarea și aplicarea setului de instrumente de evaluare/expertizare trebuie îndeplinite următoarele condiții:

a) proba să se desfășoare într-un cadru psihoeucațional și socioafectiv adecvat;

b) setul de instrumente să fie aplicat numai de către specialiști în domeniu: psihologi școlari, psihopedagogi, psihodiagnosticieni, psihologi-consilieri, pedagogi, care au lucrat sau lucrează în învățământ, de regulă în învățământul special;

c) diagnosticul medical să fie considerat ca punct de plecare în expertizarea/evaluarea copilului;

d) completarea grilei de interpretare să fie obligatorie pentru fiecare instrument de evaluare utilizat.

Art. 8. — Evaluarea/expertizarea nivelului de cunoștințe, a gradului și nivelului de învățare și adaptare școlară și socială se desfășoară numai în procesul de educație, în mediul de studiu al elevului.

Art. 9. — (1) Fiecare instrument de expertizare/evaluare a copilului/elevului trebuie să aibă un ghid de utilizare.

(2) Aplicarea instrumentelor de expertizare/evaluare se realizează diferențiat, în funcție de vârsta copilului, de problematica manifestă a acestuia, de tipul și gradul de deficiență, de mediul din care provine, precum și de alte criterii.

Art. 10. — Ministerul Educației și Cercetării și Comisia Națională pentru Învățământ Special, în colaborare cu catedrele de specialitate ale facultăților de psihologie și științe ale educației, elaborează un manual de descriere și utilizare a instrumentelor de expertizare și evaluare, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 11. — Setul de instrumente de expertizare și evaluare cuprinde:

1. Evaluarea nivelului intelectual:

A. teste de inteligență generală:

- a) matricele progresive Colorate—Raven;
- b) matricele progresive Standard—Raven;
- c) Dearborn;
- d) fraze absurde;
- e) ce s-a schimbat 1;
- f) ce s-a schimbat 2;

B. teste de inteligență globală:

- a) W.P.P.S.I; scara Wechsler-Bellvue;
- b) WISC; scara Wechsler-Bellvue;
- c) WAIS; scara Wechsler-Bellvue;
- d) Kaufman (inteligență globală și stiluri cognitive);
- e) Binet—Simon (de reetalonat);
- f) N.E.M.I. (R.Zazzo și colaboratorii) — noua scară metrică a inteligenței;
- g) cluburile Kohs pentru adulți, de Goldstein;
- h) cuburile Kohs pentru copii, de H. Santucci;
- i) testul cărămizilor;
- j) testul Columbia;

C. probe de inteligență specifică:

- a) probe de evaluare a funcției perceptiv-motorii;
  - Santucci (4—6 ani);
  - Bender—Santucci (7—11 ani) — etalonat de

T. Kulcsar;

- b) probe de evaluare a capacității de orientare și structurare spațială:
  - Kohs—Goldstein (adaptat de Santucci și etalonat de

V. Preda);

- c) probe de inteligență pentru desen:
  - Goodenough;
- d) evaluarea capacității de discriminare a identicului de simetric în structurile grafice:
  - R.V.E.R.S.A.L.;
- e) ce vede în imaginile Rorschach;
- f) domino.

2. Evaluarea motricității și psihomotricității:

- a) proba Ozeretski—Guillmain;
- b) Gesell, scara de dezvoltare;
- c) scara Odette Brunet și Irène Lezine;
- d) proba de lateralitate Harris;
- e) testul pentru gnozia digitală, Gertsman;
- f) proba pentru sinkinezia membrelor superioare;
- g) test de sinkinezie a membrelor superioare, Stambak;
- h) proba de motricitate digitală, A. Rey;
- i) probe de asamblare (pătrat, triunghi);
- j) proba Piaget-Head (orientare în spațiu);
- k) testul Head (mână, ochi, ureche);
- l) Denver;
- m) Portage.

3. Examinarea psihologică a personalității:

- a) chestionare de personalitate;
- b) CAT, testul de a percepție pentru copii;
- c) TAT, testul tematic de a percepție;
- d) Lucher, testul culorilor;

- e) Szondi, proba pulsuniilor;
- f) Catell și R.Zazzo, proba de perseverare;
- g) testul casă—arbore—om;
- h) testul arborelui;
- i) testul Rorschach;
- j) Freiburg;
- k) STAI I;
- l) STAI II;
- m) testul cu 20 de propoziții neterminate (eu sunt) (TST).

4. **Probe pentru evaluarea activității psihice:**

A. *percepția:*

- a) testul figurilor complexe, A. Rey;
- b) testul de orientare spațială, H. Head;
- c) testul frenaj voință, A. Rey;

B. *afectivitatea:*

- a) testul de frustrație Rosenzweig;
- b) completarea de povestiri;
- c) asociere de cuvinte;
- d) fabulele DUSS;

C. *limbajul:*

- a) scara de dezvoltare a limbajului, C. Păunescu;
- b) proba de evaluare a capacității cititului, M. Lobrot (Bovet);
- c) Bender—Santucci;
- d) probe de flexibilitate asociativă;
- e) A. Rey adaptată;

D. *imaginația:*

- a) proba de desen liber;
- b) proba Wartegg;
- c) proba Collin (completarea lacunelor dintr-un desen);
- d) desenul familiei, Corman;

E. *memoria:*

- a) proba A. Rey pe bază de cuvinte;
- b) proba A. Rey pe bază de figuri geometrice;
- c) testul figurilor complexe, A. Rey;
- d) proba Pieron;
- e) WISC (proba de memorie);

F. *atenția:*

- a) proba Toulouse—Pieron;
- b) proba de dublu baraj, R. Zazzo;
- c) proba Bourdon—Amfimov;
- d) proba Praga;
- e) labirinte;
- f) completarea lacunelor;
- g) proba de discriminare perceptivă.

5. Probe pentru evaluarea deficienței de vedere:

- a) scala Barraga pentru deficiență vizuală;
- b) scala de evaluare Blounsky;
- c) scala Reynell—Zinkin;
- d) scala Maxfield—Bucholz;
- e) proiectul Oregon;
- f) chestionarul „Privește și gândește“.

6. Probe de evaluare a nivelului intelectual pentru deficienții de auz:

- a) Borelli—Oleron;
- b) testul Sans—paroles;
- c) testul Snijders—Oomen;
- d) scala Webster.

7. Scala de evaluare a intervenției timpurii:

- a) Portage;
- b) Frohlich.

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ NR. 96/2002
PRIVIND ACORDAREA DE PRODUSE LACTATE
ȘI DE PANIFICAȚIE PENTRU ELEVII DIN CLASELE I—IV
DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE STAT*

În temeiul prevederilor art. 114 alin. (4) din Constituția României, Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1. — (1) Se acordă gratuit pentru elevii din clasele I—IV din învățământul de stat produse lactate și de panificație în limita unei valori zilnice de 7.000 lei/elev. Limita valorică cuprinde prețul produselor, cheltuielile de transport, distribuție și depozitare a acestora, după caz.

(2) Limita valorii zilnice pentru un elev, prevăzută la alin. (1), se actualizează anual prin hotărâre a Guvernului, în funcție de evoluția prețurilor și a tarifelor.

(3) Regulamentul pentru desfășurarea licitației electronice, cantitatea, lista sortimentelor de produse lactate și de panificație, modul de prezentare, precum și condițiile de eligibilitate a ofertanților se vor aproba prin hotărâre a Guvernului.

Art. 2. — (1) Dreptul de a primi zilnic, pe perioada cursurilor, conform structurii anului școlar, produsele prevăzute la art. 1 îl au numai elevii prezenți la cursuri.

---

* Publicată în „Monitorul Oficial al României“, Partea I, nr. 631 din 26 august 2002.

(2) Unitățile școlare răspund, în mod direct, de asigurarea condițiilor de primire, recepție și distribuție a produselor lactate și de panificație, precum și de confirmarea documentelor ce stau la baza plății acestora.

Art. 3. — (1) Sumele aferente acordării drepturilor prevăzute la art. 1 se suportă din bugetele consiliilor județene și, respectiv, din bugetele consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.

(2) Sumele aferente acordării drepturilor prevăzute la art. 1 alin. (1) în anul 2002 vor fi alocate bugetelor consiliilor județene și, respectiv, consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, prin hotărâre a Guvernului, din fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

(3) Începând cu data de 1 ianuarie 2003, pentru aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență vor fi acordate sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru bugetele locale.

Art. 4. — (1) Achiziționarea produselor lactate și de panificație, transportul și distribuția acestora la unitățile de învățământ vor fi contractate de către consiliile județene și de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, cu asistența inspectoratelor școlare județene, respectiv a Inspectoratului școlar al municipiului București, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

(2) Desemnarea furnizorilor de produse lactate și de panificație se va face prin procedura de licitație electronică organizată la nivel județean și, respectiv, la nivelul sectoarelor municipiului București.

(3) Plata produselor și a serviciilor contractate se va efectua la solicitarea furnizorilor pe baza documentelor de recepție calitativă și cantitativă, întocmite de unitățile școlare și aprobate de președinții consiliilor județene și, respectiv, de primarii sectoarelor municipiului București.

Art. 5. — Consiliile locale și primarii au obligația să urmărească și să verifice buna desfășurare a procesului de aprovizionare și condițiile igienico-sanitare privind distribuția către elevi a produselor lactate și de panificație.

Art. 6. — (1) Pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență se constituie la nivelul județelor și al municipiului București o comisie alcătuită din: prefect, președintele consiliului județean, primarii sectoarelor municipiului București, inspectorul general al inspectoratului școlar, directorul general al direcției de sănătate publică și directorul general al direcției generale a finanțelor publice.

(2) Componenta nominală a comisiei prevăzute la alin. (1) se aprobă prin ordin al prefectului, care este și coordonatorul acesteia.

(3) Ordonatorul principal de credite pentru efectuarea plăților către furnizori este președintele consiliului județean, respectiv primarii sectoarelor municipiului București.

Art. 7. — Nerespectarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență atrage răspunderea disciplinară, administrativă, civilă sau penală, după caz.

CUPRINS

	<u>pagina</u>
Constituția României — extrase	5
Codul familiei — Legea nr. 4/1954	7
Codul muncii — Legea nr. 10/1972 — extrase.....	28
Legea nr. 21/1991 a cetățeniei române	30
Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat — extrase.....	37
Legea nr. 47/1993 cu privire la declararea judecătorească a abandonului de copii	40
Legea nr. 145/1997 privind asigurările sociale de sănătate — extrase	41
Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 12/2001 privind înființarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopției.....	49
Hotărârea Guvernului României nr. 216/2001 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție	57
Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 123/2001 privind reorganizarea comisiei pentru protecția copilului.....	62
Hotărârera Guvernului României nr. 1.205/2001 privind aprobarea Metodologiei de funcționare a comisiei pentru protecția copilului	64
Hotărârea Guvernului României nr. 245/1997 cu privire la criteriile de autorizare a organismelor private care desfășoară activități în domeniul protecției drepturilor copilului prin adopție.....	74
Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 25/1997 cu privire la adopție.....	77
Legea nr. 87/1998 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 25/1997 cu privire la adopție.....	85
Hotărârea Guvernului României nr. 1.315/2000 privind unele măsuri pentru protecția drepturilor copilului prin adopție.....	87
Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 121/2001 pentru suspendarea temporară a tuturor procedurilor referitoare la adopțiile internaționale.....	89

Legea nr. 347/2002 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 121/2001 pentru suspendarea temporară a tuturor procedurilor referitoare la adopțiile internaționale	90
Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate.....	91
Hotărârea Guvernului României nr. 117/1999 pentru aprobarea normelor metodologice și a măsurilor tranzitorii de aplicare a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, precum și a Metodologiei de coordonare a activităților de protecție și de promovare a drepturilor copilului la nivel național	105
Hotărârea Guvernului României nr. 260/2000 privind aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului aflat în dificultate	129
Hotărârea Guvernului României nr. 539/2001 pentru aprobarea Strategiei guvernamentale în domeniul protecției copilului în dificultate (2001–2004) și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei guvernamentale în domeniul protecției copilului în dificultate (2001–2004)	132
Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap	153
Lege nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii	173
Hotărârea Guvernului României nr. 591/1993 privind măsurile pentru aplicarea dispozițiilor Legii nr. 61/1993 referitoare la gestionarea fondurilor, stabilirea și plata alocației de stat pentru copii	175
Legea nr. 119/1997 privind alocația suplimentară pentru familiile cu copii.....	178
Hotărârea Guvernului României nr. 380/2000 privind aprobarea Programului de interes național „Integrarea socială a copiilor străzii“.....	181
Hotărârea Guvernului României nr. 552/2001 pentru aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului.....	183
Hotărârea Guvernului României nr. 933/2001 pentru modificarea pct. 1 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 552/2001 pentru aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului.....	187

Hotărârea Guvernului României nr. 611/2001 privind aprobarea Programului de interes național în domeniul protecției copilului „Integrarea socială a copiilor care trăiesc în stradă“	188
Hotărârea Guvernului României nr. 347/2002 privind aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului.....	190
Hotărârea Guvernului României nr. 733/1998 cu privire la tipurile de diplome, certificate și atestate acordate în învățământul superior.....	194
Lege nr. 199/1998 privind dreptul absolvenților învățământului particular, liceal, profesional și postliceal de a susține examenul de finalizare a studiilor la unități similare din învățământul de stat.....	195
Legea nr. 58/2000 pentru modificarea art. 1 din Legea nr. 1998 privind dreptul absolvenților învățământului particular, liceal, profesional și postliceal de a susține examenul de finalizare a studiilor la unități similare din învățământul de stat	196
Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 35/1997 privind măsurile de stimulare a persoanelor fizice și juridice pentru încadrarea în muncă a absolvenților instituțiilor de învățământ	197
Legea nr. 162/1997 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 35/1997 privind măsurile de stimulare a persoanelor fizice și juridice pentru încadrarea în muncă a absolvenților instituțiilor de învățământ	199
Ordonanța Guvernului nr. 105/1998 privind acordarea de credite bancare pentru studenții din învățământul de stat	200
Legea nr. 193/1999 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1998 privind acordarea de credite bancare pentru studenții din învățământul de stat	202
Hotărârea Guvernului României nr. 558/1998 pentru modificarea anexelor nr. 1 și 2 la Hotărârea Guvernului României nr. 445/1997 privind stabilirea criteriilor generale de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru elevii, studenții și cursanții din învățământul de stat, cursuri de zi	202
Legea nr. 219/2000 privind egalitatea șanselor de a urma studiile în învățământul superior prin acordarea burselor sociale de studiu	209
Hotărârea Guvernului României nr. 1.070/2001 privind acordarea unor burse de studiu lunare tinerilor români aflați la studii în străinătate	210

Ordonanța Guvernului nr. 102/1998 privind formarea profesională continuă prin sistemul educațional	211
Legea nr. 133/2000 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 102/1998 privind formarea profesională continuă prin sistemul educațional.....	213
Ordonanța Guvernului nr. 138/2000 privind măsurile de susținere a învățământului privat.....	215
Hotărârea Guvernului României nr. 508/2001 privind accesul la învățământul obligatoriu din România al copiilor lucrătorilor migranți proveniți din statele membre ale Uniunii Europene.....	216
Hotărârea Guvernului României nr. 288/1993 privind școlarizarea în România a cetățenilor din alte țări	218
Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale.....	220
Legea nr. 321/2001 privind acordarea gratuită de lapte praf pentru copii cu vârste cuprinse între 0–12 luni.....	227
Hotărârea Guvernului României nr. 218/2002 privind aprobarea Metodologiei pentru utilizarea setului de instrumente de expertizare și evaluare a copiilor/elevilor în vederea orientării școlare a acestora	227
Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 96/2002 privind acordarea de produse lactate și de panificație pentru elevii din clasele I–IV din învățământul de stat	232

Tiparul executat la Regia Autonomă „Monitorul Oficial“

